

samoobsługowy
market budowlany
od Poniedziałku do Soboty w godz. 7:00 - 19:00

pszczołka
Pracowita w domu i ogrodzie

Kasprowicza 21
ZAKOPANE

REKLAMA

Informator dla turystów str. 24-25

ROK XXX NR 40/1539
CENA: 3.90 zł (w tym 8% VAT)
USA \$ 3.00 3 października 2019 r.

Nr indeksu 379417
ISSN 1231-5818

REKLAMA

UKAZUJE SIĘ NA PODHALU, ORAWIE, SPISZU, W PIENINACH, W CHICAGO I TORONTO

REKLAMA

30 lat
RMF FM

TWOJE
ZDROWIE

W tym tygodniu:
0 tym jak ćwiczyć mózg
Posłuchaj na **101,8 FM** | Przeczytaj na **www.twojezdrowie.rmfm24.pl**

Nie będzie już dzieci urodzonych w Zakopanem

Fot.: Bartłomiej Jurecki

Już tylko pielęgniarki i kandydaci na położników walczą o poród.

Wicestarosta Zacharko twierdzi, że o sprawie dowiedział się w poniedziałek.

Paweł Pelka

Sale oddziału położniczo-ginekologicznego świecą pustkami. W poniedziałek szpital opuściły ostatnie pacjentki. - Chciałam rodzić tu, a teraz moje dziecko będzie miało wpisane, że urodziło się w Nowym Targu - żali się jedna z pacjentek.

dokończenie str. 28

Sensacyjne odkrycie

Jaskinia nad Huczawą jest pierwszą jaskinią tatrzańską, w której udało się natrafić na ślady osadnictwa prehistorycznego.

Fot.: Paweł Valde-Nowak

Beata Zalot

To pierwsze miejsce w tych górach, w którym udało się uchwycić pozostałości osadnictwa prehistorycznego, a konkretnie myśliwych z późnego glaciału - mówi prof. Paweł Valde-Nowak.

dokończenie str. 5

Pijany fiakier

Fot.: Bartłomiej Jurecki

Kompletnie pijany woźnica nie zapanował nad dorożką w Dolinie Kościeliskiej. Po groźnym wypadku straci licencję na przewozy turystów.

Beata Jastrzębska-Denis

Czwórka roztrzęsionych pasażerów siedzących na ławce, nieopodal postawiona już na koła bryczka

i woźnica, który leży obok niej. Taki widok zastaliśmy, gdy dotarliśmy na miejsce wypadku w Dolinie Kościeliskiej. Równocześnie z nami pojawiła się policja i samochód TOPR-u. Pod-

czas gdy ratownicy zajmowali się pasażerami, policjanci zabrali fiakra do radiowozu. Spłoszonego konia mineliśmy przy baczności. Przebiegł prawie kilometr. Turystka z Opoczna z nie-

pełnosprawnym synem oraz małżeństwo ze Szczecina przebywali przez kilka dni w Krakowie.

dokończenie str. 28

REKLAMA

ANDRZEJ GUT-MOSTOWY

PiS nr **9**

LIDER PRZEDSIĘBIORCA SPOŁECZNIK

CZORSZTYN
Ciszej nad tym jeziorem
Zakaz używania motorówek na jeziorze utrzymany. str. 16

PODHALE
Kryzysowa telefonistka
Ludzie czasem bardzo zaskakująco rozumieją sytuację kryzysową. str. 15

PODHALE
Plaga samowoli
Ponad 140 samowoli reklamowych przy zakopiance. str. 3

ZAKOPIANKA
Za karę
Oddany w sobotę nowy odcinek zakopianki ma siedem kilometrów, tyle samo co korek, który utworzył się tam nazajutrz. str. 3

GRUPA autoremo
Nowy Targ, ul. Szaflarska 170
tel. 18 261 02 12, autoremo.pl

NOWA ŠKODA KAMIQ
NOWY SUV. NOWE PERSPEKTYWY

PROGRAM

**dziewięciu działań podnoszących
jakość życia mieszkańców
i poziom dobrobytu
w naszym Regionie**

ANDRZEJ

GUT-MOSTOWY

SZCZEGÓŁY AUTORSKIEGO PROGRAMU ROZWOJU TURYSTYKI
PRZEDSTAWIAM NA:

ProstoZgorMostowy Andrzej.GutMostowy

SERDECZNIE ZAPRASZAM!

CO HAMUJE ROZWÓJ TURYSTYKI?

- 1 Społeczne bony turystyczne
- 2 Opłata Turystyczna
- 3 Turystyczne inwestycje dobra publicznego
- 4 Strefy Inwestycji Turystycznych
- 5 Najem krótkoterminowy jako usługa noclegowa
- 6 Podhalańska Organizacja Turystyczna
- 7 Finansowanie GOPR i TOPR
- 8 Koleje Regionalne i linia Podłęże — Piekietko
- 9 Ochrona przyrody i krajobrazu

Na to pytanie miała odpowiedzieć debata w Zakopanem, która zapoczątkowała cykl spotkań w całym regionie. Kolejne debaty, organizowane przez Tomasza Urynowicza, wicemarszałka Województwa Małopolskiego oraz Andrzeja Guta-Mostowego, wiceprzewodniczącego Rady Programowej ds. Rozwoju i promocji turystyki w Małopolsce, odbędą się w Krynicy, Szczawnicy i Starym Sączu.

Okazuje się, że jedną z ważniejszych barier utrudniających rozwój bazy turystycznej są nieaktualne plany zagospodarowania przestrzennego. Teren pod nową inwestycję musi być zgodny z planem, a to często wymaga zmian. Jest to jednak bardzo kosztowny proces i pochłania miliony złotych, co podkreślali obecni na spotkaniu przedstawiciele branży.

– To jest bariera, bo samorządy po prostu nie stać na szybkie zmiany planów. To z kolei opóźnia lub wręcz uniemożliwia rozpoczęcie inwestycji narciarskich. W wielu miejscach wciąż tylko w planach pozostają nowe stacje narciarskie – mówi Andrzej Gut-Mostowy podkreślając, że trzeba dofinansowywać te zmiany w planach, które umożliwiają rozwój turystyczny regionu. Ten postulat ma zrozumienie we władzach Małopolski.

– Zapewniam, że dokonamy oceny czy samorząd województwa lub może Mini-sterstwo Sportu może tutaj finansować zmiany w planie zagospodarowania przestrzennego. Jeśli to się uda, to w wielu miejscach rozwój infrastruktury turystycznej i narciarskiej nareszcie ruszy do przodu. Postaram się postulat Andrzeja Guta-Mostowego zrealizować – zadeklarował wicemarszałek Tomasz Urynowicz.

Materiał wyborczy KW Prawo i Sprawiedliwość

www.mostowy.pl • LIDER • PRZEDSIĘBIORCA • SPOŁECZNIK

Zakopianka za karę

Oddany w sobotę nowy odcinek zakopianki ma siedem kilometrów, tyle samo co korek, który utworzył się tam nazajutrz.

Korek przy zjeździe z nowego węzła w Naprawie zaczął się tworzyć już kilka minut po tym, jak notable uroczystości przecięli wstęgę, a zakopianką w stronę Krakowa przemknęły pierwsze samochody. Powód drogowych obstrukcji - zbyt wąskie rondo i pobliskie skrzyżowanie ze świątami w Skomielnej Białej. Zator wydłużał się dosłownie z minuty na minutę. Apogeum nastąpiło w niedzielę wczesnym popołudniem. Samochody zmierzające spod Tatr w stronę Krakowa utworzyły monstrualny zator, który był prawie tak długi, jak nowy odcinek zakopianki. Korek zaczynał się w okolicach rabczańskiej Zaborni.

Dzień wcześniej, podczas uroczystości otwarcia nowego odcinka drogi panowały dużo weselsze nastroje. Tego, że piękny, nowy odcinek ekspresówki stanie się swoistą pułapką na kierowców, nikt chyba nie przewidział. Minister Andrzej Adamczyk, który przybył specjalnie, by przeciąć wstęgę, przypominał, że sobotnia uroczystość to tylko początek. Jeszcze tej jesieni do użytku kierowców zostanie oddany kolejny odcinek zakopianki pomiędzy Lubniem i Naprawą. Początkowo ruch będzie się odbywał po jednej nitce nowej drogi.

Także prace przy budowie tunelu pod Luboniem Małym znacznie przyspieszyły. Najlepiej zorientowany w postępach inwestycji Tomasz Pałasiński, szef Krakowskiego Oddziału GDDKiA,

Nie ma lepszej okazji do wyborczej promocji, jak pokazać się na otwarciu krótkiego odcinka wciąż budowanej szosy.

przyznał, że w związku z nieprzewidywanymi trudnościami przy budowie południowego wejścia do tunelu, a także z problemami finansowymi włoskiego wykonawcy - inwestycja "złapała" 3-4 miesięczne opóźnienie. Jednak od momentu, gdy ruszyło drażnienie obu nitek od południa - roboty postępują szybciej niż pierwotnie przewidywano i jest możliwe, że opóźnienie zostanie przynajmniej częściowo zniwelowane. Zgodnie z harmonogramem prac tunel ma zostać oddany do użytku w 2021 roku. Dopiero wówczas wszystkie odcinki nowej zakopianki zostaną połączone w jedną całość, a kierowcy faktycznie ekspresowo pojadą z Krakowa do Chabówki.

Minister Adamczyk zapowiedział, że wiosną tego roku ruszą roboty na kolejnym odcinku zakopianki - pomiędzy Nowym Targiem i Rdzawką. Oddanie do użytku tego odcinka powinno się zbiec z końcówką prac przy tunelu. GDDKiA przygotowuje się także do kompleksowej przebudowy ostatniego odcinka trasy S7

pomiędzy Rabką a granicą w Chyżnem.

Jak przypominał minister infrastruktury, budowa nowego odcinka drogi ekspresowej była nie lada wyzwaniem zarówno dla wykonawcy, jak i projektantów czy inżynierów nadzorujących inwestycję. Niejednokrotnie podczas prac trzeba było sięgać po nietuzinkowe i nowatorskie rozwiązania konstrukcyjne. Budowa pochłonęła ponad ćwierć miliona metrów sześciennych betonu i 40 tysięcy ton stali zbrojeniowej. Nowa droga w 30 procentach przebiega wysoko nad ziemią, po wiaduktach. Powstało ich łącznie 17. Najdłuższy i najwyższy ma ponad kilometr długości i wznosi się 50 metrów nad ziemią. Inwestycja kosztowała ponad 615 milionów złotych. Prognozowany koszt całego odcinka drogi ekspresowej pomiędzy Lubniem a Chabówką wraz z podwójnym dwukilometrowym tunelem sięgnie 2,3 mld złotych. Unijne dofinansowanie to ponad 1,3 mld zł.

Tekst i fot.:
Marek Kalinowski

Ledwie przebrzmiały przemówienia, ledwie opadły przecinane wstęgi, a kierowcy już mogą stać wielkich w korkach na nowej zakopiance.

Złodziej na klęczkach

Wystarczy blaszka, sznurek i dwustronna taśma klejąca, żeby obrobić kościelną skarbonkę.

Para rabusiów wykradała gotówkę ze skarbonek znajdujących się w kościołach na terenie nowotarskiej gminy. Proceder trwał co najmniej od lipca. I został wykryty, gdy podczas opróżniania skarbonki jeden z proboszczów odnalazł oprócz monet i banknotów także dziwne blaszki oklejone dwustronną taśmą. - Policjanci po obejrzeniu zapisu z monitoringu od razu rozpoznali sprawców. Była to para doskonale znana funkcjonariuszom, która na swoim koncie miała już wiele kradzieży - informuje mł. asp. Dorota Garbacz, rzecznik nowotarskiej policji. 26-letnia kobieta i 35-letni mąż-

czynna z Nowego Targu wydobywali gotówkę ze skarbonek, używając do tego metalowych blaszek oklejonych dwustronną taśmą klejącą, zawieszonych na sznurku. Przyrząd wystarczyło wpuścić przez otwór wrzutowy. Monety i banknoty przykleiły się do blaszek, wystarczyło je tylko wyciągnąć. Sprawcy ukradli łącznie blisko 2 tys. zł.

W środę para została zatrzymana. Podczas przesłuchania rabusie przyznali się do winy i zgodzili dobrowolnie poddać karze 5 miesięcy bezwzględnego więzienia. Oboje mają też zwrócić ukradzione pieniądze.

mk

Plaga samowoli reklamowych

Tylko Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad zgłosiła do nadzoru budowlanego ponad 140 samowoli reklamowych przy zakopiance.

To nasz lokalny folklor, nigdzie w Polsce czegoś takiego nie ma. Sama kiedyś w drodze z Rdzawki do Nowego Targu naliczyłam ok. 200 takich reklam, przypuszczam, że większość z nich to samowole - mówi Gabriela Przysała, inspektor nadzoru budowlanego w Nowym Targu. Skargi wpływają nie tylko z GDDKiA, ale także od innych zarządców dróg, parków narodowych czy prywatnych osób.

Krakowski oddział GDDKiA od 2017 r. złożył 142 wnioski o wszczęcie postępowań administracyjnych w sprawie rozbiórki reklam usytuowanych wzdłuż dróg krajowych w powiatach nowotarskim i tatrzańskim.

Jak informuje Iwona Mikrut, rzecznik prasowy krakowskiego oddziału - GDDKiA przeprowadza okresowe kontrole lokalizacji reklam przy drogach krajowych w tym rejonie. - Po stwierdzeniu, że reklamy są zlokalizowane niezgodnie z przepisami, kierujemy wnioski o wszczęcie postępowania do właściwego organu nadzoru budowlanego.

- W 2018 r. organy nadzoru budowlanego w Nowym Targu i w Zakopanem poinformowały nas zarówno pisemnie, jak i telefonicznie, że nie są w stanie rozpoznać wszystkich zgłoszonych spraw w terminie określonym w art. 35 ustawy z 14.06.1960 r. KPA z uwagi na braki kadrowe - informuje Iwona Mikrut. Postępowania są wszczynane z urzędu sukcesywnie, w miarę możliwości czasowych i kadrowych.

Postępowania administracyjne prowadzone przez obydwie podhalańskie nadzory budowlane trwają od pół roku do 3 lat.

Gabriela Przysała potwierdza, że samowoli reklamowych jest tyle, że nadzór zajmuje się tylko tymi, które są zgłaszane, a skarga okaże się zasadna. Postępowanie kończy się legalizacją albo nakazem rozbiórki. Pierwsze rozwiązanie jest możliwe, jeśli budowla spełnia warunki techniczne i zostanie złożona opłata legalizacyjna. Są to niemałe kwoty. Rekord w nowotarskim nadzorze to 375

tys. zł, które zapłacił jeden z podhalańskich biznesmenów za legalizację budynku usługowego. Duża reklama przy zakopiance to może być koszt - jak szacuje inspektor nadzoru - ok. 125 tys. zł. Dlatego, jeśli już zostaje wszczęte postępowanie, właściciel woli rozbić reklamę i postawić ją od nowa legalnie. Jeśli właściciel rozbić reklamę, nie płaci żadnej kary. Jeśli nie rozbić, nadzór wszczyna postępowanie egzekucyjne, a to oznacza grzywnę, która ma go przymusić do rozbiórki. Wiąże się to z zapłatą od kilku do kilkudziesięciu tysięcy złotych. - Niestety bywa i tak, że przenosi ją po prostu w inne miejsce licząc, że nie będzie kolejnej skargi i nadzór da mu spokój - mówi Gabriela Przysała.

Powiatowy Inspektor Nadzoru Budowlanego przyznaje, że najbardziej śmiało w łamaniu przepisów są duże, ogólnopolskie firmy reklamowe. - Nie liczą się z postępowaniem, podpisują zgodę z właścicielem gruntu, płacą jemu za miejsce, łamią przepisy budowlane, a ewentualną grzywnę wpisują w koszty, bo i tak im się opłaca - mówi nowotarska pani inspektor. W połowie września pisaliśmy też o gigantycznej reklamie (74 m kwadratowej) w centrum Nowego Targu. Postawił ją znany lokalny biznesmen, zasłaniając dwa budynki przy ul. Szaflarskiej i naruszając nie tylko prawo budowlane, ale miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego, wchodząc w pas drogowy i nie pytając o zgodę konserwatora zabytków. Skargę do nadzoru zgłosiły władze miasta, a także powiatowy zarząd dróg. - Wszczęliśmy postępowanie wyjaśniające, skargi okazały się zasadne. W najbliższych dniach zostanie wszczęte postępowanie administracyjne - zapowiada Gabriela Przysała.

Przypomnijmy: reklamy w zależności od konstrukcji wymagają pozwolenia na budowę lub tylko zgłoszenia. Samodzielna, wolnostojąca reklama wymaga pozwolenia, na budynku, bez konstrukcji wspornej - wystarczy zgłoszenie.

Beata Zalot

Portrety polskich góralek

Fot.: Bartłomiej Jurecki

ANIELA KRUPCZYŃSKA
- historia góralki ze Szczawnicy, str. 27

Silna jak halny

ROZDAJEMY
BILETY

Tu pokonasz grawitację

Park trampolin Jump Planet w Nowym Targu (ul. Ludzmińska 29) to świetne miejsce tak dla dzieci, jak i dorosłych. Czterdzieści sześć trampolin rekreacyjnych i sportowych, strefa ćwiczeń koszykarskich „wsadów” i ogromny basen z miękkimi gąbkami to jedno z wielu jego atrakcji.

Dla naszych czytelników mamy 2 dwuosobowe bilety do Jump Planet. Otrzymają je osoby, które napiszą do nas jako pierwsze w poniedziałek 7.10 o godz. 17 na adres: konkurs@24tp.pl. W treści prosimy podać imię i nazwisko oraz wymienić jeszcze jedną atrakcję parku. Tytuł maila: Jump.

ROZDAJEMY
BILETY

Roztańczone nogi

Hanna Zbyryt oraz Teatr Rozrywki RZT Szymaszkowa (ul. Szymaszkowa 1, Zakopane) zapraszają w sobotę 12.10 o godz. 20 na „Roztańczone nogi” – spektakl na wesoło, wypełniony najbardziej znanymi piosenkami z Kabaretu Starszych Panów.

Dla naszych czytelników mamy z tej okazji podwójne zaproszenie. Otrzymają je osoby, które jako pierwsze napiszą do nas w poniedziałek 7.10 o godz. 17 na adres: konkurs@24tp.pl. W treści maila prosimy podać imię i nazwisko oraz tytuł dowolnego spektaklu z repertuaru Teatru RZT. Tytuł maila: Nogi.

ROZDAJEMY
BILETY

Zaproszenia do Term Szaflary

Dla naszych czytelników mamy 5 jednoosobowych dwugodzinnych biletów do Term Szaflary.

Po jednym otrzymają osoby, które jako pierwsze napiszą do nas w poniedziałek 7.10 o godz. 17 na adres: konkurs@24tp.pl. W treści maila prosimy podać imię i nazwisko, a w tytule wiadomości wpisać: Szaflary.

Liczba tygodnia

615 mln zł

kosztowała budowa 7-kilometrowego odcinka nowej zakopianki, który został otwarty w sobotę.

KINO „GIEWONT”
DOLBY 3D, 4K
Zakopane, ul. Kościuszki 4

5.10 (sobota), godz. 20.30
CZARNY MERCEDES
PREMIERA!

KINO „ŚNIEŻKA” 3D
Rabka-Zdrój, ul. Nowy Świat 8

5.10 (sobota), godz. 21.45
JOKER
PREMIERA!

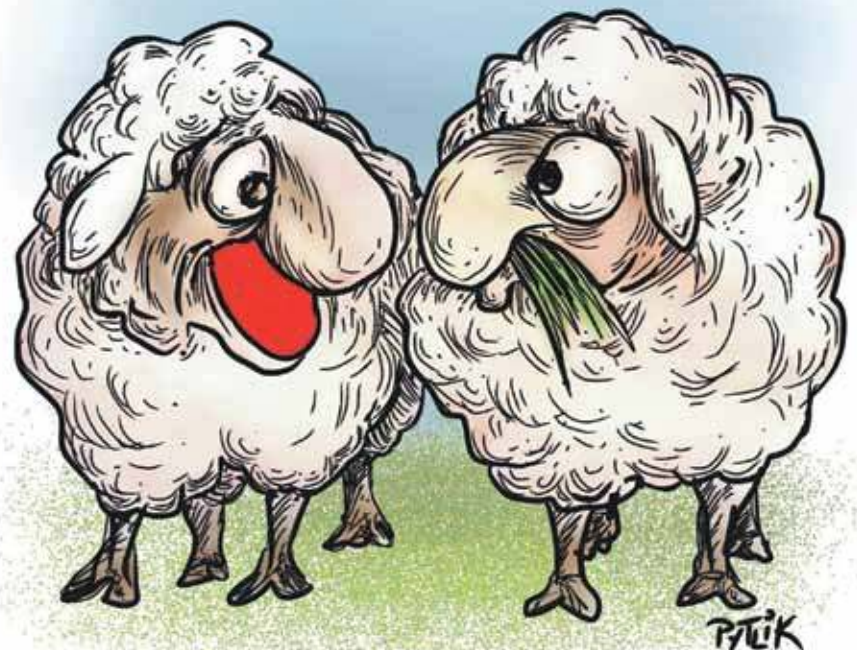

Do rozdania mamy po dwa podwójne zaproszenia na każdy z filmów. Osoby, które jako pierwsze w piątek 4.10, o godz. 17 prześlą na adres mailowy: kino@24tp.pl swoje imię, nazwisko, nr telefonu oraz tytuł wybranego filmu, otrzymają jedno z zaproszeń. **WAŻNE**, aby w tytule wiadomości wpisać nazwę wybranego kina. Szczęśliwcy zostaną poinformowani mailem zwrotnym.

ROZDAJEMY
BILETY

KINO „SOKÓŁ”
DIGITAL 3D
Zakopane, ul. Orkana

5.10 (sobota),
godz. 18.15
JOKER
PREMIERA!

Godajom, ze kie bedom rzondzić, to kozdo dostanie trowe plus, styrnasty pokos i dodatkowe strzyzynie za darmo!

Sensacyjne odkrycie w Tatrach

**dokończenie
ze str. 1**

Okazuje się, że już 15 tys. lat temu był tu człowiek. Śladów takich poszukiwało w Tatrach wielu badaczy już w XIX w., dotąd jednak bezskutecznie. Negatywny wynik prac wykopaliskowych przeprowadzonych kilkakrotnie przed II wojną światową w Jaskini Magury w Tatrach Polskich na długie lata zamknął dyskusję na temat zasiedlenia jaskiń tatrzańskich przez człowieka paleolitycznego.

Polsko-słowackie badania odbywały się w Jaskini nad Huczawą na zboczach Kobylego Wierchu w lipcu tego roku. Prowadzone były pod kierunkiem prof. Pawła Valde-Nowaka z Instytutu Archeologii UJ oraz dr. hab. Mariana Sojaka z Instytutu Archeologii Słowackiej Akademii Nauk w Nitrze. Uczestniczyli w nich doktoranci oraz studenci.

Archeolodzy odkryli w sumie ponad 300 artefaktów (wytworów ręki ludzkiej). Znaleźli między innymi kilkadziesiąt kamiennych ostrzy myśliwskiej broni drzewcowej zachowanych całkowicie lub we fragmentach. Wśród nich znajdowały się okazy typowe dla stanowisk kultury magdaleńskiej z jej późnej fazy rozwojowej, datowanej na 13-12 tys. lat p.n.e. Część z nich została wydobyta z pozostałości paleolitu. Cennym znaleziskiem jest pięknie obrobiona igła wykonana z kości.

Pracowite lato archeologów z Polski i Słowacji w Jaskini nad Huczawą, którego efektem jest znalezienie 300 artefaktów, najstarsze z nich pochodzą sprzed 15 tys. lat

Jaskinia służyła za schronienie także w znacznie późniejszych czasach. W wyżej zalegających nawarstwieńach archeolodzy natrafili bowiem na fragmenty glinianych naczyń z wieków XV i XVI, a także monety z czasu II wojny światowej.

Prof. Paweł Valde-Nowak z UJ przypuszcza, że w Jaskini nad Huczawą u schyłku okresu lodowcowego znajdowało się obozowisko lub miejsce rytualno-obrzędowe. - Odkrycie w Tatrach ogniska i dużego zespołu wyspecjalizowanych narzędzi kamiennych o cechach form przewodnich dla podziałów taksonomicznych i ustaleń chronologicznych, a także kości zwierzęcych wskazuje, że w Hučivie u schyłku okresu lodowcowego przebywano przez dłuższy czas - pod-

kreśla krakowski archeolog.

Kultura magdaleńska na terenie Słowacji występuje jedynie w północnej części kraju, w górnym dorzeczu Popradu. Ta sama ekspedycja badawcza dokonała w 2003 roku odkrycia pierwszego śladu tej kultury w Starej Lubowli na Spiszu. Na podobne stanowiska natrafiono wcześniej po polskiej stronie - m.in. w Sromowcach Wyżnych - Kątach, Podczzerwionem i Nowej Białej, w której dwa lata temu archeolodzy znaleźli miniaturową figurkę kobiety wykonaną z kamienia piaszczowca nazwaną „Wenus z Obłazowej”, o czym Tygodnik Podhalański donosił.

Jak podkreśla prof. Paweł Valde-Nowak, kultura magdaleńska to ta sama, która pozostawiła po sobie rysunki naskalne

w Lascaux we Francji czy w Altamirze w Hiszpanii. Była kulturą myśliwych wyspecjalizowanych w polowaniach na renifery, a także zbieraczy. Ludzie ci posiadali duże zdolności manualne. - Ich malarstwo naskalne czy charakterystyczne figurki kobiet świadczą o przejawie sztuki, myślenia abstrakcyjnego i życia duchowego - podkreśla archeolog z Krakowa.

Myśliwi przebywający w Jaskini nad Huczawą należeli do przedstawicieli późnej fazy kultury magdaleńskiej, zasiedlających szeroki pas Europy Zachodniej i Środkowej. Kontaktowali się z innymi ludami na terenie Europy, o czym świadczą surowce, z których wykonywali swoje narzędzia. Archeolodzy znaleźli m.in. narzędzie wykonane z krzemienia pochodzącego z okolic Krakowa czy minerałów z Moraw.

Dziś archeolodzy odważnie mówią o czasach, z których pochodziły znalezione artefakty, ponieważ zostały przesłane do Laboratorium Radiowęglowego UAM w Poznaniu. Stamtąd przysły wyniki datowań izotopowych, które jednoznacznie wskazują na czasy nieco wyprzedzające 12 tys. lat p.n.e.

Badania realizowane były w ramach projektu Paleolityczne miejsce obrzędowe w Jaskini w Obłazowej, finansowanego z grantu Narodowego Centrum Nauki.

Beata Zalot

Starosta skarży na radnego

Władze powiatu nowotarskiego sugerują w doniesieniu do prokuratury, że radny próbował groźbami zniechęcić urzędnika do wydania pozwolenia na budowę.

Incident miał miejsce kilka tygodni temu, jednak dopiero podczas ubiegłotygodniowej sesji sprawa ujrzała światło dzienne. - Starosta nawet nie raczył poinformować, że doniósł na mnie do prokuratury, dowiedziałem się o sprawie pokątnie - zastrzega Stanisław Waksmundzki, radny powiatowy, którego już wkrótce czeka trudna rozmowa z prokuratorem.

Wszystko zaczęło się, gdy radny zainteresował się jedną z wielkich inwestycji powstających w jego rodzinnym Waksmundzie. Zdaniem radnego urzędnicy powiatowi nie mieli podstaw, by udzielić inwestorowi pozwolenia na budowę. Radny zażądał wyjaśnień, a następnie gładko przeszedł do twardszych argumentów. - Przyszła do mnie roztrzęsiona pani naczelnik i powiedziała, że nie wyda pozwolenia na budowę, gdyż boi się radnego Waksmundzkiego, który miał zasugerować, że jeśli podpisze dokument - trafi do więzienia - relacjonuje Krzysztof Faber, starosta nowotarski. - Powiedziałem, żeby pani naczelnik opisała całą sprawę w notatce służbowej. Przeanalizowaliśmy sytuację wspólnie z prawni-

kiem. Nasz pełnomocnik nie miał wątpliwości, że zachowanie radnego nosi znamiona nacisków. Przedstawiłem sprawę w gronie zarządu powiatu i zdecydowaliśmy, żeby się zwrócić do prokuratury, by ta przeanalizowała sprawę pod kątem stosowania nacisków - zaznacza Krzysztof Faber.

Zupełnie inaczej przebieg zdarzeń przedstawia radny Waksmundzki. - Nikomu nie groziłem, po prostu zasugerowałem, że cała ta sprawa może być podobną aferą jak ta niedawna w Powiatowym Zarządzie Dróg (do aresztu trafiły 3 osoby z kierownictwa PZD, a lista podejrzanych liczy ponad 20 nazwisk - przyp. red.). - Jeśli starosta chciał złożyć doniesienie przeciwko radnemu, powinien poinformować przewodniczącego rady. Dlaczego w ten sposób zareagowałem? Chciałem tylko zwrócić uwagę na pewne rzeczy - zaznacza Stanisław Waksmundzki.

- Zawsze będę reagował tak samo, bez względu na to, czy sprawa dotyczy zwykłego obywatela, radnego czy posła. Nie może być tak, że nagle urząd zostanie sparaliżowany, bo się urzędnicy będą bali wydać decyzję - podkreśla z kolei Krzysztof Faber. **mk**

MARCZUŁAJTIS-WALCZAK

Jagna

#DlaLudzi

KOALICJA OBYWATELSKA

Sfinansowane przez KKW Koalicja Obywatelska PO .N IPL Zieloni

Lista nr 5

Za karą kara dla szpitala

Za narażanie zdrowia pacjentów zakopiańska lecznica zapłaci blisko 700 tysięcy złotych.

o już drugi raz, gdy szpital powiatowy ma zapłacić za braki kadrowe, które potęgują zagrożenie zdrowia pacjentów. O tarapatkach zakopiańskiej placówki na Kamińcu pisaliśmy już w marcu 2018 roku. Narodowy Fundusz Zdrowia nałożył na placówkę rekordową karę ponad miliona złotych. Wśród wielu szpitalnych uchybień największe przewinienia to: braki kadrowe wśród wykwalifikowanego personelu, zbyt mała liczba pielęgniarek, lekarze dyżurujący na kilku oddziałach jednocześnie, źle prowadzona dokumentacja medyczna. Do tego utrudnianie kontroli. Prokuratura Okręgowa w Nowym Sączu wszczęła śledztwo w spra-

wie oszustwa, jakiego przedstawiciele szpitala mieli dopuścić się wobec NFZ. Szpital odwołał się od nałożonej kary, ale została ona podtrzymana. Trzeba było zapłacić ponad 1,1 miliona kary.

A z początkiem tego roku kontrolerzy pojawili się w placówce po raz drugi. Odkryli, że na szpitalnym oddziale ratunkowym w niektóre dni brakuje lekarzy. Dodatkowo szef SOR-u w trakcie dyżuru w tym samym czasie jeździł z ekipą karetki do wypadków i przyjmował chorych w szpitalu. W pokontrolnych ustaleniach zalecili zapewnienie minimalnych "zasobów kadrowych" w SOR. W tym co najmniej jednego lekarza przebywającego stale na oddziale. Zgodnie z zakontraktowanymi

wymogami. Za ujawnione nieprawidłowości nałożyli na szpital powiatowy karę w wysokości blisko 700 tys. zł. Podobnie jak w przypadku pierwszej rekordowej kary, tak i w tym przypadku dyrektor szpitala zamierza się odwołać. Zapewne z podobnym co w minionym roku skutkiem. - Każdy szpital, który zawarł umowę z NFZ, ma obowiązek zapewnić realizację świadczeń w zakontraktowanych zakresach - wyjaśnia Aleksandra Kwiecień, rzecznik prasowy Małopolskiego Oddziału Wojewódzkiego NFZ w Krakowie - czyli na poszczególnych oddziałach zgodnie z obowiązującymi przepisami w części dotyczącej personelu medycznego, w szczególności wymogów co do lic-

by etatów lekarzy, norm pielęgniarskich etc. Za prawidłowe zarządzanie szpitalem, w tym spełnienie określonych w przepisach norm dotyczących personelu medycznego, odpowiada kierownik jednostki. Kary finansowe rekordowej wysokości, które spadają na zakopiański szpital ze strony NFZ, najwyraźniej nie robią żadnego wrażenia na władzach powiatu. Praca dyrektorki jest oceniana w samych superlatywach. Kwintesencją wysokich not starosty była nagroda blisko 53 tys. złotych, którą otrzymała dyrektor Regina Tokarz. Do stała ją mimo tak negatywnych ocen i rekordowej kary nałożonej przez kontrolerów. W konkursie, który odbył się ostatnio pod Giewontem, w cuglach również pokonała innych kandydatów na stanowisko dyrektora szpitala.

Rafał Gratkowski

Remontowa wyprowadzka

Chciał remontować mieszkanie, a dowiedział się, że jego lokal zostanie sprzedany wraz z całym budynkiem.

Pan Jan mieszka przy ul. Kościuszki 21 od 1954 roku. Dwupokojowe mieszkanie zajmuje wraz z dwoma dorosłymi synami. Jego lokum mieści się na ostatniej kondygnacji niewielkiego budynku za hotelem "Stamary". Mieszkanie piętro niżej zajmuje druga rodzina, a na parterze swe biura ma Zakopiańskie Towarzystwo Budownictwa Społecznego.

- Dach przeciekał, w lutym zwróciłem się z prośbą o zgodę na remont w pomieszczeniach, bo pojawiały się zacieki - wyjaśnia Piotr Żurek, syn głównego najemcy. - Ja się tym zajmuję, bo tata jest bardzo chory, oddycha przez specjalistyczne urządzenie - dodaje Piotr Żurek. Zaznacza, że jest zameldowany u ojca od 42 lat. Zakopiańczyk chciał odnowić i odmalować ściany w mieszkaniu oraz wymienić panele podłogowe.

Domagał się odmalowania wspólnej klatki schodowej i montażu nowych drzwi wejściowych, bo mieli trudności z ubezpieczeniem mieszkania. Zanim dostał odpowiedź od właściciela, którym jest Urząd Miasta Zakopanego, jeszcze w lutym dostali propozycję wyprowadzki do niedawno wzniesionego budynku przy ul. Nowotarskiej. Odmówili po obejrzeniu mieszkania.

- To narożny, 27-metrowy pokój - opisuje, co zobaczyli w nowym bloku, Piotr Żurek. - Dla trzech dorosłych mężczyźn. Nie zgodziliśmy się, tym bardziej że okna otwierają się na ruchliwą ulicę Nowotarską i Kamieniec. Spaliny lecą do mieszkania, a ojciec często musi wietrzyć pomieszczenia ze względu na swą chorobę. Urząd długo zwlekał ze zgodą na remont. Po kilku wizytach w urzędzie najemcy w końcu sierpnia do czekali się na odpowiedź. Pan Jan dostał zgodę na remont mieszkania. Jednak to, co go zaskoczyło, to informacja zamieszczona w zezwoleniu na końcu. Urząd przestrzeg, że budynek przeznaczony jest na sprzedaż. Dlatego loka-

torzy nie mają co liczyć na ewentualny zwrot kosztów remontu w przypadku przeprowadzki. A kiedy ona nastąpi?

- Jesteśmy tu tylko najemcą, to własność urzędu miasta - wyjaśnia Andrzej Ustupski, prezes ZTBS. - Nas też czekać będzie przeprowadzka. Dodaje, że ZTBS ma z miastem podpisaną trzyletnią umowę najmu budynku. ZTBS planuje przeprowadzkę do nowego budynku, który powstanie w miejscu dawnej bazy Tesko na Kamińcu. Póki co nie wiadomo, kiedy ruszy budowa.

- Jesteśmy w mieszkaniu na innych zasadach, mamy nawet wygrane sprawy sądowe z poprzednimi władzami miasta - przypomina Piotr Żurek. Dodaje, że jego ojciec dostał jedynie zgodę na odnowienie mieszkania. W urzędowej korespondencji nie ma słowa o remontach części wspólnych, których się domagali. Najwyraźniej przed sprzedażą urząd nie będzie już inwestował w budynek. Tomasz Filar, wiceburmistrz Zakopanego, zapewnia, że o żadnej sprzedaży w tej chwili nie ma mowy. Rada miasta nie podjęła takiej decyzji. - Nie mamy jeszcze takiej uchwały przygotowanej - podkreśla Tomasz Filar.

- Przygotowujemy tylko budynek do sprzedaży, a to dwie różne rzeczy.

Wiceburmistrz przypomina, że poprzednia komisja mieszkaniowa zaproponowała, by przygotować budynek z 4 mieszkaniami do sprzedaży. Czyli znaleźć lokale zamienne dla trzech mieszkających tu rodzin. Wszystkim lokatorom zaproponowano lokale w nowym budynku na Kamińcu. - Jeden pan przyjął propozycję, a pan Żurek i drugi z lokatorów odmówili, do czego mają prawo - podsumowuje Filar. Piotr Żurek zaznacza, że wraz z ojcem zgodzi się na przeprowadzkę, jeśli miasto proponuje godny lokal przy najmniej o tym samym metrażu.

Rafał Gratkowski

Agnieszka Adamczyk opowiada o Gruzji, która potrafi zachwycić każdego.

Odkrywanie Gruzji

Wyprawa na świętą górę Gruzinów, konne wędrówki po górskich pustkowiach, warowne wieże obronne i opuszczone klasztory.

W poniedziałkowy wieczór sala kina Miejsce wypełniła się miłośnikami podróży. Trekingową wyprawę po Gruzji Wschodniej i Gruzji Zachodniej prowadziła Agnieszka Adamczyk, przewodnik tatrzański, przewodnik UIMLA. Jest zauroczona Gruzją od pierwszego wejrzenia. - Obłędne widoki, nieskażona, dzika przyroda, wiekowe zabytki, a do tego wspaniała kuchnia i doskonałe wina, z których sły-

nie Gruzja - czego chcieć więcej? - podkreśla Agnieszka Adamczyk. W kinie Miejsce zaprezentowała zdjęcia z najpiękniejszych regionów Gruzji. O wyprawach na pięciotysięcznik Kazbek opowiadał gość specjalny Levan Shervashidze, gruziński przewodnik górski. Każdego roku wchodzi z grupami na świętą górę Gruzinów. W tym roku prowadził wycieczkę na Kazbek po raz trzydziesty.

Tekst i fot.: Rafał Gratkowski

Grota dymi

Kiedy zniknie czarny dym, wydobywający się z komina popularnego baru Grota w centrum Zakopanego?

Co pewien czas w tej sprawie dzwonią do nas turyści. - To jest ulica Kościuszki, niedaleko Krupówek. Jest godz. 14, a z komina w barze Grota wydobywają się kłęby dymu. To fatalna promocja Zakopanego - mówi turysta.

Władze PSS Spółem zapewniają, że robią wszystko, aby zmienić sytuację. - Wszystkie nasze obiekty oprócz tego jednego korzystają z gazu lub geotermii - zapewnia Józef Szwab, prezes PSS Spółem. Dodaje, że osobiście zależy mu na tym, aby czarny dym z komina Groty zniknął. Pojawia

się on w czasie rozpalania paleniska ogrzewanego węglem. - Sam Dom Handlowy Granit ogrzewany jest geotermią, nie ma jednak możliwości, aby palenisko w kuchni korzystało z geotermii - dodaje prezes PSS Spółem.

Władze spółki chcą, aby do Groty podłączony został gaz. Sieć gazowa przebiega przez pobliską ulicę Zborowskiego. Jak zapewnia prezes Józef Szwab, spółka jest w trakcie uzgodnień ze spółką gazową w sprawie doprowadzenia do budynku tego źródła energii.

pp

Plotka

S tary u fryzjera usłyszał dowcip, który w Zakopanem bije rekordy popularności: wiecie, jaki jest ulubiony zespół muzyczny dyrekcji szpitala i starostów? Oddział Zamknięty. Uśmiełam się setnie, chociaż tak naprawdę to dobry humor mają chyba tylko dyrektorka szpitala i starostowie. Płacą kary, zamykają oddział i jeszcze sobie nagrody przyznają. Nieźła zabawa za publiczne pieniądze!

Bojczorka

Protestujemy!

„Dobra zmiana” okazuje się złą zmianą, szczególnie w służbie zdrowia.

Bez uwzględnienia warunków lokalnych, w sporym licznym mieście, stolicy Podhala likwiduje się oddział położniczy - jeden z „królewskiej piątki” szpitali powiatowych: chirurgia, internia, ortopedia i właśnie ginekologia z położnictwem. Zakopiański chcą rościć i leczyć w Zakopanem.

Wszyscy Zakopiańczycy chcą, by miejscem narodzin ich dziecka było Zakopane.

„Rodzić po ludzku” nie oznacza tylko otrzymać kulturalną i fachową pomoc medyczną, ale też mieć bliską odległość z domu do szpitala, zwłaszcza kiedy szpital jest na miejscu. Rodząca kobieta z Kościeliska będzie pedziła przez Zakopane obok naszego szpitala... będzie pedziła jeśli nie będzie korków czy zamieci śnieżnej, a tu liczy się każda minuta, każdy kilometr.

Cóż, czy czas powrócić do większych porodówek z babkami akuserkami?

Może właśnie o to chodzi? Jak z tymi badaniami przesiewowymi: nie badamy starszych ludzi, bo wykryjemy im choroby i będziemy musieli je leczyć, a NFZ i bez tego ma co robić. Rodziny w domu przy pomocy akuserek! Nie zavracajmy głowy NFZ!

To wszystko pod hasłem ochrony życia, opieki nad matką i dzieckiem. Absurd!

Marta Fogler

Prezes - Zarządu Towarzystwa Przyjaciół Narciarstwa i Przyrody

Obecny materiał jak i wszystkie poprzednie sfinansowane przez KKW Koalicja Obywatelska PO. NI IPL Zieloni

REKLAMA

WYNAJME
Powierzchnie
HANDLOWA
MAGAZYNOWA

260m²
1m²=20zł

85m²
1m²=35zł

255m²
1m²=35zł

1 piętro
125m²
1m²=25zł

← Szymonek

tel: 509-542-501

Dyrektor Miejskiej Biblioteki Publicznej
im. Stefana Żeromskiego w Zakopanem

Pani **Bożenie Gąsienicy**
składamy serdeczne wyrazy współczucia
z powodu śmierci **Matki**
śp. KRYSZTOF GĄSIENICY

Burmistrzowie
i pracownicy Urzędu Miasta Zakopane

Naszej Drogiej Koleżance

Stanisławie Chowaniec
składamy serdeczne wyrazy współczucia
z powodu śmierci **Mamy**
śp. ZOFII MACIATY

Burmistrzowie
i pracownicy Urzędu Miasta Zakopane

Restauracja 7 Kotów mieści się w tym budynku na Cyrhli.

7 Kotów sprzedane

Kultowa restauracja na Cyrhli w Zakopanem zmienia właściciela.

To jedna z najdłuższych działających i najbardziej znanych zakopiańskich restauracji. Przed laty kawę pili tu Jarosław Iwaszkiewicz i Karol Szymanowski. Budynek, w którym mieści się także sklep spożywczy, należał do Gminnej Spółdzielni Samopomoc Chłopska w Zakopanem. Spółdzielnia jest obecnie likwi-

dowana i kolejne części jej majątku są sprzedawane.

Niedawno rozstrzygnięto przetarg na sprzedaż 7 Kotów. Wygrało go zakopiańskie PSS Spółem. Umowa sprzedaży ma być podpisana niebawem.

- Jeśli do tego dojdzie, chcemy zachować przeznaczenie tego budynku, nadal będziemy prowadzić tam restaurację - mówi Józef Szwab, prezes PSS Spo-

łem. Dodaje jednak, że drewniany budynek wymaga pilnego remontu i po jego przejęciu rozpocznie się modernizacja.

- Jeżeli wszystko pójdzie zgodnie z planem i zdążymy z remontem, restauracja powinna być czynna na sezon zimowy - zapewnia prezes PSS Spółem.

Tymczasem stara restauracja jest zamknięta, na oknach widnieje informacja, że jest ona nieczynna do odwołania.

Tekst i fot.:
Paweł Pełka

Szpital to nie przytułek

Starsza pani jest sama, ale rodzinę zastępują jej sąsiedzi. Teraz, gdy pani Maria choruje, walczą o należyte leczenie.

Za kilka dni pani Maria skończy 94 lata. Jest osobą samotną, nie ma rodziny, ale może liczyć na sąsiadów. Jest w dobrej kondycji umysłowej. W ciągu swojego długiego życia prawie nie korzystała z pomocy lekarskiej. W tym roku dwukrotnie poważnie zachorowała. Ostatnio złamała kość biodrową i trzeba było wykonać zespolenie. Z oddziału urazowo-ortopedycznego zakopiańskiego szpitala została wypisana po 10 dniach. - Chodziliśmy do niej tak często, jak tylko mogliśmy. Liczyliśmy, że od razu zostanie przeniesiona na rehabilitację do szpitala na Ciągłowiec. Tymczasem okazało się, że ma jeszcze niewygojoną ranę i nie może być tam przyjęta. Jesteśmy tym zbulwersowani, że wypisuje się osobę z otwartą raną do domu, i to w takim wieku. Czy nie należało pani Marii wypisać w takim stanie, aby mogła być od razu przewieziona do szpitala rehabilitacyjnego? Jeden z sąsiadów dowiedział się, że szpital to nie jest przytułek ani przechowalnia - mówi sąsiadka zaniepokojona tym, że kobieta powinna mieć stałą opiekę. W wypisie ma wiele zaleceń, m.in. chodzenie o balkoniku z asekuracją osób trzecich, stałą opiekę osób trzecich, przyłóżkową rehabilitację w warunkach domowych, stosowanie zróżnicowanej

diety. - My pomagamy w różny sposób, ale to nie jest stała opieka, której wymaga pani Maria. Poza tym prawie wszyscy pracujemy. Problemem jest noc - uważają sąsiedzi. - Dla kogo są te zalecenia w wypisie? Oprócz tego, że się jest lekarzem, trzeba być człowiekiem. Tymczasem najlepiej pozbyć się problemu w postaci starszej osoby - twierdzą. Dodają, że natychmiast zainteresowali tą sprawą wiceburmistrz Agnieszka Nowak-Gąsienicę. - Pani burmistrz zaraz się zajęła problemem pani Marii. Jesteśmy jej za to bardzo wdzięczni - mówią.

Starsza pani nie kwalifikuje się do umieszczenia w Domu Pomocy Społecznej, bo do tej pory była na tyle sprawna, że przy pomocy sąsiadów dawała sobie radę. Poza tym, gdyby miała takie kwalifikacje, nie jest powiedziane, że trafiłaby właśnie do zakopiańskiego DPS. - Pani Maria jest już pod stałą opieką Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej. Opiekunka będzie przychodziła kilka razy dziennie, aż do wygojenia rany i przyjęcia do szpitala rehabilitacyjnego - przekonuje Agnieszka Nowak-Gąsienica.

Wojciech Chowaniec, który w zastępstwie kierującego oddziałem urazowo-ortopedycznym podpisał wypis ze szpitala, przekonuje, że opieka społeczna

została powiadomiona o pacjentce, którą będą wypisywać z oddziału. - Pani Maria absolutnie odmówiła jakiegokolwiek pomocy ze strony MOPS-u. Stwierdziła, że ma odpowiednią pomoc ze strony sąsiadów - mówi Wojciech Chowaniec. - Na temat spraw związanych z leczeniem czy stanem zdrowia nie mogę nic powiedzieć, bo obowiązuje mnie tajemnica lekarska - zaznacza.

Włodzimierz Słomczyński, dyrektor zakopiańskiego MOPS, mówi, że tym razem rzeczywiście szpital powiadomił ich o pacjentce, która wymaga pomocy z racji wieku i braku rodziny. - Pani Maria odmówiła pomocy, ale teraz dochodzi do niej do domu opiekunka - zapewnia dyrektor. - Staramy się zapewnić jak najlepszą pomoc - dodaje. Potwierdzają to sąsiedzi. Twierdzą też, że przychodzi lekarz rodzinny i pielęgniarka środowiskowa.

Pani Maria przepracowała 35 lat w internacie "Roma" szkoły Kenara. Była bardzo lubianą osobą. Teraz też może liczyć na Kenarowców. - Podjęliśmy decyzję i z funduszu socjalnego damy 2 tys. zł na rehabilitację. Zanim pani Maria trafi na Ciągłowiec, rehabilitant będzie przychodził do domu - mówi Marek Król, dyrektor szkoły plastycznej.

Pani Maria zamierza jak najszybciej dojść do sprawności i już mówi o setnych urodzinach.

Jolanta Flach

RESTAURACJA
CHOCHOŁOWSKA

Twoje przyjęcie, nasza przyjemność!
Stwórz z nami najpiękniejsze chwile!
Z nami dokonasz najlepszego wyboru!

Organizujemy:

Wesela
Chrzcziny
Komunie

Wieczory kawalerskie i panieńskie

Przyjęcia okolicznościowe

Konferencje

Spotkania i eventy biznesowe

pakiety
dostosowane
do Twoich
potrzeb

Z przyjemnością odpowiemy na wszystkie Twoje pytania

Już dziś skontaktuj się
z naszym konsultantem !

tel.: +48 885 70 80 03

e-mail.: event@chocholowskietermy.pl

Chocholowskie
termy

Chocholowskie Termy

Chochółów 400

+48 781 300 301

chocholowskietermy.pl

Pod Tatrami. "Pępek świata" i bieg kurierów tatrzańskich w programie "Pod Tatrami" na antenie TVP3 Kraków: premiera w sobotę 28 września o godz. 17.40, a powtórki w niedzielę 29 września o godz. 10.05, w czwartek 3 października o godz. 18.05 i w piątek 4 października o godz. 19.45. "Pod Tatrami" w TVP POLONIA w każdy poniedziałek o godz. 18.40 i czwartek o godz. 15.20 oraz w TVP3 w każdą niedzielę o godz. 23.50.

Zdobywanie Tatr. W czwartek 3 października o godz. 18 w Centralnym Ośrodku Turystyki Górskiej PTTK przy ul. Jagiellońskiej 6 w Krakowie odbędzie się promocja książki Jana Kielkowskiego "Zdobycie Tatr. Historia i kronika taternictwa. Tom II, lata 1904-1925".

Gospodynie zaprezentują. W programie 10. Małopolskiego Przeglądu Dorobku Artystycznego i Kulinarne Kół Gospodyń Wiejskich, zaplanowanego na 5-6 października, znalazły się m.in. konkursowe prezentacje folklorystyczne, degustacja zgłoszonych do konkursu potraw, konkurs plastyki obrzędowej, ocena rękodzieła artystycznego, występy orawskich muzykantów.

Spotkanie z wojewodą. 24 września w Podwilku na drodze Podszkle - Podwilk wojewoda małopolski Piotr Ćwik spotkał się z wójtami i burmistrzami gmin i miast powiatu nowotarskiego. Przy tej okazji wręczył im symboliczne cheki, potwierdzające dofinansowanie inwestycji w ramach Funduszu Dróg Samorządowych.

Nabór do nowego zespołu. Przy Orawskim Centrum Kultury w Jablonce powstaje nowy zespół regionalny dla młodzieży od 15. roku życia i dla dorosłych. W ramach zajęć będzie nauka tańca orawskiego od podstaw. Specyfiką zespołu będzie prezentacja programów nie tylko autentycznych, ale także stylizowanych i artystycznie opracowanych.

Fotografie Karłowicza. Ukazało się długo wyczekiwane wydawnictwo albumowe, pokazujące nie tylko wiele aspektów twórczości i działalności Mieczysława Karłowicza, ale zawierające niemal wszystkie fotografie przez niego wykonane. Wydawcą jest Centralny Ośrodek Turystyki Górskiej. W tym roku minęło 110 lat od śmierci wybitnego kompozytora, dyrygenta, taternika, publicysty i fotografa. Publikacja jest do nabycia m.in. w COTG w Krakowie.

Zajęcia z malarstwa. Miejski Ośrodek Kultury w Jordanowie zaprasza na zajęcia z malarstwa sztalugowego, które odbywają się w soboty w godz. 10-12 w sali plastycznej mieszczącej się w budynku internatu przy ul. Banacha. Zajęcia są nieodpłatne, a wszystkie materiały zapewnia organizator.

Za ocalenie kościołka. W niedzielę 6 października w kościele św. Krzyża na Piątkowej Górze w Chabówce odbędzie się obchody 25. rocznicy ocalenia świątyni z pożaru. O godz. 11 przy ołtarzu polowym zostanie odprawiona Msza św. dziękczynna, którą będzie koncelebrował kapelan krajowy strażaków ks. st. bryg. dr Jan Krynicki.

jof

Czysty zysk

Burmistrz liczy: nakłady na kawiarenki w Rynku powinny zwrócić się w ciągu 6 lat, czyli za 3 lata, a właściwie to już się zwróciły.

O rozliczenie apelował podczas sesji radny Paweł Liszka. Na drobnią zgową analizę czekał 2 tygodnie. I się doczekał.

Najpierw burmistrz tłumaczy, że podawana przez radnego kwota 7 tys. zł, jaką miało pochłonąć wykonanie nowego dachu, to manipulacja. Bo wiceburmistrz Joanna Iskrzyńska-Stęga na komisji miała podawać tę kwotę jako koszt starego, foliowego pokrycia kawiarenek. A to po 3 latach użytkowania nadało się do wyrzucenia, więc

miasto na swój koszt zastąpiło je blaszanym dachem. Jego koszt to 90 tys. zł netto. Przypomnijmy, że koszt budowy przez miasto obu kawiarenek sięgnął 700 tys. zł netto, a dodatkowy koszt podatku VAT został już przez miasto odzyskany.

Przez 3 lata dzierżawy każda z kawiarenek przyniosła do miejskiej kasy ponad 190 tys. zł brutto, co daje miesięcznie nieco ponad 5 tys. zł.

Łącznie miejski przychód z dzierżawy dwóch kawiarni za 3 lata wyniósł 382 tys. zł. Oprócz

tego dzierżawcy płacą także podatek od nieruchomości.

W sumie łączny koszt budowy obu kawiarni wraz z nowymi dachami sięga 790 tys. zł, a trzyletni przychód dla miasta z ich dzierżawy to 382 tys. zł.

Z tego wynika, że nakłady miasta powinny się zwrócić po 6 latach od ich budowy, czyli za 3 lata, licząc od dziś.

Ale można ten czas skrócić. Bo właściciele kawiarenek mają obowiązek prowadzić ogólnodostępne szalety. A to obowiązek miasta. Jeśli by chciało ono prowadzić samodzielnie toalety, tak jak to robi w parku, to koszty utrzymania, środków czystości, a przede wszystkim zatrudnienia pracowników sięgałyby blisko 100 tys. zł rocznie. Jeśli więc odliczyć te koszty z miejskich wydatków, to okazuje się, że kawiarenki już się zwróciły i przynoszą miastu już tylko zysk.

- Opierając się na przedstawionych obliczeniach, należy stwierdzić, że uruchomienie na płycie Rynku dwóch kawiarni z funkcją ogólnodostępnych toalet było jak najbardziej trafne i ekonomicznie uzasadnione - przekonuje w odpowiedzi burmistrz Grzegorz Watycha.

I dodaje, że lokale mają ogromny wpływ na ożywienie życia kulturalno-towarzyskiego.

Tekst i fot.: Józef Figura

Kawiarenki na nowotarskim Rynku powinny przynosić już tylko dochód.

Tułaczy tryb życia kontra porządek

Jesiennie chłody zwykle ukracają nocowanie pod gołym niebem. Jednak problem bezdomności w Nowym Targu widoczny latem nie znika wraz ze spadkiem temperatury.

Proszę o rozwiązanie problemu bezdomnych nocujących pod Galerią Jatkę - apeluje do burmistrza radny Andrzej Swałtek.

Obowiązujące ustawy zrzucają odpowiedzialność za pomoc bezdomnemu na pracowników pomocy społecznej gminy jego ostatniego stałego zameldowania.

Jak przekonuje burmistrz - sytuacja osób bezdomnych przebywających na terenie miasta jest monitorowana przez pracowników socjalnych i policję. W Nowym Targu pojawiają się też bezdomni z innych rejonów Polski. - By zapewnić im pomoc

i wsparcie, ściśle współpracujemy z wieloma instytucjami oraz właściwymi ośrodkami pomocy społecznej - przekonuje Grzegorz Watycha w odpowiedzi na interpelację radnego.

Ponieważ w Nowym Targu nie ma noclegowni, konieczne jest znalezienie miejsca w schronisku "Dom na Granicy" w Winiarczykówce oraz noclegowni w Nowym Sączu. Problem w tym, że często bezdomni to osoby uzależnione, a warunkiem przyjęcia do takich placówek jest zachowanie trzeźwości. Stąd wielu z nich rezygnuje z pomocy, wybierając tułaczy tryb życia.

Jeszcze 3 lata temu wydzielone miejsce czekało na bezdomnych w budynku socjalnym przy ul. Ludźmierzkiej. Było przydatne szczególnie zimą, podczas mrozów. Jednak przepisy, które zmieniły się w 2016 roku, nie pozwalają na "dokładanie" tego typu przytuliska do budynków o innym przeznaczeniu. Także współlokatorzy bloku socjalnego nie chcieli takich sąsiadów.

Zgodnie z nowym ustawodawstwem bezdomni mogą trafić wyłącznie do schronisk, noclegowni czy ogrzewalni, a takich w stolicy Podhala nie ma.

fig

Biletomat czeka na nowe miejsce i pracę.

Biletomat widmo

Automat powinien ucieszyć wszystkich, a stał się przedmiotem sporu.

Ludzie czekający na przystanku przy Szaflarskiej zachodzą w głowę, po co komu niedziałający biletomat. Nowoczesne urządzenie, w którym można kupić bilet tak na miejski autobus, jak i regionalny pociąg, nie reaguje. Jak się okazuje - nie jest zepsute, tylko nikt nie podłączył prądu. I w tym miejscu nie podłączy.

Automat stanął w ramach programu "Podhalańska Kolej Regionalna" za pieniądze marszałka województwa małopolskiego. Z 4 biletomatów możemy korzystać na przystankach w Rynku, przy stacji PKP, przy dworcu autobusowym i przy cmentarzu. Wszędzie działają, tylko przy piątym przystanku Szaflarska CPN - nie.

Uwagę na to zwrócił podczas wrześniowej sesji radny Paweł Liszka.

A burmistrz tłumaczy, że na przeszkodzie, by uruchomić biletomat, stanęła zachłanność spółdzielni mieszkaniowej. - Nie przewidzieliśmy jednak trudności związanych z uzyskaniem prawa do dysponowania nieruchomością - przyznaje Grzegorz Watycha.

W propozycji umowy otrzymanej od zarządu spółdzielni, która jest jednym z współużytkowników działki, pojawiły się warunki nie do zaakceptowania przez miasto. Zdaniem burmistrza mogłyby one stanowić precedens, który w efekcie spowodowałby podobne oczekiwania i w innych podobnych przy-

padkach.

Spółdzielnia chce, by za zgodę na wykorzystywanie niepełna pół metra kw. powierzchni miasto płaciło jej 100 zł miesięcznie. Kwota miałaby być waloryzowana o poziom inflacji, choć spółdzielnia zastrzega sobie możliwość przeliczenia opłat także nieco wyżej.

- Koszt ten dla Miejskiego Zakładu Komunikacji stanowi równowartość co najmniej 40 biletów jednorazowych pełnopłatnych lub 68 biletów z ulgą gminną. Nie ma ekonomicznego i społecznego uzasadnienia zwiększania dochodów spółdzielni kosztem MZK - przekonuje burmistrz Grzegorz Watycha w odpowiedzi na interpelację radnego.

Ostatecznie miasto wystąpiło do Tauronu o wykonanie przyłącza w innym miejscu. Kiedy i gdzie urządzenie stanie - tego nie wiadomo.

Właścicielem wszystkich biletomatów jest województwo małopolskie, a działają one w ramach Małopolskiej Karty Aglomeracyjnej. Miasto ponosi jedynie koszty wykonania postumentu i zużytej energii elektrycznej. Ustawienie biletomatu przy Szaflarskiej kosztowało 614 złotych.

Przypomnijmy, że pasażerowie mogą też kupować bilety w telefonie przez aplikację Małopolskiej Karty Aglomeracyjnej, M pay czy Skycash. Oprócz tego biletomaty są też zainstalowane w 12 autobusach.

Tekst i fot.: Józef Figura

Bibliotekarz na YouTube

Bibliotekarze z powiatu nowotarskiego uczyli się jak wykorzystywać YouTube w promocji czytelnictwa.

To już kolejna konferencja dla bibliotekarzy z zakresu mediów społecznościowych. Tym razem Oscar Rak, wykładowca Krakowskiej Szkoły Filmowej im. Wojciecha Jerzego Hasa, ekspert w dziedzinie wideo marketingu i komunikacji audiowizualnej, mówił o YouTube i jego funkcji marketingowej. Bibliotekarze uczyli się jak robić krótkie filmy, które będą promować ich instytucję

i wydarzenia związane z czytelnictwem. Jak wybrać odpowiedni dźwięk, muzykę, formę i stylistykę, by trafić do konkretnej grupy osób.

Wykład odbył się w ramach Programu "Partnerstwo dla Książki", na które Miejska Biblioteka Publiczna w Nowym Targu otrzymała dofinansowanie od Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego.

opr. bz

Bibliotekarze uczą się, jak wykorzystać media społecznościowe do promocji czytelnictwa.

OGŁOSZENIE PŁATNE

Środowisko Tradycji
Katolickiej w Nowym Targu
zaprasza na
wykład ks. prof. dr hab.
DARIUSZA OKO p.

**GENDER
- ZAGROZENIE
DLA DZIECI, MŁODZIEŻY
I RODZINY**

15 października 2019 r.
godz. 18.30

Spółdzielczy Dom Kultury
ul. Kopernika 12, Nowy Targ

Miliony na galerie

Tomasz Żarnecki wyłożył 51 mln na budowę Galerii Podhalańskiej - inwestycję wykona Pekabex BET S.A.

Informację o podpisanej umowie podaje Puls Biznesu. Pekabex Bet zawarła z Tomaszem Żarneckim umowę generalnego wykonania stanu surowego zamkniętego inwestycji Galerii Podhalańskiej.

Przypomnijmy, że Galeria Podhalańska powstaje pomiędzy ul. Szaflarską a Zakopianką. Póki co wykopana jest ziemia pod podziemny parking, powstaje też szkielet budynku. Ostatecznie ma tu stanąć dwukondygnacyjny, wielofunkcyjny obiekt o powierzchni 50 tys. m kw.

Wewnątrz mają się znaleźć między innymi: market E.Leclerc, butiki liderów branży mody, operator RTV AGD, drogeria, apteka, salon sportowy, salon fitness i kino. Centrum handlowe dysponować będzie tysiącem miejsc parkingowych.

Tymczasem niemal po drugiej stronie Zakopianki wkrótce ma być kontynuowana budowa

drugiej galerii - Color Park. Po rocznym przestoju spółce udało

się pozyskać inwestora. Ma on dofinansować dokończenie

przedsięwzięcia, które miało być gotowe już 2 lata temu. To grupa

inwestycyjna Harvent zdecydowała się wyłożyć brakujące pieniądze na dokończenie centrum handlowego.

Galeria Podhalańska rośnie.

Na gotowej w bez mała 30 procentach budowie jednak wciąż nie dzieje się nic. Jedynie banery przypominają, że Color Park wynajął już 90% powierzchni handlowej i powstanie tu nowoczesne multikino.

Przed rokiem wstrzymanie prac prezes Color Parku Zbigniew Głowacki tłumaczył koniecznością przeprojektowania obiektu w związku z wprowadzeniem wolnych niedziel. Nowy układ wnętrza miał pozwolić korzystać z części rozrywkowej obiektu przy wyłączeniu jego funkcji handlowych. Była też mowa o konieczności pozyskania dodatkowych milionów, by dokończyć inwestycję bez obniżania przyjętych standardów.

Tymczasem pojawia się szansa na to, że inwestycja zostanie doprowadzona do końca, i to przed końcem przyszłego roku.

Zapowiada się więc w Nowym Targu galeryjny wyścig - kto będzie pierwszy?

Tekst i fot.: Józef Figura

Nowa Targowica za obietnice PiS-u

Jakiemu założyli góralski kapelusik, zając się jego wyborczymi krówkami, Gowina podjęli wystawnym śniadaniem, a Telewizję Trwam zawezwali, by ich wzięła w obronę.

Stowarzyszenie Kupców Nowa Targowica nie kryje wdzięczności dla rządzącej partii. Wszystko po tym, jak w liczącym ponad 200 stron programie wyborczym wprawne oko kupca wypatrzyło zapis, o który zabiegali. Na stronie 58 znalazło się jedno zdanie pocieszenia dla kupieckiej duszy.

„Będziemy prowadzić aktywną politykę gospodarczą, ograniczającą bezrobocie i tworzącą w ten sposób rynek pracownika, co przy wzroście gospodarczym będzie prowadziło do podnoszenia płac w sektorze prywatnych przedsiębiorstw. Zlikwidujemy niektóre obciążenia finansowe, które są jednocześnie biurokratyczną uciążliwością, jak np. opłata targowa” - skwapliwie przepisane z programu zdanie rozsyła do me-

diów SKNT.

Obiecana po wyborach ustawa ma znieść opłatę targową pobieraną na jarmarkach w całym kraju.

Przypomnijmy, że wprowadzenie podwyżki z 50 gr na 1 zł od każdego metra powierzchni stoiska wywołało burzę wśród nowotarskich kupców. Mimo to opłata obowiązuje, a jej zniesienie stało się głównym celem kupieckiego stowarzyszenia. Przypomina ono, że opłata jest znacznie wyższa niż to, co miastu muszą płacić sklepy wielkopowierzchniowe.

Z drugiej strony burmistrz Grzegorz Watycha podkreśla, że opłata targowa to jedynie ułamek danin, jakie kupcy muszą oddawać spółce Nowa Targowica. Dużym problemem są nie tylko opłaty, ale i konflikty po-

między właścicielami gruntów, które skutkują kolejnymi płacami uprzykrzającymi życie handlującym.

Nie zwracając uwagi na inne problemy nękające kupców - szef stowarzyszenia jednak nie kryje zadowolenia ze współpracy z politykami.

„Dlatego dziś - po otrzymaniu obietnicy PiS - kupcy czują się dumni z udziału w batalii, której celem jest rozwój polskiego handlu i zaprzestanie faworyzowania potężnych podmiotów opartych na zagranicznym kapitale, co dotyka tysięcy handlujących, a pośrednio setek tysięcy naszych obywateli i stoi w jawnej sprzeczności z zasadami praworządności” - pisze w odezwie Roman Kurańda, prezes stowarzyszenia.

fig

Trzeba słuchać muzyki życia

To hasło VIII Kampanii Profilaktyki Raka Piersi, która we wtorek odbyła się pod nowotarskim MOK-iem.

Rak to nie wyrok. To choroba przewlekła, którą można leczyć - przekonuje Mirosława Siwecka, wiceprezes Stowarzyszenia Podhalańskich Amatek. - Trzeba jednak słuchać muzyki naszego organizmu, sprawdzać, czy wszystko w nim harmonijnie współgra. Jeśli dzieje się coś złego, to nasz organizm daje nam sygnały, trzeba je tylko odczytać i odpowiednio zareagować - przekonuje. - Wiem, co mówię, bo mój organizm 2 razy mniej już ostrzegł, dlatego dziś mogę z panią rozmawiać - podkreśla. Dlatego namawia do systematycznych

badan. Ignorowanie problemu nie spowoduje, że ten problem zniknie. Wiceprezes SPA podkreśla, że rak piersi dotyczy nie tylko kobiet, choruje na niego także 2% mężczyzn.

Jak zapobiegać? Prowadzić higieniczny tryb życia. Ważny jest ruch, zdrowe odżywianie, sen, unikanie stresu i troska o środowisko wokół. - Profilaktyka to także odpoczynek, dbanie o dobre samopoczucie - dodaje Patrycja Furczoń, właścicielka American Dreams i sponsor tegorocznej kampanii.

Podczas poniedziałkowego

spotkania na placu przed Miejskim Ośrodkiem Kultury były występy dzieci z nowotarskich szkół i z podstawówki w Leśnicy, koncert, darmowe talony dla nauczycielek na badanie USG piersi.

Niestety nie obojętne było bez kampanii wyborczej. Anna Paluch, posłanka PiS, wykorzystwała akcję, by opowiadać o tym, ile rząd PiS zrobił dla służby zdrowia, dla kobiet chorujących na raka, o mniejszych kolejkach do specjalistów, refundowanych lekach itp.

Organizatorami akcji są Stowarzyszenie Podhalańskich Amatek oraz władze miasta.

bz

Lewica agituje w Mieście

Najpierw ekologia, potem służba zdrowia i drogi, a sprawy światopoglądowe to kwestia czasu - przekonuje Jakub Bocheński podczas konferencji prasowej na nowotarskim Rynku.

Choroby przetrzebiły sztab wyborczy, a obowiązki zatrzymały podhalańskich lewicowych kandydatów na parlamentarzystów. I Jakub Bocheński stanął przed dziennikarzami z Barbarą Garbacz, aktywistką społeczną z Nowego Targu. - Prowadzimy kampanię dla ludzi, a przede wszystkim z ludźmi, dlatego rozmawiamy z nimi, pukamy od drzwi do drzwi, idziemy na jarmarki, zaczepiamy na ulicach. I często słyszymy, że nasz program ma sens. Ludzie są już znudzeni tą polityczną jatką dwóch skłóconych obozów - przekonuje kandydat.

Prezentując program Lewicy, kandydat na posła skupił się przede wszystkim na ochronie środowiska. Postuluje zawarcie „paktu antysmogowego” dla południowej Małopolski. Chce, aby Polska stopniowo odchodziła od węgla, by przestać wykorzystywać go jako paliwo do 2035 roku. Konieczne jest dofinansowanie i przeprowadzenie wymiany 2 mln pieców węglowych, rozwój sieci gazowniczej i inwestowanie w odnawialne źródła energii.

Przekonuje też, że konieczna jest poprawa sytuacji w służbie zdrowia i dofinansowanie jej na poziomie 7,2 proc. PKB do 2024 roku. Lewica chce też zwiększyć liczbę miejsc na uczelniach medycznych o 50 tys. i ułatwić nostyfikację dyplomów dla lekarzy z zagranicy. To ma przyciągnąć specjalistów do Polski tak jak niegdyś Zachód kusił naszych medyków. Leki na receptę miałyby kosztować nie więcej niż 5 zł, by emeryt nie musiał

zastanawiać się, czy kupić sobie leki, czy obiad.

Lewica chce podniesienia najniższej emerytury do 1,6 tys. zł. Poprawę życia w całej południowej Małopolsce ma przynieść także lepsza komunikacja. - Nie może być tak jak dziś, że z Gorlic do Nowego Targu trzeba jechać 3 godziny! - podkreśla, wyjaśniając potrzebę budowy dodatkowej drogi ekspresowej.

Namawiając do głosowania na listę nr 3 przypomina, że na 19 kandydatów Lewicy aż 12 to kobiety.

Jak przekonuje Jakub Bocheński - ludzie mają dość politycznej jatki pomiędzy dwoma największymi obozami. - Liczę też na zmianę pokoleniową, żeby przewietrzyć te gabinety. Mamy posłów, którzy są po 30 lat w sejmie i tracą kontakt z rzeczywisto-

ścią. Dlatego postuluję dwukadencyjność. Jak ktoś jest dobrym posłem, to zrealizuje swój program w ciągu 8 lat i przygotowuje następców, którzy przejmą od niego pałeczkę.

A czy lewicowy światopogląd nie przeszkadza podczas agitacji na konserwatywnym Podhalu? - W pełni podpisuję się pod programem Lewicy w sprawie rozwiązań, które funkcjonują w całym zachodnim świecie. Mnóstwo naszych mieszkańców wyjeżdża za granicę i ich świadomość w tych kwestiach się zmienia. Wiadomo, że w tak konserwatywnym środowisku jak nasze potrzeba na to czasu i wytłumaczenia pewnych pojęć. Dlatego często rozmowy na ulicach zmieniają kompletnie punkt widzenia - dodaje Bocheński.

Tekst i fot.: Józef Figura

Jakub Bocheński i Barbara Garbacz podczas konferencji prasowej na nowotarskim Rynku.

■ ZAKOPANE 34-500
ul. Zwierzyniecka 14,
tel. 18 20 00000, 18 20 13000,
fax: 18 20 000 01
mail: tp@24tp.pl

ODDZIAŁY:

■ NOWY TARG, ul. Rynek 11
tel. 18 26 699 34
■ CHICAGO, 6500 S. Archer Ave.
Chicago ILL 60638,
tel. 1 773 458 3934

REDAKTOR NACZELNY

Paweł Pełka p.pełka@24tp.pl

SEKRETARZ REDAKCJI

Beata Zalot b.zalot@24tp.pl

DYREKTOR ARTYSTYCZNY

Andrzej Jurecki aloszajurecki@gmail.com

DZIENNIKARZE

Aneta Dusik (Pieniny) a.dusik@24tp.pl

Jolanta Flach j.flach@24tp.pl

Jurek Jurecki j.jurecki@24tp.pl

Józef Figura (Nowy Targ, powiat suski) j.figura@24tp.pl

Marek Kalinowski (Rabka, Orawa) m.kalinowski@24tp.pl

Rafał Gratkowski (Zakopane) r.gratkowski@24tp.pl

Monika Para-Miśkowiec (Bukowina Tatrzańska, Szafary, Cz. Dunajec) m.para@24tp.pl

Miłosz Sowa (Chicago) tpameryka@yahoo.com

KULTURA, PUBLICYSTYKA

Beata Zalot b.zalot@24tp.pl

GÓRY

Apoloniusz Rajwa gory@24tp.pl

Łukasz Kosut

SPORT

Paweł Pełka sport@24tp.pl

ROZMAITOŚCI

Agnieszka Nowelli a.nowelli@24tp.pl

FOTO

Maciej Jonek

Bartek Jurecki

Zofia Sz wajnos

RYSUNEK

Zygmunt Pytlik

DZIAŁ GRAFICZNY

Zofia Sz wajnos

Andrzej Larkowski

KOREKTA

Małgorzata Rybak

Miłosława Borowicz

Monika Para-Miśkowiec

BIURA REKLAM I OGŁOSZEŃ

Zakopane

● ul. Krupówki 54, tel. 18 20 130 23

ogłoszenia@24tp.pl

● ul. Zwierzyniecka 14

tel. 18 20 130 00, fax 18 20 000 01

sekretariat@24tp.pl

Nowy Targ

Rynek 11, tel. 18 26 699 34,

nowytarg@24tp.pl

Czarny Dunajec

Rynek 7, tel. 18 26 57 204

Chicago

Miłosz Sowa, tel. 1 773 458 3934

SPECJALIŚCI DS. MARKETINGU

Katarzyna Starczowska

k.starczowska@24tp.pl tel. 508 380 383

Magdalena Lipkowska

magdalena@24tp.pl tel. 608 377 217

SEKRETARIAT

Beata Momot (Zakopane) sekretariat@24tp.pl

WYDAWCA

Zakopiańskie

Towarzystwo Gospodarcze Sp. z o.o.

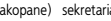
DRUK

Polska Press Sp. z o.o. Drukarnia w Sosnowcu

ul. Baczyńskiego 25a, 41-203 Sosnowiec-Milowice

Wydanie internetowe:

www.24tp.pl

Materiały do informatora kulturalnego można wysłać

pod adres: a.nowelli@24tp.pl

Zdjęcia noworodków: dzieci@24tp.pl

Redakcja nie zwraca materiałów niezamówionych.

Telefon interwencyjny

18 2000000

606 402 247

PRENUMERATA

krajowa

kwartalna

70 zł

półroczna

120 zł

roczna

210 zł

zagraniczna

kwartalna

150 zł

(Europa)

półroczna

300 zł

roczna

550 zł

WPŁATY NA KONTO

PKO BP ZAKOPANE

33 1020 3466 0000 9502 0033 4839

Prenumerata realizowana

przez RUCH S.A.

Zamówienia na prenumeratę w wersji papierowej i na e-

wydania można składać bezpośrednio na stronie www.pre-

numerata.ruch.com.pl. Eventualne pytania prosimy kier-

ować na adres e-mail: prenumerata@ruch.com.pl lub kontak-

tując się z Telefonicznym Biurem Obsługi Klienta pod nume-

rem: 801 800 803 lub 22 717 59 59 – czynne w godzinach

7.00 – 18.00. Koszt połączenia wg taryfy operatora.

OGŁOSZENIE PŁATNE

REKLAMA

W niedzielę 13.10.2019 r. o godz. 8.30

o godz. 11.30

w kościele św. Anny

w kościele św. Jakuba

w Nowym Targu

(na cmentarzu)

zostanie odprawiona

KATOLICKA

MSZA ŚWIĘTA

W TRADYCYJNYM

RYCIE RZYMSKIM

W niedzielę 13.10.2019 r. o godz. 11.30

o godz. 11.30

w kościele św. Anny

w kościele św. Jakuba

w Nowym Targu

(na cmentarzu)

zostanie odprawiona

KATOLICKA

MSZA ŚWIĘTA

W TRADYCYJNYM

RYCIE RZYMSKIM

Pyzówka

Batalia o chodnik

Sołtys Pyzówki nie daje za wygraną i z uporem walczy o chodnik przy drodze powiatowej.

- Mieszkańcy nazywają to miejsce zakrętem śmierci. Czy musi dojść do nieszczęścia, żeby powstał chodnik? - pyta Wiesław Parzygnat (w środku), sołtys Pyzówki. Podczas wizji lokalnej opowiada jak bardzo niebezpieczne jest na odcinku, gdzie brakuje chodnika.

Chodnika brakuje przy kościele. To miejsce bardzo niebezpieczne. W pobliżu jest zakręt, a za nim tylko kawałek chodnika, który powstał w ubiegłym roku. Problem w tym, że kończy się on tuż przed zakrętem. Widoczność w tym miejscu jest mocno ograniczona. Mieszkańcy, którzy idą do kościoła albo na cmentarz, muszą dostać się na drugą stronę ulicy, a jest to bardzo ryzykowne. Przy kościele nie ma też oznakowanego przejścia dla pieszych.

Wiesław Parzygnat, sołtys Pyzówki, twierdzi, że już od dawna gmina i sołectwo występują do Powiatowego Zarządu Dróg w Nowym Targu o projekt i budowę chodnika przy kościele. Tak, aby połączyć go z istniejącym i zrobić bezpieczne przejście od kościoła. Sołectwo zarezerwowało pieniądze na dofinansowanie projektu.

Zakręt śmierci

- Niestety nie możemy się o to doprosić. Starostwo nie chce tego wykonać. Przecież tu może się wydarzyć nieszczęście. Ludzie wychodzą z kościoła i nie wiadomo, jak przejść na drugą stronę - mówi Wiesław Parzygnat. Dodaje, że mieszkańcy nazywają już to miejsce "zakrętem śmierci".

Ruch przez Pyzówkę jest coraz większy. Wielu kierowców omija tędy korki na zakopianie. A urzędnicy odbijają piłęczkę. Sołtys mówi, że kiedy pytał o chodnik w starostwie,

to został odesłany do dyrektora Powiatowego Zarządu Dróg. - Rozmawialiśmy z wicestarostą, mówił, że decyzyjność jest po stronie dyrektora PZD. Z kolei dyrektor odsyła do starosty - skarży się. - Przecież w każdej chwili może zdarzyć się wypadek. Ktoś obliczył, że w weekendy, kiedy są największe korki na zakopianie, przez Pyzówkę przejeżdża tysiąc samochodów na godzinę - dodaje.

Projekt zawieszony w próżni

W ub. piątek sołtys zwołał w tej sprawie wizję lokalną przy kościele. Przyjechali pracownicy PZD, policja, radny powiatowy. Wszyscy są zgodni co do jednego - miejsce jest niebezpieczne i chodnik powinien powstać. Ale policjanci stwierdzili, że najpierw sołtys powinien w tej sprawie rozmawiać ze starostą i dyrektorem PZD, a nie z pracownikami. Pracownicy PZD tłumaczyli z kolei, że trzeba się zwrócić do zarządu o zarezerwowanie pieniędzy w przyszłorocznym budżecie na projekt. Bo bez projektu inwestycja nie ruszy.

Wiesław Parzygnat kilka razy przypominał, że temat nie jest nowy dla dyrektora PZD ani dla starosty. I były wcześniejsze spotkania. - Takie rozmowy już prowadziliśmy. Byliśmy osobiście u starosty. Na wiosnę dostaliśmy zapewnienie, że jesienią ten fragment będzie projektowany. A teraz okazuje się, że to nadal jest zawieszony w próż-

ni - nie kryje rozczarowania sołtys wsi. - Nawet proponowaliśmy, że przeznaczymy na to część sołeckich środków, ale nie ma reakcji i konkretnej decyzji ze starostwa. My chcemy zaofiarować pieniądze, tylko nikt nie chce ich wziąć. Proszę tu przyjechać w sobotę lub niedzielę, kiedy przez drogę nie da się przejść - sugerował.

Odsyłanie z kwitkiem

Wiesław Parzygnat domagał się od pracowników PZD konkretnej decyzji. - Mamy nawet zgodę właściciela jednej z działek na wykonanie chodnika. Działamy w tej sprawie od dawna, dzwonimy, wysyłamy pisma, ale cały czas jesteśmy odsyłani z kwitkiem. Mamy czekać aż zdarzy się nieszczęście? - zwracał się do urzędników. I dodał, że ze strony powiatu nie ma dobrej woli, aby chodnik zbudować. Mówi, że starania o chodnik w Pyzówce trwają tak naprawdę od dobrych 10 lat.

Spotkanie zakończyło się na spisaniu notatki z informacją, że rada sołecka zabezpieczy pieniądze na dofinansowanie projektu chodnika. Gmina Nowy Targ ma wystąpić do PZD o współfinansowanie zadania. Sołtys zaproponował, aby przy okazji zaprojektować też chodnik do centrum, przy ul. Turystycznej.

Czy tym razem PZD rozpocznie projektowanie i uwzględni to zadanie w przyszłorocznym budżecie? Czas pokaże.

Tekst i fot.:

Monika Para-Miśkowiec

Albania

Uczestnicy uroczystości w Lehze

Z Kościeliska do Lehze

Tablica upamiętniająca postać Wojciecha Tyłki Sulei została odsłonięta w albańskim Lehze.

Uroczystości, w których wzięła udział rodzina z Kościeliska, przedstawiciele TOPR-u, Związku Podhalan, a także zakopiańskich władz - powiatowych i miejskich, odbyła się w minioną niedzielę. Wojciech Tyłka Suleja to jeden z pierwszych tatrzańskich ratowników, założyciel TOPR-u. Był też pierwszym przewodnikiem w Zakopanem, który posługiwał się językiem angielskim, dzięki czemu mógł obsługiwać turystów zza granicy.

Na swoim koncie miał też 25 oryginalnych przejść w Tatrach. Jego imieniem nazwane zostały w Tatrach - Tyłkowa Przełęczka i Tyłkowa Turniczka w pobliżu Żabiej Turni Mięguszwieckiej. W czasie I wojny światowej służył w pułku austriackich wojsk inżynieryjnych. 1 lipca 1916 r. zmarł na cholebrę w szpitalu wojskowym w Lehze w Albanii. Tam też, na pobliskim cmentarzu wojskowym, został pochowany. Dziś ani po cmentarzu, ani po lazarecie nie ma śladu. Tereny należą do o.o. franciszkanów. W niedzielę 29 września na terenach klasztornych w Lehze została odsłonięta tablica pamiątkowa. Uroczystości rozpoczęły się od Mszy św. w kościele, który założył sam św. Franciszek w drodze powrotnej z Damaszku. Podczas nabożeń-

stwa nie zabrakło góralskich akcentów, przygrywała podhalańska kapela złożona z toprowców. Po mszy orszak przeszedł pod kaplicę, w ścianie której została wmurowana tablica, upamiętniająca w 3 językach: polskim, albańskim i angielskim postać Wojciecha Tyłki Sulei. Wstęgę przecinała między innymi Joanna Gronkowska, prawnuczka Sulei, której docieklivości zawdzięczamy poznanie historii niezwykłego górala.

Najliczniej reprezentowana w Albanii była grupa toprowców, którzy przyjechali ze swoim sztandarem i kapelą. Związek Podhalan reprezentował prof. Stanisław Hodorowicz. W uroczystościach wzięł udział m.in. ambasador Polski w Tiranie, Polonia rumuńska, zakopiańskie władze, a także przedstawiciele albańskich władz. Patronat nad uroczystościami objął Andrzej Duda, prezydent RP.

Niedzielne uroczystości zakończyły się party na dziedzińcu klasztoru.

Joanna Gronkowska przywiozła z Lehze symboliczną grudkę ziemi, która trafi do rodzinnego grobowca w Zakopanem. Spoczywa w nim żona Wojciecha i najmłodsza córka. Uroczystości pod Tatrami zaplanowane są na 26 października.

bz

Tablica pamiątkowa odsłonięta w Lehze.

Fot.: Katarzyna Chyc

OGŁOSZENIA DROBNE I REKLAMY

do Tygodnika Podhalańskiego w Czarnym Dunajcu i Jabłonce przyjmuje codziennie

KANTOR

„U BOBKA”

Usługi turystyczne

Czarny Dunajec, Rynek 7

Chwila nieuwagi, a skutki opłakane...

Wypadkowa nieuwaga

Groźny wypadek na "chyzniance" w Spytkowicach - w zderzeniu dostawczaka z BMW jedna osoba została ranna.

Wyfadek wydarzył się w poniedziałek przed godz. 10 w centrum Spyt-

kowic. - Z wstępnych ustaleń policji wynika, że do zderzenia doszło, gdy jadący w stronę Chyżnego dostawczy fiat na słowac-

kich numerach rejestracyjnych usiłował skręcić w lewo - informuje mł. asp. Dorota Garbac, rzecznik nowotarskiej policji. - Kierowca auta dostawczego wymusił pierwszeństwo na jadącym z przeciwka prawidłowo BMW. Doszło do zderzenia, po którym obydwie auta wypadły

z drogi - dodaje. Pojazdy uległy bardzo mocnym uszkodzeniom. Pasażerka dostawczego fiata została zabrana do szpitala karetką. Ruch w miejscu wypadku przez ponad godzinę odbywał się wahadłowo.

Tekst i fot.:
Marek Kalinowski

Odbudowa "Gwiazdy" ruszy z kopyta

Już w przyszłym roku po najslawniejszej rabczańskiej ruinie nie będzie śladu - zapewniają właściciele obiektu.

Gwiazda" zbudowana w połowie XIX stulecia, położona na skraju Parku Zdrojowego, to jedna z najbardziej charakterystycznych rabczańskich budowli, a zarazem największych strapien. Od lat budynek podupada. Przed wojną "Gwiazda" należała do Zakładu Uzdrawiskowego Kade-

nów i Wiczorkowskich, znanego z komunalizowanego przez komunistów w latach czterdziestych. Później gmach był w administracji Teatru "Rabcio" i nowotarskiego starostwa, by wreszcie trafić w ręce rabczańskiego samorządu. Władze Rabki podjęły decyzję o nieodpłatnym przekazaniu zrujnowanego obiektu spadkobiercom dawnych właścicieli Zakładu Uzdrawisko-

wego. Samorząd postawił jeden warunek - "Gwiazda" ma przestać straszyć mieszkańców i gości uzdrowiska.

Nowi właściciele powołali spółkę i znaleźli inwestora odbudowy. Zaczęli też starania o pozyskanie środków zewnętrznych. Jednak przez ostatnie lata wokół "Gwiazdy" niewiele się działo. Samorząd zaczynał tracić cierpliwość i sugerował, że jeśli nowi właściciele nie rozpoczną odbudowy - gmina rozpocznie starania o odzyskanie "Gwiaz-

dy". Ostatecznie jednak okazało się, że nowi właściciele zdołali zgromadzić uzgodnioną z służbami ochrony zabytków dokumentację projektową i uzyskać wszelkie pozwolenia na budowę. Udało się też pozyskać znaczne pieniądze na odbudowę obiektu. W ubiegłym tygodniu z rabczańskimi radnymi spotkali się przedstawiciele spółki Jan Wiczorkowski i Krzysztof Mańkowski. Ten ostatni powoływał się na swoje doświadczenia w prowadzeniu podobnych (jak odbudowa "Gwiazdy") przedsięwzięć w Szczawnicy. Zapewnił przy tym, że przed końcem przyszłego roku ruina na skraju parku zniknie bezpowrotnie, a na jej miejscu stanie gustowny i nowoczesny obiekt nawiązujący do historycznego pierwotnego wzoru. Nowa "Gwiazda" będzie połączeniem ekskluzywnej restauracji i galerii sztuki. - Budynek będzie bardzo dokładnie odwzorowywał kształt historyczny. Rabka to miasto, które ma swoje tradycje, swoją historię, my będziemy tego pilnować - przekonywał Mańkowski. - Ogłosimy przetarg, umowa o dofinansowaniu jest podpisana, mamy pieniądze. Wszystko idzie w dobrym kierunku. Nasz cel to zbudować coś, co będzie interesujące nie tylko dla mieszkańców. Zrobić atrakcję, żeby zachęcić do przyjazdu również ludzi z zewnątrz - podsumował.

Tekst i fot.:
Marek Kalinowski

Gwiazda - najslawniejsza rabczańska ruina.

Bitwa pod apteką

Rabczanie nie będą musieli jeździć po leki do Nowego Targu, przynajmniej na razie.

Projekt uchwały autorstwa zarządu powiatu ustalający, że w dni wolne od pracy i nocą na terenie powiatu będzie można kupić leki tylko w dwóch nowotarskich aptekach - został wycofany z obrad ostatniej sesji powiatowej. Projekt mocno krytykowali szczególnie rabczańscy radni powiatowi, a także rajcy z pobliskiej Raby Wyżnej. W wyniku tej ostrej reakcji władze powiatowe postanowiły się wycofać z kontrowersyjnego rozwiązania.

Projekt autorstwa zarządu zakładał, że w dni wolne od pracy i w nocy na terenie całego powiatu będą dyżurowały tylko dwie apteki zlokalizowane w Nowym Targu. Starostwo nie ukrywało, że uległo perswazji właścicieli aptek, którzy podpierając się kalkulacjami ekonomicznymi, odmawiali pełnienia dyżurów. W teorii uchwała rady powiatu obliguje aptekarzy do pełnienia dyżurów według przyjętego harmonogramu. W praktyce jednak za odmowę dyżurowania nie zagrażają żadne sankcje. Mimo że temat dyżurów aptek od lat wzbudza wielkie emocje, przesłany do wszystkich gmin powiatu projekt uchwały zarządu zyskał pozytywną opinię. Sprzeciwili się tylko władze Rabki i Raby Wyżnej. Także Okręgowa Izba Aptekarska pozytywnie zaopiniowała dokument.

- Nasza uchwała od lat nie była przestrzegana, pozostawała martwym prawem. Nie mamy żadnych możliwości, żeby obowiązywać apteki do dyżurowania - przekonuje Cecylia No-

wak, naczelnik wydziału polityki społecznej nowotarskiego starostwa. - Właściciele aptek kierują się głównie względami ekonomicznymi - dodaje. Ostatecznym argumentem, który miał przesądzić o rezygnacji władz powiatowych z podejmowania kolejnych prób skłonienia aptekarzy do dyżurowania w święta i w nocy, był wyrok sądu administracyjnego, który przychylił się do wniosku aptekarzy i uchylił uchwałę ustalającą harmonogram dyżurów.

- Powiat nowotarski tę sprawę przegrał, ale już powiat sądecki wygrał w analogicznej sytuacji - przypomina radny Bartosz Leksander. Zaznacza, że główną przesłanką, którą wytknął sąd uzasadniając werdykt, był fakt, że uchwała Rady Powiatu Nowotarskiego nie zawierała uzasadnienia. - Przesądziły kwestie formalne, nie merytoryczne - zaznacza radny z Rabki, który podczas ostatniej sesji zaproponował, by uchwałę rady powiatowej wycofać i po raz kolejny skierować do komisji zdrowia. Wniosek został przyjęty. - Od 13 lat ta sprawa wraca i jest walkowana. Przeżyłem już różne akcje, nawet najazdy aptekarzy z Rabki. Ostatecznie powiat zostaje osamotniony. Możemy powynaczać dyżury, a później trzeba się sądzić z aptekarzami. Zapadają różne wyroki, a oni i tak nie dyżurują. Jestem za tym, żeby każda apteka była otwarta 24 godziny na dobę, ale to nierealne - podsumowuje z kolei starosta Krzysztof Faber.

mk

Radny skarżypyta

Radni skarżą na przewodniczącego do wojewody - jest zbyt samowolny - argumentują.

Pismo krytykujące sposób kierowania radą miasta przez Józefa Michała Skowrona zostało skierowane do radnych, ale też do urzędu wojewódzkiego. Trójka radnych wytyka przewodniczącemu, że bez konsultacji z radnymi o dwa dni przesunął termin ostatniej sesji. Zdaniem radnych tego rodzaju "jednoosobowe ustalenia dotyczące 14 radnych" są niedopuszczalne.

- To jest po prostu donos na mnie - nie ma wątpliwości sam szef rady i przypomina, że zgodnie z przepisami ustalenie terminu posiedzenia miejskiej rady to wyłączna kompetencja przewodniczącego. - Stanowimy organ, który ma być też elastyczny dla burmistrza. Czasami jest tak, że trzeba zwołać sesję - tłumaczy Józef Michał Skowron i przypomina, że przeniesienie terminu było w pełni uzasadnione. Grupa czterech radnych wybierała się do partnerskiego miasta w Anglii. Termin wyjazdu ko-

liował z posiedzeniem. - Mieliśmy wrócić nad ranem, trudno by było w tym samym dniu uczestniczyć w sesji - przekonuje przewodniczący. Zaznacza przy tym, że ustawowy siedmiodniowy termin zwołania sesji został dotrzymany, dlatego zarzuty radnych są nietrafione, a sama skarga to zwykła złośliwość.

W gronie rady zdania na temat zasadności skargi na przewodniczącego są podzielone. - Brudzi się pierze u siebie. To nie jest tak ważna sprawa, że trzeba w jej rozwijanie angażować wojewodę - uważa radny Robert Skipiła.

- Nasz przewodniczący ma różny charakter - rozmowa z nim i ustalenia są trudne. Umówiliśmy się, że będziemy wspólnie ustalać termin sesji. Każdy z radnych ma jakieś życie prywatne czy zawodowe - uważa z kolei Aleksandra Koper, jedna z autorów skargi.

mk

Czy pomysły senatora Hamerskiego przyniosą konkretne rozwiązania - czas pokaże.

Korek z alternatywą

Sanator Hamerski w piśmie do marszałka podsuwa rozwiązania problemu wyjazdu kierowców ze Szczawnicy.

Ubiegający się o ponowną kadencję w senacie Jan Hamerski pod koniec września wystosował pismo do Witolda Kozłowskiego, marszałka województwa małopolskiego. W korespondencji czytamy o propozycjach rozwiązania problemu korkującego się ronda w Krościenku. Senator zaznacza, by w opracowywanej obecnie przez samorząd województwa małopolskiego koncepcji rozwiązań komunikacyjnych w regionie Pienin uwzględnić

przeprowadzenie alternatywnej drogi wyjazdowej ze Szczawnicy w kierunku gminy Łącko przez Sewernówkę, Przysłop i Obidzę. Jak w piśmie zauważa Jan Hamerski, to rozwiązanie łączyłoby dwie gminy - Szczawnicę i Łącko, a także dwa powiaty - nowotarski i nowosądecki. Na sugerowanym połączeniu górami nie koniec. Senator proponuje również w związku z budową trasy Velo Dunajec i planowaną w jej ramach budową przeprawy przez rzekę Dunajec w Krościenku uwzględnić w projekcie

także możliwość przeprowadzenia przez nią "okazjonalnie ruchu samochodowego". "Chodzi wyłącznie o samochody osobowe, i to w przypadku tworzenia się gigantycznych korków od strony Szczawnicy w kierunku obecnego ronda w Krościenku na drodze wojewódzkiej 969. Zakładam, że takie rozwiązanie nie będzie generować znaczących środków dodatkowych, a jednocześnie umożliwi w trybie awaryjnym udrożnienie wyjazdu ze Szczawnicy".

Co o propozycjach rozwiązania senatora Jana Hamerskiego myśli marszałek - nie wiadomo. Do czasu składania gazety nie otrzymaliśmy odpowiedzi z biura prasowego urzędu

marszałkowskiego województwa małopolskiego.

Sam wójt Krościenka propozycję wykorzystania kładki rowerowej do ruchu samochodowego ocenia negatywnie, choć - jak przyznaje - udostępnionego w internecie pisma senatora Jana Hamerskiego jeszcze nie widział. - To połączenie dla rowerzystów i pieszych, nie widzę możliwości przepustu przez niego przejazdu kołowego. Ponadto wiemy, że ul. Zdrojowa nie nadaje się do ciągłego ruchu drogowego, nie wyobrażam sobie takiego rozwiązania w Krościenku - ocenia pomysł senatora Jan Dydą.

Tekst i fot.:
Aneta Dusik

Malinów na zdrowie

Jak bumerang wraca pomysł budowy nowego ośrodka zdrowia w Szczawnicy.

Kilka lat temu władze miasta postanowiły przeznaczyć na ten cel działkę o powierzchni 2,5 ha na granicy między Szczawnicą i Szlachotową w tzw. Malinowie. - Od dwóch miesięcy dysponujemy projektem wraz z pozwoleniem na budowę, teraz szukamy rozwiązania, by ten temat kontynuować - mówi burmistrz Grzegorz Niezgoda. Włodarz uzdrowiska nie kryje, że w ostatnim czasie spotykał się w tej sprawie z dyrektorem nowotarskiego szpitala (organem doradczym) i prezesami dwóch spółek medycznych:

Medical Clinic Podhale i Allmedica, by porozmawiać o pomysłach. - Pierwsza z tych firm nie jest zainteresowana prowadzeniem u nas działalności, natomiast spółka Allmedica analizuje dokumenty i możliwości współpracy - dodaje burmistrz. Przedstawiciele spółki mają w ciągu najbliższych dwóch tygodni podjąć w tej sprawie decyzję. Obecnie pacjenci w Szczawnicy mogą korzystać z niepublicznego zakładu opieki zdrowotnej oraz specjalistycznych gabinetów lekarskich.

ad

Niedźwiedź na Stajkowej

W okolicy Krościenka pojawiły się tropy drapieżnika.

Odcisk łapy drapieżnika w ubiegłym tygodniu wysłał do naszej redakcji czytelnik. Mężczyzna natrafił na tropy niedźwiedzia w okolicy góry Stajkowa, położonej w zachodniej części Pasma Radziejowej nad Krościenkiem. - To bardzo możliwe, że niedźwiedź w tym miejscu się pojawił. Od marca obserwujemy i udostępniamy komunikaty o tym - zaczęliśmy od Łapsz, później były

zgłoszenia z Lubania, a ostatnio widziano niedźwiedzie z młodym w Ochotnicy - mówi pracownik Nadleśnictwa Krościenko. Jak tłumaczy leśnicy, niedźwiedź w ciągu nocy potrafi przemierzyć kilkanaście kilometrów. Na terenie Nadleśnictwa Krościenko raczej nie gawrują, migrują ze słowackich Tatr, czasami z Gorców. - Niedźwiedzie przez nasze tereny tylko przechodzą - zapewnia leśnik.

ad

Trop niedźwiedzia z okolicy góry Stajkowa.

Podwójny mistrz

Jak się za coś zabierze, cel osiągnie, i to w dwójnasób.

Krzysztof Plewa wygrał 11. Mistrzostwa Polski w Kolarstwie Szosowym Niepełnosprawnych. Góral zwyciężył ze startu wspólnego w kat. H5 podczas której zawodnicy jadą w pozycji kłęczącej na dystansie 61 km oraz w jeździe indywidualnej na czas. Najpierw zawodnicy rywalizowali podczas wyścigu ze startu wspólnego w Wieprzu, a następnie w indywidualnej jeździe na czas w Rzykach.

Krzysztof Plewa ze Sro-

mowiec Niżnych po raz pierwszy wystartował w ubiegłym roku w 10. edycji tego wydarzenia sportowego. Wrócił wówczas w Pieniny z pierwszym miejscem w jeździe indywidualnej na czas i drugim w wyścigu zbiorowym ze startu wspólnego.

Krzysztof Plewa stracił nogi podczas ścinki drzew. Po rocznej rehabilitacji kupił rower i znalazł nową pasję. Do pierwszych treningów namówił go żona Katarzyna.

ad

REKLAMA

Ogłoszenia drobne i reklamy do Tygodnika Podhalańskiego w Szczawnicy przyjmuje:

Szczawnica, ul. Główna 28
Delikatesy Centrum II piętro

Biuro Nieruchomości TRZY KORONY
Miroslaw Miroslawski

tel.kom. 607-282-401
tel. 0-18 262 27 08
biuro@nieruchomosci.018.pl

www.nieruchomosci.e-szczawnica.com

Niedzica

Żłobek był i go nie ma

Radni z gminy Łapsze w drugim podejściu zgodzili się na likwidację "Przystanku Maluszka" w Niedzicy.

Odremontowany obiekt nie zostanie zamknięty, a będzie służyć przedszkolom, dzięki czemu szkoła w Niedzicy nie będzie prowadzić zajęć dla uczniów w systemie zmianowym. Taką decyzję podjęli radni w sierpniu, podczas sesji, na której nieco wcześniej nie zgodzili się na zlikwidowanie żłobka.

W związku z tym, że oba rozwiązania się wykluczały, w porządku poniedziałkowej sesji wrócił temat zamknięcia "Przystanku Maluszka". Tuż przed ostatnimi obradami radni otrzymali projekt uchwały wraz z obszernie rozpisany

uzasadnieniem, w którym czytamy, że w maju w żłobku przeprowadzono rekrutację, w wyniku której przyjęto 6 kart zgłoszeń dzieci: 3 z gminy, a 3 spoza Łapsz. Do końca sierpnia chętnych nie przybyło, dlatego dalsze prowadzenie żłobka stało się - jak stwierdziły władze gminy - niecelowe.

Decyzję o dalszym losie placówki mieli podjąć radni. Ci, nie zgadzając się w sierpniu na likwidację, mimo braku rekrutacji pozostawili na stanowisku kierownika żłobka. By nie ponosić kosztów związanych z jego zatrudnieniem, a także kierując się zasadą,

że "gospodarowanie środkami finansowymi ma się odbywać w sposób racjonalny, celowy i oszczędny" - jak czytamy w uchwale - rada gminy w poniedziałek ostatecznie zgodziła się na likwidację placówki dla maluchów.

Przypomnijmy, co spowodowało niewielką rekrutację do odremontowanego dwa lata wcześniej i dostosowanego do potrzeb dzieci żłobka. W marcu rada zgodziła się na podniesienie opłaty za pobyt dziecka w placówce z 200 na 650 zł. Podpetycją z prośbą o jej obniżenie pisało się prawie 200 rodziców. Mimo to stawka nie została obniżona.

ad

Lipnica Wielka

Dość scalania

Mieszkańcy Lipnicy Wielkiej piszą petycję do rządzących, aby zakończyć komasację.

Pismo jest skierowane do Komisji ds. Petycji przy Sejmie. Żądają w nim podjęcia działań prawnych w celu zakończenia procesu scaleniowego w Lipnicy Wielkiej, wykorzystując tzw. szczególną ustawę, i wszczęcie procesu ustawodawczego. W petycji czytamy m.in.: "Trudno nie wspomnieć o utraconych możliwościach gminy Lipnica Wielka, która w takim stanie prawnym nie ma możliwości inwestowania czy zachęcania inwestorów do takich inwestycji. To wszystko trwa już ponad 30 lat. Straty ekonomiczne i społeczne są ogromne! Pragniemy zwrócić uwagę także na bardzo negatywny wymiar społeczny sytuacji prawnej, w jakiej znalazła się gmina Lipnica Wielka. Młodzi

ludzie bardzo często opuszczają Lipnicę Wielką i osiedlają się na stałe w innych miejscowościach, gdzie bez przeszkód mogą inwestować w budowę domu dla własnej rodziny czy w mikroprzedsiębiorczość".

Lipniczanie mogą składać podpisy pod petycją, która jest dostępna u radnych i sołtysów. Dokument jest też do pobrania na stronie internetowej gminy.

Pomysł komasacji bardzo rozdrobnionych gruntów wyszedł od samych mieszkańców. Działania komasacyjne rozpoczęły się w połowie lat 80. ubiegłego wieku i były prowadzone przez ponad ćwierć wieku. Po tym, jak w 2006 r. została już ogłoszona decyzja scaleniowa, zaskarżyła ją kilkudziesięciu lipniczan. Sąd ostatecznie ją uchylił kilka lat temu i komasacja musi być przeprowadzona ponownie. Takim sposobem już od 30 lat mieszkańcy gminy mają zablo-

kowany obrót ziemią i nieruchomościami.

Efektom działań scaleniowych jest to, że część mieszkańców użytkuje swe grunty według operatu scaleniowego, inni uznają granice sprzed komasacji. Są też tacy, którzy użytkują zarówno swoje grunty sprzed scale-

nia, jak i te wyodrębnione w ramach komasacji. Niektórzy całkowicie zarzucili gospodarowanie gruntami. Po zmianie przepisów scaleniem zajmuje się starosta nowotarski, który przewiduje, że proces potrwa ok. 3 lat. Na komasację potrzebne są spore środki finansowe, które musi zagwarantować skarb państwa. Wiosną tego roku samorząd powiatowy uchwalił specjalną rezolucję, w której zwrócił się do rządu o "podjęcie działań mających na celu zakończenie prac związanych z postępowaniem scaleniowym na terenie wsi Lipnica Wielka".

Jolanta Flach

Czarny Dunajec

Obiecanki posłanki

Posłanka Anna Paluch wpadła z kampanią wyborczą i workiem obietnic na sesję rady gminy do Czarnego Dunajca.

Posłanka Anna Paluch przyjechała w poniedziałek na obrady rady gminy do Czarnego Dunajca. Spóźniła się kilkanaście minut. Zaraz po wejściu zajęła miejsce przy stole prezydium rady. Gdy wójt Marcin Ratułowski skończył sprawozdanie, przewodniczący Tadeusz Czepiel powitał ją i zaprosił do zabrania głosu.

Posłanka zaczęła od krótkiego sprawozdania ze swojej pracy parlamentarnej. Pochwaliła się, że zajmowała się wszystkimi ustawami dotyczącymi ochrony środowiska. Wspomniała, że gminy mogą starać się o umarżalny kredyt na budowę kanalizacji poza aglomeracjami. Zachęcała do tworzenia projektów i występowania o środki. I wychwalała rząd PiS oraz... siebie samą. - Służę swoją osobą. Tyle przepracowałam ustaw. Jakąś moc sprawczą mam - mówiła.

Przypomniała, że to rząd PiS znalazł pieniądze na budowę dwupasmowej zakopianki z Rdzawki do Nowego Targu i obiecywała: około 2022 r. budowa drogi dwupasmowej do Nowego Targu będzie zakończona, a wtedy ona i rząd pomogą sa-

Anna Paluch przychodzi na sesję z kampanią wyborczą. W Czarnym Dunajcu wychwalała rząd PiS i Sprawiedliwości oraz... siebie samą.

morządom w budowie dróg lokalnych.

Radni i sołtysi, korzystając z możliwości, jakie oferowała posłanka Paluch, prosili ją o wsparcie m.in. w sprawach dróg, chodników, modernizacji gruntów. Wójt i przewodniczący rady poruszali problemy związane z gospodarką odpadami. Dla posłanki nie ma rzeczy niemożliwych. We wszystkich sprawach Anna Paluch deklarowała pomoc. Nie kryła, że bardzo liczy na głosy w nadchodzących wyborach i wierzy w wygraną. - Jak Pan Bóg pozwoli i wyborcy stawiają się przy urnach i zgłoszą,

to dalej będę w komisji ochrony środowiska, dalej będę odpowiedzialna za te sprawy (związane m.in. z gospodarką odpadami - przyp. red.) - mówiła.

Anna Paluch nie szczędziła zapewnień i deklaracji. - Na pewno, jak będziemy rządzić dalej, to się przyłożymy do generalnej zmiany kodeksu budowlanego. Za tym pójdą zmiany w prawie geodezyjnym i wtedy będzie większa szansa na to, żeby ruszyć kwestie ewidencji gruntów. Ja się przymierzam do tego, że będę mocno działać w nowej kadencji w tej dziedzinie - zapowiadała.

Posłanka chwaliła też rząd m.in. za to, że przeznaczył miliardowe środki na Fundusz Dróg Samorządowych. - Pieniądze są w ruchu, róbcie projekty, na pewno dostaniecie wsparcie. Jak jest potrzeba pomoc z mojej strony, to po to jestem posłem z tego terenu, żebyście mieli do kogo pójść - przypominała. - Takiego zastrzyku finansowego nie było do tej pory. Będziemy robić wszystko, żeby w przyszłym roku była też taka pula pieniędzy. Ja zrobię wszystko, żeby ten program został utrzymany. Ale też państwo musicie pójść i zagłosować. No, bo jak nie będziemy my rządzić, to zobaczycie, co się będzie działo - ostrzegała enigmatycznie.

Tekst i fot.:

Monika Para-Miśkowiec

Szaflary

Most do remontu

W przyszłym roku na ul. Pod Górą ma się rozpocząć remont mostu, który jest w opłakanym stanie.

Na drewnianym moście na Potoku Furczańskim obowiązuje ograniczenie tonażu. Nie mogą na niego wjeżdżać samochody o wadze powyżej 5 ton. - Firma, któ-

ra zbiera śmieci, podjeżdża do mostku, później cofają i do następnych mieszkańców jadą od drugiej strony (na ulicę można wjeżdżać z dwóch stron - przyp. red.) - opowiada Władysław Mi-

Most na Potoku Furczańskim jest w złym stanie.

giel, sołtys Szaflar. Jego zdaniem wjazd na most powinien zostać ograniczony nawet do 2,5 tony.

Na niedawnym zebraniu wiejskim w Szaflarach sołtys poinformował mieszkańców, że w nowym roku gmina Szaflary planuje wybudować w tym miejscu nowy most. Starego nie opłaca się kolejny raz remontować.

Sołectwo zarezerwowało na ten cel ponad 41 tys. zł w budżecie na 2020 r. Ale inwestycja będzie o wiele droższa. Według kosztorysów szacowana jest na około 300 tys. Resztę pieniędzy dołoży gmina.

- Projekt jest gotowy. Most kilka razy był naprawiany. Trzeba przystąpić do budowy i zrobić nowy. Nie opłaca się wydawać po 20-30 tys. zł na remonty - podsumował Władysław Migiel.

Tekst i fot.:

Monika Para-Miśkowiec

Ze słowackiej Orawy

Słowacki dziennik Prawda zamieścił 27 września artykuł o 21-letnim Richardzie Šikyńie, zawodniku motocrossowym pochodzącym z Lasku na Orawie, który ostatnio startował na zawodach w Azji.

5 października o godz. 9 na Zaporze Orawskiej w Namiestowie rozpoczną się zawody z piłkami akumulatorowymi.

28 września w Smolenicach przypominano 90-lecie odkrycia jaskini Driny. Zorganizowano też z tej okazji wystawę.

Zamek Trenčianski odwiedziło od początku roku 120

tysięcy osób, najwięcej w lipcu i sierpniu - około 60 tys.

W Żylinie rozpoczęto budowę nowej trasy rowerowej, wiodącej lewym brzegiem rzeki Wąg. Ten 4-kilometrowy odcinek trasy ma kosztować 400 tys. euro i będzie finansowany z funduszy europejskich.

W ostatni weekend w Tatrach Słowackich oraz w słowackich Pieninach odbyła się akcja "Czyste Tatry". W ubiegłym roku uzbierano 1,16 tony odpadów.

W Muzeum w Koszycach czynna jest do 10 listopada

wystawa "Od Unii Lubelskiej do Unii Europejskiej".

19 października odbędzie się po raz piąty Terchowski półmaraton na dystansie 21 kilometrów. Będzie też dystans krótszy - 10-kilometrowy oraz bieg dla dzieci.

5 października upływa 130 lat od urodzin Vendelina J. Tylki, który przyszedł na świat w Namiestowie, a zmarł w Chicago. Był dziennikarzem, redaktorem i założycielem firmy "Tylka Brothers Press". Założył dziennik katolicki "Osadne Hlasy".

Ján Buloň, Sucha Góra

REKLAMA

Numer 1 do Senatu RP

PSL KOALICJA POLSKA

DLA GÓR I ICH MIESZKAŃCÓW

Bronisław DUTKA

Materiał pod tymczasem przez Komitet Wyborczy PSL

Widok z Kasprowego Wierchu.

Fot.: Zofia Szwałko

Kronika TOPR

Koniec września. W Tatrach piękna, kolorowa jesień. Najwyższe szczyty pobielił śnieg. Na szlakach wielu turystów. Ratownicy mieli sporo interwencji.

● **SOBOTA 28 września.**

Przed 14 powiadomiono TOPR, że podczas podejścia na Orlą Basztę odpadł od łańcuchów i po kilkumetrowym upadku zatrzymał się na trawiastej plażni turysta. Doznał urazu nogi, otarć i potłuczeń. Śmigłowcem przetransportowano go do szpitala. Po 15.30 ze szlaku pomiędzy Bulą pod Rysami a Czarnym Stawem przetransportowano śmigłowcem do szpitala turystę, który w wyniku upadku doznał urazu kolana. Ok. 20 ze szlaku z Krzyżnego do Stawów, spod Buczynowej Doliny, do schroniska w Stawach dyżurny ratownik doprowadził osłabioną turystkę. Po 21 sprowadzano do Murowańca taternika, który wspinał się z partnerką na drodze "Setka" na Zadnim Kościelcu, odpadł i doznał urazu stopy. Po północy dotarli do schroniska, stamtąd ratowanego i partnerkę przewieziono na Brzeziny, skąd swoim samochodem mieli się sami udać do szpitala.

● **NIEDZIELA 29 września.**

Po 10 z Doliny Strążyskiej przetrans-

portowano do szpitala turystkę z urazem stawu skokowego. Po 16 z Hali Gąsienicowej do szpitala przetransportowano turystę z silnymi dolegliwościami sercowymi. W tym czasie z Morskiego Oka na Palenicy przewieziono turystkę, która doznała urazu nogi. Przed 16.30 powiadomiono TOPR o wywróconej drodze w Dolinie Kościeliskiej. Poszkodowanych w tym zdarzeniu dwoje turystów przetransportowano do szpitala. Ok. 18 ze schroniska na Kalatówkach do szpitala przewieziono turystę, który doznał chwilowej utraty przytomności. W tym samym czasie z Psiej Trawki do szpitala przewieziono turystę z urazem nogi. Przed 21 do TOPR zadzwoniła kobieta informując, że jej szwagier wyruszył rano na Orlą Perc. Nie ma z nim kontaktu. Samochód pozostawił na parkingu na Palenicy. Próby telefonicznego kontaktu nie powiodły się. Wysłano mu SMS z prośbą o kontakt z TOPR. Sprawdzono okoliczne schroniska - tam poszukiwany się nie meldował. Poproszono poli-

cję o namierzenie jego telefonu komórkowego. W schroniskach w Stawach i na Hali Gąsienicowej przygotowywali się do wyjścia w kierunku Krzyżnego ratownicy. Dyżurny ze Stawów uzyskał od turystów informację, że mężczyzna podobnie ubrany do poszukiwanego był widziany, gdy schodził z Krzyżnego jeszcze za dnia, a po 19 przechodził koło starego schroniska w Stawach. Po 22 parkingowy z Palenicy powiadomił TOPR, że poszukiwany turysta pojawił się przy swoim samochodzie.

Na najbliższy tydzień przewidywana jest zmienna pogoda. Najpierw możliwe są opady deszczu, potem kilka słonecznych dni, a pod koniec tygodnia ochłodzenie i opady śniegu.

Przed wyruszeniem w góry należy zapoznać się z aktualną prognozą pogody. Ponieważ dni są coraz krótsze, na wędrowki należy zabrać czołówki, by zmrok nie zaskoczył nas na szlaku.

Adam Marasek

Urodzinowy Jazz Camping Kalatówki

Jesienią Kalatówki oddychają jazzem.

Do 6 października potrwa najstarsza impreza jazzowa na Podhalu. Andrzej Dąbrowski, Zbigniew Namysłowski czy przedstawiciele młodszego pokolenia Aga Zaryan i Tomasz Sołtys to jedne z wielu znanych postaci, jakie można spotkać na Kalatówkach. Jam session do świtu, wystawa fotograficzna czy kino jazzowe to atrakcje przygotowane na 60. urodziny imprezy.

Tekst i fot.:

Beata Denis-Jastrzębska

Andrzej Dąbrowski na tle wykonanego przez niego zdjęcia z Jazz Campingu przed 60 laty.

Kronika Grupy Podhalańskiej GPR

Jesień już na dobre zagościła w górach. Spadające liście, kolorowy las, wreszcie mniejsza liczba turystów, szukających ciszy i spokoju w górach.

W ciągu ostatniego tygodnia zanotowaliśmy 5 akcji ratowniczych.

● **Czwartek 26 września.**

Po 13 otrzymaliśmy zgłoszenie z Centrum Powiadomiania Ratunkowego o potrzebie wsparcia Zespołu Ratownictwa Medycznego w rejonie Łętowego, gdzie doszło do wypadku w lesie. Poszkodowany został pokąsany przez owady. Na miejsce wyruszył zespół GPR. W międzyczasie chory został za-

opatrzony medycznie. GPR wrócił do Stacji.

● **PIĄTEK 27 września.**

Po 16 GPR udzielił pomocy grupie turystów ukąszonych przez osy w rejonie Turbaczyka. Po 23 ratownicy zostali wezwani na szlak zielony z Turbacza do Nowego Targu, gdzie urazu ręki nabawił się rowerzysta. Po udzieleniu pomocy poszkodowany został zabrany do Nowego Targu.

● **SOBOTA 28 września.**

Po 15 doszło do wypadku rowerowego

w rejonie Wysokiej w Małych Pieninach - uraz uda. Na miejsce wyruszyły 2 zespoły GPR oraz załoga LPR. Po udzieleniu pomocy poszkodowany został zabrany śmigłowcem do szpitala.

W ostatnim tygodniu ratownicy brali udział w dwóch szkoleniach - w Górach Kaczawskich szkolili się z technik taternictwa jaskiniowego oraz w Rabce z zakresu poszukiwań osób zaginionych w górach.

Rafał Zmarz

REKLAMA

BEZPŁATNA KOLONOSKOPIA

W ZNIECZULENIU

"Sznuj zdrowie! Program profilaktyki raka jelita grubego dla mieszkańców powiatu nowotarskiego i tatrzańskiego"

Chcesz skorzystać z badania?
Zadzwoń do nas +48 18 265 74 88

Powiat
nowotarski

Kryzysowa telefonistka

W powiecie nowotarskim od kilku lat nie ma ośrodka interwencji kryzysowej, jego namiastką jest telefon czynny całą dobę. Po drugiej stronie słuchawki czekają pracownicy Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie, w razie potrzeby przekierowują rozmowę do specjalistów, np. do psychologa czy terapeuty. - *Ten telefon przeznaczony jest dla wszystkich, którzy znajdują się w sytuacji kryzysowej* - tłumaczy kobieta obsługująca linię telefonicznej interwencji kryzysowej. Dzwonią ofiary przemocy w rodzinie, osoby, które chcą popełnić samobójstwo, uzależnieni od alkoholu czy innych narkotyków. - *Niestety ludzie bardzo nietypowo rozumieją sytuację kryzysową. Są też osoby, które nadużywają tego numeru* - dodaje. Telefonują najczęściej nocą, także przed halnym aktywnością na linii wzrasta.

Najtrudniejsze są sprawy związane z próbami samobójczymi. Osoba rozmawiająca z desperatem próbuje go zniechęcić do tego czynu. Musi też w trakcie rozmowy ustalić jego adres, ponieważ informacje o próbach samobójczych muszą być przekazane policji i służbom medycznym.

Mąż mnie bije

Często dzwonią kobiety, które są ofiarami przemocy. Dowiadują się, gdzie mogą szukać pomocy, jakie mają prawa. - *Kiedyś zadzwonił mężczyzna, który powiedział, że ma problemy z alkoholem i że boi się, że po pijaku zrobi krzywdę swojej rodzinie* - opowiada pani dyżurująca przy telefonie. Ponieważ wyraził chęć leczenia się, dostał niezbędne informacje, w jaki sposób terapię rozpocząć.

Jest i długa lista nietypowych, czasem zaskakujących spraw, o jakich słyszą panie z PCPR-u dyżurujące pod całodobowym numerem. Ludzie pytają, jak można dostać rentę, skarżą na sąsiadów. Jeden z panów szukał pomocy, gdyż - jak twierdził - padł ofiarą wyłudzenia. Druga z pań dyżurująca na linii telefonicznej interwencji kryzysowej, przypomina sobie rozmowę z panem, który umówił się z dwoma przygodnie napotkanymi paniami i - jak twierdził - dostał jakiś środek odurzający, po którym film mu się urwał, a po obudzeniu stwierdził, że zniknęły nie tylko panie, ale także jego portfel. - *Mam też dość regularne telefony spod tego samego numeru z Orawy. Raz pan dzwoni, że znalazł grzyby w lesie i nie wie, co z nimi zrobić, innym razem, że widział diabła, ostatnio dzwonił, że jest żołnierzem Polskiej Walczącej, głównie jednak podczas tej ostatniej rozmowy przeklinał* - opowiada druga z pań w PCPR obsługująca linię. Bywa, że ktoś szuka porady prawnej, bo np. chce wziąć rozwód. Wtedy kierowany jest do Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej przy ul. Bulwarowej w Nowym Targu, gdzie może skorzystać z bezpłatnej porady prawnej.

- *Kiedyś zadzwoniła do nas starsza pani, że sąsiad na górze ma dziecko, które cały czas biega i jej przeszkadza. Prosiła, żeby zmusić rodziców do oddania dziecka do przedszkola* - opowiada pracownica PCPR. Pani dowiedziała się, że rodzice nie mają obowiązku oddawania dziecka do przedszkola, nie można też zmusić do ciszy kogoś w dzień, bo są ściśle określone godziny ciszy nocnej.

Innym razem zadzwonił mężczyzna, który twierdził, że jest molestowa-

Sąsiad jeździ podejrzanym samochodem, dziecko biega i hałasuje w mieszkaniu piętro wyżej, schadzka miała zupełnie niespodziewane zakończenie. Ludzie czasem bardzo zaskakująco rozumieją sytuację kryzysową.

Fot.: Zofia Szwałowska

ny przez kobietę z rodziny. Po sprawdzeniu okazało się, że był to fałszywy donos.

Trudne rozmowy

Najdłuższą rozmowę, trwającą 2,5 godziny, pani dyżurująca przy telefonie przeprowadziła z osobą, która - jak twierdziła - ma koło siebie stertę tabletek i chce popełnić samobójstwo. W pewnym momencie przerwała rozmowę, na szczęście skończyło się tylko na samookaleczeniu. Najtrudniejszą?

- *Kiedy rozmawiałam z osobą chcącą popełnić samobójstwo i słyszałam coraz bardziej niewyraźne słowa, nie wiedziałam, czy ta osoba pije alkohol, czy zażyła jakieś tabletki. Czas się kończył, a ja miałam tylko przybliżoną lokalizację. Na szczęście tej osobie udało się pomóc* - wspomina.

Telefon linii interwencji kryzysowej na terenie powiatu nowotarskiego: 502 857 358.

Innym razem mężczyzna pochodzący z drugiego końca Polski, przebywający na Podhalu turystycznie, zadzwonił w środku nocy, że wraca z libacji i nie ma co ze sobą zrobić. Groził, że jak nikt po niego nie przyjedzie, to popełni samobójstwo. Ponieważ była zima, był pijany, istniało realne zagrożenie jego życia, na poszukiwania zdesperowanego turysty wyruszyła więc policja.

W Krakowie mnie już znają

Telefon jest przeznaczony dla mieszkańców powiatu nowotarskiego, kiedy jednak dzwonią osoby z innych terenów, też nie są pozostawiane bez

pomocy. Zdarzyło się, że dzwonił nawet pan z Krakowa. Zalił się, że jest nachodzony przez sąsiadów, twierdził, że padł ofiarą wyłudzenia. Okazało się, że krakowskim służbom jest już dobrze znany, ponieważ telefonuje często, dlatego wybrał numer nowotarski.

- *Nadużywanie tego numeru jest karalne, bo może blokować linię dla osoby naprawdę potrzebującej* - tłumaczy pani z PCPR. Dlatego zdarzyło się, że osoby, które blokowały w ten sposób linię regularnie, zostały ukarane mandatem. - *Był na przykład pan, który zawsze dzwonił, jak był pijany, mówił, że ma problem z alkoholem, ale*

przez ten czas nic nie zrobił. Telefonował po prostu, żeby sobie porozmawiać - opowiada. - *Kilka razy ostrzegaliśmy go, w końcu został ukarany* - dodaje.

Obie panie podkreślają zgodność, że to bardzo trudna praca. - *Trzeba wyczuć daną osobę, np. czy rzeczywiście jest w stanie targnąć na swoje życie, czy tylko chce z kimś porozmawiać. Czasem w momencie trzeba podjąć decyzję. To bardzo stresujące, bo najczęściej chodzi o ludzkie bezpieczeństwo, nawet o życie* - mówi pierwsza z nich. - *Stresujący jest też fakt, że musimy mieć telefon przy sobie 24 godziny na dobę. Można usypiać właśnie dziecko, robić zakupy, a tych telefonów nie można nie odebrać* - podkreśla pani Klaudia.

Beata Zalot

W Credit Agricole oddajesz mniej niż pożyczasz

Czy można wziąć pożyczkę z banku i oddać mniej? W Credit Agricole to nie tylko możliwe, ale nawet całkiem łatwe. Bank właśnie uruchomił nową promocję dla klientów, którzy dotychczas nie korzystali w nim z kredytów. Oferta promowana jest w telewizji kolejną reklamą z udziałem Dawida Podsiadło.

Do końca listopada każda osoba, która nie korzystała dotychczas z oferty kredytowej Credit Agricole, może dostać od banku pożyczkę w kwocie 3 tys. złotych bez żadnej prowizji i z oprocentowaniem 0%. Pożyczkę spłaca się w 12 równych ratach po 250 zł miesięcznie, ale uwaga - ostatnią ratę bank zobowiązuje się spłacić za klienta (o ile ten wcześniej nie spłacił się z żadną płatnością).

- Słuchamy naszych klientów i wiemy co jest dla nich ważne. A przecież każdy lubi, kiedy do portfela wpada dodatkowo parę groszy. Dlatego w tej ofercie bierzemy część spłaty pożyczki na siebie i dajemy klientom zaoszczędzić aż 250 złotych - przekonuje Aleksandra Drożdż-Polak, dyrektor oddziału Credit Agricole w Nowym Targu.

Warunkiem zaciągnięcia pożyczki na promocyjnych warunkach jest założenie konta w Credit Agricole i posiadanie go przez cały okres spłaty kredytu. Konto założyć można w każdej placówce banku (a jest ich w całej Polsce blisko 400). Konto prowadzone jest bezpłatnie pod warunkiem zapewnienia co miesiąc minimum 1 tys. złotych wpływów oraz dokonania przez klienta co najmniej jednej transakcji kartą lub BLIK. Spełnienie tych warunków zwalnia również z opłaty za korzystanie ze wszystkich bankomatów w Polsce.

- Warunki są naprawdę bardzo atrakcyjne i szkoda byłoby z nich nie skorzystać. Zapraszam do mojej placówki w Nowym Targu przy ul. Kolejowej 6 - zachęca Aleksandra Drożdż-Polak.

Klienci zainteresowani kredytem na większe kwoty także powinni odwiedzić placówkę Credit Agricole i spytać o promocyjne oferty. Do 30 listopada bank oferuje kredyty do 20 tys. zł bez prowizji, z oprocentowaniem 7,99% (okres spłaty do 60 miesięcy, RRSO 8,30%), a także kredyty powyżej 20 tys. zł oraz kredyt konsolidacyjny oprocentowany na 9,99%, również bez prowizji (okres spłaty do 120 miesięcy, RRSO 10,47%).

Warto przypomnieć, że Credit Agricole Bank Polska S.A., który proponuje tę promocję, jest częścią Grupy Credit Agricole - jednej z dziesięciu największych instytucji finansowych na świecie. Obecnie Grupa Credit Agricole działa w 140 krajach i codziennie służy ponad 50 milionom klientów.

AGATA KRACZEK

Inteligencja w McDonalddie

Na jednej z konwencji wyborczych PiS wystąpił wicepremier, minister kultury profesor Piotr Gliński, za którym stały cheryleaderki z plakatami informującymi o tym, że formacja, którą firmuje profesor, tworzy *nowe elity*. Przed plakatami stoi człowiek, który studia skończył w 1978 r., doktoryzował się w 1984 r., a profesorem został w 2008 r. A więc jest, oczywiście, nową elitą.

Minister z wykształcenia jest socjologiem i z kulturą ma do czynienia od niedawna, głównie zresztą na papierze firmowym swojego resortu, a z elitą tylko wtedy, kiedy spotyka się z Janem Pietrzakiem, dawnym filarem kabaretu "Elita" - może więc nie wie, że elity nie tworzy się dekretem prezesa, rozporządzeniem ministerialnym ani transferem finansowym na rzecz lubianych przez władze osób. Elita, kultura, inteligencja - nie są *stwa-*

rzalne. Funkcjonują jak dobry angielski trawnik, którego jakość powstaje dzięki prostym rzeczom: strzyżeniu, podlewaniu, nawożeniu - ale co najmniej przez sto lat. Jeśli więc panu wicepremierowi wydaje się, że przez cztery lata swojej kadencji stworzył własną, grzeczną elitę, która nie krytykuje rządu i jest całkowicie podporządkowana ministrowi i jego księgowemu, to, delikatnie mówiąc, jest w błędzie.

Jeszcze gorzej z inteligencją. To w ogóle pojęcie dwuznaczne, bo inteligencja to zarówno warstwa społeczna, której nie determinuje ani wykształcenie, ani wiedza czy erudycja, tylko swojego rodzaju samodzielność myślenia, mająca w wiedzy, logice i erudycji jedynie wsparcie. Ale z drugiej strony inteligencja to cecha umysłu, która pozwala na kojarzenie faktów, wyciąganie prawidłowych wniosków z pozyskanych danych i obieranie stosownych do okoliczności metod postępowania. Tego też nie da się zadekretować, stworzyć, nakazać. Zresztą jedną z cech inteligencji jest to, że rządzić się nią nie da. Można ją tylko przekonać do swoich racji.

Oczywiście, można ją także kupić. Podobno wszystko ma swoją cenę, więc i inteligencja jest do wynajęcia. Ale uwaga, panie ministrze: za pieniądze i przywileje można kupić usługi intelligen-

tów. Nie można ich sobie podporządkować. No, chyba że będzie to "nowa inteligencja". Albo *inteligencja inaczej*.

Prasa doniosła niedawno, że firma McDonald's zamierza w swoich placówkach wykorzystywać sztuczną inteligencję w miejsce "żywych" pracowników. Przypuszczam, że ta informacja ma charakter piarowskiej zmyłki: chodzi pewno o zwykłe automaty, bo do przyjmowania zamówień, a nawet przygotowywania dań żadna inteligencja nie jest potrzebna. Konsument skomponuje swój zestaw na ekranie dotykowym i zapłaci kartą lub gotówką do dziurki, zlecenie w postaci odpowiedniego kodu pobiegnie do automatu, który mechanicznie zestawia na tacy odpowiedniego hamburgera z wybraną ilością frytek i napoju, taśma wystawi to na kontuar, po czym na tablicy pojawi się numer klienta, a on to zanieś do swojego stolika i wrąbie. Jest to oczywiście też niezły pomysł na modelowanie nowych elit.

Nowa elita, nowa inteligencja i nowe hamburgery mogą być przydatne i zaspokajają rozmaite apetyty, ale nie wydaje mi się, żeby ktokolwiek inteligentny normalnie mógł na tym budować program na dłuższą, niż potrwa kolejna kadencja tej władzy.

Maciej Pinkwart

Ciszej nad tym jeziorem

Zakaz używania motorówek na Jeziorze Czorszyńskim utrzymany.

W połowie stycznia 2017 skarga Rzecznika Praw Obywatelskich wpłynęła do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Krakowie. Rzecznik domagał się uchylecia uchwały podjętej przez Radę Powiatu Nowotarskiego w 2009 roku. Prawo miejscowe wprowadza restrykcje w poruszaniu się po wodach czorszyńskiego akwenu. Chodzi o zakaz poruszania się po zbiorniku łodziami motorowymi. Obustrzenie nie dotyczy służb ratowniczych, policji, obsługi zbiornika wodnego, a także koncesjonowanych statków wycieczkowych.

Skarga za skargą

Pretekstem do interwencji rzecznika było wystąpienie mieszkańca jednej ze spiskich miejscowości, który od lat konsekwentnie walczy o otwarcie akwenu również dla właścicieli łodzi motorowych. Mężczyzna kierował swe skargi do wszystkich możliwych instytucji z samorządami, sądami administracyjnymi i organami ścigania włącznie. Większość petycji została odrzucona, jednak skarga przesłana do biura RPO została uwzględniona. W swej skardze rzecznik pominął jednak większość przytaczanych argumentów, a skupił się na błahym z pozoru uchybieniu formalnym. Zdaniem rzecznika rada powiatu powinna poprzedzić uchwalenie prawa miejscowego szczegółowymi badaniami potencjalnych uciążliwości akustycznych.

"Stwierdzić należy, że skoro przed wprowadzeniem zakazu używania jednostek pływających z napędem spalinowym na zbiorniku nie dokonano żadnej analizy warunków akustycznych na terenach przylegających do zbiornika, to nie można uznać, że wprowadzenie tego zakazu było niezbędne w celu zagwarantowania, że warunki te będą odpowiednie" - można przeczytać w uzasadnieniu skargi Rzecznika Praw Obywatelskich. "Nie kwestionując potrzeby wprowadzenia zakazu należy podkreślić, że brak jest dowodów na to, że zanim zakaz został ustanowiony, warunki akustyczne na terenach rekreacyjno-wypoczynkowych nie spełniały kryterium "adekwatności".

Przedstawiciele władz powiatowych od początku polemizowali z zastrzeżeniami rzecznika argumentując, że od chwili utworzenia akwenu miał on być obszarem cisy. Jednak w połowie 2017 roku powiat przegrał batalię przed sądem pierwszej instancji. WSA uchylił uchwałę rady powia-

tu. Uwzględnił tym samym argumentację przytoczoną przez Rzecznika Praw Obywatelskich o tym, że uchwała ograniczająca ruch łodzi motorowych została wprowadzona bez badań poziomów akustycznych. Samorząd złożył skargę kasacyjną do Naczelnego Sądu Administracyjnego, powołując się na niejednolite orzecznictwo. Dzięki temu zabiegowi wyrok WSA się nie uprawomocnił, a zakaz używania motorówek się utrzymał. - Staraliśmy się wykazać, że ustawa przywoływana przez rzecznika dotyczy hałasu emitowanego przez instalacje. Innymi słowy, że może dotyczyć obszarów przemysłowych. Tymczasem w naszym wypadku chodzi raczej o tereny rekreacyjne - relacjonuje Wojciech Krauzowicz, naczelnik Wydziału Ochrony Środowiska nowotarskiego starostwa.

Ważniejszy interes społeczny

Wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego zapadł w ubiegłym tygodniu. Na rozprawie pojawił się przedstawiciel RPO, ale też pełnomocnik prokuratora generalnego. - Po wiem szczerze, że byliśmy trochę zdziwieni, że prokuratura generalna przychyliła się do skargi kasacyjnej i podzieliła nasze argumenty. Jasno zaznaczyła też, że roszczenia pojedynczych obywateli nie mają przewagi nad interesem społecznym - podkreśla naczelnik.

NSA uwzględnił skargę kasacyjną, a tym samym uchylił poprzedni wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego. - Naczelny sąd przekazał sprawę do ponownego rozpatrzenia w Wojewódzkim Sądzie Administracyjnym, jednak wydał też własne wytyczne. Choćby to, że skoro uchwała rady to prawa miejscowe, to WSA powinien wziąć pod uwagę kwestie społeczne - podsumowuje Wojciech Krauzowicz.

Starosta nowotarski Krzysztof Faber nie ukrywa satysfakcji z rozstrzygnięcia sądowego. Przypomina, że zabrakło naprawdę niewiele, by Jezioro Czorszyńskie przestało być oazą spokoju. - Gdyby kasacja została odrzucona, wszyscy mogliby pływać po jeziorze motorówkami - potwierdza szef wydziału ochrony środowiska. - Jeśli ktoś jest amatorem mocnych wrażeń i pływania potężnymi łodziami, ma do dyspozycji kilka akwenów w okolicy. A Jezioro Czorszyńskie od początku miało być strefą cisy i niech tak zostanie - podsumowuje starosta Krzysztof Faber.

Marek Kalinowski

Dzieci w sieci, droga bez wieś i pore figli

Teroz biydne nase bogate dzieci zaplątane w sieci. Zaplątane, oplątane, zawinięte, związane, zamiysane, zatracone - szczęśliwe. Ani nie ze wsi, ani nie z miasta, nie ze szkoły, nie z wody, nie z kukurydzy ani nie z ogródka, spod różyczek cy z kapusty, kany ich podrzuć bocoń, cyli bocian, kie sie wracół z emigracyje abo sie na niom pobiyroł. Starsi, co wierzoł w UFO, kapke sie cudujom temu, ale pozbyli sie strachu, ze to cosik złego, a poreście majom spokój od ciekawości małego cy tyz kapke większego Jasia cy Hanusi. Bo kieś przyszed z dziećskami do stryka cy do kumotra na posiadu, wypić miarecke, pozbacować, zaśpiywać, bachory juz nadstawiajom usy: "Ej, bedom nos matka bili, ze my zyto pomiyrwili, Kaške bijcie, mnie nie bijcie, ona była piyrso w zyciel" - zaśpiywoł baciar z młodości, swok Kuba. No

i sie zacyno - mały Staś: - Stryku, a temu w zycie, a nie w jarcu? W konicynie bardziyj pochnie. Tato, a temu sie godo zyto, a pise sie zyto? Pani w szkole lepiy wiy, jak ojcowie i dziadkowcie?

Zagroł Kubuś na organie, bo akurat nie było pod ręką gęśli, tańczącom starsi, no to i dzieciśka sie kręcóm i zawodzajom. Kaška, kiejsi wesoło, świzyo panienska, poreście do dziś wesoło ino kapke zasusono - śpiywo: "Wszystkie sie wydały, co małuckie miały, a jo mom jak kyrpiec, muse biyde cyrpiec". Wszyscy sie śmiejom i dzieci tyz! No same biydy! Wszyndy te wsturyczne i ciekawe dziećska, a jesse i poniektory chce jeść, tyz zaś cykać abo sie mu drzymie.

E, casy, casy! Teroz taki spokój, tako wolność słowa i cynu! Nie dalyj jak przedwcóra na posiadach u kumoski wyprawiali my i uprawiali różne spominki i o tym, co i kto w kopie siana, casem w konicynie, na górce w sopie abo kto we dworz gruski ciapoł późnym wieczorem. Abo i rzewne zbacowanki, jak to downo droga bez wieś noleżała do nos. Bez dzień do dzieci, a wieczorami dło parobków i dziwyek. Kie ino było wolne od roboty (hej, hej, dzieci były i w szkole, i w robocie, jak i starci) to wio - na droge. Pograć w smacianke, nary-

sować "chłopka", zagrać w klasy abo sie pobawić w gonianego. Starsi wieczorami stoli grzecznie, abo i niegrzecznie, z panienkami, śpiywali na głosy pańskie śpiywki: "W cichy, pogodny wieczór tą drogą muszę iść, gdzie okna otwierają, wśród winogrodów i róż..." Abo po swojemu: "Sopecka, sopecka, przy niy drabinecka, jedyn słoz, drugi wloz, jo se panienecka..." No, hej, przepytuje ślachetnych cytacy, przecie nie ino erotyczne śpiywki i pocynania interesowały zgrache. Tu ino chce rzec, ze włośnie przedwcóra przy nasych zbacowankach sie działy grzecznie nase wnuki. Cichuteńko. Zodne pytania, zodne okobylski, półuśmieszki! Nikiej janiółki, na kanapie, jedno koło drugiego - i mał, mał, smyr, smyr po śkielecku smyrfacki cy smyrfaca.

Zodnego sie wtrącanio do rozmowy starszych. Hej. I nie dobre casy nastały? Nawet o polityce, kie my sie wzinyi za prezesa, za partyje i Tuski i brzyckie słoweczka poceny krząć między skłoneckami - dzieci nic. Ani główki podnieśly. Po piyrse nie słysały, a po drugie nie takie teroz słoweczka znają dzieci nasych dzieci dzięki nowoczesnym wiadomościom w sieci. Pozdrówkom wesoło juz w październiku.

babka Krzysia

Dziedzictwo października

Kiedy wydawało się, że dziedzictwo rewolucji październikowej mamy już definitywnie za sobą, myślenie z tamtej epoki odrodziło się u nas jak feniks z popiołów. Nasza władza, określająca sama siebie prawicą, stosuje podręcznikowe metody walki klasowej rodem z socjalizmu. Choć słowo "burżuazja" zastąpiono słowem "elity", a zamiast klas społecznych "wódz" wprowadził podział na "sorty", chodzi mniej więcej o to samo - napuszczenie jednych na drugich i przejęcie nieswoich pieniędzy. Udaje się to znakomicie, bo zasada "dziel i rządź" ciągle działa. Opornych zawsze można skłócić między sobą: nauczycieli, lekarzy, sędziów, prokuratorów, środowiska naukowe, artystycznych, wszystkich innych, wystarczy tylko odpowiednio użyć kija i marchewki. Kij w postaci aparatu represji, podobnie jak mechanizmy i instytucje kontrolne są już w rękach jednej partii. Zaś marchewki jest całkiem sporo, jak okazało się po ujawnieniu wypłacanych nagród i pensji, których "suweren" nie jest w stanie ogarnąć po obniżeniu godzin matematyki w szkołach.

"Ucz się, dziecko, ucz, bo nauka to potęgą klucza"... Skoro nie wykształcenie, nie kompetencje, ale powiązanie z partią gwarantuje błyskotliwą karierę i profity, to po co się uczyć? Zlikwidowano konkursy na ważne stanowiska państwowe,

a posady rozdzaje się za lojalność i zasługi partyjne. Zwłaszcza nie warto uczyć się podstaw ekonomii, bo stosowana ostatnio w praktyce "ekonomia socjalistyczna" zaprzecza nauce na każdym kroku. Po brawurowej deformacji szkolnictwa nasze dzieci uczą się nowej wersji historii, nowego znaczenia słów takich jak "patriotyzm", "suweren", "suwerenność", "demokracja", "wolność", "niepodległość"... Ciągłe dochodzą kolejne, np. "polska wersja państwa dobrobytu". Jeszcze tylko "dokończcie proces pluralizacji mediów", dalsza "repolonizacja", "reperywatywacja" i zamiast demokracji nastanie nowy rodzaj "demokracji ludowej". Dziedzictwo października...

Część społeczeństwa została otumaniona "religią smoleńską", czyli wykorzystaniem kłamstwa o zamachu w celu zdobycia poparcia politycznego. Antoni Macierewicz znakomicie wykonał swoje zadanie. Zamiast Gowina, zaprezentowanego przed poprzednimi wyborami parlamentarnymi jako przyszłego szefa MON, to właśnie Macierewicz dostał "przywilej" takiego "reformowania" polskiej armii, że "niech Bóg broni!"

Znaczną większą część obywateli została zaimpregnowana na niemoralne, nieetyczne, chamskie zachowania polityków i przestała wykazywać wrażliwość na afery w ich wykonaniu. Przyzwyczajaliśmy się. Propaganda w mediach "narodowych" przynosi efekty, wiara w propagandowe paski TVP zatacza coraz szersze kręgi. Notoryczne łamanie obyczajów parlamentarnych, etyki poselskiej, zamykanie ust opozycji, nocne głosowania i łamanie Konstytucji SKOK-i, wieże na Srebrnej, współpracownicy Glapińskiego, "dom pielgrzyma" pod Wawelem zamieniony w "pokoje na godziny",

kontakty ze światem przestępczym. Mają chłopcy rozmach! Bezkarność polityków jednej opcji widać na każdym kroku. Większość z tych zdarzeń odsunęłoby w normalnym państwie takich ludzi w polityczny niebyt, u nas - już nie! Gdy podobne rzeczy działy się w Rosji, na Białorusi, na Ukrainie, z wyjątkiem wyrażaliśmy swoje negatywne opinie. Dziś - połowy Polaków to zupełnie nie rusza.

"Nie cieszcie się osły, że pensje podrosły, jak ceny podwoje, to wyjdę na swoje". Zdaje się, że już nic nie wpłynie na powrót rozsądnego myślenia, może tylko kryzys gospodarczy, który będzie owocem szybkiego dążenia do "polskiej wersji państwa dobrobytu" z pominięciem podstaw ekonomii. Np. zapowiadane gwałtowne podniesienie pensji minimalnej jest nie tylko ryzykowne, ale może doprowadzić do upadku wielu firm, zwiększenia szarej strefy, wypychania pracowników na siłę na samozatrudnienie i upowszechnienie jeszcze niedawno mocno krytykowanych "umów śmieciowych". Jak ktoś nie chce słyszeć o prawdziwym wsparciu pracujących Polaków przez podniesienie kwoty wolnej od podatku. W tym względzie władza nie ma ochoty porównywać nas z innymi państwami europejskimi.

Jak to się mogło stać? To trzydzieści lat porażki edukacyjnej w zakresie świadomego wychowania obywatelskiego nie tylko w szkołach. Zabrakło wychowania w domu, nauki etyki, wartości i podstawowych zasad moralnych. Nikt nie wstydił się swojej głupoty, braku wychowania, "narodowa дума" na ustach wygolonych osiłów kojarzy się dziś z ksenofobią, homofobią, rasizmem. Dokąd zmierzasz, Polsko?

Krzysztof Trebunia-Tutka

Lider w trosce o prawidłowy poziom cukru u diabetyków!

Wygrałam z cukrzycą i pohamowałam apetyt

Dzięki Sugarbalance, pani Barbara (67 l.) obniżyła nadmierne stężenie glukozy we krwi w 14 dni.

Wieloletnie zmagania z cukrzycą nareszcie mogą odejść w niepamięć. Nowatorski środek może zapobiegać gwałtownym wyrzutom insuliny i pozwala utrzymać prawidłowy poziom cukru we krwi już od 1. zastosowania, chroniąc organizm przed hiperglikemią i groźnymi dla zdrowia powikłaniami cukrzycy. „Wystarczyło 14 dni kuracji, by moje stopy przestały boleć i drętwieć. Lekarz był w szoku, ale objawy stopy cukrzycowej zaczęły się cofać!” – potwierdza pani Barbara.

Pani Barbara jest jedną z 8900 osób, które dzięki nowej kuracji ekspresowo ustabilizowały poziom cukru i zahamowały zaburzenia wydzielania insuliny. „Wciąż byłam senna, jakas taka bez ikry... Utyłam 14,5 kg i bardzo szybko przybierałam na wadze, bo ciągle miałam ochotę złapać za ukochaną czekoladę czy inne łakocie. Gdy do pogarszającego się stanu zdrowia dołączyło drętwienie stopy, a lekarze zaczęli podejrzewać zespół stopy cukrzycowej, postanowiłam spróbować z Sugarbalance. Dzięki niemu zahamowałam rozwój cukrzycy, obniżyłam cholesterol i odzyskałam energię już po 14 dniach stosowania”.

Barbara, 67 lat
Brodnica

Usłyszałam bolesną prawdę. Groziła mi amputacja!

Zmagam się z cukrzycą od 12 lat. Specjalna dieta okazała się niewystarczająca, z kolei preparaty, które stosowałam obniżały poziom cukru poniżej normy. W efekcie doprowadziły do drętwienia kończyn, problemów z nerkami i co najbardziej przerażające - rozwoju stopy cukrzycowej. Specjalista nie dawał mi złudnej nadziei: „Grozi Pani amputacja stopy” - I wtedy dzięki rodzinie z Niemiec odkryłam Sugarbalance. Dzięki niemu po 14 dniach stopniowo zaczęłam odzyskiwać czucie w nogach, by po upływie 2 miesięcy objawy stopy cukrzycowej błyskawicznie zniknęły.

Powiedz STOP wahaniom cukru

Statystyki niestety budzą co raz to większy lęk i postarach, wśród lekarzy. W Polsce na cukrzycę choruje już ponad 3 miliony osób z czego 650 tysięcy nie zdaje sobie sprawy, że należy do tej grupy. Ta podstępna choroba potrafi latami rozwijać się w ukryciu, po cichu dewastując organizmy. Sugarbalance w końcu pojawiło się na polskim rynku i wszystko wskazuje na to, że zapowiada prawdziwą rewolucję w skutecznym, domowym zwalczaniu cukrzycy. 9 na 10 osób stosujących Sugarbalance potwierdza, że obniżyło poziom cukru do prawidłowych wartości zaledwie po kilku dniach głównej fazy kuracji – i to bez względu na wiek, predyspozycje genetyczne, styl życia czy stadium zaawansowania choroby.

Jak to działa, że jest tak skuteczne?

Skondensowane w idealnych proporcjach źródło najważniejszych witamin i składników mineralnych pozwala 4-krotnie

Prof. Krause
- diabetolog

Pomagam osobą zmagającym się z cukrzycą od blisko 35-stu lat i muszę otwarcie stwierdzić, że miałem szereg wątpliwości, kiedy Pani Barbara oznajmiła mi, że zamierza pokonać powikłania tej podstępnej choroby z wykorzystaniem nowej, naturalnej kuracji. Z niedowierzaniem przyglądałem się innowacyjnej formule naukowców z Niemiec, która z zasady doprowadza niemal do perfekcji działanie komórek trzustki i odpowiednio spowalnia proces uwalniania cukru do krwi. Ponadto pomaga zahamować dalszy rozwój choroby i rozpoczyna intensywny proces cofania dotychczas wyrządzonych szkód. Wbrew moim wcześniejszym obawom, badania ponad wszelką wątpliwość jednoznacznie potwierdziły – poranna glukoza utrzymuje się u Pani Barbary na stałym poziomie 80 mg/dl, a powikłania cukrzycy ustąpiły. Muszę więc z pokorą potwierdzić – ten środek to nieoceniony strażnik trzustki, a także najlepsze źródło witamin i minerałów, które spowalniają rozkład skrobi na cukry proste przynosząc wreszcie wymierne rezultaty w zmaganiach z podstępną cukrzycą i groźną dla zdrowia otyłością.

W końcu masz szansę pokonać cukrzycę

„Zanim trafiłam na Sugarbalance, cukier we krwi miał spustoszenie, a ja byłam non stop głodna, wiecznie miałam ochotę złapać coś słodkiego. Wstawałam w nocy do toalety i nie mogłam nie zajrzeć do lodówki, śniłam, że jest tłusty czwartek, a ja bez wyrzutów sumienia mogę zjeść kilka pączków. Po kuracji nie od czuwam już tych niekończących się napadów głodu, w końcu przestałam się objadać. Ten środek był jedną z najlepszych decyzji jaką podjęłam w życiu – ekspresowo wyregulował poziom cukru we krwi, a przy okazji pozwolił mi odzyskać kontrolę nad wagą – schudłam 12,5 kg w 2 tygodnie. Odzyskałam dawną energię: znów mogę spędzać aktywnie czas z przyjaciółmi, podróżować nie bojąc się, że braknie mi zdrowia i kondycji, by móc coś nowego zwiedzić, a nawet grywać w berka z najmłodszym wnukiem” – podkreśla Pani Barbara.

Polecam
Sugarbalance
Barbara

Malwina, 44 lata
Wrocław

Cukrzyca w końcu przestała być moją zimą

Wciąż szalejąca glukoza niszczyła moje zdrowie i odbierała mi resztki chęci do życia. Czułam się totalnie wysysana z resztek energii, nie miałam na nic siły i ochoty, ponadto wyraźnie pogorszył mi się wzrok. Odzyskałam dawne życie dzięki Sugarbalance, który polecił mi zaufana przyjaciółka. Już nie czuję nieodpartej ochoty na podjadanie, nie mrużę oczu, czytając książkę. W zasadzie to zrezygnowałam z okularów. Po 14 dniach kuracji schudłam 5,5 kg, a waga wciąż spada. Sukces!

Ryszard, 56 lat
Bydgoszcz

Chciałem uwolnić się od insuliny

Choruję na cukrzycę od 7 lat. Cukier na poziomie 285-290 mg/dl sprawił, że zaaplikowano mi insulinę. Postanowiłem sięgnąć po całkowicie naturalną metodę. Sugarbalance obniżył poranną glikemię do perfekcyjnej wartości 80 mg/dl w zaledwie 14 dni. Ostatnio na urodzinach siostry zjadłem golonkę po bawarsku i dwa kawałki sernika maminej roboty, a cukier nie poszybował w górę. Ci którzy nigdy nie zmagali się z podobnymi problemami nie zrozumieją skąd we mnie ta dziecinna radość gdy bezkarnie zjadam kawałek ciasta i obfity obiad.

spowolnić rozkład skrobi na cukry proste – dzięki temu glukoza utrzymuje się na prawidłowym poziomie i chroni naczynia krwionośne. W efekcie brak gwałtownych skoków cukru pozwala regulować apetyt, eliminuje zachcianki na słodkie i pozwala zredukować zbędne kilogramy. Wystarczy 1 dawka nowatorskiej formuły, by uwolnić się od chronicznych migren. 9/10 osób przyznaje, że już po 14 dniach ustąpiły typowe dla cukrzycy: mdłości i świąd skóry, wzmożone pragnienie, problemy z erekcją, ostrością widzenia, a to tylko część z nich. Specjaliści doznali szoku widząc jak ta naturalna kuracja oparta na kompozycji klasztornych ziół i jej niezwykle silnych

Te rezultaty

to zasługa 4 etapów działania preparatu:

- ✓ ZWIĘKSZA WYDZIELANIE NATURALNEJ INSULINY 2,5X
- ✓ TRWALE UTRZYMUJE GLUKOZĘ NA WŁAŚCIWYM POZIOMIE
- ✓ USPRAWNIA PRACĘ TRZUSTKI ORAZ PROCES WYKORZYSTANIA GLUKOZY
- ✓ SPOWALNIA PROCES UWALNIANIA CUKRU DO KRWI

SPECJALNA PROMOCJA!

Tylko dla pierwszych 120 osób! By otrzymać oryginalny preparat **tylko za 317 zł 97 zł**, zadzwoń:

81 300 35 85

Od poniedziałku do niedzieli: 8:00 - 20:00
(Zwykłe połączenie lokalne bez dodatkowych opłat)

Oferta ważna do **10.10.2019**

Ilość opakowań jest ograniczona!

SKUTECZNIE ZAPOBIEGA wszystkim rodzajom cukrzycy:

CUKRYCZA INSULINOZALEŻNA (TYPU I)

CUKRYCZA INSULINOZALEŻNA (TYPU II)

CUKRYCZA CIĄŻOWA

CUKRYCZA WTÓRNA

właściwościach leczniczych, trwale normuje poziom glukozy we krwi w ekspresowym tempie poprawiając wyniki badań.

Nie możesz poskromić apetytu i cały czas tyjesz? Sugarbalance jest właśnie dla Ciebie!

Już dziś dołącz do blisko 9 tysięcy Polaków zachwyconych działaniem tego unikatowego preparatu. To właśnie dzięki Sugarbalance zapobiegli gwałtownym wyrzutom insuliny i utrzymują prawidłowy poziom cukru we krwi powstrzymując niebezpieczne powikłania cukrzycy.

**NOWOŚĆ
W EUROPIE!**

Prof. Krause
Institute of
Health & Diabetology

SPA & WELLNESS
— KASPROWY —

Jesienna SPA rekreacja

Skorzystaj z oferty specjalnej

ICOONE® LASER TWARZ

spowolnione procesy starzenia, regeneracja 3D

COLLAGEN FILL-UP THERAPY KLAPP

lifting, głębokie nawilżenie i regeneracja

MICRO-PEEL JESSNER MESOESTETIC

rewitalizacja, ujędrnienie, ujednolicenie kolorytu, anti-aging

MICRO-PEEL AZELAN MESOESTETIC

dogłębne oczyszczenie, znormalizowanie, wygładzenie

ZAREZERWUJ ZABIEG W SPA & WELLNESS KASPROWY

Hotel Mercure Kasprowy | 18 202 40 77 | spa@kasprowy.pl | www.kasprowy.pl/spa

Niebezpieczne kolejki

Coraz więcej przestępstw w kolejkach CTA.

Chicagońska policja podaje, że od 2015 roku podwoiła się liczba przestępstw w systemie kolejki CTA, mimo że zmniejszyła się liczba pasażerów korzystających z przejazdów, a ogólna liczba przestępstw w Chicago nieznacznie spadła. Spadła też liczba aresztowań związanych z przestępstwami dokonywanymi w środkach transportu publicznego. Bardziej niebezpieczne niż sama podróż kolejką są wagony kolejki, przystanki oraz perony.

Aby poprawić bezpieczeństwo na peronach, władze CTA oprócz montowania kamer mo-

onitoringu zatrudniły ochroniarzy, którzy patrolują stacje i kolejki. Mimo tych wysiłków, jak pokazują najnowsze statystyki, rok 2019 ma być rekordowy, jeśli chodzi o wzrost przestępczości w kolejkach CTA. Chicagońska policja zatrudniła w tym roku dodatkowo 44 oficerów, którzy dołączyli do sekcji patrolującej kolejki CTA. Obecnie jest ich 214 (w latach 80. było 239). Miasto zainwestowało 18 mln dolarów pochodzących z podatku z tzw. ride-share, który płać użytkownicy Ubera i Lyfta, by dodać tysięcy nowych kamer i zmodernizować 3800 starych.

ms

Kandydatka na Królową dziękuje

Prezes Zarządu Głównego koła Podczerwone Bogusław Jarończyk wraz z członkami klubu gratuluje członkini koła Joannie Chlebek zajęcia 1. miejsca i zdobycia szczytnego tytułu Kandydatki na Królową ZPPA w ostatnich wyborach Królowej ZPPA w Domu Podhalan.

Joanna Chlebek (córka wiceprezeski koła Katarzyny) serdecznie dziękuje swojej rodzinie za wychowanie w góralskiej tradycji i miłości do Podhala. Szczególne podziękowania za wsparcie i obecność podczas konkursu składa przyjaciółom z zespołu Kościeliscanie, w szczególności instruktorom zespołu Annie Kurtyce Stopce, Krystianowi Nowakowi i Andrzejowi Krzeptowskiemu. Dziękuje też instruktorce z zespołu "Mało Wanta" Agnieszce Bobak za wiele lat nauki tańca, śpiewu i gwary podhalańskiej.

Fot.: E. Helegda

Nowa Kandydatka na Królową ZPPA Joanna Chlebek

Dziękuje też Adamowi Trzebuni za naukę gry na skrzypcach oraz Jakubowi Stopce - swojemu *toniecnikowi* (partnerowi w konkursie). Joanna dziękuje z całego serca kołom Podczerwone i Czarny Dunajec za wsparcie oraz Zarządowi ZPPA i sponsorom.

ms

Podhalanki zapraszają

Wydział Podhalanek im. Heleny Marusarz Związku Podhalan w Północnej Ameryce ma zaszczyt zaprosić na jubileusz 65-lecia swego istnienia.

Msza św. dziękczynna zostanie odprawiona w sobotę 19 października o godz. 3 po południu w kościele św. Kamila, 5426 S. Lockwood, Chicago. Uroczysty bankiet odbędzie się po Mszy św. o godz. 6 wieczorem w Domu Podhalan. Donacja \$65 od osoby.

Prosimy o potwierdzenia przybycia do 12 października.

Maria Gocal, tel.: 773 964 0841

Stanisława Czarniak, tel.: 773 715 3886

Antonina Morawa, tel.: 708 369 0325

Zapraszamy pocztę sztandarową, stroje regionalne mile widziane.

ms

Podczas obchodów 50-lecia współpracy Biura Podróż Cosmos z podhalańską, i nie tylko, społecznością jedną z głównych nagród w loterii fantowej zorganizowanej przez biuro był dyplom na 500 dolarów. Na przyjęcie z okazji jubileuszu biuro zaprosiło swoich klientów, przyjaciół, znajomych oraz polonijne media. Nagrodę w loterii w wysokości 500 dolarów dyplomu wygrała pani Monika Sadowska (na zdjęciu).

Urodziny TOPR

110. rocznicę powołania TOPR chagowski Klub Ratowników i jego goście obchodzili w Muzeum Polskim w Ameryce.

Z okazji 110. rocznicy powstania TOPR w Polsce Klub Ratowników TOPR, GPR, WOPR oraz ich sympatyków Związku Podhalan w Północnej Ameryce zorganizował w Polskim Muzeum w Ameryce (mieszczącym się w Chicago) uroczystość. Wzięła w niej udział delegacja z Polski, m.in. były naczelnik GPR Jan Komornicki. Przybliżył on zebranym historię ratownictwa górskiego w Polsce w ubiegłym wieku i opowiadał o działalności obecnej. Ratownicy spotkali się też z uczniami polonijnych szkół, a każdy uczeń mógł spróbować swoich sił w kursie udzielania pierwszej pomocy. Był też m.in. pokaz sprzętu ratowniczego (narty, tobogany itp.), używa-

ms

nego od ponad 100 lat. Młodzi ludzie obejrzeni film tematycznie związany z działalnością TOPR i GPR, a prezes Jacek Skoczeń mówił o działalności klubu w Chicago i zachęcał młodzież do wstąpienia w jego szeregi.

Po uroczystości delegacja z Polski i ratownicy oraz członkowie klubu zostali oprowadzeni przez dyrektora muzeum panią Małgorzatę Kot po muzeum. Oglądali ekspozycje należące niegdyś do polskich królów, listy znanych Polaków do amerykańskich przyjaciół. Zwiedzili też tzw. Komnatę Paderewskiego, znanego w świecie polskiego kompozytora, niestrudzonego bojownika o wolność Polski pod koniec I wojny światowej.

Ratownicy i uczniowie polonijnych szkół.

Bogdan Ogórek wyróżniony

Wszyscy Podhalanie w Chicago znają go na pewno. Wszędzie go pełno. Nie przepuści żadnej okazji, żeby pomóc, wesprzeć, zorganizować... Niedawno w uznaniu zasług odebrał Medal 100-lecia Odzyskania Niepodległości.

Bogdan Ogórek (czwarty z lewej) wśród nagrodzonych Medalem 100-lecia Odzyskania Niepodległości.

Bogdan Ogórek jest członkiem Związku Podhalan w Ameryce Północnej, dyrektorem w Polsko-Słowiańskiej Federalnej Unii Kredytowej i w Muzeum Polskim w Ameryce, ale przede wszystkim prezesem Fundacji Tatrzńskiej "Tatry" w Chicago - Summit. Jest wspaniałym organizatorem lub współorganizatorem wielu podhalańskich i polonijnych imprez, m.in. konkursu recytatorskiego dla dzieci i młodzieży "Znad Wisły i spod Tatr" im. Michała Cieśli, zawodów sportowo-rekreacyjnych dla całych rodzin (TatraSport). Z jego inicjatywy powstała przy fundacji "Tatry" Szkołka Skoków Narciarskich, dzieci i młodzież pod okiem wykwalifikowanych trenerów doskonaliła umiejętność gry w piłkę nożną, ręczną i siatkową. Współpracuje z Klubem Ratowników TOPR, GPR i WOPR ZPPA (wspólne wyprawy wspinaczkowe, wyjazdy na narty itp.). W siedzibie fundacji "Tatry" stworzył pokoje prac ręcz-

nych, gdzie dzieci i młodzież urodzone już w USA, ale pamiętające o swoich podhalańskich korzeniach, uczą się m.in. tradycyjnej, ale jakże trudnej sztuki malowania na szkle, "wypalanie". Dzieci uczą się też haftu oraz wykonywania gadżetów patriotycznych (orły z bibuły i gazet, mapa Polski itp.).

W życiu prywatnym jest wspaniałym mężem i ojcem 6 dzieci oraz filantropem, sponsorem, darczyńcą. Jak wśród tych rozlicznych obowiązków znajduje jeszcze czas na oddawanie się swojej pasji - żeglarsztwu (turystycznemu i regatowemu - został powołany do załogi jachtu na największe regaty śródlądowe świata), to już Bogdana Ogórka tajemnica.

Miło nam poinformować czytelników, że ten wspaniały Podhalanin otrzymał z rąk Andrzeja Dudy, prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej, Medal 100-lecia Odzyskania Niepodległości. Gratulujemy tego wyróżnienia!

ms

Komunikat Zrzeszenia Amerykańsko-Polskiego

W Chicago mamy dużą, prężną Polonię, wiele polskich sklepów, kościołów, przychodni lekarskich, czy ośrodków kultury. Na co dzień też często słyszymy język polski i praktycznie można sobie poradzić w wielu sprawach życia codziennego bez znajomości języka angielskiego. Może jednak przyjdzie Państwu pracować w amerykańskich firmach czy prywatnych domach. Może trzeba będzie wypełnić po angielsku aplikację o pracę, formularz u lekarza lub wypisać czek. Znajomość nowego języka okaże się wtedy niezbędna. Ale gdzie się uczyć? Najlepiej i najszybciej na kursach języka angielskiego organizowanych w ZPA. Poniżej podajemy najważniejsze informacje o tych kursach. Mamy nadzieję, że ułatwi to Państwu podjęcie decyzji i zapisanie się na jeden z nich.

Nauczanie języka angielskiego dla polskich imigrantów rozpoczęliśmy w ZPA w 1992 roku. Uczymy więc nieprzerwanie od 27 lat. Nasz program ESL (English as a Second Language) od lat mieści się w 10 proc. najlepszych programów w stanie Illinois. Nauka angielskiego w ZPA jest oferowana darmowo. Naukę prowadzimy na 6 poziomach

ESL oraz 4 poziomach edukacji dla dorosłych ABE (Adult Basic Education). W klasach ESL studenci uczą się słuchać, mówić, czytać i pisać po angielsku. Doskonali także umiejętności przydatne w codziennym życiu i pracy w USA. Program ESL oferuje naukę angielskiego do poziomu 6 klasy amerykańskiej szkoły podstawowej. Studenci, którzy osiągnęli wysokie wyniki na testach i plasują się na tzw. exit level, czyli na poziomie "wyjścia z programu ESL", mogą nadal poszerzać znajomość języka angielskiego w klasach Adult Basic Education - ABE. Studenci kończący te klasy mogą śmiało myśleć o podjęciu nauki na różnych kursach zawodowych lub w City Colleges. Aktualny program nauczania ESL według "Illinois ESL Content Standard" wprowadził wiele zmian. Nauczyciele nie tylko uczą studentów umiejętności czysto językowych, ale także między innymi używania komputera i korzystania z internetu. Chyba trudno sobie wyobrazić funkcjonowanie we współczesnym świecie bez wiedzy komputerowej i właśnie dlatego staramy się wyposażać nasze klasy w sprzęt technologiczny, który nie tylko urozmaica, ale też ułatwia naukę języka angielskiego.

Lokalizacje i przedziały czasowe klas ESL i ABE w Chicago:

Polish American Association - 6276 W. Archer Ave.

Różne dni w ciągu całego tygodnia - rano i wieczorem. Polish-American Association - 3834 N. Cicero Ave.

Sobota lub niedziela rano - 9-1 lub po południu - 1.30-5.30. Centrum Nauczania - 3815-3819 N. Cicero Ave.

Sobota lub niedziela rano 9-1 lub po południu -1.30-5.30. All Saints Cathedral Parish - 9201 W. Higgins Rd.

Poniedziałki i środy lub wtorki i czwartki wieczorem 6-9. Foreman College and Career Academy - 3235 N. LeClaire Ave.

Poniedziałki i środy lub wtorki i czwartki wieczorem 6.30-9.30

ms

Msza Papieska

Wspólnota kościoła Pięciu Braci Męczenników serdecznie zaprasza Polonię na uroczystości związane z 40. rocznicą historycznej wizyty Ojca Świętego Jana Pawła II i Mszy św. w intencji Polonii.

W niedzielę 6 października o godz. 1 po południu przy Otarzu Papieskim ks. bp Robert Casey w koncelebrazie wielu księży odprawi Mszę św. Po mszy i błogosławieństwie relikwiami św. Jana Pawła II wszyscy są proszeni na poczęstunek do

Sali bpa Abramowicza, gdzie będzie można obejrzeć duże obrazy z wizyty Ojca Świętego 5 października 1979 roku.

O godz. 4 p.m. w Domu Podhalan rozpocznie się uroczysty bankiet poświęcony św. Janowi Pawłowi II.

Zapraszamy całe rodziny, organizacje i szkoły polonijne ze sztandarami i muzyką. Stroje ludowe mile widziane. Wierzymy, że wspólna modlitwa i przeżycia tego dnia umocnią nas w wierze i powiększą kult św. Jana Pawła II.

Po informacje oraz w sprawie

rezerwacji biletów na bankiet prosimy kontaktować się z biurem parafialnym kościoła Pięciu Braci Męczenników, tel.: 773 254 3636 lub 708 598 7466, abartoszek@yahoo.com.

Donacja \$65. Checki wypisać na: FHM (Five Holy Martyrs), Memo: 40 Anniversary lub 40-lecie.

**Aniela Bartoszek,
prezes Komitetu 40-lecia
wizyty św. Jana Pawła II**

Moje Zakopane

Beata Bugaj-Tomaszewska z Łodzi i Małgorzata Drozd-Witek z Kraczkowej k. Łańcuta zdobyły ex aequo Grand Prix w konkursie malarskim Moje Zakopane.

Drugą nagrodę otrzymał **Arkadiusz Walocho** z Zakopanego, 3. - **Aleksandra Stankevic-Diakun** z Gdańska. Cztery równorzędne wyróżnienia honorowe powędrowały do **Izabeli Kity** z Częstochowy, **Konsuli Madejskiej-Turskiej** z Zakopanego, **Kingi Wnuk-Moskalskiej** z Warszawy oraz **Marzeny Sroczyńskiej-Gudajczyk** ze Zduńskiej Woli.

- Bywałam w Zakopanem jako dziecka, może tęsknota za tamtymi czasami zaowocowała tymi obrazami - mówi Małgorzata Drozd-Witek, zdobywczyni najwyższego trofeum. Artystka z Kraczkowej uprawia grafikę i malarstwo. Cykl prezentowanych w Zakopanem prac to efekt połączenia tych dwóch technik. Podkreśla, że lubi zostawić odbiorcy miejsce na własną interpretację. Jury doceniło jej prace "za zastosowanie ciekawej, wielowarstwowej techniki oraz metaforyczne ujęcie malarskie dedykowane tatarnikom".

Druga ze zwyciężczyń - Beata Bugaj-Tomaszewska z Łodzi została doceniona "za zastosowanie oryginalnej, autorskiej techniki adekwatnej do podjętej tematyki tatrzańskiego pejzażu oraz interesującą, panoramyczną kompozycję".

"Bardzo swobodne i odważne operowanie akwarelą przy tworzeniu sugestywnych pejzaży oddających nastroje Tatr i Zakopanego" było powodem przyznania drugiego miejsca uznaniem zakopiańskiemu artyście Arkadiuszowi Walocho. "Precyzję i oszczędność w wyborze środków wyrazu, surowość oddającą grozę i piękno portretowanych gór" doceniło jury w pracach Aleksandry Stankevic-Diakun.

Wernisaż był okazją do krótkich rozmów także z innymi artystami. Kinga Wnuk-Moskalska z Warszawy (wyróżnienie) jest w Tatrach przynajmniej 2 razy w roku. A podczas studiów w Krakowie w górach bywała

„Za zastosowanie ciekawej, wielowarstwowej techniki oraz metaforyczne ujęcie malarskie dedykowane tatarnikom” została doceniona przez jury Małgorzata Drozd-Witek z Kraczkowej k. Łańcuta, zdobywczyni Grand Prix.

jeszcze częściej. - Tatry zawsze noszę w sercu, jestem tu przynajmniej raz zimą i raz latem, zawsze zabieram ze sobą pastele - opowiada. - Każdy wyjazd napędza mnie energią - dodaje.

Nie potrafi bez emocji o Tatrach mówić także Beata Zuba z Krakowa, autorka pracy "Ciemną nocą na szczytach zostają tylko bliki srebrnego księżycza". Swoim obrazem pokazuje, jak wiele odcieni może mieć czerń. - To nie jest typowy pejzaż, raczej emocjonalna rejestracja gór. Za tymi obrazami kryje się historia, którą trudno odczytać z jednego dyptyku. W górach nocą wszystko może się zdarzyć... - mówi tajemniczo. W Tatry przyjeżdża głównie zimą, na narty.

- Ten konkurs udowadnia, że Zakopane nadal inspiruje twórców - podkreśla podczas wernisażu Aleksandra Jadczyk,

przewodnicząca jury, która ogłosiła wyniki.

Na II Ogólnopolski Konkurs Malarski "Moje Zakopane", organizowany przez Zakopiańskie Centrum Kultury i Miejską Galerię Sztuki w Zakopanem, wpłynęło 140 prac 65 autorów. Do wystawy jury zakwalifikowało 67 prac 40 autorów.

"W każdym eksponowanym obrazie, u każdego prezentowanego artysty poza niekwestionowanymi walorami artystycznymi uważny odbiorca odnajdzie wspólne wszystkim czytelne nasycenie pierwiastkiem emocjonalnym i tym nieuchwytnym fluidem klimatu, który nas łączy, w którym każdy z nas odnajduje "swoje Zakopane" - napisała w katalogu podsumowującym konkurs Lidia Rosińska-Podlesny, pomysłodawczyni i zarazem kurator wystawy.

Tekst i fot.: Beata Zalot

"Bardzo swobodnym i odważnym operowaniem akwarelą przy tworzeniu sugestywnych pejzaży oddających nastroje Tatr i Zakopanego" ujął jurorów Arkadiusz Walocho, zdobywca 2. miejsca.

Melancholia Boga

Jeśli człowiek, który powstał na podobieństwo Boga, choruje na melancolię, to i Bogu nieobcy jest ten rodzaj smutku.

O melancolii Boga w Teatrze Witkacego mówił Michał Klinger, teolog prawosławny i były dyplomata. Z zakopiańską publicznością spotkał się w ramach cyklu "Prze-powiadanie".

- Melancholia to choroba, ale jeśli choroba, to choroba na śmierć. A może to choroba na życie - zastanawiał się Michał Klinger. Przekonywał, że jeśli przyjmujemy, że Bóg jest osobą, to i jego dopada melancolia. I jego dopada anhedonia, czyli niezdolność do przeżywania szczęścia.

- Bóg - osoba to osobowość początku i końca wszystkiego. Jeżeli człowiek melancolijnie choruje na życie, a z drugiej strony człowiek jest stworzony na podobieństwo Boga, to i Bóg musi być dotknięty melancolią - konkludował.

Za przykład nieracjonalnego zachowania Boga, jego emocjonalności Klinger daje sytuację po zjedzeniu zakazanego owocu przez człowieka. - Bóg przeklina węża, wyrzuca Adama i Ewę z raju, ko-

- Bóg to impulsywny, nieodpowiedzialny podmiot, który ma niezłe siły - twierdzi prof. Klinger.

bicie zapowiada bóle porodowe. To są reakcje silnie emocjonalne. Bóg jest chwiejny emocjonalnie - uważa na podstawie opisów ze Starego Testamentu prof. Klinger.

Opis potopu nazywa opisem urojenia katastroficznego, który podobnie jak u ludzi z depresją - jest w Bogu. Zastanawia się, dlaczego jedynie Noe był "miły" Bogu. Nazywa to uczuciem nieracjonalnym.

Dowodem na melancolię Boga jest także dla Klingerza zdanie z Biblii: "i pożałował Bóg, że świat uczynił".

- Bóg to impulsywny, nieodpowiedzialny podmiot, który ma niezłe siły - zakończył prowokacyjnie swój wywód.

Michał Klinger - (ur. 1946) teolog prawosławny i b. dyplomata. Wykładał na katedrze Starego Testamentu w Chrześcijańskiej Akademii Teologicznej w Warszawie. B. profesor w Wyższym Prawosławnym Seminarium Duchownym. Pracował na Wydziale Teologicznym w Tybindzie, na Uniwersytecie Jagiellońskim i Warszawskim oraz w Akademii Teatralnej; występował na sympozjach naukowych w Polsce i za granicą (m.in. we Francji, Szwajcarii, Belgii, USA, Rosji, Gruzji, Izraelu).

Opublikował prace z dziedziny biblistyki, teologicznej hermeneutyki kultury, myśli religijnej i ekumenizmu. Działal na rzecz pojednania polskich mniejszości wyznaniowych i narodowych oraz ich integracji europejskiej. Był jednym z inicjatorów dialogu chrześcijańsko-żydowskiego w Polsce. Pełnił też liczne misje w polskiej dyplomacji.

Tekst i fot.: Beata Zalot

Zakopana w Zakopanem

Są jak księżyc - tajemniczy, chłodni, ale mający siłę.

Transowi, minimalistyczni, eksperymentujący, z korzeniami w muzyce ludowej. Zespół "Księżyc" nie występuje zbyt często, nie w każdym miejscu. Tym bardziej ich występ w ramach Zakopiańskich Prezentacji Artystycznych "Pępek świata" w Teatrze Witkacego - choć dla niewielkiej grupki słuchaczy - był nie lada wydarzeniem.

Pieśni z ich pierwszej płyty było w Teatrze Witkacego niewiele. Zabrzmiała m.in. "Zakopana" - pieśń o zmarłej dziewczynie, którą "robak kocha, nie zjada", dziewczynie upiornej z rosnącymi włosami na czapce, paznokciami u skarpet, z rękawiczką na 6 palców. Utwory z pierwszej płyty były "łatwiejsze", bardziej słowiańskie, bardziej "normalne". Muzyka, która dominowała podczas koncertu w Zakopanem, to odważniejszy eksperyment. Zabrzmiały utwory z płyty "Rabbit Eclipse" z 2015 r. Ich występ dawał poczucie uczestnictwa w jakimś rytuale. Prym wiodły dwa przeszywające kobiece woka-

Agata Harz i Katarzyna Smoluk-Moczydłowska i ich przeszywające, charyzmatyczne głosy.

le. Poza akordeonem, instrumentami klawiszowymi, lirą korbową, skrzypcami i klarnetem, w muzykę układały się dźwięki przelewanej wody, pocierane kieliszki, rozsypane koraliki czy spuszczone z balonu powietrze. O "Księżycu" trudno pisać, są bowiem nieodkryte, nieklasyfikowalne. Ich po prostu się przeżywa.

Tekst i fot.: Beata Zalot

Zespół "Księżyc" tworzą Agata Harz, Katarzyna Smoluk (wokale, obiekty), Robert Niziński (klarnet, instrumenty klawiszowe, obiekty), Lechosław Polak (akordeon, instrumenty klawiszowe) oraz Remigiusz Mazur-Hanaj (taśmy, lira korbowa, skrzypce).

■ Do końca października w **Bunkrze Sztuki** na pl. Szczepańskim można oglądać poruszającą wystawę zdjęć Richarda Mosse'a. Fotograf i artysta dokumentował m.in. powojenne zniszczenia w byłej Jugosławii, miasta po trzęsieniu ziemi czy życie uchodźców i rebelian-

tów w kongijskiej dżungli. W prezentowanej instalacji **Przybywający/Incoming** każe nam podglądać lądowanie imigrantów w Grecji za pomocą kamer termowizyjnych. Pozwalają one śledzić obraz w sposób niezauważalny, z odległości wielu kilometrów i dlatego faktycznie używa się ich do obserwowania ruchu imigrantów w Europie. Paradoksalnie w pracy Mosse'a odległość zbliża do fotografowanych ludzi, a uzyska-

ny dzięki wykorzystaniu podczerwieni efekt odrealnienia porusza stępioną przez medialne doniesienia wrażliwość, wytrąca z obojętności i zmusza do zadania sobie trudnych pytań w obliczu największego kryzysu uchodźczego w Europie od czasów II wojny światowej. Ważnym dopełnieniem obrazów Mosse'a jest stworzona przez Bena Frosta kompozycja dźwiękowych nagrań terenowych i elektroniki.

■ Regionalne rękodzieło arty-

styczne, wyroby rzemieślnicze i sztuka ludowa, a do tego występy zespołów pieśni i tańca oraz kapel z różnych zakątków Polski - od 4 do 13.10 **Mały Rynek** wypełni się folklorem oraz smakołykami z kraju i zagranicy w ramach **V Kiermaszu Pogranicza Kultur**.

■ Pomimo wciąż trwającego remontu budynku przy ul. Zwierzynieckiej, **Filharmonia Krakowska** powraca do aktywności. Na inaugurację sezonu wystąpią skrzypaczka **Aleksan-**

dra Kuls i tenor **Erin Caves**, wspierani przez **Chór, Orkiestrę i Chór Chłopięcy FK**. Utworów Berlioza, Karłowicza i Ambroise'a Thomasa wysłuchamy w **Nowohuckim Centrum Kultury** 4.10 o godz. 19.30 i 5.10 o godz. 18.00.

■ Spektakl **Zobacz ciało** to USG tematów smogu, antybiotyków, katastrofy klimatycznej, płci, śmierci i pierwotnych instynktów. Spotkanie oko w oko z sercem, językiem, Wifi i ciemnością. Być może to jedyne, co powinno

nas dziś interesować... Ramy tego eksperymentu są jasno określone. Cztery elementy: słowo, obraz, ruch i dźwięk mają połączyć się w jeden zdrowy organizm. Na scenie czworo aktorów i dużo technologii; przed sceną - cztery rzędy widzów i żadnych urządzeń technicznych. Wszystko wydarzy się samo. Wszystko jest połączone. **Teatr odwrócony** (ul. Sławkowska 14) - od czw. 3.10 do niedz. 6.10 - godz. 19. opr. mon

Więcej o wydarzeniach kulturalnych w Krakowie na www.karnet.krakow.pl

Pokój Gerdy

Opowieść o miłości, tęsknocie, czasie i melancholii.

Oglądając spektakl teatru z Sankt Petersburga, na chwilę poczułam się znowu jak

mała dziewczynka - zafascynowana książką, w której na każdej stronie otwiera się przestrzeny, papierowy obraz. Można w nim przesunąć mebel lub postać.

I jednocześnie poczułam ten sam rodzaj dziecięcego strachu. I o to chyba chodziło twórcom lirycznego horroru powstałego na podstawie twórczości Ande-

na i Rilkego, którzy stworzyli spektakl magiczny, rządzący się prawami dziecięcej wyobraźni, bardzo plastyczny i poetycki.

Przedmioty same się poruszają, ożywają postaci na fotografiach. W lustrze zamiast własnego odbicia pojawia się duch. Dziwne dźwięki, gra światła, mroczność - wszystko to służy zbudowaniu nastroju. Złowrogi świat jest poza pokojem, strachy wychodzą z każdej szpary. A może pokój to grobowiec, bohaterka nie może przejść z niego wyjść. Pokój otulony jest ciemnościami. Bohaterka szepcze: "Gdy się człowiek spieszy, to się robak w ziemi cieszy".

Historia "Królowej śniegu", dobrze znana z dzieciństwa, nabiera innego wymiaru. Nie sama tytułowa królowa jest tu straszna. Straszna jest tęsknota, niespełniona miłość, obsesyjne wracanie do przeszłości, zmarnowane życie, strach przed przyszłością. Melancholia, w której żyje bohaterka. Straszny jest brak nadziei.

Spektakl jest bowiem opowieścią o Gerdzie, która całe życie poświęca na poszukiwanie Kaja. Wiemy, że poświęciła całe życie, bo bohaterka raz jest dziewczynką, a raz zgarbioną staruszką, która na plecach nosi ciężar lodowej krainy. Ciężar wspomnień.

W rolę Gerdy wcieli się Ali-

sa Olejnik. I tylko ją widzimy na scenie, w pokoju, po którym się krząta. W pokoju magicznym, bo wszystko w nim się porusza, przesuwają, zgrzyta, a to zawdzięczamy niewidocznej postaci - animatorowi pokoju - Dmitrijiowi Czupachinowi.

Każdy przedmiot jest tu ważny, każdy coś symbolizuje.

Nadrzędnym rekwizytem jest zegar, bo to także spektakl o czasie, o czasie, który jest niczym grecki wąż, połyskający swój ogon. Gerda raz jest dziewczynką, raz staruszką. Żyje wspomnieniami, do których ciągle wraca. Tak naprawdę nie wiemy, co jest teraz, co było i co będzie. Czas zatępił swoje granice. W grobowcu czasu nie ma. Może w ogóle czasu nie ma. Może czas to złudzenie. A przecież człowiekowi żyjącemu w wiecznej melancholii czas rozciąga się nieznacznie, niekończące trwa każda minuta. I nigdy Gerda brata nie znajdzie. I nigdy nie ucieknie od przeszłości. Nigdy, czyli wiecznie.

Spektakl wyreżyserowała Jana Tumina w swoim laboratorium prowadzonym we współpracy z Teatrem Osobniak z Sankt Petersburga.

Zakopiańska publiczność zobaczyła "Pokój Gerdy" w ramach ZPA "Pępek świata" we wtorek 24 września.

Beata Zalot

Fot.: Ado Kasprzak

Historia "Królowej śniegu", dobrze znana z dzieciństwa, nabiera innego wymiaru. Nie sama tytułowa królowa jest tu straszna. Straszna jest tęsknota, niespełniona miłość, obsesyjne wracanie do przeszłości, zmarnowane życie, strach przed przyszłością.

Andersen niesteoretykowo, Kierkegaard dogłębnie

Czy "Mała syrenka" Andersena to baśń o niespełnionych miłościach samego autora, jak chce filozof Jacek Prokopski, czy baśń o dążeniu do Boga przez miłość - jak przekonuje Bogusława Sochańska, tłumaczka duńskiego pisarza, niesłusznie kojarzonego tylko z baśniami.

Smutny, melancholijny Andersen to nie jest prawda, to powtarzany od lat stereotyp - przekonywała. Według niej "Dziewczynka z zapalkami" to motyw przejścia, transformacji do lepszego życia, lepszego świata. - Dla Andersena śmierć to moment przejścia do lepszego bytu. Jego baśnie i inne teksty pokazują intuicyjne rozumienie Boga jako wszechogarniającej miłości. Andersen potrafił dostrzec dobro w najmniejszej rzeczy - podkreślała znawczyni duńskiego pisarza. - Ba-

śnie dają nadzieję, siłę, bo jesteśmy otoczeni dobrem i pięknem. Zapomnijcie o tym, że Andersen pisał smutne bajki i spróbujcie przeczytać go jeszcze raz, bez tego stereotypowego myślenia - zachęcała w Teatrze Witkacego. Andersen był mieszkanką wybuchową różnych emocji, stanów ducha, często skrajnych, a przypisuje mu się tylko melancholię i smutek. Był człowiekiem z poczuciem humoru, często ze szczyptą ironii. Andersena skrytykował bezlitośnie współczesny mu S. Kierkegaard. O słyn-

nym duńskim egzystencjalistą mówił filozof Jacek Prokopski. - Chrześcijaństwo jest dobrą nowiną, jest dobrą nowiną także dla melancholików, ale nie jest dobrą nowiną dla ludzi lekkomyślnych. Melancholia powinna prowadzić na wyższy poziom świadomości - mówił. - Kierkegaard ostrzegał, że nie należy z ducha kpić, ponieważ to mści się na człowieku - tłumaczył w krótkim wykładzie. Bóg według tego filozofa jest nie tylko Bogiem miłości, ale też Bogiem próby i paradoksu. - To, co nas indywidualizuje,

Emocjonująca dyskusja o Andersen i Kierkegaardzie pomiędzy Bogusławą Sochańską a Jackiem A. Prokopskim.

to grzech - tłumaczył, a melancholię nazywał rozpacz z powodu nie bycia sobą. Powodem melancholii jest też doświadczenie Boga, którego nie jesteśmy w stanie do końca zrozumieć. Czy istnieje coś takiego jak melancholia duńska, melancholia charakterystyczna dla tego narodu? - pytał gości Andrzej Dziuk, dyrektor Teatru Witkacego. - Ani Andersen, ani Kierkegaard nie są reprezentatywni dla Duńczyków. Ich twórczość jest uniwersalna, trudno na podstawie ich dzieł wyciągać wnioski o melancholii Duńczyków - podsumowała Sochańska.

Tekst i fot.: Beata Zalot

Polecamy:

Koncert

■ Muzyka sakralna w Kościelisku

W sobotę 5.10 po wieczornej mszy zapraszamy na koncert muzyki sakralnej do kościoła pod wezwaniem św. Kazimierza Królewicza w Kościelisku.

Wystąpią: Chór Mieszany im. Ferencza Lista z Budapesztu (dyrygent Menyhartne Barna Zsuzsa, fortepian Bolyosne Petho Ildiko) oraz zespół Denta Camerata XVII, również z Budapesztu, pod kierownictwem artystycznym Dely Csaba.

W programie koncertu utwory: Palestriny, Bacha, Brahmsa, Mozarta i Liszta. Również utwory choralne i dęte węgierskich i polskich autorów.

an

Przegląd

■ Przegląd dorobku KGW

10. Małopolski Przegląd Dorobku Artystycznego i Kulinarne Kół Gospodyń Wiejskich odbędzie się w dniach 5-6.10 w Orawskim Centrum Kultury w Jabłonce.

Oficjalne otwarcie pierwszego dnia przeglądu nastąpi w sobotę 5.10 o godz. 11, a po nim ruszą konkursowe prezentacje folklorystyczne. Podobnie będzie w niedzielę 6.10. W tym roku swój dorobek zaprezentują KGW m.in. z Ptaszkowa, Marcinkowic, Łopusznej, Maniów i z Łososiny Górnej. W trakcie obydwu dni o godz. 11.30 organizatorzy zapraszają do holu górnego na konkurs plastyki obrzędowej - rękodzieła artystycznego. W tym roku prezentowane będą różdżki weselne. W niedzielę o godz. 16 gościnnie wystąpi też orawscy muzycanci.

an

Koncert

■ Do zobaczenia, do jutra

Trung Nguyen - koncert pianistyczny - Nowy Targ.

Zapraszamy na kolejne z cyklu pożegnania starego Miejskiego Ośrodka Kultury w Nowym Targu. Tym razem będzie to koncert pianistyczny Trung'a Nguyena w sobotę 5.10 o godz. 18 w sali koncertowej PSM (ul. Parkowa 12). W programie wieczoru: W.A. Mozart - Rondo a moll K.511, I.J. Paderewski - Melodia Ges-dur, F. Chopin - Barkarolla Fis-dur op. 60, Mazurek a-moll op. 17 no. 4, Ballada f-moll op. 58 i Sonata b-moll op. 35. Trung Nguyen to artysta urodzony w Hanoi. Laureat wielu konkursów w Polsce i za granicą. Koncertował w Polsce, Stanach Zjednoczonych, Niemczech, Rosji (Wielka Sala Filarmonii Petersburskiej), na Ukrainie, na Węgrzech, Japonii, oraz w Wietnamie.

an

Ścigany

Jacek Jaworski, współautor Raportu Taterników, znów zeznaje w sprawie zabójców z Wujka.

Tym razem przed sądem w Katowicach staje ten, któremu najdłużej udawało się uniknąć sprawiedliwości. Roman R. uciekł na zachód, a mieszkając przez lata w Niemczech, zmienił nazwisko na S. Przed polskim sądem stanął po tym, jak w tym roku wyjechał na wakacje do Chorwacji. Nie wiedział, że wakacyjny wypoczynek przerwą mu lokalni policjanci.

- Było dwóch braci R. Z tego co pamiętam z rozmów z dowódcą plutonu - mieli strzelać obydwaj - zeznaje Jaworski.

Wielogodzinne zeznania, jakie złożył w ubiegłym tygodniu, opierały się głównie na protokołach z poprzednich rozpraw, w których autor Raportu Taterników opisywał udział plutonu

specjalnego ZOMO w masakrze w pierwszych dniach stanu wojennego - 16 grudnia 1981.

Swój wśród swoich

Przypomnijmy, że nieprawdopodobną historię Raportu Taterników opisywaliśmy na naszych łamach w 2000 roku ("Bohaterowie czy łajdacy", TP25/546 z 25 czerwca). Sam Raport nigdy nie dotarł tam, gdzie powinien - czyli do władz zdelegalizowanej Solidarności. Nie zachowały się też jego kopie, a to, co trafiło w ręce sądu, było odtworzone z pamięci po blisko dwudziestu latach przez Jaworskiego.

Jacek Jaworski miał ciekawy życiorys. Było w nim miejsce na chwilowy zachwyt komunizmem - studiował marksizm i leninizm. Na sport - był judoką, a potem trenerem tej dyscypliny. A po-

- Oni byli nie tylko zabójcami, ale i ofiarami. Wszyscy zostali zmanipulowani, a prawdziwi sprawcy nigdy za to nie odpowiedzieli - przekonuje Jacek Jaworski.

tem pojawiła się propozycja poprowadzenia szkoleń dla tworzących pod koniec lat 70. jednostek antyterrorystycznych. Otrzymał stopień oficerski milicji, trenuje "komandosów" - jak mówi - święcie przekonany, że tworzy nowoczesne siły na miarę odpowiedników w Niemczech czy Izraelu. Jako taternik i ratownik GOPR - do szkoleń włącza tech-

niki wysokogórskie. Środowisko taternickie długo nie potrafi mu wybaczyć właśnie szkoleń w Tatrach. Do "nieskalanej świątyni gór" w 1982 roku sprowadził bandytów z Wujka.

Milicjanci mogli więc Jaworskiemu zawierzyć. Nie tylko jako trenerowi, ale i partnerowi na jednej linii. Oni przecież nawzajem trzymali swoje życie w ręku pod-

czas wspinaczki. Potężny stres, emocje, adrenalina - wszystko to tworzyło więź, która skłaniała do zwierzeń. Na tyle głęboką, że wyrzucali z siebie wszelkie brudy. Jak na spowiedzi. Czasem podczas wspinaczki, czasem wieczorami, gdy siadali do suto zakrapianych kolacji w schronisku w Dolinie Pięciu Stawów. Jaworski nigdy nie pił.

Babiogórcy i sąsiedzi

Największa impreza pod Babią Górą odbyła się już po raz 35.

Hasłem obowiązkowym, które przewijało się przez dwa dni imprezy w Zawoi, było sąsiedztwo.

Wszystko rozpoczął tradycyjny redyk, czyli zejście owiec z gór, oznaczające koniec sezonu wypasów. Kierdel zeszedł jak co roku z Hali Barankowej, a prowadzi go baba z Ratułowa Stanisław Szczechowicz. Tradycyjny pokaz dzielenia owiec w koszarze pokazali członkowie zespołu Zbyrcok z Juszczyna.

A na miejscu imprezy można było obejrzeć i kupić wyroby ponad 60 rzemieślników i rękodzielników. Przy okazji popisy swych umiejętności dali tak cięśle, jak i rzeźbiarz wykonujący na miejscu światełki.

Centrum wydarzeń jak zawsze stanowiła scena, na której wystąpiły zespoły regionalne, ale też folkowe kapele. Barwny pokaz dali także goście z Rumunii i oczywiście gospodarze, czyli zespół Juzyna.

Wszystkich wykonawców na Babiogórskiej Jesieni łączyła folkowa nuta i góralska tradycja, więc gwiazdą sobotniego wieczoru był Zakopower, a w niedzielę - Psio Crew.

A przy okazji można było podejrzeć, co działo się dawniej na szafasie i jakie rzemiosła królowały u podnóża Babię Góry.

Tekst i fot.: Józef Figura

Porywająco prezentowali się Rumuni nawet podczas przygotowań do występów.

Wystarczy kilka zwinnych ruchów dłutkiem, by z drewnianego klocka wyłoniła się rzeźba.

W drodze na scenę.

Raport i jego dziwne dzieje

Raport Taterników powstał, by stanowić dowód na to, kto strzelał, a kto nie. Kto wydał rozkaz, a kogo nie było na rampie kopalni Wujek. A także by zadać kłam, że śmiercionośne były przypadkowe kule, błędne rykoszety. Współautorami opracowania byli nieżyjący już taternicy współpracujący z Jaworskim - Ryszard Szafirski i Janusz Hierzyk.

Po latach pojawiały się wątpliwości. Raport niby był, a nigdy nie dotarł ani do Wałęsy, ani Bujaka. Był, a nikt go nie pamięta. W latach 90. powstała jego obecna wersja odtworzona z pamięci przez Jacka Jaworskiego.

Nieprawdopodobne historie opowiadane wówczas przez autora udawało się po kolei udowodnić. Dotarliśmy do o. Hugona, zakonnika, który w tamtych latach był w klasztorze w Czarnej Górze. Duchowny zmarł niedługo po naszej rozmowie. Potwierdził jednak zdarzenie, które dla niego wyglądało jak esbeca prowokacja. W Wigilię przyszedł do niego człowiek w goprowskim swetrze. Miał teczkę.

Opowiedział o sobie, przyznając, że jest oficerem milicji. Dodał, że ma tajny raport dotyczący kopalni Wujek. Bardzo ważny, więc prosi o przechowanie. Opowiadał też o swych wahaniach, współpracy z opozycją, walce po właściwej stronie.

- Spaliłem ją od razu. Nawet nie zajrzałem do środka - przyznał po latach zakonnik.

Był przekonany, że to prowokacja wymyślona tylko po to, by za chwilę pojawiła się milicja z nakazem przeszukania klasztoru.

Kolejne osoby potwierdzały rewelacje Jaworskiego. Yoshiho Umeda, Japończyk, bliski współpracownik Lecha Wałęsy, z którym spotkałem się w Zakopanem - o raporcie wiedział. Opowieści opozycjonistów z Warszawy czy tych na miejscu, którzy z Jaworskim współpracowali, również układały się w spójną całość. Logiczna okazała się ona także dla sądu. Choć początkowo milicjanci zostali uniewinnieni, to powtórka procesu przyniosła wyroki skazujące. A niebagatelne znaczenie miał tak Raport Taterników, jak i zeznania Umedy.

Sprawcy uniknęli odpowiedzialności

Być może tatrzańska historia przyczyni się także do skazania ostatniego z podejrzanych o zabójstwo robotników w Wujku. Okazuje się, że mimo upływu niemal 40 lat - nikt nie może czuć się bezkarny. Choć na trop Romana S. wpadła wcześniej niemiecka policja, to został on uniewinniony z powodu przedawnienia. Zarzut, jaki wówczas usłyszał, to udział w bójce z użyciem broni palnej. W Polsce jednak to zbrodnia komunistyczna, która przedawnieniu nie podlega.

- Żał mi się go nawet zrobiło. Na ławie oskarżonych siedział blisko 70-letni pan doprowadzony ze skutymi rękami i nogami. Wiecznie był ścigany, a teraz grozi mu 10 lat więzienia - mówi szczerze Jaworski. - Przed sądem powiedziałem, że oni byli nie tylko zabójcami, ale i ofiarami. To Kiszczak i inni okłamywali wszystkich, że po drugiej stronie są terroryści, że Solidarność chce zniszczyć ich i ich rodziny. Wszyscy zostali zmanipulowani, a prawdziwi sprawcy nigdy za to nie odpowiedzialni.

Tekst i fot.: Józef Figura

Portrety polskich góralak

Silna jak halny

Dawać, nie tylko brać

Młodzi, zanim coś zrobią pytają - co ja z tego będę mieć. Tak żyć można, ale nie warto - podkreśla Aniela Krupczyńska, Silna jak halny ze Szczawnicy.

Jak się bawić, to najlepiej na weselu góralskim. Ile razy na nim była? Sto, dwieście, może trzysta razy. Czy będą kolejne? Pani Aniela wierzy, że będzie jeszcze niejedna okazja. Gdy jej rówieśnicy snuli plany na przyszłość, ona marzyła o scenie. Po latach żartuje, że zamiast z książeczki do nabożeństwa modliła się słowami z rękopisu Jana Malinowskiego. Wieczorami zaczytywała się w wersach sztuki "Wesele góralskie", a potem w głowie układała skrupulatnie, jak pokazać kolejne części przedstawienia. - Pamiętam, jak ojciec chodził występować do Dworku Gościńskiego, biegliśmy za nim z rodzeństwem, szczęśliwi, że gra. Wtedy pomyślałam, że ja też tak chcę. Któregoś dnia powiedziała mamie: "Jak się skończy wojna, zaraz zapiszę się do straży i do zespołu" i usłyszałam: "Chyba po moim trupie, dość mam kłopotów z ojcem, jeszcze ty pójdziesz..." - wspomina.

Mimo to poszła. Nie sama, z rodzeństwem. Był rok 1946. Sztukę napisaną dla miejscowej straży przez Jana Malinowskiego w 1922 roku wzięli na warsztat Wiktor Smagowa i Kazimierz Węglarz. - Wszystkiego uczyli nas ci, którzy grali w sztuce od początku. Wśród nich był mój tata Jan Mastalski oraz dziadek Kubas. To od nich uczyliśmy się tańczyć i śpiewać - mówi. Po kilku miesiącach wyszli na scenę Dworku Gościńskiego. Ona zagrała drugą. Publiczność przyjęła sztukę z zachwytem i głośnymi brawami, miłym słowom nie było końca. Grali dla swoich i kuracjuszy przyjeżdżających do uzdrowiska, wtedy, gdy turnusy się zmieniały, zazwyczaj dwa razy w miesiącu. Wyjeżdżali paradnie dorożkami spod remizy i jechali w kierunku placu Dietla, wszystkich zapraszając po drodze na występ. Sala zawsze była pełna. Zebrane podczas sztuki pieniądze wydawane były na cele straży - jej wyposażenie i rozbudowę remizy.

W 1950 roku zmieniło się kierownictwo zespołu. Grupę przejęła Helena Czajowa. W repertuarze górali pojawiły się spektakle literacko-muzyczne. Były chwile wzruszenia i podziękowań. Po wielu latach występów zespół na dwa lata przestał działać. Jednak w 1970 roku wrócił na nowo. - Do tego, by objąć kierownictwo w zespole, namówił mnie tata i dziadek Kubas. Zaczynaliśmy od zera, bez strojów i funduszy. Pamiętam, jak z koleżanką kupiliśmy sobie dwie góralskie spódnice, a dziadkowie zapłacili za fi ranki, z których zrobiliśmy zapaski - opowiada góralka. Grupa zaczęła prężnie działać, w efekcie już po roku na Przeglądzie Zespołów Regionalnych w Rabce zdobyła drugie miejsce. - Pięknie śpiewaliśmy i tańczyliśmy. Miałam dobrą młodzież, będę zawsze im wdzięczna za to, co robili. Ja sama nic bym nie osiągnęła, nie zrobiłabym także niczego bez mojego męża - Karola, z którym podjęliśmy się kierownictwa zespołu -

Fot.: Bartłomiej Jurecki

Aniela Krupczyńska

podkreśla Silna jak halny.

Przez lata Zespół Regionalny im. Jana Malinowskiego działał z sukcesami. Największe to bez wątpienia medale i nagrody Oskara Kolberga. Tych zespół zdobył aż 51 - To się praktycznie nie zdarza, by jeden zespół był aż tyle razy doceniony tym wyróżnieniem. W 1974 roku zdobyliśmy Srebrną Ciupagę na Międzynarodowym Festiwalu Ziem Górskich w Zakopanem, tuż po tym z Płocka przysłała do nas wiadomość, że mamy Medal i Nagrodę Oskara Kolberga. Nie odebrałam jej osobiście, bo akurat byłam w drodze do szpitala. Wyróżnienie przyjęli chłopcy z zespołu, a po wszystkich przyszli do mnie pod szpital, w którym spędziłam trzy dni - wspomina. W 1979 roku kolejne wyróżnienie odebrał Jan Malinowski "Haledrok" za muzykę, potem dwóch tancerzy i śpiewaków w zespole - dziadek Kubas i Jan Mastalski.

W 2015 r. Medal i Nagrodę Oskara Kolberga przyznano Anieli Krupczyńskiej. - Jak odbierałam to wyróżnienie, myślałam, że to nie tylko dla mnie, ale dla wszystkich, którzy mnie otaczali i otaczają - podkreśla. - Przy okazji, gdy świętowałam 45 lat pracy, policzyłam, ile zespół w tym czasie miał występów - było ich ponad 450. To było "Wesele Góralskie", ale też "Polewanka", "Sobótki", "Kolędniczy". Jeździliśmy z naszymi występami do Zakopanego, Żywca, Krakowa oraz Kielc. Byliśmy także w dawnej Jugosławii, Czechach i Słowacji - wspomina pani Aniela. W tym czasie wiele się działo. Zespołowi nigdy nie zdarzyło się wyjść przed publiczność i nie zagrać przed nią z powodzeniem, choć raz trzeba było w ostatnim momencie Pannę Młodą zastąpić, bo aktorka tuż przed występem się rozchorowała.

Jak wyglądało wesele pani Anieli? Mąż nie był góralem, pochodził z Poznania. Był w wojsku, które stacjonowało nieopodal Szczawnicy, przy granicy. Tuż po wojnie w mieście powołano Stowarzyszenie Przyjaciół Żołnierza. Należał do niego proboszcz, magister Pilecki i dziewczyny działające przy straży. - Na święta pojechaliśmy z opłatkiem i zrobionymi na drutach rękawiczkami oraz skarpetkami, by je dać żołnierzom, wtedy pierwszy raz zoba-

czyłam męża. Dużo mówił, pomyślałam, fajny chłopak. Później zaczęliśmy urządzać zabawy w willi Wanda, gdzie była specjalna sala, i tak się zaczęło - wspomina. Ślub był w Boże Narodzenia w 1949 roku. Tego dnia była okropna pogoda, śnieg, chłapa. - Byłam przerażona, że takie będę mieć życie, ale było zupełnie inaczej, małżeństwo i życie mi się udało. Ślub był w kościele w Szczawnicy, a wesele w domu, bo tak chciał tata, który choć mógł go zorganizować w remizie, postanowił, że święta spędzimy w rodzinnym domu. Gości mieliśmy sporo. Była rodzina i strażacy - wspomina.

Po ponad roku przyszło na świat pierwsze dziecko, po nim drugie. Gdy syn i córka skończyli szkołę podstawową, pani Aniela poszła do pracy w recepcji w sanatorium "Papiernik". Wcześniej, w 1974 roku, przez kilka miesięcy za namową Elżbiety Wiercioch i Kazimierza Wójcika, ówczesnego naczelnika Szczawnicy, była kierownikiem ośrodka kultury. Za jej kadencji założony został Związek Podhalan i Stowarzyszenie Twórców Ludowych.

- Jak to wszystko układałam? Zawsze miałam za mało czasu, stąd te nogi połamane i kolana porozbijane, bo wiecznie gdzieś w biegu byłam i się spieszyłam. Taka byłam. Jak człowiek raz się czegoś podejmie, musi zrobić to, do czego się zobowiązał - zaznacza.

W przyszłym roku pani Aniela świętować będzie 50-lecie pracy na stanowisku kierownika zespołu. Marzenie ma jedno, by zespół na nowo zaczął występować. - Nie gramy teraz, bo w ciągu ostatnich dwóch lat zmarło nam trzech wspaniałych tancerzy i śpiewaków, ale powoli się zbieramy. Uprosiłam syna Andrzeja, by nam pomógł. Za dwa lata będzie 100-lecie sztuki "Wesele Góralskie", chciałabym jeszcze tego dożyć... muszę... - podkreśla. By zespół zaczął na nowo występować, potrzeba aktorów. - Nie wiem, co teraz się dzieje z naszą młodzieżą, starsi by jeszcze przyszli na próby, ale młodzi pytają: co ja z tego będę miał i za ile? Ja nigdy tak nie zapytałam, całe życie przepracowałam społecznie. Czy warto było? Oczywiście - przekonuje.

Aneta Dusik

Imprezę tradycyjnie otworzył redyk owiec z Hali Barankowej.

Próbka tego, jak dawniej wyglądało życie na szafasie.

Wydarzenia pod patronatem TP

Jubileuszowy Jazz Camping

Jeszcze trzy dni (3-5.10) trwać będzie na Kalatówkach święto jazzu.

To aż potrójny jubileusz - 60. rocznicy festiwalu, którego pierwsza edycja odbyła się w roku 1959, 80. rocznicy urodzin jego dyrektora artystycznego Zbigniewa Namysłowskiego, uczestnika wszystkich Campingów od 1959 roku począwszy, i 50. rocznicy śmierci Krzysztofa Komedy Trzczińskiego, który w pierwszych latach festiwalu także był jego stałym bywalcem.

W programie na najbliższe dni (dokładny w informatorze obok) m.in. klub komediowy z jesiennym "Przekrojem", "Kopa Synkop, czyli 60-ka na najwyższym poziomie" - wspominki z jazzem w tle (w wykonaniu Andrzeja Bieniasa oraz muzyków jazzowych), kino jazzowe i oczywiście jubileuszowy koncert finałowy.

an

Urodziny Karola z Atmy

Muzeum im. Karola Szymanowskiego w willi "Atma" zaprasza na koncerty "U Karola z Atmy".

Czwartek 3.10 to dzień 137. urodzin Karola Szymanowskiego. Z tej okazji w Atmie wystąpią: Magdalena Barylak/mezzosopran i Mariola Cieniawa/fortepian. W programie koncertu, który rozpocznie się o godz. 18: Fryderyk Chopin, Mieczysław Karłowicz, Ignacy Jan Paderewski i Karol Szymanowski. Będą to utwory z płyty artystek z pieśniami polskich kompozytorów. Nie zabraknie niespodzianek dla słuchaczy. Słowo o muzyce wygłosi dr hab. Małgorzata Janicka-Słysz, prof. AM, kurator ds. programowych "Atmy".

an

Kongres Kultury Gorczańskiej

Wydarzenie rozpoczyna się w czwartek 3.10 w Ochotnicy Dolnej.

W dniach 3-5.10 odbędzie się tu plener rzeźbiarsko-malarski oraz warsztaty: kulinarne, gwarowe, muzyczne i rękodzielnicze. Sam kongres zaplanowano na niedzielę 6.10. Jego uczestnicy spotkają się tego dnia w sali koncertowej restauracji Och (Hologówka 197). W programie dnia m.in. występ muzyki góralskiej Mateusza Trachala, koncert zespołu Megitza, prelekcje, prezentacja wystawy malarstwa, promocja książki o twórcach ludowych z Ochotnicy i Tyłmanowej, spotkanie z bohaterami filmu "Ostatni górale", pokaz rzeźbienia piłami motorowymi, pokaz dawnych sprzętów codziennego użytku i konkursy góralskie. Pełen program w informatorze obok/Imprezy różne.

an

Wieczór górski

Zapraszamy na wieczór górski do Muzeum Tatrzańskiego. Spotkanie "Przewodnik pierwszy z pierwszych - wieczór o Macieju Gąsienicy-Sieczce" poprowadzi Wojciech Szatkowski.

Maciej Gąsienica Sieczka (1824-1897) - jeden z najśłynniejszych przewodników tatrzańskich w II połowie XIX wieku. Góry poznał dzięki pasji polowania na kozice. Wmurował m.in. tablice upamiętniające Józefa Ignacego Kraszewskiego (Brama Kraszewskiego) i Kazimierza Kantaka (Brama Kantaka) w Dolinie Kościeliskiej. Brał też udział w budowie szlaków w Tatrach, m.in. na Wrota Chałubińskiego (Zawracik) i z Liliowego na Zawory. Zakładał kłamry na szlakach na Rysy, Wysoką i pod Mieguszowiecką Przełęczą pod Chłopkiem. Z Janem Gwałbertem Pawlikowskim penetrował tatrzańskie jaskinie, co było wówczas rzadkie wśród gór. Jeszcze przed powstaniem Towarzystwa Tatrzańskiego prowadził w Tatry wielu znanych badaczy gór i taterników. Dokonał też wielu wybitnych przejeżdż.

Spotkanie odbędzie się w gmachu głównym Muzeum Tatrzańskiego, ul. Krupówki 10 - sobota 5.10, godz. 18.

opr. an

Tak daleko i tak blisko

Zapraszamy do Bukowiny Tatrzańskiej na październikowe wieczornice zatytułowane "Tak blisko i tak daleko - o góralszczyźnie, której nie znamy".

To kontynuacja ubiegłorocznych popularno-naukowych spotkań, w trakcie których w przystępny i zrozumiały sposób profesorowie przedstawili zagadnienia związane ze światem w skali makro, mikro i fento. Najbliższe spotkanie w Domu Ludowym w piątek 4.10 o godz. 18.30. Gościem będzie Stanisław Galica-Górkiewicz, a tematem "Cztery pory roku w muzyce góralskiej".

an

Muzyka w Jaworkach

Muzyczna Owczarnia w Jaworkach kontynuuje cykl koncertów pod dyktando artystyczną Nigela Kennedy'ego.

W piątek 4.10 zagra Joachim Mencil Quintet. Projekt to fuzja polskiej muzyki ludowej oraz nowoczesnego jazzu. W repertuarze kompozycje autorstwa Joachima Mencila inspirowane tańcami polskimi i tańcami obecnymi w Polsce mniejszości etnicznych, wśród nich m.in. polonez, oberek, kujawiak, czardasz, mazurek i krakowiak.

W sobotę 5.10 - Mateusz Smoczyński Quintet. Smoczyński w rankingu Jazz Top magazynu Jazz Forum został uznany za jazzowego skrzypka roku 2017. Występował na najważniejszych scenach i festiwalach jazzowych niemal na całym świecie. Jest współzałożycielem Atom String Quartet - pierwszego w Polsce kwartetu smyczkowego grającego jazz.

opr. an

Virgin Snatch w Zakopanem

Już w najbliższy piątek 4.10 na Podhalę witają starzy wyjadacze polskiej sceny metalowej - Virgin Snatch.

Światowej klasy zespół ma na koncie sześć bardzo dobrze przyjętych albumów, setki zagranich koncertów w kraju i za granicą oraz rzeszę diehard fanów. Przez Virgin Snatch przewinęli się muzycy takich bandów jak Behemoth czy Acid Drinkers. Mimo zmian w składzie obecnie są w szczycie formy, co potwierdza nowy album, wyróżniony nominacją do nagrody Fryderyki 2019 w kategorii "Album Roku Metal".

W Zakopanem zagrają w Dworcu Tatrzańskim. Początek imprezy - godz. 19. Jako pierwszy support wystąpi młoda lokalna ekipa Epic Grape R4pe, a po nich Heart Attack - hard n rollowa ekipa z Krakowa.

opr. an

Fraktale pod Gontem

Fraktale to krakowski kwartet z pogranicza muzyki eksperymentalnej, psychodelicznej i dark jazzu.

Powołany do życia późną jesienią 2016 roku, do tej pory może pochwalić się dwoma albumami studyjnymi - "I" oraz "II", a także wydawnictwem koncertowym "On the Road". W maju 2019 zespół wygrał Grand Prix na festiwalu Jazz in the Parc w Cluj-Napoca w Rumunii. Grupę tworzą: Filip Franczak - gitara/bass, Rafał Rataj - piano/synths, Bartłomiej Szumilas - saksofon oraz Michał Naróg - perkusja.

W zakopiańskiej Karczynie pod Gontem przy ul. Kasprowicza 1a koncert zagrają w sobotę 5.10. Początek - godz. 21.

an

Sam na sam z Hasiorem

Czyli ostatni przed remontem wieczór w Galerii Władysława Hasiora w Zakopanem.

Zapraszamy nań do galerii przy ul. Jagiellońskiej 18b w niedzielę 6.10. W programie od godz. 18 ostatnie oprowadzanie kuratorów, a o godz. 19 projekcja filmów krótkometrażowych oraz herbata z Hasiorem.

an

kina i teatry

ZAKOPANE

■ KINO "SOKÓŁ" DIGITAL 3D, ul. Orkana 2, 18 20 140 40, kinosokol.z-ne.pl
 ● 3.10, 17.45 Ad Astra, 20.00 Rambo. Ostatnia krew
 ● 4-10.10, 16.00 PREMIERA! Był sobie pies 2, 18.15, 20.30 PREMIERA! Joker
 ■ KINO "MIEJSCE" (sala studyjna kina "Sokół", ul. Orkana 2
 ■ KINO "GIEWONT" 4K REAL 3D, ul. Kościuski 4, 18 20 153 04, kinogiewont.pl
 ● 3.10, 12.45, 14.30, 16.15 Angry Birds 2/2d dubb., 18.00 Legiony, 20.30 (Nie)znajomi
 ● 4.10, 14.00 Legiony, 16.30 Angry Birds 2, 18.15 (Nie)znajomi, 20.30 PREMIERA! Czarny mercedes
 ● 5-6.10, 14.00 Legiony, 12.15, 16.30 Angry Birds 2, 18.15 (Nie)znajomi, 20.30 Czarny mercedes
 ● 7-10.10, 14.00 Legiony, 16.30 Angry Birds 2, 18.15 (Nie)znajomi, 20.30 Czarny mercedes
 ■ TEATR IM. ST. I. WITKIEWICZA, ul. Chramcówki 15, bilety on-line: witkacy.pl. Kasa czynna wt.-sob. 10-14 (info: 600 00 15 14).
 ● 4.10, 19.15 Z cyklu: Tatrzańskie. Część II: CZŁA-PÓWKI - ZAKOPANE wg Andrzeja Struga/Scena A. Bazakbala, Kawiarnia Witkacy
 ● 9.10, 19.15 Gościnnie w Teatrze - GOMBICA STASKA KUBINA Tomasz Krzyżanowski/Scena Witkacego
 ● 10.10, 19.15 CCY - WITKAC-Y Menażeria wg Juweniliów St. I. Witkiewicza/Scena A. Bazakbala, Kawiarnia Witkacy
 ■ TEATR ROZRYWKI RZT Szymbaszkowa, ul. Szymbaszkowa 1

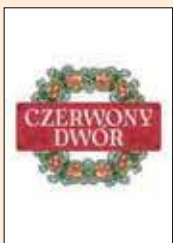
NOWY TARG

■ KINO "TATRY", ul. Jana Kazimierza 17, 18 26 626 24, kino.nowytag.pl
 ● 3.10, 15.15 Angry Birds 2, 17.00 Legiony, 19.30 Tajemnica Ojca Pio

Wieczór w Czerwonym Dworze

Zakopiańskie Centrum Kultury zaprasza na kolejne z cyklu spotkania.

Tym razem w poniedziałek 7.10 na godz. 18 tradycyjnie do willi Czerwony Dwór przy ul. Kaspruskiej 27 w Zakopanem. Temat wieczoru: "Prof. Wit Maciej Rzepecki, twórca zakopiańskiej szkoły torakochirurgicznej". Prowadzenie - Józef Janczy.

an

Kurierzy tatrzańscy

Miejska Biblioteka Publiczna w Zakopanem zaprasza na wernisaż.

W czwartek 10.10 o godz. 16 do Oddziału dla Dzieci i Młodzieży przy ul. Zborowskiego 1. Otwarta tu zostanie wystawa podsumowująca konkurs plastyczny dla dzieci i młodzieży "Kurierzy tatrzańscy - farbka i kredka". W trakcie odbędzie się rozdanie nagród i wyróżnień uczestnikom konkursu.

an

XXI Zakopiańska Akademia Sztuki

10-20 października w Zakopanem.

XXI Zakopiańska Akademia Sztuki to kontynuacja Międzynarodowych Międzyszkowskich Kursów Interpretacji Muzycznej, organizowanych od ponad 20 lat w Zakopanem. Ich podstawę stanowi praca warsztatowa w relacji mistrz-uczeń w czterech klasach muzycznych: dwóch klasach skrzypiec, klasie wiolonczeli i klasie kameralistyki. Dodatkowo w programie zaplanowano warsztaty, koncerty i zajęcia artystyczne dla uczestników - młodych muzyków, tworząc interesującą interdyscyplinarną propozycję.

Wśród profesorów w tym roku m.in.: Marcin Baranowski - skrzypek, profesor Akademii Muzycznej w Poznaniu i Bydgoszczy; Tomasz Strahl - wiolonczelista, profesor i dziekan Wydziału Instrumentalnego Uniwersytetu Muzycznego im. Fryderyka Chopina w Warszawie i Marcin Markowicz - kameralista, II skrzypek Lutosławski Quartet i dyrektor artystyczny Międzynarodowego Festiwalu Muzyki Kameralnej w Książu, kompozytor, koncertmistrz Orkiestry Polskiego Radia w Warszawie.

opr. an

RABKA-ZDRÓJ

■ TEATR LALEK "RABCIO", ul. Orkana 6, 18 26 77 648, rabcio.pl
 ● 3-4.10 i ● 10.10, 10.15 Pchła Szachrajka
 ● 7-8.10, 10.15 Karius i Baktus
 ● 9.10, 10.15 Miś Tymoteusz
 ■ KINO ŚNIEŻKA 3D, ul. Nowy Świat 8, 18 544 74 72, kino.rabka.pl
 ● 3.10, 15.15, 17.00 Angry Birds 2, 18.45 Legiony, 21.15 Polityka
 ● 4.10, 13.45 Angry Birds 2, 15.30, 17.30 PREMIERA! Był sobie pies 2, 19.30, 21.45 PREMIERA! Joker
 ● 5-6.10, 11.45 Angry Birds 2, 13.30, 15.30, 17.30 Był sobie pies 2, 19.30, 21.45 Joker
 ● 7-10.10, 15.30, 17.30 Był sobie pies 2, 19.30, 21.45 Joker

SZCZAWNICA

■ KINOTEATR PIENINY, ul. Główna 6
 ● 4.10, 19.00 Szczawnicki Teatr Amatorski - sztuka "Przeor z Czerwonego Klasztoru"

muzea i zabytki

ZAKOPANE

■ Muzeum Tatrzańskie im. Dra Tytusa Chałubińskiego, ul. Krupówki 10, gmach główny; 18 2015205, 18 2012935 (pn.-sob. 9-17, niedz. 9-15), muzeumtatrzańskie.pl. Gmach muzeum to cenny zabytek architektury w stylu zakopiańskim, zbudowany w latach 1913-1922 wg planów St. Witkiewicza (elewacja) i Fr. Maczyńskiego (projekt techniczny). Wystawy stałe: historyczna, przyrodnicza i etnograficzna.

■ 5.10, 18.00 Wieczór górski: "Przewodnik pierwszy z pierwszych - wieczór o Macieju Gąsienicy-Sieczce", prowadzenie - Wojciech Szatkowski
 ■ Muzeum Stylu Zakopiańskiego im. Stanisława Witkiewicza w "Kolibie" (Oddz. M. Tatrzańskiego), ul. Kościeliska 18 (NIECZYNNE - REMONT). Pierwszy dom w stylu zakopiańskim wybudowany wg projektu St. Witkiewicza.

■ Muzeum Kornela Makuszyńskiego (Oddz. M. Tatrzańskiego), ul. Tetmajera 15, 18 2012263 (pon.-pt. 9-16). Mieszkanie pisarza z wieloma dziełami sztuki i pamiątkami w willi "Opolanka", gdzie państwo Makuszyńscy mieszkali w czasie niemal corocznych pobytów w Zakopanem, a po drugiej wojnie osiedlili się na stałe.
 ■ Muzeum Stylu Zakopiańskiego - Inspiracje im. Marii i Bronisławy Dembowskich - Chałupa Gąsieniców Sobczaków (Oddz. M. Tatrzańskiego), Droga do Rojów 6 (NIECZYNNE). Chałupa, położona nieopodal słynnej zabytkowej zabudowy ul. Kościeliskiej, to jeden z najcenniejszych zabytków budownictwa ludowego w Zakopanem.

■ Muzeum Jana Kasprowicza na Harendzie, 182068426 (wtorek-niedziela 10.15-15.15). Galeria malarstwa Władysława Jarockiego (w budynku muzeum). Pamiątki po poecie i jego rodzinie. Wnętrza mieszkalne pozostawiono w takim stanie, jak przekazała je zmarła w 1968 r. Maria Kasprowiczyowa.

■ Centrum Edukacji Przyrodniczej TPN, ul. Chałubińskiego 42a, 18 20 23 31 (czynne codziennie z wyjątkiem dni świątecznych w godzinach 8-15). System rejestracji wejść przez stronę: tpn.pl.

■ Zespół Dworsko-Parkowy, Kuźnice 1. W spichlerzu: ekspozycja muzealna Zamoyscy i ich dzieło. W Wozowni: wystawa: Kolekcja fauny Antoniego Kocyana.

■ Muzeum Karola Szymanowskiego w willi "Atma", ul. Kaspruskiej 19 (wt.-niedz. 10-17). Informacje o życiu i twórczości kompozytora, zachowane po nim rzeczy osobiste, rekonstrukcja gabinetu.

■ 3.10, 18.00 137. urodziny Karola Szymanowskiego: Magdalena Barylak/mezzosopran, Mariola Cieniawa/fortepian; w programie: Chopin, Karłowicz, Paderewski, Szymanowski; promocja płyty artystek z pieśniami kompozytorów polskich - niespodzianka dla słuchaczy

■ Cmentarz na Pęksowym Brzyzku i kościół pw. św. Klemensa, ul. Kościeliska. Na zakopiańskim starym cmentarzu spoczywa m.in. pierwszy proboszcz zakopiański ks. Józef Stolarczyk, dr Tytus Chałubiński, muzyk Jan Krzeptowski Sabala, pisarz Kornel Makuszyński, rzeźbiarze Antoni Kenar i Antoni Rząsa.

■ Muzeum Walki i Męczeństwa "Palace" - Katownia Podhala, ul. T. Chałubińskiego 7. Czynne: wt. i czw. 16-17. W innych terminach: 508 276 432.

■ Muzeum Harcerskie im. Olgi i Andrzeja Małkowskich, willa Czerwony Dwór, ul. Kaspruskiej 27, czynne soboty II-16. W innych terminach i godz. tel. 608 438 794.

CHOCHOŁÓW

■ Muzeum Powstania Chochołowskiego (Oddz. M. Tatrzańskiego), Chochołów 75 (śr.-niedz. 10-14). W zabytkowej chałupie należącej niegdyś do zamożnego gospodarza Jana Bafia. We wnętrzu połączono dzieje powstania chochołowskiego (zaczęły w dziejach Chochołowa epizod 1846 r. zwany "poruszeniem" chochołowskim) z ekspozycją etnograficzną, uzmysławiającą, jak w połowie XIX w. żyła rodzina górali.

■ Centrum Promocji i Ochrony Torfowisk, Chochołów 40, muzeumplk.eu. Ekspozycja multimedialna. Rzadkie, rzadsze, najrzadsze - wystawa obiektów ornitologicznych z kolekcji Muzeum Tatrzańskiego w Zakopanem.

CZARNA GÓRA

■ Zagroda Korkosów (Oddz. M. Tatrzańskiego), Za Górą 86 (NIECZYNNA - REMONT). Drewniana zagroda należąca niegdyś do tutejszej zamożnej rodziny Korkosów.

JURGÓW

■ Zagroda Sołtysów (Oddz. M. Tatrzańskiego), Jurgów 215 (NIECZYNNA-REMONT). Ubogie gospodarstwo spiskie. Zagrodę Sołtysów wybudował w 1861 r. pradziad ostatniego właściciela, Jakuba Sołtysa.

NOWY TARG

■ Muzeum Podhalańskie im. Czesława Pajerskiego, Rynek - ratusz (I p.), 18 26 67776 (pn. 9-17, w sezonie letnim 10-18, wt.-pt. 8-16, w sezonie letnim 9-17, w każdą sobotę 9-14, niedziele po wcześniejszym uzgodnieniu), facebook.com/muzeum.podhalanskie. Wystawa stała ze zbiorów muzeum: "Nowy Targ na przełomie XIX i XX wieku, miasto którego już nie ma" - warsztaty rzemieślnicze: szewstwo, bednarstwo, garncarstwo, kuśnierstwo, taktwo, kowalstwo, stolarstwo. Na parterze wystawa: "Jan Paweł II - Miasto Nowy Targ: przeszłość i obecność".

■ Muzeum Drukarstwa, ul. Sobieskiego 4. Wt.-pt. 8-16, sob. 9-14. Na ekspozycję składają się nie tylko drukarki, ale i elementy wyposażenia dawnych drukarni - są szrotki, czcionki, można też samemu sprawdzić na czym polegała praca zecera. Wystawa czasowa "Aparaty fotograficzne ze zbiorów Dawida Ancewa i Jacka Chrzanowskiego".

■ 5.10, 12.00 Warsztaty Edukacyjne: Frotaz
 ■ Budynek Wieży Wodnej, obok Dworca Kolejowego, ul. Kolejowa 4. Pon., śr., pt. 10-17, sob. 9-13. Wstęp wolny. Wystawa: malarstwo plastyka Anety Tworek. Dodatkowo ekspozycja poświęcona historii linii kolejowej Nowy Targ - Królewiany.

■ Izba Pamięci Zimnej Wojny i Komunizmu "Izwis", Urząd Miasta, ul. Krzywa 1 (w dni robocze - kontakt z oprowadzającymi: 886 418 615, 18 26 11 294, 501 752 998, 693 749 470).

ŁOPUSZNA

■ Dwór w Łopusznej (Oddz. M. Tatrzańskiego) (śr.-niedz. 10-16). Z Nowego Targu w kierunku Czorsztyna. Dawna siedziba szlacheckich rodzin Lisickich, Tetmajerów i Łgockich.

■ Izba Pamięci ks. prof. Józefa Tischnera przy GOK-u (wt.-pt. 10-17, sob. 10-16, ostatnie wejście pół godz. przed zamknięciem).

NIEDZICA

■ Muzeum - Zespół Zamkowy w Niedzicy. Stowarzyszenie Historyków Sztuki, tel./fax 18 26 29 480, 26 29 489, 26 29 473 (codziennie oprócz poniedziałków 9-16, ostatnie wejście 15.30). Atrakcją zamku jest zachowany historyczny układ pomieszczeń, obronny charakter obiektu oraz widoki z dwóch tarasów. We wnętrzach: meble, obrazy, bibeloty z XVII-XX w., grafiki i fotografie z XIX-XX w. oraz przedmioty z badań archeologicznych.

■ Wozownia. Pawilon w pobliżu zamku. Ekspozycja zabytkowych pojazdów konnych z lat 1900-1939.

■ Spichlerz w Niedzicy (czynny: maj-wrzesień). Drewniany obiekt z XVIII w. Ekspozycja etnograficzna związane ze Spiszem: meble, obrazy, stroje, przedmioty codziennego użytku z XIX w., lat 20. i 30. XX w. Kolekcja zegarów szwarcwaldzkich XIX-XX w. Przed budynkiem łódzie filisackie (tzw. dębunki) wykonane z jednego pnia drzewa.

CZORSZTYN

■ Zamek Czorsztyn. Zachowane i częściowo utracone ruiny zamku średniego i górnego, renesansowa Baszta Baranowskiego i Zieleniec. Wystawa o historii zamku i starostwa czorszyńskiego, niewielkie lapidarium, oraz wystawa reprodukcji kart pocztowych ze zbiorów PPN: "Z biegiem Dunajca - od Czorsztyna do Krościenka". Pieniny na dawnej widokówce. 10-15 oprócz poniedziałków.

ZUBRZYCA GÓRNA

■ Muzeum-Orawski Park Etnograficzny (październik 9-15). Ekspozycje obrazujące życie różnych warstw społecznych na Orawie na przestrzeni XVIII-XX w., oraz wiejskie zakłady przemysłowe: olejarnię, folusz (miejsce, gdzie pokazany jest sposób spłiniwania sukna), tartak i kuźnię. Kościół pw. Matki Boskiej Śnieżnej.

SIDZINA

■ Park Etnograficzny. W głównej części Sidziny - Birńkowiec. Wt.-pt. 9-17, sob. 10-18, niedz. 14-18; skansen.bystra-sidzina.net. Ekspozycje związane z historią i etnografią regionu.

ORAWKA

■ Kościół św. Jana Chrzciela. Najstarszy kościół katolicki na Górze Orawie. Zwiedzanie tylko z przewodnikiem w grupach zorganizowanych, zgłoszenia z minimum dwudniowym wyprzedzeniem: 691 204 504, 606 586 296, orawka.kosciol@gmail.com, para-fiaorawka.pl.

RABKA-ZDRÓJ

■ Kościółek Muzeum im. Władysława Orkana, ul. Orkana 2, 18 2676747, muzeum-orkana.pl (9-16, w poniedziałki nieczynne). Drewniany kościół pw. św. Marii Magdaleny to jeden z ciekawszych zabytków Rabki. Ekspozycja muzealna: garncarstwo, pasterstwo, strój i dawna rzeźba ludowa.

■ Muzeum Górali i Zbojników - Muzeum Gorczańskie Jana Fudali, ul. Sąddecka 4. Codz. 10-18, 795 222 925, muzeum-zbojnikow.pl. Muzeum interaktywne (stanowiska doświadczalne i multimedialne), w chałupie góralskiej wpisanej do rejestru zabytków, z unikalnymi kasetonami. Malarstwo na szkle Jana Fudali, miniskansen, szlak humoru góralskiego Zygmunta Pytlika.

■ Muzeum Orderu Uśmiechu, Muzeum Rekordów i Osobliwości ("Rabkoland", Rynek), 18 2676957. Ekspozycja stała (październik 10-17).

MAKÓW PODHALAŃSKI

■ Izba Regionalna TPZN, ul. 3 Maja 24, 33 877 13 41. Pn., śr., pt. 10-18; wt., czw. 8-16, sob. 8-15. Zbiory etnograficzne, fotografie z II wojny światowej.

POREBA WIELKA

■ **Orkanówka - Muzeum Władysława Orkana.** Wt.-sob. 9-16. W pozostałych terminach po uzgodnieniu: 608 731 557. Wiele przedmiotów należących do pisarza i jego rodziny. W pobliżu domu znajdują się oryginalne zabudowania gospodarcze tzw. wironki i boisko. Szpaler jaworów posadził osobiście Wł. Orkan po powrocie z legionów.

CHABÓWKA

■ **Skansen taboru kolejowego w Chabówce.** Skansenchabowka.pl (w dni robocze 8-15, w soboty, niedziele i święta 8-18). Ekspozycja: parowozy, lokomotywy elektryczne i spalinowe, wagony oraz tabor specjalny taki jak żurawie, plugi śnieżne itp. Część eksponatów utrzymanych jest w stanie pełnej sprawności.

SZCZAWNICA

■ **Muzeum Uzdrowska Szczawnica.** Plac Dietla (wejście od ul. Kowalczyk, wt.-niedz. 9-18), 18 5400433. Wystawy stałe: "Stadnicy w Szczawnicy", "Jak do Szczawnicy podróżowano", "Z historii Uzdrowskiej Szczawnicy".

SZLACHTOWA

■ **Muzeum Pienińskie im. Józefa Szalaya.** ul. Łemkowska 37, 18 262 22 58, wt.-niedz. 10-17.30 (ostatnie wejście 16.45). Ekspozycja prowadzi szlakiem przeszłości regionu pienińskiego. Wystawa stała: "Ikona prawosławna w zbiorach Muzeum Pienińskiego w Szlachtowej".

KROŚCIENKO N/D

■ **Pieniński Park Narodowy.** ul. Jagiellońska 107B. Pn.-sob. 8-16. Wystawa: "Jak powstał współczesny krajobraz Pienin, dlaczego i jak go chronimy" i makieta Pienin.

ČERVENÝ KLÁŠTOR/Słowacja

■ **Múzeum Červený Kláštor.** Pod lipami č. 20, muzeumcervenykladstorsk. Kompleks klasztorny nad Dunajcem, na pograniczu Pienin i Magury Spiskiej. Wieś Czerwony Klasztor podzielona jest rzeką Dunajec ze wsłą Sromowce Niżne. Październik: 9-17 (ostatnie wejście o godz. 16).

ZAWOJA

■ **Ośrodek Edukacyjny Babiogórskiego Parku Narodowego/przy dyrekcji BPN.** Zawoja Barańczowa 1403, 33 877 51 10, 33 877 51 24. Czynny: codziennie oprócz poniedziałków 9-17. Wystawa stała i ogród roślin babiogórskich.

■ **Skansen budownictwa regionalnego im. Józefa Żaka na Markowych Równiach** (Oddz. PTTK Ziemi Babiogórskiej), Zawoja 155, 607 250 980, wt.-niedz. 9.30-16. Najstarszym i najcenniejszym budynkiem w skansenie jest "kurna chałupa" z 1840 r.

SUCHA BESKIDZKA

■ **Muzeum Miejskie - Zamek.** Wt.-sob. 8-16, niedz. i pon. nieczynne. Wystawa plenerowa: "Renesansowy Zamek Suski w ikonografii". Zwiedzanie **Działu Etnograficznego "Domek Ogrodnika"** w godzinach pracy muzeum. Ostatnie wejście 40 min. przed zamknięciem.

galerie

ZAKOPANE

■ **Galeria Sztuki im. Włodzimierza i Jerzego Kulczyckich** (Oddz. M. Tatrzańskiego), Koziniec 8 (NIECZYNNA). Budynek w stylu dworowym, wybudowany we wczesnych latach dwudziestych XX w. przez rodzinę Koziańskich.

■ **Galeria Władysława Hasióra** (Oddz. M. Tatrzańskiego), ul. Jagiellońska 18b, 18 20 66871 (śr.-sob. 10-18, niedz. 9-15). Autorska galeria prac artysty. Znalazły tu swoje miejsce sławne sztandary, kompozycje przestrzenne i rzeźby, tworzone z różnorodnych materiałów.

● **6.10, 18.00 Sam na sam z Hasiorem, czyli ostatni przed remontem wieczór w galerii** - w programie ostatnie oprowadzanie kuratorskie, projekcja filmów oraz herbata

■ **Galeria Sztuki XX wieku w willi Oksza** (Oddz. M. Tatrzańskiego), ul. Zamoyskiego 25, 692 029 817 (NIECZYNNA DO 17.10). Willa jest trzecim dziełem powstałym wg projektu St. Witkiewicza, twórcy stylu zakopiańskiego. Budynek wznosili góralscy cieśle pod kierunkiem Wojciecha Roja i Jana Obrochty w latach 1895-1896. Remont konserwatorski z adaptacją na Galerię Sztuki XX wieku przeprowadzono w latach 2008-2010.

■ **Zakopiańskie Centrum Kultury - Miejska Galeria Sztuki im. Wł. hr. Zamoyskiego.** ul. Krupówki 41, 18 2012792, galeria.zakopane.pl (wt.-pt. 10-18, sob.-niedz. 10-16). Pokonkursowa wystawa 2. Ogólnopolskiego Konkursu Malarskiego "Moje Zakopane".

■ **Galeria Sztuki Współczesnej "YAM"**, ul. Krupówki 63, 18 2066984 (pon.-sob. 12-19).

■ **Galeria Sztuki Współczesnej "Dom Doktora"**, ul. Witkiewicza 19, 18 20 00239 (codz. II-14, 16-19).

■ **TCKIS "Jutrzenka"**, ul. Grunwaldzka 3, 18 2012833. Galeria "ARTPARK" (pon.-pt. 10-14). Prace uczestników zajęć plastycznych "Jutrzenki".

■ **Galeria Sztuki Współczesnej "Podhalanart"**, ul. Witkiewicza I, 18 20 B014, 606 11 40 42 (9-20). Malarstwo, grafika, rzeźba.

■ **Galeria "Pod Makiem"**, Pasaż Handlowy, ul. Krupówki 29/II, 18 20 12044 (od II). Prace Wójcika, Fortuny, Karaska, Wątor, Popowicz, Kowalczyk, Kłosowski i inne, oraz rękodzieło.

■ **Galeria Aniger.** Zamoyskiego 3a, codz. 9-18. Tatrzy w malarstwie: Zygmunt Kłosowski, Zofia Majerczyk-Owczarek, Regina Sosnierz; oferta regionalna.

■ **Willi Czerwony Dwór - Centrum Kultury Rodzimej.** ul. Kasprusie 27. Czynna: pon.-pt. 9-17, sob. 10-16, w pierwsze poniedziałki miesiąca 12-20. Malarstwo na szkło zakopiańskich artystów - wystawa stała. Galeria Sztuki Ludowej. Wystawa czasowa: "Rodzinne tworzenie" - Władysław Łukaszczuk, Dorota Króliszewska, Sebastian Króliszewski, Danuta Króliszewska.

● **7.10, 18.00 Wieczór w Czerwonym Dworze:** "Prof. Wit Maciej Rzepecki, twórca zakopiańskiej szkoły torakochirurgii", prowadzenie Józef Janczy

■ **Willi Bór.** ul. Jagiellońska 6. Wystawa "Świat z czarowany w kilimach" Marii Naglak.

NOWY TARG

■ **Małopolskie Biuro Wystaw Artystycznych "Jatki"**, ul. Kościuski 4, 18 2669482 (pn.-pt. 10-17; sob. 10-14). Wystawa: "28. Prezentacje Nowotarskie" - prace m.in. Lucyny Borekiej, Joanny Borowicz, Anny Dziubas, Marka Koszowskiego, Bartłomieja Kurzeja, Teresy Olbrychtowicz, Romana Pietrzaka, Ewy Radwańskiej, Agnieszki Rokickiej, Marcina Stawickiego, Gabriela Wolskiego.

■ **Galeria "Ruczaj"/Restauracja "Ruczaj"**, ul. Ludzmińska 32. Wystawa prac Małgorzaty Rosińskiej.

RABKA-ZDRÓJ

■ **Galeria MOK "Pod Lilianną"**, ul. Nowy Świat I, (codz. II-17). W jednej z najstarszych rabczańskich willi "Lilianna" (1880 r.) mieści się galeria twórców ludowych.

■ **Galeria Pogotowie Sztuki.** ul. Orkana 20

SZCZAWNICA

■ **Galeria Pijalni Wód Mineralnych.** plac Dietla (codz. 10-17.30). Wystawa czasowa: "Na każde wezwanie" - w ramach jubileuszu 65-lecia powstania Grupy Podhalańskiej GOPR.

■ **Galeria "Krzywa Jabłonna"**, ul. Pienińska 4. Sztuka artystów pienińskich. Wt.-sob. 12-20, niedz. od 18. Informacja: 608 154 522, 888 462 143, "5 lat minęło" - wystawa prac Anny Madei i Joanny Dziubińskiej.

galerie autorskie

ZAKOPANE

■ **Galeria Antoniego Rząsy.** ul. Bogdąńskiego 16 (codz. po umówieniu: 182066969, 695482204). Czynna od lipca 1976 r. Po śmierci artysty w 1980 r., prowadzi ją syn, rzeźbiarz Marcin Rząsa.

● **4.10, 19.00 Wernisaż wystawy** "SIDE THAWEN-CA. Uszyte niemi" Teresy Mirgi-Tas

■ **Galeria Rzeźby Jerzego Popielaka.** ul. Dr. do Walczaków 19 (pon.-pt. 13-17).

■ **Galeria Grzegorza Pecucha - rzeźba.** ul. Kasprzowicza 31a, pecuch.art.pl (pon.-pt. 13-16), 18 20-68-109.

■ **Galeria malarstwa Rudolfa Krzyżaka.** ul. Krupówki 35a (codz. 12-19).

■ **Galeria autorska Arkadiusza Walocha.** ul. Kościuski 12 (pon., śr., czw. 16-18).

■ **Galeria Anny i Eugeniusza Boguckich** - malarstwo na szkło, rzeźba w drewnie, ul. Smrekowa II (codz. 10-13, 15-18, w innych terminach: 18 20 142 74).

■ **Galeria Marii i Jerzego Gruszczyńskich.** ul. Skibówki 26, 18 20 634-34

■ **Orski Gallery.** galeria autorska Ryszarda Orskiego, ul. Broniewskiego 4, 18 20 17 171

■ **Izba Twórcza Adama Doleżuchowicza** - rzeźba, szachy regionalne, świątki, malarstwo na szkło, ul. Za Strugiem 30a, 18 20 157 47 (pon., śr., pt. 10-15)

■ **Galeria "Seba"**, malarstwo, rzeźba Sebastiana Króliszowskiego, ul. Tetmajera 7c, 600 809-813 (pon.-sob. 10-17)

■ **Galeria Autorska Lidii Rosińskiej.** Kościeliska 31D, 608775493. Czynna: wt.-śr., sob.-niedz. 15-19. Ceramika, rysunek, malarstwo.

■ **Galeria malarstwa Ryszarda Budnika.** ul. Krupówki 48, codziennie 10-18

■ **Galeria Kenara.** Sobczakowka 9, codziennie po umówieniu: 1820 152 47

■ **Galeria AWA.** ul. Kościuski 12. Pon., śr., czw. godz. 16-18

GRONKÓW

■ **"Ozwa" - galeria autorska Beaty Zalot.** Pastele i ceramika. Gronków 317, www.pastele.pl

OSTROWSKO

■ **Autorska galeria malarstwa Mariana Gromady.** ul. S. Bryjewskiego 5. Po uzgodnieniu: 697 700 969.

CHOCHOŁÓW

■ **Izba regionalna i pracownia rzeźby w drewnie.** Rzeźbiarz ludowy Jan Zięder. Chochołów 28, 18 27 571 66.

GLICZARÓW GÓRNY

■ **"Gonźówka"**. Galeria autorska Jarosława Jamroza. Malarstwo, rzeźba. Gliczarów Góry 79, czynna codziennie 8-20.

NOWY TARG

■ **Wirtualna galeria rzeźb Edwarda Sutora** ze zbiorów Muzeum Podhalańskiego w Nowym Targu, nowyartg.pl/sutor.

ŁAPSZE NIŻNE

■ **Pracownia-galeria malarstwa żel-art Jana K. Pawluśkiewicza.** ul. Długa.169/2 - po uzgodnieniu tel. 601 093 221

RABKA-ZDRÓJ

■ **Galeria autorska Ewy Łączek-Daleki.** ul. Kręta 3, (codz. II-17).

SZCZAWNICA

■ **Pracownia Twórcza Anny i Józefa Madejów.** ul. Pienińska 4, 18 262 12 90. Malarstwo na szkło, rzeźba.

■ **Malarstwo Józefa Ignaciuka.** ul. Flisacka 16d. Pejzaże pienińskie, portrety.

■ **Galeria Jana Wierzyby.** ul. Szalaya 100. Korzenio-plastyka, metaloplastyka, minerały Pienin.

■ **Izba Pamięci Michała Słowika Dzwona.** ul. Szalaya 43, 18 262 20 65. Malarstwo na szkło, rzeźba, twórczość pisarska.

■ **Pracownia Twórcza Janiny i Tadeusza Zachwiejów.** ul. Poloniny 5, 18 262 23 08. Rzeźba - kamień, malarstwo na szkło, hafciarstwo.

KROŚCIENKO N.D.

■ **Prywatna Galeria Tadeusza Olesia.** Wystawa przyrodnicza i nie tylko. Codz. 10-16, ul. Potoczki 2, 18 26 23 926. Tadeusz Oleś - zoolog, lepidopterolog, preparator zwierząt. Jeden z najwybitniejszych przedstawicieli tego zawodu w Polsce.

ośrodki kultury

KOŚCIELISKO

■ **Gminny Ośrodek Kultury Regionalnej.** ul. Nędzy-Kubińska 76, pon.-pt. 9-16, 182070051. Wystawa rzeźb Ewy Ross-Baczyskiej.

■ **Dom Ludowy.** Chotarz 453

PORONIN

■ **Gminny Ośrodek Kultury.** ul. Piłsudskiego 2

● **5.10, 17.00-22.00 Noc bibliotek** pod hasłem "Znajdźmy wspólny język" (również w Gminnej Bibliotece Publicznej im. J. Kasprzowicza) - w programie m.in. prelekcja - Wojciech Cesarz "Zwierzę nie jest rzeczą", konkurs plastyczny, projekcja filmu "Ptyś i Bill", wspólne czytanie poezji, nocne zwiedzanie biblioteki

● **7.10, 18.00 Wernisaż wystawy młodych twórców z gminy Poronin** "Ludowe rzemiosło nigdy nie zginęło. Głównym siłą do niego młodzi w Poroninie": Joanna Łacek/haft, Wojciech Łacek/rzeźba, Joanna Galica-Durula/haft, Jan Stoch-Waka/krawiectwo regionalne, Barbara Stoch-Kula/haft, Beata Kulasek/haft, Anna Buńda-Durula/malarstwo na szkło, Wojciech Mrozek/krawiectwo regionalne, Klemens Łukaszczuk-Maliniok/malarstwo na szkło, Maciej Czernik/krawiectwo regionalne

BUKOWINA TATRZAŃSKA

■ **Dom Ludowy.** ul. Kościuski 87

● **4.10, 18.30 Spotkanie z cyklu "Tak daleko i tak blisko. Rzecz o góralczyźnie, której nie znamy"**. Stanisława Galica-Górkiewicz "Cztery pory roku w muzyce góralskiej"

NOWY TARG

■ **Miejski Ośrodek Kultury.** al. Tysiąclecia 37, mok.nowyartg.pl.

■ **Powiatowe Centrum Kultury.** ul. Jana Kazimierza 20

● **4.10, 17.00 Wystawa instrumentów pasterskich** wykonanych w ramach projektu "Miołek se piscołke..." prelekcja Andrzeja Budza o instrumentach pasterskich

RABKA-ZDRÓJ

■ **Miejska Biblioteka Publiczna.** ul. Orkana 27

● **3.10, 17.00 Wernisaż wystawy** "Opowieści o księciu Pipo" - scenografie do spektaklu "Księżę Pipo" (reż. Beata Pejcz, scen. Jadwiga Mydlarska-Kowal), który swoją premierę miał w rabczańskim teatrze 28.08.1999 roku; w programie: spotkanie z realizatorami spektaklu, czytanie przez aktorów "Rabcia" scenariusza przedstawienia, pokaz etud powstałych w trakcie warsztatów teatralnych, projekcja z fragmentami spektaklu oraz muzyka do niego autorstwa Pawła Sikory.

JABŁONKA

■ **Orawskie Centrum Kultury.** 10. **Małopolski Przegląd Dorobku Artystycznego i Kulinarnego Kół Gospodyń Wiejskich:**

● **5.10, 11.00 sala widowiskowa:** oficjalne otwarcie I. dnia przeglądu; II.15-14.00 sala widowiskowa: konkursowe prezentacje folklorystyczne cz. 1 - KGW Karniowice "Wilija św. Wojciecha", KGW Maniowy "Pieśni ludowe", Stowarzyszenie KGW Marcinkowice "We młynie", KGW Ptaszkowa "Pieśni ludowe", KGW u Tatar Siedliszowice "Kajce Wielkanocne - Putryry Murtyry"; 14.00-15.00 hol dolny: prezentacja i degustacja zgłoszonych do konkursu potraw regionalnych/główny składnik - kasza jęczmienna pęczak; 15.00-16.30 sala widowiskowa: konkursowe prezentacje folklorystyczne cz. 2 - KGW u Tatar Siedliszowice "Pieśni ludowe", KGW Ptaszkowa "Książd po koleżdzie", KGW Marcinowice "Pieśni ludowe", KGW Maniowy "U połonicy", KGW Karniowice "Pieśni ludowe"; 17.30-15.30 hol górny: konkurs plastyki obrzędowej - rękodzieło artystyczne/różdżki weselne; 16.30-17.00 Różdżki weselne/ocena rękodzieła artystycznego

● **6.10, 11.00 sala widowiskowa:** otwarcie 2. dnia przeglądu; II.15-13.00 sala widowiskowa - konkursowe prezentacje folklorystyczne cz. 3 - KGW Łopuszna "Pródko", KGW Kokotów "Pieśni ludowe", KGW Bruśnik "Kisienie kapusty", KGW Same Swoje Przeciszów "Pieśni ludowe", KGW Łososina Górna "Robienie wieńca dożynkowego"; 13.00-14.00 hol dolny prezentacja i degustacja zgłoszonych do konkursu potraw regionalnych/główny składnik - kasza jęczmienna pęczak; 14.00-15.30 sala widowiskowa: konkursowe prezentacje folklorystyczne cz. 4 - KGW Łososina Górna "Pieśni ludowe", KGW Same Swoje Przeciszów "Jak to u nas wyńcie wito", KGW Bruśnik "Pieśni ludowe", KGW Kokotów "Obrzędy dożynkowe", KGW Łopuszna "Pieśni ludowe"; 15.30-15.30 hol górny: konkurs plastyki obrzędowej - rękodzieło artystyczne/różdżki weselne; 15.30-16.00 różdżki weselne/ocena rękodzieła artystycznego; 16.00-18.00 sala widowiskowa: gościnny występ orawskich muzykantów; ok. 18.00 sala widowiskowa: podsumowanie przeglądu, ogłoszenie wyników, wręczenie nagród

ŁIMANOWA

■ **Sala kinowa.** ul. Łososińska 23

● **3.10, 12.00 Kino Seniora:** "Piłsudski"

kluby i kawiarnie nie tylko muzyczne

ZAKOPANE

■ **Cafe Tygodnik Podhalański.** ul. Kościuski 3, SDH Granit, IV p.

■ **STRH Cafe&Galery.** ul. Krupówki 4a. "Arsmonti" - wystawa malarstwa Ewy Marii Romaniak (do 3.10).

■ **Kawiarnia Kmicic.** ul. Staszica 11a

● **5.10, 18.00 Osiecka Jazzowo** - Martyna Kasprzaka/wokal, Maciej Czempik/gitara - wydarzenie towarzyszące wystawie uczniów ZSP Kenara "Sercem malowane"

■ **Karczma "Pod Gontem"**, ul. Kasprzowicza 1A

● **5.10, 21.00 Koncert:** Fraktale

■ **Dworzec.** ul. Krupówki 12

● **4.10, 19.00 Koncert** Virgin Snatch - support: Epic Grape R4PE i Heart Attack

JAWORKI

■ **Muzyczna Owczarnia.** ul. Biała Woda 13, muzycznaowczarnia.pl. **Cykl koncertów pod dyktando artystyczną Nigela Kennedy'ego:**

● **4.10, 20.00** Joachim Mencil Quintet

● **5.10, 20.00** Mateusz Smoczyński Quintet

spotkania, koncerty

ZAKOPANE

■ **Czytelnia Miejskiej Biblioteki Publicznej im. S. Żeromskiego.** os. Łukaszówki 4a. Wystawa czasowa: "Stefan Żeromski - wspomnienia" (do 9.11, pon.-pt. 10-18).

● **10.10, 16.00 Wernisaż wystawy plastycznej** "Kurierzy tatrzańscy - farbą i kredką" w oczach dzieci i młodzieży/rozdanie nagród i wyróżnień uczestnikom

KALATÓWKI

■ **Hotel Górski PTTK Kalatówki.** polana Kalatówki. Jubileuszowy Jazz Camping:

● **3.10, 17.00** Klub komediowy z jesiennym "Przekrojem"; 20.00 "Kopa Synkop czyli 60-tka na najwyższym poziomie" - wspominki z jazzem w tle (w wykonaniu Andrzeja Bieniasa oraz muzyków jazzowych)

● **4.10, 17.00** kino jazzowe, 20.00 jam session

● **5.10, 17.00** kino jazzowe, 20.00 jubileuszowy koncert finałowy

KOŚCIELISKO

■ **Kościół pw. św. Kazimierza Królewicza**

● **5.10, po wieczornej mszy - Koncert muzyki sakralnej** w wykonaniu Chóru Mieszanego im. Ferencza Lista oraz Zespołu Denty Camerata XVII z Budapesztu

NOWY TARG

■ **PSM.** ul. Parkowa 12

● **5.10, 18.00 Do zobaczenia, do jutra...** - Trung Nguyen, koncert pianistyczny; program: W.A. Mozart: Rondo a moll K.511, I.J. Paderewski: Melodia Ges-dur, F. Chopin: Barkarolla Fis-dur op.60, Mazurek a-moll op.17 no.4, Ballada f-moll op.58 i Sonata b-moll op.35

● **6.10 44. Konkurs Muzyk Podhalańskich** im. Tomasza Skupnia

RABKA-ZDRÓJ

■ **Kościół św. Teresy.** ul. Parkowa. Wystawa "Tam gdzie Bóg mieszka..." - historia kościoła pw. św. Teresy od Dzieciątka Jezus na starych fotografiach ze zbiorów mieszkańców Rabki-Zdroju.

imprezy różne

NOWY TARG

■ **Rynek**

● **4.10, 10.00-16.00 Piknik Ekologiczny - Podhalańskie Dni Recyclingu** - w programie: warsztaty naukowe, trzy pokazy naukowe, warsztaty tworzenia przypinek lub/i magnesów na lodówkę, projektowanie wielorazowych toreb płóciennych na zakupy, pokaz mody recyklingowej, warsztaty upcydlingowe - wiklina papierowa lub miasteczko z recyklingu, kreatywny świat klocków drewnianych, animacje dla najmłodszych

RATUŁÓW

■ **Siedziba Związku Podhalań "Dominówka", Ratułów Dolny. XXXII Przeciżyrocka Młodych Tonieników i Śpiwozystów Góralskich:**

● **5.10, 10.00** uroczyste otwarcie, 10.30 przesłuchania konkursowe

● **6.10, 10.00** przesłuchania konkursowe, 14.30 gościnny występ zespołu regionalnego Juzyna z Zawoi, 15.00 ogłoszenie wyników

RABKA-ZDRÓJ

■ **Urząd Miasta.** ul. Parkowa 2, sala obrad

■ **8.10, 10.00 Rozpoczęcie roku akademickiego RUTW.** wykład inauguracyjny "Historia kościoła św. Krzyża na Piątkowej Górze" wygłosi Leszek Świder - burmistrz Rabki-Zdroju

CHABÓWKA

● **6.10 25. rocznica ocalenia kościółka św. Krzyża na Piątkowej Górze:** 10.30 zbiórka na parking przy kościele; 11.00 msza w intencji strażaków i ich rodzin; 12.00 przemarsz pocztów sztandarowych, poświęcenie samochodu pożarniczego OSP w Rdzawce, koncert orkiestry strażackiej, poczęstunek

OCHOTNICA DOLNA

■ **Kongres Kultury Gorczańskiej:**

● **3-5.10** plener rzeźbiarsko-malarski, warsztaty: kulinarnie, gwarowe, muzyczne i rękodzielnicze

● **6.10** Sala koncertowa restauracji "Och": 13.00 Oficjalne otwarcie Kongresu Kultury Gorczańskiej, 13.10 Muzyka góralska Mateusza Tarchały, 13.20 Orkiestra dęta gminy Wejherowo oraz orkiestra dęta OSP Ochotnica Dolna, 14.00 "U źródeł architektury i krajobrazu Gorców" dr inż. arch. Krzysztof Wielgus, prezentacja wystawy malarstwa "Ku Gorcom" dr hab. inż. arch. Jadwigi Śródulskiej Wielgus, 14.30 pokaz rzeźbienia piłami motorowymi - artyści z różnych stron Polski oraz miejscowi, 15.00 zespół folkowy Hajnika, 15.20 promocja książki o twórcach ludowych z Ochotnicy i Tylmanowej, "Z zamiłowania do sztuki i tradycji - pasje i talenty górali gorczańskich", prezentacja artystów i ich dzieł, otwarcie wystawy prac twórców oraz prac wykonanych podczas warsztatów rękodzielniczych i pleneru rzeźbiarsko-malarskiego, 16.30 koncert zespołu Megitta, 17.30 spotkanie z bohaterami filmu "Ostatni górale" - opowieści o życiu w górach, pasterstwie i muzyce pasterskiej, projekcja filmu, 18.45 dawne sprzęty codziennego użytku (pokaz w jaki sposób i do czego służyły) - Koło Gospodyń Wiejskich z Ochotnicy Górną, 19.15Kapela góralska Spod Gorca i Ochotnickie Belkoty, 19.30 konkursy góralskie przygotowane przez Związek Podhalań z Ochotnicy Dolnej

Czekany dla nieobecnych

Lądecki Festiwal po raz kolejny gościł ceremonię wręczenia Piolets d'Or. Niestety góry zabrały w tym roku aż dwóch autorów przejść nagrodzonych Złotymi Czekanami.

Zeszłoroczny Festiwal Górski w Łądku-Zdroju był miejscem, gdzie po raz pierwszy poza krajami alpejskimi wręczono najbardziej prestiżowe w alpinizmie wyróżnienia. Pomysłodawca nagrody - francuska Groupe de Haute Montagne - nie zawiodła się widocznie na tej decyzji, skoro i w tym roku organizacja gali, ściągającej największe dawne i obecne sławy alpinizmu, przypadła sudeckiemu festiwalowi.

Tegoroczna ceremonia, która odbyła się 21 września, w sobotni wieczór, w wypełnionym szalenie największym festiwalowym obiekcie - Wielkim Namiocie - rozpoczęła się jednak od wydarzenia niezwiązanego z samym konkursem. Ambasadorem Francji Pierre Lévy wręczył przyznane w czerwcu tego roku order Legii Honorowej, najwyższego francuskiego odznaczenia, ratownikom spod Nanga Parbat - Adamowi Bieleckiemu, Jarosławowi Botorowi i Denisowi Urubce, którzy razem z Piotrem Tomalą (odznaczonym już w lipcu we Francji) uratowali w styczniu 2018 roku, po brawurowej akcji, Elisabeth Revol, francuską himalaistkę, która z Tomaszem Mackiewiczem dokonała kilka dni wcześniej drugiego zimowego wejścia na Nangę. Niestety, dramatyczne zejście bardzo spowolniło gwałtownie pogarszający się stan Tomka, a ratownicy, którzy przybyli z bazy polskiej zimowej wyprawy na K2, zdążyli dotrzeć jedynie do Revol i tylko ją sprowadzić w dół.

Przed wręczeniem Złotych Czekanów miał miejsce jeszcze jeden, tym razem już blisko z nimi związany, akcent - przyznanie Polskiego Złotego Czekana, nagrody powstałej z inicjatywy Piotra Drożdża z magazynu "Góry", której pierwszym, zeszłorocznym laureatem był Marek "Regan" Raganowicz, specjalista od solowych, bigwallowych wspinaczek. W tym roku nagrodzono wyczyn z zupełnie innej górskiej półki - pierwszy narciar-

ski zjazd z K2, z wierzchołka do podstawy ściany, dokonany w lipcu 2018 roku przez Andrzeja Bargiela. W imieniu Andrzeja, który obecnie działa pod Mount Everestem, z zamiarem pierwszego w historii wejścia i zjazdu z najwyższego szczytu Ziemi bez użycia tlenu z butli, nagrodę odebrał Dariusz Załuski. - Jestem przekonany, że również na Everestcie mu się uda. Trzymajmy kciuki za Andrzeja! - apelował ze sceny partner Bargiela z kilku narciarskich wypraw w Himalaje.

Werdykt jury przyznającego Złote Czekany znany był już od lipca. W skład tego grona wchodziły same tuzy światowego alpinizmu i w większości laureaci tej nagrody - Sandy Allan, wyróżniony Złotym Czekanem za przejście słynnej Grani Mazeno na Nanga Parbat w 2013 roku, nagrodzeni nim w zeszłym roku w Łądku Fred Degoulet (za nową drogę na Nuptse) i Andrej Štremfelj (Piolet d'Or Carrière - za całokształt osiągnięć). Dwukrotnie uhonorowany był nim Rosjanin Walery Babanow, raz odebrał go Japończyk Kazu Amano, a i nienagrodzeni nim członkowie jury mają na swym koncie świetne przejścia - Ines Papert to była Mistrzyni Świata we wspinaczce lodowej, która swe umiejętności wykorzystywała też w ścianach Himalajów, Tien-Szanu i Patagonii, a Hiszpan Jordi Corominas dokonał drugiego, samotnego przejścia "polskiej" Magic Line na K2. - Chciałbym powiedzieć kilka słów o duchu Złotych Czekanów, tutaj nie chodzi o konkurencję, chodzi o dostrzeżenie tych wyczynów, które zostały dokonane w najlepszym, najczystszej stylu - mówił o idei nagród dyrektor Piolets d'Or Christian Trommsdorff.

Kierując się tymi wytycznymi, jury spośród kilkudziesięciu dokonanych w 2018 roku wyróżnionych przejść (na tej szerokiej liście znalazły się dwa dokonane z polskim udziałem - wspomniane zimowe wejście na Nanga Parbat Mac-

Rodzina Hansjorga Auera z przyznanym mu Złotym Czekanem.

kiewicz i Revol oraz prawdopodobnie nowy wariant wytyczony na zachodniej ścianie Gasherbruma II przez Adama Bieleckiego i Felixa Berga) wybrało trzy. Pierwszy ze Złotych Czekanów trafił w ręce słoweńsko-brytyjskiego zespołu Aleš Česen, Luka Stažar i Tom Livingstone za dokonane w sierpniu 2018 roku przejście północną granią Latoka I (7145 m), określonego przez jury mianem ostatniego "technicznego" problemu Karakorum, atakowanego już od blisko 40 lat. Pod nieobecność Toma Livingstone'a swym krajom - Alešowi i Luce - statuetkę wręczył Andrej Štremfelj. Niestety, byli to jedyni z nagrodzonych w tym roku laureatów Złotych Czekanów, którym dane było przybyć do Łądku. Autorzy dwóch kolejnych wyróżnionych solowych przejść - David Lama (za pierwsze wejście zachodnią granią Lunag Ri, 1500 m, lód do 90 st.) oraz Hansjörg Auer (za pierwsze przejście zachodniej ściany Luperghar Sar West, 1000 m, M4 55 st.) zginęli w kwietniu tego roku na Howse Peak,

w lawinie śnieżnej, której ofiarą padł również trzeci członek zespołu Jess Roskelley. Czekan dla Davida odebrali na lądeckiej scenie jego rodzice Claudia Wergle i Linzi Rama oraz Conrad Anker, partner z wielu wspinaczek, między innymi dwóch, wcześniejszych prób na Lunag Ri, natomiast nagroda dla Hansjörga trafiła w ręce jego matki Trudy, siostry Margaret i dziewczyny Tatiany oraz dwóch braci - Mathiasa i Vitusa. Były to chwile pełne wzruszenia, łamiących się na scenie głosów i nieskrywanych łez, chwile ciche, ale i braw na stojąco dla obydwu z alpinistów i dla ich rodzin, podczas gdy w tle słychać było melodię z piosenki "Na szczycie" - jakże mocno związanej z wielkim nieobecnym zeszłorocznym Festiwalem Tomkiem Mackiewiczem...

Ostatnim akcentem sobotniej gali było wręczenie Piolet d'Or Carrière - nagrody przyznawanej za całokształt wspinaczkowych osiągnięć. O ile pod względem aktualnych przejść daleko nam do światowej czołówki, to w historii alpini-

zmu polscy wspinacze zapisali niejedną piękną kartę - dlatego też możemy cieszyć się z kolejnego Czekana "za zasługi". Po Wojtku Kurtyce, nagrodzonym w 2016 roku, w tym roku nagrodę tę odebrał Krzysztof Wielicki, pierwszy zimowy zdobywca Everestu, piąty zdobywca Korony Himalajów i Karakorum, ale także autor przejść, które już 30 lat temu były dokonywane w duchu przyświecającym nagrodzie Złotych Czekanów, jak choćby jednodniowe wejście na Broad Peak.

Organizatorzy lądeckiej ceremonii po raz kolejny stanęli na wysokości zadania, można mieć więc nadzieję, że i za rok - na jubileuszowym 25. Festiwalu - nie zabraknie Złotych Czekanów. Oby jednak zabrakło na nim scen takich jak ta z kończącego tegoroczną galę wspólnego zdjęcia wszystkich nagrodzonych, z matkami nieobecnych już wśród nas alpinistów trzymającymi się w mocnym uścisku za ręce i wznoszącymi ich statuetki ku niebu.

Łukasz Kosut

Krzysztof Wielicki ze Złotym Czekanem za całokształt osiągnięć.

Conrad Anker oraz rodzice Davida Lamy.

telefony alarmowe

Po stronie polskiej

NUMER RATUNKOWY W GÓRACH - 601 100 300; numer alarmowy - 985

TOPR (Tatry) - Zakopane, Piłsudskiego 63 a; stacja centralna 18 20 63 444. **Idziesz w góry? Pobierz specjalną aplikację „Ratunek”**. Aplikacja połączy cię z ratownikami górskimi i wyśle twoją lokalizację. Wejdź na: ratunek.eu.

GOPR (Gorce, Pieniny, Beskid) - Rabka, Al. 1000-lecia 1; stacja centralna - 18 26 768 80; stacje ratunkowe (całoroczne): Turbacz - schronisko PTTK 18 266 77 80, Nowy Targ Kowaniec - dyżurka 18 266 59 80, Szczawnica - dyżurka 18 262 26 80

Po stronie słowackiej

NUMER RATUNKOWY W GÓRACH - 18 300 HZS (Horská Zachránná Služba) - Rejon Vysoké Tatry - Starý Smokovec 52 442 28 20, Rejon Slovenský Raj 53 449 11 82, Rejon Nizke Tatry (północ) - Jasna 44 559 16 78, Rejon Orava 43 586 31 04, Rejon Malá Fatra - Višňová 41 569 52 32, Rejon Veľká Fatra - Donovaly 48 419 97 24, Rejon Západné Tatry (południe) - Žiarska Dolina 44 558 62 18, Rejon Nizke Tatry (południe) - Tále 48 619 53 26

biura podróży

ogłoszenia płatne

• **GRUPA „TRIP”**, ul. Tetmajera 35, tel. 18 20 20 200, www.trip.pl, biuro@trip.pl, czynne 9-17, konferencje, kongresy, szkolenia, rezerwacja hoteli: Belvedere****, Czarny Potok***, wczasy zagraniczne, bilety autokarowe, bilety lotnicze.

• **TOUR & TRAVEL POLAND**, ul. Kościuszki 15, tel. 18 20 10 051, zakopane@tppoland.eu, www.tppoland.eu. Bilety lotnicze, autokarowe, promowe. Wczasy i wycieczki zagraniczne, krajowe. Wycieczki i imprezy dla firm, konferencje, szkolenia. Ubezpieczenia i wizy.

• **BIURO TURYSTYCZNE „TERESA”**, Zakopane, Al. 3 Maja 9 (Budynnek „Jawor”), tel./fax 18 20-B-660, tel./fax 18 20-143-01. Pobyty w Zakopanem, wycieczki lokalne, wczasy krajowe i zagraniczne dla turystów indywidualnych, zakładów pracy i szkół, autokarowe bilety międzynarodowe m.in. Nowy Targ - Wiedeń, bilety lotnicze, bilety Zakopane - Kraków, ubezpieczenia. www.teresa.zakopane.pl. e-mail: biuro@teresa.zakopane.pl.

• **BIURO PODRÓŻY POMIAN TRAVEL**, Zakopane, ul. Żaruckiego 2 (Hotel Gromada); 18 20 152 04, www.pomiantravel.pl. LAST MINUTE, wycieczki krajowe i zagraniczne, grupy incentive, pielgrzymki, Portugalia, bilety lotnicze i na Kasprowy Wierch.

noclegi i gastronomia

ogłoszenia płatne

• **RESTAURACJA REGIONALNA „MONTE ROSA”**, Zakopane, ul. Nowotarska 8, tel. 18 20 146 56. Potrawy regionalne, kuchnia europejska. Obsługa grup zorganizowanych. Imprezy okolicznościowe - muzyka góralska.

baseny

ogłoszenia płatne

• **Hotel BELVEDERE******, ul. Droga do Białego 3, czynny 8-22, 18 20 21 200, basen ze zjeżdżalnią, jacuzzi, łaźnia rzymska, sauna fińska, sauna turecka, sauna na podczerwień, siłownia, sala gimnastyczna, squash, bilard, kregielnia, golf, SPA Belvedere.

Fot.: Michał Złotowski - Festiwal Górski w Łądku-Zdroju

Fot.: Szymon Akstienonek - Festiwal Górski w Łądku-Zdroju

Warunki do uprawiania turystyki w Tatrach są korzystne. Jedynie po opadach deszczu szlaki są mokre i śliskie, a na niektórych odcinkach błotniste. W wyższych partiach mogą wystąpić miejscami oblodzenia. Wybierając się w góry, należy sprawdzić aktualne warunki na stronie tpn.pl oraz prognozę pogody. Szczególnie dużo błota jest na Ścieżce nad Reglami pomiędzy dolinami Lejową i Chochołowską oraz u wylotu Doliny Starorobociańskiej. Zamknięty jest do odwołania szlak pomiędzy Świnicą a Zawratem oraz do 4 października szlak z Kuźnic przez Boczań do Przełęczy między Kopami. Od 1 marca do 30 listopada na obszarze TPN obowiązuje zakaz wędrowania od zmierzchu do świtu. W razie spotkania niedźwiedzia należy się wolno i spokojnie oddalić. Kolejka na Kasprowy Wierch nie kursuje do końca listopada z powodu generalnego przeglądu i wykonania koniecznych prac. Telefon alarmowy TOPR i GOPR 601 100 300 lub 985.

W Tatrach Słowackich wszystkie szlaki turystyczne są otwarte do końca października. Od 1 listopada do 15 czerwca przyszłego roku szlaki powyżej schronisk i Magistrali Tatrzńskiej będą zamknięte. Od 16 września jest już zamknięta ekspozycja roślin tatrzańskich w Tatrzńskiej Łomnicy. Wybierając się w góry Słowacji, należy się ubezpieczyć na wypadek akcji ratunkowej HZS. Potrzebna jest też Europejska Karta Ubezpieczenia Zdrowotnego, by nie ponosić kosztów związanych z opieką medyczną w publicznych placówkach służby zdrowia na Słowacji. Telefon alarmowy HZS 18 300.

W dniach 9-12 października odbędzie się w Zakopanem Kongres Międzynarodowej Komisji Ratownictwa Alpejskiego (IKAR - CISA). Jego organizatorem jest Tatrzńska Ochotnicza Pogotowie Ratunkowe, czwarta organizacja ratownictwa górskiego w świecie, która w tym miesiącu obchodzi 110. rocznicę powstania. TOPR, który został przyjęty na członka zwyczajnego IKAR w 1999 roku, organizował już kongres przed 15 laty. Teraz w IKAR zrzeszonych jest 111 różnych organizacji z 39 państw świata ze wszystkich zamieszkałych kontynentów. Spodziewany jest przyjazd do Zakopanego około 450 osób - delegatów tych organizacji oraz członków władz IKAR. TOPR jest aktywnym członkiem tej organizacji i na corocznych kongresach przekazuje innym ratownikom swoje ratownicze doświadczenia. Oprócz TOPR Polskę w IKAR reprezentują również GOPR od 1968 roku oraz Lotnicze Pogotowie Ratunkowe. Obrady będą się odbywały w Nosalowym Dworze.

Manaslu (8156 m), ósmy co do wysokości szczyt świata, cieszył się w sezonie jesiennym takim samym powodzeniem, jak na wiosnę Mount Everest. W bazie pod tym szczytem było około 300 osób chcących wejść na szczyt oraz około 200 Szwedów. Wejścia szczytowe zapoczątkowali 24 września Szwedowie z Seven Summit Treks, którzy założyli liny poręczowe. W następnych dniach, wykorzystując dobrą pogodę, weszło na szczyt ponad 150 osób, w tym również bez tleny Magdalena Gorzkowska, Paweł Michalski, Paweł Kopeć i Marek Olczak. W obozie III zmarła Rita Bladyko.

Włoch Francois Cazzanelli, który również w ostatnich dniach wszedł na Manaslu, zrobił to w rekordowym czasie. Baza - szczyt - baza zajęło mu 17 godz. 43 min. Tym samym poprawił rekord Andrzeja Bargiela z 2014 roku o mniej więcej 3,5 godziny.

Nirmal Purja zdobył już w tym roku 13 ośmiotysięczników w ramach Projektu 14/7. Po czterech dniach od wejścia na Cho Oyu - 27 września wszedł na Manaslu. Na zdobycie 13 ośmiotysięczników potrzebował tylko 158 dni. Do zakończenia projektu pozostała mu tylko Shisha Pangma.

Ekipa Andrzeja Bargiela zakończyła wyprawę, której celem był zjazd na nartach Andrzeja z Mount Everestu. Węcej o Himalajach za tydzień.

(ar)

Wręczenie Złotych Czekanów, konkurs filmowy i literacki, prelekcje i spotkania z bardzo znanymi, ale też tymi mniej popularnymi postaciami ze świata gór i podróży - to najważniejsze punkty Festiwalu w Łądku-Zdroju.

O wręczeniu najbardziej prestiżowych nagród we wspinaczkowym świecie - Piolets d'Or, czyli Złotych Czekanów - szerzej piszemy na stronie 26. Przegląd informacji z XXIV Festiwalu Górskiego im. Andrzeja Zawady w Łądku-Zdroju, który odbył się w dniach 19-22 września, zaczniemy więc od Konkursu Filmowego. Filmy oceniało jury w składzie: Virginie Lacroix (organizatorka górskich festiwali filmowych we Francji), Silvo Karo (słoweński alpinista, fotograf i filmowiec, pomysłodawca festiwalu w Domžale), Wojtek Kozakiewicz (filmowiec specjalizujący się w tematyce sportowej, nagradzany na festiwalach w Bilbao, Katmandu, Krakowie czy Łądku-Zdroju, wspinacz) i Paweł Wysoczański (reżyser, autor m.in. wielokrotnie nagradzanego filmu "Jurek" o Jerzym Kukuczce, ekspert Polskiego Instytutu Sztuki Filmowej). Grono to jednomyślnie przyznało Grand Prix konkursu filmowi "The weight of water" w reżyserii Michaela Browna, tak komplementując ów obraz: - Była to dla nas wszystkich "miłość od pierwszego wejrzenia". Oko Michaela Browna (reżysera i producenta) uwypukla niesamowity charakter Erika Weihenmayera, niewidomego poszukiwacza przygód. Intymne zanurzenie się w dziej i angażująca przygoda, jaką jest spłynięcie kajakiem przez Wielki Kanion, w czasie której można poczuć prawdziwy "ciężar wody". Wspaniałe ujęcia, sugestywne pokazanie przede wszystkim tego, jak ważne jest bycie tu i teraz. Lekcja odwagi, odporności i pokory, której wszyscy powinniśmy się uczyć".

Za najlepszy film wspinaczkowy uznano natomiast "bardzo przekonujący portret Hansjörga, ukazujący go począwszy od dzieciństwa spędzonego na farmie aż po wspinaczkę free solo "Drogą przez Rybę" na Marmoladzie" - film "Hansjörg Auer. No turning back" w reżyserii Damiano Levatiego, opowiadający o austriackim wspinaczu, który niestety nie mógł się już pojawić w Łądku, by odebrać przyznany mu Złoty Czekan - zginął bowiem w kwietniu tego roku w lawinie. Z pozostałych aż ośmiu kategorii, w których przyznawano jeszcze nagrody i wyróżnienia, wspomniemy o najlepszym filmie polskim, za który uznano "Wiatr. Thriller

XXIV Festiwal w Łądku-Zdroju

Nieobecnym - Lama, Auer, Roskelley.

Anna Kamińska z Grand Prix Konkursu na Górką Książkę Roku.

dokumentalny" Michała Bielawskiego oraz nagrodzie publiczności, która trafiła w ręce Dariusza Załuskiego za "Ostatnią górę".

Dużo młodszym niż konkurs filmowy wydarzeniem, towarzyszącym lądcekiemu Festiwalowi od niedawna, jest wybór Książki Górskiej Roku, będący główną częścią Festiwalu Literatury Górskiej. W tym roku dwie nagrody - Grand Prix i nagrodę w kategorii Biografie górskie - otrzymała Anna Kamińska za książkę "Halina. Dziś już nie ma takich kobiet. Opowieść o himalaistce Halinie Krüger-Syrokomskiej". Za najlepszy przewodnik uznano "Góry Słowacji. Najpiękniejsze szczyty i najciekawsze szlaki" Krzysztofa Bzowskiego, najlepszą książkę wśród literatury górsko-podróżniczej została publikacja "Pochowani w nie-

bie. Niezwykła historia Szwedów i największej tragedii na K2" Amandy Padoan i Petera Zuckermana. W kategorii "Literatura wspinaczkowa" wygrała długo wyczekiwana na polskim rynku "Ścieżka" Jernej Zaplotnika, mająca swą polską premierę tuż przed Łądkiem. W kategorii "Górska fikcja literacka i poezja" zwyciężył Krzysztof Koziołek i jego "Nad śnieżnymi kotłami", a za najlepszy album uznano pracę zbiorową "Włodek", poświęconą Włodkowi Cywińskiemu.

Od 2014 roku przyznawane są w Łądku-Zdroju nagrody za popularyzację kultury górskiej. W 2016 roku jedna z nich trafiła w ręce Apoloniusza Rajwy, naszego redakcyjnego kolegi, również w tym roku uhonorowano nią osobę blisko związaną z Zako-

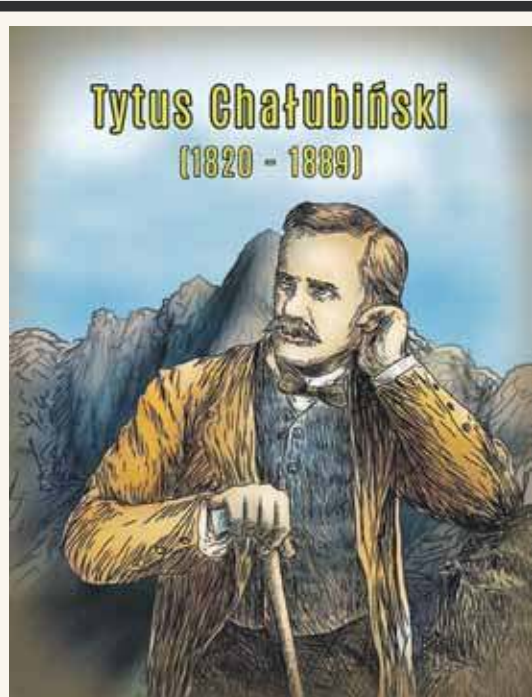
panem - Wiesława Wójcika, a oprócz niego także Jacka Kolbuszewskiego i Janusza Majera.

Łądecki Festiwal to oczywiście także spotkania z zaproszonymi gośćmi, przede wszystkim gwiazdami świata wspinania. W tym roku spora część z nich stała pod znakiem wspomnień, tych, którzy odeszli w górach - stało się tak w dużej mierze za sprawą tego, że dwóch spośród alpinistów nagrodzonych Złotymi Czekanami - David Lama i Hansjörg Auer - zginęło w jednym wypadku lawinowym, na stokach Howse Peak (kanadyjskie Góry Skaliste) w kwietniu tego roku. O ich ostatniej wspinaczce opowiadał w czwartek John Roskelley, ojciec trzeciej ofiary tego wypadku; dzień później członkowie rodzin, przyjaciele, wspinaczkowi partnerzy wspominali Davida, Hansjörga i Jessa w pełnym emocji i wzruszeń wieczorze. Ze wspinaczkowych "gwiazd", które spotkały się z publicznością w Łądku można wymienić choćby Alexa Txikona, Leo Houldinga czy Catherine Destivelle - ale to tylko trzy osoby spośród kilkunastu, których prelekcji można było wysłuchać w sudeckiej miejscowości. W Łądku nie brakowało także warsztatów z górskiego bezpieczeństwa, zawodów wspinaczkowych i biegowych, "śniadań na trawie", w trakcie których w nieformalnej atmosferze każdy mógł porozmawiać z festiwalowymi gwiazdami, a tym, którzy do Łądku przybyli z dziećmi, w zapewnieniu atrakcji najmłodszym gościom Festiwalu pomagały Warsztaty Młodego Podróżnika i Przedszkole Festiwalowe.

Łukasz Kosut

Urodzony w 1820, a zmarły w 1889 roku Tytus Chałubiński został przez współczesnych okrzyknięty "Królem Tatr" i "twórcą taternictwa". Z zawodu lekarz i przyrodnik, z zamiłowania badacz przyrody i kultury górskiej, był niestrudżonym propagatorem turystyki tatrzańskiej i Zakopanego, które dzięki niemu uzyskało status stacji klimatycznej, i współtwórca Towarzystwa Tatrzńskiego. Pierwszy raz odwiedził Tatry w 1852 roku, a od 1853 zaczął je poznawać, organizując tłumne wycieczki w góry, zatrudniając przewodników, tragarzy i góralskie, którzy na biwakach zabawiali gości muzyką i tańcami. Te huczne wyprawy zapewniły mu popularność i sławę, choć ten sposób poznawania gór nie spodobał się kręgom taternickim. Być może stąd wzięła się fałszywa opinia, że Chałubiński w rzeczywistości sam wszedł na niewiele szczytów. W rzeczywistości jego turystyczne i taternicze dokonania przedstawiają się wcale imponująco. Nie tylko wszedł na dziesiątki szczytów pasterskich Tatr Zachodnich i Bielskich, w tym jako pierwszy znany, na Mały Regiel i Sarnią Skale, ale zaliczył też wszystkie najwyższe odwiedzane wówczas szczyty. Był na Łomnicy, trzykrotnie na Gerlachu, na Lodowym Szczycie, Kołowym Szczycie, dwukrotnie na Wysokiej, na Krywanu, Rysach, Kozim Wierchu i Płaczliwej Skale. Brał również udział w pionierskich wejściach szczytowych na Ponad Ogród Turnię i Ponad Staw Turnię, wszedł nową drogą na Wysoką, dokonał pierwszego trawersowania Gerlacha, wszedł też nowymi drogami na Lodowy Szczyt oraz Kończystą.

Pijany fiakier

**dokończenie
ze str. 1**

Stąd postanowili przyjechać na jeden dzień na Podhale, żeby poznać uroki Doliny Kościelskiej. Ponieważ większość z nich miała kłopoty z poruszaniem się (turytka ze Szczecina miała wyraźny niedowład prawej strony), postanowili wynająć bryczkę. Niestety przejażdżka zakończyła się dla nich fatalnie. Pijany woźnica nie potrafił zapanować nad koniem. Kobieta siedząca z przodu pojazdu spadła i mocno się poobijała, reszta pasażerów zdążyła wysiąść przed wywróceniem się bryczki.

- Przejażdżka do Hali Pisanej przebiegała bez problemu. Jak zaczęliśmy zjeżdżać, to zauważyłam, że z woźnicą jest coś nie tak. Trudno było się z nim

dogadać. Koń razem z bryczką nabierał niebezpiecznej prędkości. Droga szła wiele osób. Zaczęłam krzyczeć, żeby woźnica zwolnił. Bryczka chyba najechała na kamień. Ja siedziałam z przodu, szarpnęło tak, że wyleciałam z bryczki - opowiadała najbardziej poszkodowana pasażerka. - To my zatrzymaliśmy bryczkę. Reszta pasażerów wysiadła, a bryczka znowu ruszyła. Skreśliła ostro pod górę i wywróciła się. Uwolniliśmy konia, który ruszył prosto przed siebie - relacjonowała Agnieszka Dworska, turystka z Łodzi, która była świadkiem zdarzenia. Twierdzi, że woźnica był pijany. Świadczyć o tym miał jego błędny wzrok, trudności z poruszaniem się i unoszący się odór alkoholu. W radiowozie policjanci próbowali przebadć fiakra alkomatem, jednak próby namówienia go do mocnego dmuchnięcia w urządzenie nie powiodły się.

Toprowcy opatrzyli rozciętą rękę pasażerki oraz skaleczenia fiakra. Jeden z mężczyzn zaczął wymiotować, był na granicy omdlenia. Toprowcy całą czwórkę odwieźli do szpitala.

Nie wiemy, jak długo spłoszony i pokiereszowany koń czekał na pomoc. Próbowaliśmy porozmawiać o tym z mężczyznami siedzącymi w baczce, przy której zwierzę się zatrzymało. Twierdzili, że nie mają pojęcia o żadnym wypadku i nie wiedzą, co działo się poza baczecą. - Ktoś tu przyjechał i konia zabrał, ale nie wiemy kto - powiedzieli naszym reporterom.

Fiakier - 53-letni mieszkaniec gminy Kościelisko - był pijany. Jak informuje Roman Wiczorek, rzecznik prasowy zakopiańskiej policji, wstępne badanie alkomatem potwierdziło obecność alkoholu w jego organizmie. Na szczegółowe dane poczekamy do mo-

Fot.: Bartłomiej Jurecki

Po wypadku fiakier nie chciał współpracować z policjantami i poddać się badaniu alkomatem.

mentu, gdy zostanie zbadana pobrana od niego krew.

Fiakier usłyszał zarzuty narażenia turystów na niebezpieczeństwo ciężkiego uszczerbku na zdrowiu lub utraty życia.

- Byłem na miejscu wypadku. Natychmiast zatrzymałem licencję fiakra na przewóz turystów z Kir na Halę Pisana. Gdy tylko otrzymamy oficjalne wyniki badań krwi, licencja będzie cofnięta i Park rozwiąże z fiakrem umo-

wę - mówi Edward Wlazło, komendant straży parku. Dodaje, że takie karygodne zachowanie wpływa niekorzystnie na bezpieczeństwo turystów, ale także wizerunek TPN w oczach turystów.

Komendant zaznacza, że koń odniósł tylko lekkie otarcia, jego życiu nie zagraża niebezpieczeństwo, na miejsce wypadku od razu przyjechał weterynarz.

Beata Denis-Jastrzębska, pp

Nie będzie już dzieci urodzonych w Zakopanem

**dokończenie
ze str. 1**

Sprawdziły się nasze informacje sprzed tygodnia. 1 października oddział praktycznie przestał istnieć. Oburzone sytuacją są pielęgniarki, położne i przedstawicielki związków zawodowych.

Barbara Trojańska, szefowa Związku Zawodowego Pielęgniarek i Położnych, zaapelowała do dyrekcji szpitala o podjęcie zdecydowanych działań w celu przywrócenia funkcjonowania porodówki. - Naszym zdaniem stanowi to realne zagrożenie dla zdrowia i życia mieszkańców Podhala, a przede wszystkim dla matek i ich dzieci oraz turystek przebywających w naszych okolicach - twierdzi Barbara Trojańska, szefowa związku.

Jej zdaniem co prawda szpital w Nowym Targu oddalony jest tylko o 20 kilometrów, ale w sezonie dro-

gi są zakorkowane i dojazd jest bardzo utrudniony. Według niej na decyzję lekarzy wpływ miały nie tylko kwestie finansowe, ale także te związane z atmosferą w pracy i zarządzaniem szpitalem. Bez pracy zostało 24 położnych z oddziału.

- Nie jest możliwe, aby - jak proponuje dyrekcja - wzięły bezpłatny urlop. Na taki urlop muszą wyrazić zgodę - dodała Barbara Trojańska. Według niej także do tej pory obsada lekarska na oddziale była zbyt mała dla normalnego funkcjonowania.

- Nas nie informowano w ogóle, że będą podejmowane jakiejkolwiek decyzje na temat likwidacji oddziału. Nasze koleżanki żyją w ciągłym stresie. Przygotowaliśmy dla nich obronę prawną - twierdzi Barbara Trojańska.

Tymczasem już w czerwcu lekarze z porodówki podpisali umowę tylko na trzy miesiące i wiadomo było, że pod koniec września sytuacja może stać się krytyczna.

Dyrektor szpitala Regina Tokarz nabrała wody w usta. Nie wypowiada się na temat sytuacji w lecznicy. Nie odpowiedziała też na wysłane do niej 10 dni temu pytania w sprawie porodówki. Na pytania dziennikarzy odpowiada doktor Jerzy Toczek, rzecznik prasowy szpitala. - Robimy wszystko, aby oddział ponownie funkcjonował od 1 listopada. Jego działanie zostało zawieszone - twierdzi doktor Toczek.

Wicestarosta tatrzański Jerzy Zacharko, który jest jednocześnie szefem rady społecznej szpitala, we wtorek twierdził, że o tym, iż lekarze nie przyjdą 1 października do pracy, dowiedział się... dzień wcześniej. Tymczasem 13 września wysłaliśmy do starostwa pytanie w sprawie jego likwidacji. Odpowiedział nam, że to "plotki".

Jak twierdził we wtorek wicestarosta, lekarze z oddziału 19 września podpisali "potwierdzenie odbioru" od dyrekcji aneksu o przedłużeniu

umów. Nie podpisali jednak samych umów.

We wtorek w sprawie sytuacji na porodówce obradowała Rada Społeczna szpitala. Dyrekcja szpitala postanowiła, że pielęgniarki i położne do czasu ponownego uruchomienia porodówki będą pełnić dyżury na Szpitalnym Oddziale Ratunkowym. Małgorzata Czaplinska, wicedyrektor szpitala, ma poszukiwać ginekologów na oddział.

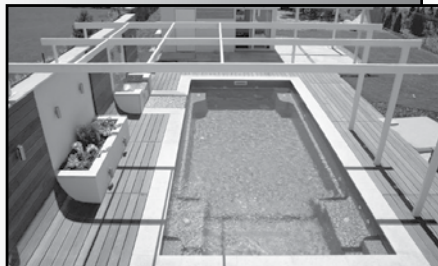
◆◆◆

Artur Hartwich, wieloletni przedstawiciel Izby Lekarskiej w Radzie Społecznej Szpitala Powiatowego w Zakopanem, uważa, że to może być jednak zaplanowane z góry działanie. Na to jego zdaniem wskazuje informacja, że dyrekcja szpitala podpisała umowy z lekarzami ginekologami tylko do września. - O skandalicznym zarządzaniu szpitalem wypowiadałem się wielokrotnie - przypomina doktor Hartwich. - Oddziały położniczo-ginekologiczne należą do czterech podstawowych specjalności -

obok chirurgii, pediatrii i interny, które muszą funkcjonować w każdym szpitalu powiatowym. Podpisanie umowy, która kończy się we wrześniu, świadczy o planowanym działaniu zmierzającym do pozbawienia szpitala wyszkolonych lekarzy i tradycyjnym rozłożeniu rąk. Nie ma kadry, trzeba oddział likwidować. Artur Hartwich przypomina, że zakopiański szpital traci publiczne środki, płacąc rekordowo wysokie kary, zamiast przeznaczyć te pieniądze na leczenie chorych. Jego zdaniem to, czym chlubi się dyrekcja - oszczędności - wynikają z ograniczania liczby personelu poniżej minimum określonych w umowie z NFZ. A jeśli rząd powiatu jako organ założycielski szpitala planuje likwidację oddziału położniczo-ginekologicznego, to cofa opiekę położniczą nad kobietami o 100 lat. Bo przewóz rodzących do odległego szpitala zawsze zwiększa zagrożenie dla zdrowia i życia matki oraz dziecka.

pp, rav, jas

REKLAMA

BASENY

- PRYWATNE
- DLA PENSJONATÓW I HOTELI
- TECHNOLOGIA
- I URZĄDZENIA BASENOWE
- DEZYNFEKCJA
- WODY BASENWEJ SOLĄ

www.ekobasen.pl

ZBIORNIKI I URZĄDZENIA

- STUDZIENKI WODOMIERZOWE I KANALIZACYJNE
- PRZEPOMPOWNIE ŚCIEKÓW
- SZAMBA
- ZBIORNIKI NIETYPOWE

www.ekoservis.pl

EKOSERVISPOL Sp. z o.o.
ul. Ludźmierska 29, 34-400 Nowy Targ
tel./fax: 18 266 59 28, kom. 601 073 700
ekoservis@ekoservis.pl

OCZYSZCZALNIE ŚCIEKÓW

- PRZYOBIEKTOWE
- EKOLOGICZNE
- TANIE W EKSPLOATACJI
- MODERNIZACJA
- PROJEKT, REALIZACJA, SERWIS

www.ekoservis.pl

SYSTEMY KOMPUTEROWE

34-400 Nowy Targ, ul. Sokoła 16

**KASY FISKALNE
ONLINE**

SERWIS • SPRZEDAŻ

sklep.cli.pl

tel: 18 266 40 05

OPROGRAMOWANIE DLA FIRM

**APARATY
SŁUCHOWE**

- refundacja NFZ
- szeroki asortyment
- dobór komputerowy
- raty nieoprocentowane
- laryngolog
- diagnostyka szumów usznych
- bezpłatne badania słuchu
- wizyty domowe

Nowy Targ, ul. Krzywa 13
Zakopane, ul. Sienkiewicza 3b

Tel./fax (018) 264 64 39

**SZYBKO
TANIO
BEZPIECZNIE**

196-21

18 20 142-32
ZAKOPANE

HOROSKOP na najbliższy tydzień

21 marca - 20 kwietnia

BARAN
Decyzja o wycofaniu się z tego wszystkiego jest ze wszech miar słuszną. Spróbuj zrobić to jak najszybciej, ale jednocześnie jak najbardziej dyskretnie. Ucieczka w podskokach może zostać poczytana za prowokację.

21 kwietnia - 21 maja

BYK
Nie daj się uwieść urodzie i magii tytułów. To najprostszą i najstarszą pułapką, w którą prawie wszyscy wpadają. Zauważ tylko, że pokrzywy, mimo tego, że tak się nazywają, łodygi mają proste.

22 maja - 21 czerwca

BLIŹNIĘTA
Nie masz się co dziwić. Gdybyś postawił się na miejscu swoich słuchaczy, miałbyś te same odczucia. Nudności związane z powracającą wciąż tą samą, monotematyczną dysputą kończą się zwykle wymiotami.

22 czerwca - 22 lipca

RAK
Chyba zbyt zaufałeś swojemu zmysłowi orientacji. Pozostaje ci więc tylko zapytać kogoś o drogę. Jeżeli w dobrze znanym sobie terenie nie możesz znaleźć właściwego kierunku, to oznacza, że właśnie zbłądziłeś.

23 lipca - 22 sierpnia

LEW
Plan ma szansę powodzenia, ale nie w pojedynkę. Poszukaj więc właściwego, zaufanego współnika. Na razie jedynie, co masz w głowie dobrze poukładane, to tego przypominającego ciebie ludzika z klocków lego.

23 sierpnia - 22 września

PANNA
Warto cieszyć się nawet taką chwilą wytchnienia. Koniec tej nie najlepszej passy bliski, a jej skutki niezbędnie bolesne. A szczęście w nieszczęściu poprawia samopoczucie, choć nie eliminuje nieuniknionego.

23 września - 23 października

WAGA
Sytuacja wyraźnie dojrzała do rozwiązania. Skoro jednak żadna ze stron nie ma zamiaru ustąpić, nie byłoby tu od rzeczy zaproszenie negocjatora. Z tym tylko, że rozstrzygać tego sporu na pewno nie powinien fryzjer.

24 października - 22 listopada

SKORPION
Zrzucenie tego z siebie raz na zawsze powinno zapewnić ci wewnętrzny spokój. Nie możesz jednak kajać się zbyt głęboko. Pamiętaj, że gdy będziesz wyglądał na zbyt skruszonego, ktoś może cię pozamiatać.

23 listopada - 21 grudnia

STRZELEC
Jako kapitanat portu na pewno się nie sprawdziłem. Zagubiłeś się w przypływie powodzenia i straciłeś kontrolę nad flotyllą. Sprawić teraz musisz, by monety z twojej portmonetki same nie wypływały na nieznane wody.

22 grudnia - 20 stycznia

KOZIOROŻEC
Tak naprawdę to jeszcze nie wszystko stracone. Operując bez pośpiechu kluczem francuskim, możesz to jeszcze odkręcić. Nadziej, by zakwitła, podlewać należy małymi kropelkami, byle we właściwym czasie.

21 stycznia - 20 lutego

WODNIK
Będziesz się musiał zmobilizować do samodzielnego działania. Tym razem nikt i nic nie zrobi tego za ciebie. Samo posiadanie organizera na biurku nie spowoduje automatycznego uporządkowania wszystkich spraw.

21 lutego - 20 marca

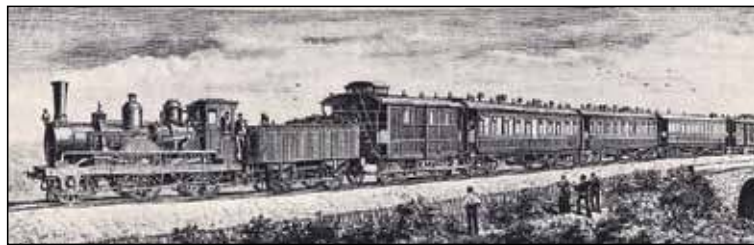

RYBY
Samo przedsięwzięcie ma sens, ale należy je właściwie przeprowadzić. Przypadły się ktoś doświadczonego do wytyczenia kierunku. Na naszej półkuli raczej nie nawiguje się według pozycji Krzyża Południa.

Pytla

40/2019

Październikowy tyk historii

4 października 1883 roku w swoją pierwszą podróż wyruszył słynny Orient Express. Pociąg pokonał trasę z Paryża do Giurgiu w Rumunii.

Pierwszy Orient Express na ilustracji z 1883 roku.

Pomysłodawcą uruchomienia tej luksusowej linii był belgijski biznesmen Georges Nagelmackers. La Compagnie Internationale des Wagons-Lits i Grands Express Européens przygotowały wagony skrojone pod najwyższy standard. W sypialniach, restauracji i salonach dominowały orientalne dywany, aksamitne zasłony, mahoniowe panele i fotele kryte miękką, hiszpańską skórą. Luksusowej całosci dopełniała wyśmienita kuchnia.

Od 1889 roku pociąg pokonywał już trasę do Konstantynopola (Stambuł). Kursy zawieszane były dwa razy, w czasie I i II wojny światowej. W drugim przypadku wznowiono je w 1945 roku. Ze względu na zawirowania polityczne zmieniała się też trasa pociągu. W 1977 roku właścicielem marki zostały Koleje Francuskie SNCF. Ostatni regularny kurs Orient Expressu na trasie do Stambułu wyruszył z Paryża 19 maja 1977 roku. Kolejne odbywały się już na krótszych trasach, początkowo Paryż - Bukareszt, potem Paryż - Wiedeń, gdzie skład podłączano do ekspresu jadącego na trasie Paryż - Strasburg. Od 2007 roku pociąg kursował już tylko pomiędzy Strasburgiem i Wiedniem. Ostatecznie i ten kurs zawieszono z końcem 2009 roku.

Jednak to nie był koniec Orient Expressu. Już w 1977 roku milioner James B. Sherwood odkupił część składu od przewoźnika, a w trakcie kolejnych lat wydał wiele milionów na zakup 35 oryginalnych wagonów z lat dwudziestych i trzydziestych XX wieku i przywrócenie im dawnej świetności. W 1982 roku założył też prywatną spółkę Venice - Simplon Orient Express (oryginalna nazwa Orient Express była ciągle własnością Kolei Francuskich SNCF). Jego odnowiony skład w pierwszą podróż wyruszył 25 maja 1982 roku na trasie Londyn - Wenecja. Można nim pojechać i dziś, choć jest to zaledwie jeden kurs w roku, a o bilet trzeba się postarać również z rocznym wyprzedzeniem.

■ **12 października 1819 roku** książę Ludwik Bawarski poślubił w Monachium księżniczkę Teresę z Sassonia-Hildbur-

ghausen. Na tę okoliczność sproszone wszystkich mieszkańców na pola przed bramą miasta, które zresztą od tego zdarzenia nazywane są Theresienwiese (Łąka Teresy) albo w skrócie Wies`n. Ceremonia zaślubin obejmowała też wysięg konny i ucztę dla zgromadzonych. Imprezę powtórzone rok później i od tego dnia datuje się powstanie tradycji święta Oktoberfest, które po dziś dzień odbywa się niemal rokrocznie, za wyjątkiem dwudziestu czterech razy, kiedy to odwoływano je z powodu wojen lub epidemii. Rok 2010 był rokiem jego okrągłej, dwusetnej rocznicy. W południowej części Theresienwiese odbyła się wówczas wielka impreza "History of the Wiesn", nawiązująca do atmosfery pierwszego święta.

Również **12 października**, ale już **1823 roku**, Szkot Charles Macintosh zaczął sprzedawać swój płaszcz przeciwdeszczowy. Nim tak się stało, do przełomu XIX i XX wieku większość dostępnej na rynku odzieży wierzchniej nie była w stanie odpychać wody, chyba że została specjalnie potraktowana olejem. Na początku XIX wieku podejmowano wiele prób skutecznego uszczelnienia tkanin, ale dopiero metoda odkryta przez Charlesa Macintosha na początku lat dwudziestych tego samego wieku dała oczekiwane rezultaty. Macintosh nazwał swój opatentowany materiał "India rubber cloth". "Tkanina" składała się z dwóch kawałków materiału otaczających gumowy rdzeń zmieszany naftą.

Wielu krawców dosłownie rzuciło się na ten wynalazek, nie zważając na ostrzeżenia jego twórcy, że ich płaszcze będą przeciekać z powodu otworów od igieł, które powstaną w miejscu szwów. Żeby ratować reputację, Macintosh zmuszony został do otwarcia własnych sklepów, w których sprzedawał swoje wyroby. I tak powstał kultowy przeciwdeszczowy płaszcz z podszewką w szkoką kratę z całkowicie uszczelnionymi szwami. Miał on jednak jeden mankament. Nie przepuszczał powietrza, więc jego użytkownicy po prostu się pocili. W sukurs przyszedł tu londyński producent George Spill, który znalazł

rozwiązanie tego problemu. Włożył metalowe oczka pod pachy płaszcza, tworząc w ten sposób system wentylacyjny, który ciągle pozostawał płaszcz całkowicie wodoodpornym.

Oddychający wodoodporny materiał wymyślił w trakcie I wojny światowej Thomas Burberry. Opracował dla oficerów w okopach nieprzemakalny płaszcz uszyty z gabardyny poddanej specjalnemu procesowi chemicznemu, tak, żeby odpychała wodę, jednocześnie pozwalając tkaninie oddychać. Trencz, bo o nim mowa, nie był całkowicie, acz wystarczająco wodoodporny w większości warunków pogodowych, a gabardynowy materiał stał się normą dla tego typu płaszczy w późniejszych latach.

17 października 1814 roku wielka powódź piwna zalała St Giles Rockery, gęsto zaludnione londyńskie slumsy. Zginęło osiem osób. Jak do tego doszło? Otóż na rogu Great Russell Street i Tottenham Court Road znajdował się podówczas browar Horse Shoe. Kilka lat wcześniej zainstalowano tam ogromną, wysoką na 22 metry drewnianą kadź do fermentacji piwa, otoczoną maszynami, żelaznymi pierścieniami. Po południu feralnego dnia pękł jeden z żelaznych pierścieni, a godzinę później cały zbiornik, uwalniając gorące, fermentujące piwo z taką siłą, że runęła tylna ściana browaru. Napór piwnej masy spowodował rozsądzenie jeszcze kilku kadzi, co uwolniło łącznie 320.000 galonów piwa (ponad 1.200.000 litrów). Wszystko to przeleło się przez St Giles Rock, a w ciągu kilku minut wysoka na ponad 4,5 metra fala piwa i gruzu dotarła do George Street i New Street, zalewając piwnice kilku domów. Zniszczyła też ścianę jednego z tamtejszych pubów. Zginęło wówczas siedem osób. Ośma, która zmarła kilka dni później, była ofiarą zatrucia alkoholowego, bo oczywiście nie było się bez zbierania cennego płynu z ulic i totalnego pijaństwa.

W związku z wypadkiem właściciele browaru stanęli przed sądem, ale katastrofę uznano za "czyn Boży", nie pociągając tym samym nikogo do odpowiedzialności. Wypadek kosztował firmę około 23.000 funtów, co w przeliczeniu na dziś daje ich około 1,25 miliona. Przed bankructwem uratowało ją odzyskanie podatku akcyzowego od piwa i przyznanie rekompensaty za utracenie beczki w wysokości 7250 funtów, czyli 400.000 funtów, licząc dzisiaj. Katastrofa przyczyniła się też do wycofania drewnianych kadzi fermentacyjnych i wprowadzenia w to miejsce wykładanych betonem.

Browar Horse Shoe przestał istnieć w 1922 roku. Dziś część miejsca po nim zajmuje Dominion Theatre przy ulicy Tottenham Court Road w dzielnicy Camden.

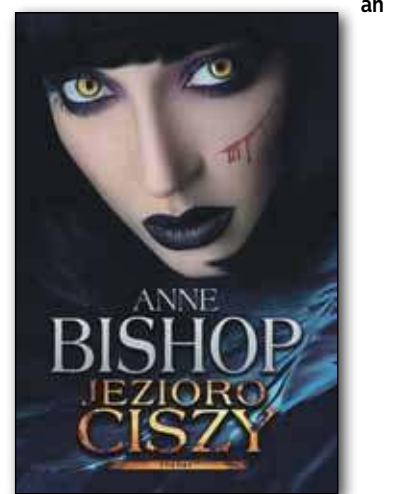
Krzyżówka nr 40

POZIOMO: 1. ester kwasu akrylowego 6. okupant 10. obraz wiszący w cerkwi 11. podnośnik samochodowy 12. potrawa w proszku 13. machina burząca 15. prawo karania według zasady "oko za oko, ząb za ząb" 19. materiał na ciepłe koszule 22. dentelmen wlamywaniec z cyklu zekranizowanych powieści Maurice'a Leblanca 23. trzonek 24. tarapaty 25. stop do produkcji magnesów 26. silny materiał wybuchowy 29. część podwozia sań 31. satelita Urana 32. wyspa słynna z Lazurowej Groty 33. farba artystyczna o spoiwie organicznym.

PIONOWO: 1. skała magmowa 2. konkurent 3. w muzyce powoli 4. ktoś bezwartościowy 5. bandzior 6. zarażenie 7. krach na giełdzie 8. irańskie złotówki 9. model Seata 14. składnica amunicji 16. papiery wartościowe 17. stal o dużej zawartości niklu 18. prowincja w RPA 20. guzik metalowy 21. rejs samolotem 26. główny wątek rozmowy 27. część pałacu cara 28. lewy dopływ Sekwany 29. do tynkowania 30. czarna lub wietrzna

HASŁO - PRZYŚŁOWIE GRECKIE - z ponumerowanych pól od 1 do 21 wraz z kuponem prosimy przysłać na kartkach pocztowych na adres redakcji w terminie do 10 dni od ukazania się numeru. Wśród osób, które nadesłały prawidłowe odpowiedzi, rozlosujemy nagrodę niespodziankę.

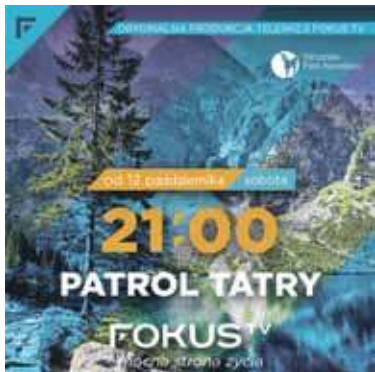
Rozwiązanie krzyżówki nr 37/2019:
Hasło: **FORTUNA CZĘSTO ROZUMOWI PRZECZY.**
Nagrodę niespodziankę wylosowała pani **MARIA JANCZY** z Nowego Targu. Gratulujemy! Prosimy o kontakt z redakcją do 14 dni.

Ważna książka
Dla naszych czytelników mamy od wydawnictwa Initium 3 egzemplarze książki. Otrzymają je osoby, które jako pierwsze napiszą do nas w poniedziałek 7.10 o godz. 17 na adres: konkurs@24tp.pl.
W treści prosimy podać imię, nazwisko i adres, a w tytule wpisać: Książka.

„Patrol Tatr”. Serial o strażnikach gór

Telewizja FOKUS TV wkrótce zaprezentuje najnowszy serial dokumentalny pod tytułem „Patrol Tatr”, który powstał w ścisłej współpracy z Tatrzańskim Parkiem Narodowym. W sobotę 12 października o godz. 21.00 rozpocznie się emisja premierowego odcinka. Kolejne odcinki można będzie oglądać co tydzień w soboty o tej samej porze w telewizji FOKUS TV.

Niemal cztery miliony turystów odwiedza co roku Tatrzański Park Narodowy. Wydaje się zatem, że wszystkie ścieżki zostały w nim już dawno wydeptane. Tymczasem Tatrzański Park Narodowy kryje wciąż wiele tajemnic, niedostępnych dla turystów. Po raz pierwszy dotrzemy z kamerą do miejsc, które odwiedzane są tylko przez strażników Parku. Pokażemy spektakl natury rozgrywający się w polskich Tatrach. Wejdziemy na tatrzańskie szczyty, jak Mnich, Rysy, Giewont czy Krzyżne, podążymy szlakiem Orlej Perci. Zanurkujemy na dno Morskiego Oka. Już same te nazwy brzmią jak obietnica wiel-

kiej przygody. Serial to niezwykle doświadczenie emocjonalne dla widza, który otrzyma obraz zbudowany z unikalnych zdjęć w jakości 4K.

Tatry nie są tu tylko pięknie sfotografowanym tłem. Pokazujemy Tatry od wewnątrz. Było to możliwe dzięki twórcemu udziałowi bohaterów naszego filmu: strażników, pracowników i dyrektora Tatrzańskiego Parku Narodowego. Dzięki tej współpracy mogliśmy pokazać pasję i miłość do gór.

-Uwierzyliśmy w ten serial z co najmniej dwóch powodów. Po pierwsze Tatry to góry niezwykle i mimo że pozornie znane, to codziennie nas zaskakują. A po drugie uznaliśmy, że warto pokazać naszą pracę, bo choć często niewidoczna dla turystów, to jest ogromnie odpowiedzialna, ważna dla tego miejsca i przede wszystkim wykonywana z pasją - zaznaczył Szymon Ziobrowski, dyrektor Tatrzańskiego Parku Narodowego.

-Przy produkcji tego serialu towarzyszyła nam niespotykana skala trudności. To świadectwo tych filmowców, którzy są także góralami i w trakcie realizacji cyklu musieli wykorzystać swoje doświadczenie taterników i wspinaczy - mówi Ewa Łatkowska, prezes FOKUS TV. Zapraszamy przed ekrany!

ZKiW

Kolejna edycja programu „Blżej Tatr”

Wraz z rozpoczęciem nowego roku szkolnego ruszyła ósma edycja programu edukacyjnego „Blżej Tatr”.

Jego celem jest dotarcie do uczniów szkół podstawowych z gmin przylegających do TPN. Nasi edukatorzy przekazują uczestnikom wiedzę o przyrodzie Tatr, ich dziedzictwie kulturowym oraz działaniach Tatrzańskiego Parku Narodowego. Chcemy budować w dzieciach więź z ich „małą ojczyzną” już od najmłodszych lat.

Program składa się z zajęć, dopasowanych do podstawy programowej kolejnych klas szkoły podstawowej:

- klasy I - „Ptaki wokół nas - skrzydlaci przajaciele”,

- klasy II - „Tropy i ślady zwierząt”,
- klasy III - „Drzewa”,
- klasy IV - „Po co jest park narodowy” - wycieczka do Doliny Białego,
- klasy V - „Kultura i natura” - wycieczka na Kalatówki,
- klasy VI - „Zagospodarowanie turystyczne Tatr” - wycieczka na Halę Gąsienicową,
- klasy VII - „Bezpieczny śnieg” - zimowa wycieczka do centrum lawinowego.

Zapewniamy uczniom transport oraz materiały edukacyjne i promocyjne, przysto-

wane w ramach programu. Uczestnicy zajęć w klasach VI wywożeni są na Kasprowy Wierch dzięki pomocy Polskich Kolei Liniowych SA. Zajęcia prowadzone są przez naszych edukatorów: Marka Kota, Jana Krzeptowskiego-Sabałę, Alinę Sidor, Aurelię Reinholz, Tomasza Skrzydłowskiego, Tomasza Zająca i Marcina Matyska.

Liczba uczestników objętych programem wzrosła od 212 oddziałów i 4677 uczestników w roku szkolnym 2012/2013, do ponad 300 oddziałów i ok. 6500 uczestników w ostatnich latach!

Marek Kot

Co w trawie piszczy?

Witamy jesień

Nastał czas dla miłośników spokoju i bajecznych jesiennych widoków. Dla nas - intensywny czas remontów tatrzańskich szlaków.

■ **Michał Stowiński**: - Mamy babie lato. Ruch turystyczny uwarunkowany pogodą. Do Doliny Kościeliskiej nadeszła jesień. Różnobarwne liście drzew dają o tym znać. Krótszy dzień i chłodniejsze poranki to kolejny wyznacznik tej pory roku. Wielkim wydarzeniem w przyrodzie jest coroczne rykowisko jeleni. Na całej długości doliny można w godzinach porannych oraz wieczornych, a czasem również w ciągu dnia, usłyszeć byki. Oprócz tego w przyrodzie cisza. Nie słychać już tak intensywnego wiosennego czy letniego śpiewu ptaków. Od czasu do czasu tylko gdzieś rozlegają się głosy dzieciół lub sójek. Na niebie typowo jesiennie ołowiane chmury pięknie kontrastują ze złotem liści jaworów i bu-

ków. Odmiany czerwieni, brązu oraz oraz pomarańczy dominują pomiędzy zielenią kosówki... Do połowy października na polanach pasą się owce.

W lesie trwają prace zabezpieczające uprawy przed zimowym zgrzyzaniem. Można to poznać po białym kolorze na tegorocznych pędach młodych drzew.

■ **Tadeusz Zwijacz**: - Sytuacja po długiej akcji w Jaskini Wielkiej Snieżnej powoli się stabilizuje. Ratownicy TOPR zwieźli cały sprzęt. Zwierzęta, które się pochowaly lub przeniosły w inne okolice, mogą nieco odetchnąć. Aktywne są jeszcze świstaki, które przygotowują się do snu zimowego. W pobliżu ich stanowisk zaobserwowaliśmy przechodzącego rysa, który wywo-

łał alarm w całej kolonii. Niedźwiedzie pojawiają się na skraj miasta, skuszone dojrzewającymi jabłkami lub chęcią zdobycia innego, łatwiejszego pożywienia. **Przypominamy o zabezpieczeniu śmieci na posesjach.**

Oprócz remontu szlaku na Giewont naprawione zostały odcinki szlaku na Kopę Kondracką (z Przełęczy Kondrackiej), gdzie część kamieni ujechała. Olbrzymią pracę wykonali wolontariusze, którzy odgruzowywali szlak, czyścili przepust, myli tablice i kierunkowskazy. Dziękujemy im za to. Jedną z lokalnych firm w błyskawicznym tempie wyremontowała most na Drodze pod Reglami, przy wylocie Doliny Białego. Na terenie COS trwa remont tras biegowych oraz średniej skoczni.

Jak co roku zaskakują goryczka trojeściowa. Jej pojawienie się zwiastuje jesień. Na drzewach i krzewach pojawiają się owoce i nasiona. Korzystają z tego różne gatunki zwierząt, w tym ptaków, które roznoszą nasiona i przyczyniają się do ich rozsiewania. W przypadku gatunków obcych jest to jednak niepożądane. Jednym z takich gatunków jest jarząb szwedzki, a właściwie jego mieszańce, dosyć popularny w zakopiańskich ogrodach. Kilkaset okazów tej odmiany występuje na Grzybowcu, przy szlaku na Giewont. Obecnie prowadzimy usuwanie tych drzew, aby nie dopuścić do ich dalszego rozprzestrzeniania się. Ten gatunek mógłby zagrozić rodzimemu jarzębowi mącznemu.

■ **Marcin Strączek-Helios**: - W Obwodzie Ochronnym Kuźnice wrzesień upłynął w znacznej mierze pod znakiem nadzoru nad prowadzonymi pracami remontowymi na szlakach turystycznych. Szerokim echem odbił się remont szlaku w kopule szczytowej Giewontu. Ponieważ pogoda dopisywała, prace udało się zakończyć w ciągu trzech tygodni. W tym czasie odbudowane zostały stopnie kamienne, wzmocnione murki oporowe utrzymujące szlak oraz przeciwdziałające zasypwaniu przez piarg. Wymienione zostały również łańcuchy oraz odświeżone znaki. Wszystko zgodnie ze starym przebiegiem szlaku.

Kolejne prace remontowe, wymagające zamknięcia szlaku na czas prac ze względów bezpie-

Znamy już tegorocznych Dobroczyńców TPN

Tytuł ten przyznany został po raz czwarty, a uroczyste wręczenie statuetki odbyło się podczas Gali XV Spotkań z Filmem Górskim w niedzielę 8 września w kinie Sokół. Tytułem Dobroczyńcy Tatrzańskiego Parku Narodowego uhonorowano prof. dra hab. Adama Kotarbę i prof. dra hab. Zbigniewa Wójcika.

M. Murawski

Po raz pierwszy honorowe wyróżnienia dla osób, które przyczyniły się do realizacji zadań Parku, dyrektora TPN przyznała ponad dwadzieścia lat temu, z okazji 40-lecia istnienia instytucji. Pierwszymi osobami, które otrzymały honorowy tytuł Znacznego Dobroczyńcy Tatrzańskiego Parku Narodowego, byli Zofia i Witold Pańscy. Niestety w następnych latach ten zamysł porzucono.

W roku obchodów 60. rocznicy powstania Parku dyrektor TPN powrócił do tej idei. Od tej pory tytuł Dobroczyńcy Tatrzańskiego Parku Narodowego jest przyznawany co dwa lata wybranym osobom lub instytucjom za wybitne zasługi w działalności społecznej, naukowej, edukacyjnej i organizacyjnej na rzecz ochrony przyrody i dziedzictwa kulturowego TPN.

W roku 2015 kapituła tytułem honorowym Dobroczyńcy Tatrzańskiego Parku Narodowego postanowiła uhonorować: prof. dr. hab. Wiesława Barczyka oraz Józefa Nykę. W 2017 roku tytuł ten otrzymali: śp. prof. dr. hab. Halina Piękoś-Mirek i prof. dr. hab. Zbigniew Mirek oraz prof. dr. hab. Stefan Skiba.

W roku 2019 Kapituła w składzie: Paweł Skałwiński, Stefan Skiba, Piotr Bąk, Marcin Rzęsa, Anna Wende-Surmiak i Marek Grocholski tytułem Dobroczyńcy Tatrzańskiego Parku Narodowego postano-

wiła uhonorować prof. dra hab. Adama Kotarbę oraz prof. dra hab. Zbigniewa Wójcika.

- Z wielkim uznaniem myślimy o dorobku Panów Profesorów, o zaangażowaniu i pasji, z jakimi poświęcają się naukowemu poznaniu naszego narodowego dobra - Tatr. Nowatorskie metody badawcze w połączeniu z ogromną wiedzą i niezwykłą dociekliwością zaowocowały pełniejszym zrozumieniem procesów zachodzących w Tatrach. Kilkadziesiąt lat pracy naukowej Panów Profesorów, kierowania zespołami prowadzącymi badania zarówno stacjonarne, jak i ekspedycyjne, pozwoliły na doprowadzenie do rozkwitu wiedzy na temat przyrody nieożywionej Tatr.

Doceniamy również zaangażowanie na rzecz wielu komitetów i towarzystw naukowych, za setki publikacji, z których wylania się przesłanie, że Tatry zasługują na naszą opiekę i szacunek.

Dziękujemy za kształcenie pokoleń polskich naukowców i za piękny przykład, jak należy kochać i rozumieć otaczającą nas przyrodę - mówił podczas Gali dyrektor TPN Szymon Ziobrowski.

Laureaci, tradycyjnie już, otrzymali statuetki autorstwa Marcina Rzęsy.

ZKiW

Marcin Strączek-Helios

Wojna słowacko-polska

Osiemnaście dni przed wybuchem drugiej wojny światowej Niemcy podpisali pakt ze Słowacją. 1 września 1939 roku na Polskę napadła nie tylko III Rzesza, ale i nasi południowi sąsiedzi.

Rówień Krupowa. Przegląd wojsk słowackich tuż przed paradą zwycięstwa.

Choć pierwszego września na podhalańskim niebie pojawiły się niemieckie samoloty zwiadowcze, to żołnierze, którzy wkroczyli na Podhalę Spisz i Orawę, byli Słowakami z trzeciej dywizji armii Bernolak. Mimo że nie napotkali żadnego oporu, wielu z nich w czasie zwycięskiej parady, która odbyła się w Zakopanem, zostało wyróżnionych specjalnymi odznaczeniami przygotowanymi na tę okazję.

- Doskonale pamiętam ten dzień. Miałem iść do szkoły, ale rano nad Kościeliskiem zobaczyliśmy samolot, który na pewno nie był nasz. "No to zaczęła się wojna" - mówili dorośli. - wspomina Józef Pitoń, który miał wtedy 7 lat. - Wiem, że wraz z armią niemiecką przyszli tu żołnierze słowaccy. Na pewno stacjonowali w sanatorium w Kościelisku i na stadionie na Wilczniku mieli porozbijane namioty. Pamiętam z opowieści dorosłych, że byli zaskoczeni tym, że nasi sąsiedzi, ludzie zza miedzy przyłączyli się do Niemców - snuje swoje wspomnienia znany podhalański regionalista i gawędziarz. Co prawda Słowacy dość szybko wycofali się z Podhala, bo dostali od Niemców Spisz i Orawę, ale Polacy, zapamiętali ich niechlubną gorliwość w wyłapywaniu tych, którzy przechodząc przez Tatry, pełnili swoją konspiracyjną służbę.

Leszek Dall, zakopiański historyk, potwierdza obecność Słowaków w Kościelisku, ale uściśla, że pojawili się tam siódmego września. Natomiast na pewno pierwszego września wkroczyli na Podhalę od stro-

ny Jaszczurówki. Stacjonowali u sióstr urszulanek - Ten fakt został zapisany w historii wojennej tego klasztoru. Czytamy tam, że Słowacy zachowywali się grzecznie, a nawet zapraszali siostry na Słowację obiecując, że je tam godnie przyjmą - opowiada historyk.

Do Palace tylko do rejestracji

Pierwszego września wielu mieszkańców opuszczało Zakopane, próbując ewakuować się przed działaniami wojennymi. Miasto opuścił burmistrz, cały zarząd miejski, bank i inne instytucje oraz policja. Została jedynie straż pożarna. Powołano komitet obywatelski, na którego czele stanął znany zakopiański fotograf, zastępca burmistrza Henryk Schabenbeck. - Z przekazów wiemy, że nie dochodziło do żadnych spiek między Polakami i Słowakami. Siódmego września do Zakopanego weszły jednostki czwartego pułku, które miały sprawować okupację Zakopanego. Żołnierze rozlokowali się w siedzibie policji, która mieściła się niedaleko obecnego Księstwa Góralskiego na Krupówkach, a także w domu Patria, obecnie Chałubińskiego, w szkole i na boisku Na Wilczniku - relacjonuje Leszek Dall.

Słowacy pełnili funkcje patrolowe i wartownicze. Na zachowanych fotografiach widać patrol słowackich żołnierzy przy dworcu kolejowym. - Co prawda pociągi już wtedy nie chodziły, bo wysadzono most w Czarnym Dunajcu, ale na dworcu składowano zapasy żywności zgromadzone na Święto Gór, które miało się odbyć we wrześniu. Te zapasy Słowacy zresztą skonfiskowali - opowiada Dall.

Na pewno jednym z mniej chlubnych działań było doprowadzanie przez słowackich żołnierzy polskich oficerów w celu rzekomej rejestracji, która miała mieć miejsce w budynku Palace. Jak wiadomo, była to siedziba gestapo. - Wszyscy oficerowie zostali wzięci do niewoli. 50 żołnierzy Słowacy przewieźli do Dolnego Kubina, gdzie była koncentracja polskich jeńców. Trzeba pamiętać, że tych 50 oficerów nie pojmano w czasie walki, tylko sami zgłosili się w celu, jak myśleli, rejestracji - podkreśla Leszek Dall.

Pakt Tiso - Hitler

12 sierpnia 1939 roku podpisano słowacko-niemiecki układ wojskowy. Określał on warunki wspólnych działań Wehrmachtu i powstającej w przyspieszonym tempie armii słowackiej. Trzeba pamiętać, że państwo, które od południa zaatakowało Polskę, powstało zaledwie kilka miesięcy wcześniej. Adolf Hitler powołał marionetkową tak zwaną Pierwszą Republikę Słowacką 14 marca 1939 roku. Na jej czele stanął ksiądz Józef Tiso, przywódca Słowackiej Partii Ludowej. Armia Bernolak początkowo składała się z trzech dywizji i liczyła 50 tysięcy żołnierzy. Finałnie znalazło się ich w niej aż 150 tysięcy. Atak na Polskę był jedyną wojenną operacją tej armii. Po działaniach wojennych została rozwiązana.

Parada zwycięstwa na Równi Krupowej

20 września na dolnej Równi Krupowej pod okiem głównodowodzącego słowackiej armii polowej Bernolak Ferdinanda Čatloša odbył się przegląd wojsk. Żołnierzy udekoro-

wano odznaczeniami przygotowanymi specjalnie na tę okazję. Na jednym z nich można było przeczytać: "Za Obranu Slovenska, Javorina, Orava". Następnie odbyła się parada zwycięstwa. Żołnierze przeszli ul. Kościuski, zaczynając od słynnej bramy powitalnej wybudowanej z okazji zawodów FIS, rozgrywanych w Zakopanem w lutym tamtego roku. - Na paradzie zwycięstwa przywódca Hlinkovej Gardy mówił do żołnierzy, że była to wojna sprawiedliwa, a Słowacy przyszli po swoje i nie chodziło tu o Zakopane, ale o Spisz i Orawę, które od 1918 roku były terenami spornymi między Polską a Czechosłowacją. Hitler proponował Słowakom w nagrodę za udział w ataku na Polskę nie tylko Zakopane, ale przesunięcie granicy aż po Gorce. - opowiada Leszek Dall. Ci jednak oferty nie przyjęli argumentując, że na Podhalę nie ma Słowaków.

Krajobraz po bitwie

W sumie Słowacy zajęli 770 km kw. polskiego terytorium. W skład zajętych ziem weszły Spisz i Orawa. Maria Krzyś ma 99 lat. W Krempachach na Spiszu mieszka od urodzenia. Bez okularów czyta Litanię do Matki Boskiej ze słowackiej ksiąteczki do nabożeństwa. - U nas nie było żadnej wojny. Bili się gdzieś tam nad Wisłą. Ja nie pamiętam, jak to się stało, ale nas wzięli do Słowacji. Tam my byli pięć років. Tam było nam dobrze, tam było nam fajnie. Słyszałam, że z Nowego Targu czy Waksmundu to zabierali ludzi do Oświęcimia. U nas gorzej zaczęło się dziać po wojnie, kiedy wróciliśmy do Polski - wspomina pani Maria. Jednak pod koniec naszej rozmowy w jej oczach pojawiają się łzy. - Tylko wiecie, brat mojego męża musiał iść do słowackiego wojska. Zginął na froncie gdzieś pod Duklą - opowiada.

Wydarzenia z września 1939 r. spowodowały, że nowa granica podzieliła rodziny i bliskich sąsiadów. Taka sytuacja miała miejsce między Gronkowem a Nową Białą. Ludzie, którzy mieli pola koło siebie i znali się całe życie, nagle znaleźli się w dwóch różnych państwach. W czasie okupacji górale przymierali głodem, na Słowacji można było kupić wszystko. - Moja babcia Ludwina, podobnie jak wiele innych osób we

Medal zwycięstwa za bohaterskie czyny słowackich żołnierzy.

Dowódca I Dywizji Janosik składa meldunek generałowi słowackiej Armii Bernolak Ferdinandovi Čatlošowi.

Warta słowackich żołnierzy przy zakopiańskim dworcu kolejowym.

wsi, chodziła na szmugiel. Z Nowej Białej przynosiła mąkę, cukier, mięso, naftę, karbid, wódkę - opowiada Beata Zalot, nasza redakcyjna koleżanka, która pochodzi z Gronkowa. W dzień babcia Ludwina nosiła towar w tobołku ukrytym pod spódnicą. Przy samej granicy miała schowane spiskie ubranie. Do granicy była góralką z Gronkowa, po drugiej stronie udawała przed Niemcami "Spiskę" z Nowej Białej. Latem, podczas sianokosów, brała grabie. Jak zbliżał się niemiecki strażnik, udawała, że grabi siano, niezależnie czy była w Polsce, czy na Słowacji. Często też chodziła na przemyt nocą. Bała się Niemców, za przemyt groziła śmierć. - Z opowiadań babci wiem, że ludzie z Nowej Białej nie donosili na gronkowie, raczej im pomagali, handlowali z nimi. Nie było poczucia, że to są wrogowie - opowiada Beata Zalot.

Mieszkańcy dzisiejszej Słowacji niechętnie wspominają czasy Pierwszej Republiki Słowackiej. Zamiast o ataku na Polskę woleliby porozmawiać o Słowackim Powstaniu Narodowym, które miało miejsce w 1944 roku i było skierowane przeciwko faszystowskiemu Niemcom. Ciągłe nie mogą się uporać z faktem, że pierwsze słowackie państwo narodziło się pod faszystowską gwiazdą. Dziś zresztą na Słowacji niepokoi poparcie faszystowskiej partii Martina Kotleby, niebezpiecznie przypominającej swoją nazwą partię Tiso. Mimo że wybory prezydenckie wygrała Zuzana Caputova, związana z socjalliberalną i proeuropejską partią Progressivne Slovensko, to jednak w ostatnich wyborach co czwarty Słowak głosował na Ludową Partię Kotleby - Nasza Słowacja.

Beata Denis-Jastrzębska

Na niemieckich zdjęciach i filmach propagandowych tak górale witali Słowaków. Fot.: Slovenský národný archív, fond Slovenská tlačová kancelária

KULTURA

8. Festiwal Inspirowane górami...im. Ewy i Macieja Berbeków

17 PAŹDZIERNIKA, CZWARTEK

godz. 16.00

"Po przygody w góry"

Warsztaty literacko-plastyczne na podstawie książki autorstwa Piotra Karskiego "W góry!", budowanie makiety Tatr
Oddział dla Dzieci i Młodzieży, Miejska Biblioteka Publiczna, ul. Zborowskiego 1

godz. 17.30 "Wibramy szczęścia. Pytania o konteksty radosne w literaturze górskiej".
Spotkanie z Elżbietą Dutką i ludźmi gór

Centrum Kultury Rodzimej, willa Czerwony Dwór, ul. Kasprusie 27

18 PAŹDZIERNIKA, PIĄTEK

godz. 16.30

"Kamczatka - w krainie wulkanów!"

Prelekcja Małgorzaty Cieplej z pokazem zdjęć
Kino Miejsce, ul. Orkana 2

godz. 18.00

"Tu zaczyna się historia". Kulisy filmu "Broad Peak"

Pokaz specjalny obrazów Elżbiety Boukourbane z "Kolekcji górskiej pt. Niebieski", dedykowanych Ewie i Maciejowi Berbekom
Kino Sokół, ul. Orkana 2

19 PAŹDZIERNIKA, SOBOTA

godz. 18.00

"Nostalgia. Tatr w malarstwie Arkadiusza Walocha"

Wernisaż wystawy

Wręczenie Nagrody im. Macieja Berbeki za najlepszy dyplom absol-

wenta Zespołu Sztuk Plastycznych im. Antoniego Kenara za rok szkolny 2018/2019

godz. 19.30 "50 lat na scenie".

Recital Magdy Umer

Bilety do nabycia: www.bilety24.pl

Teatr im. St. I. Witkiewicza, ul. Chramcówki 15

20 PAŹDZIERNIKA, NIEDZIELA

godz. 10.00 Msza Święta w intencji Patronów Festiwalu Ewy i Macieja Berbeków
Sanktuarium Narodowe Matki Boskiej Fatimskiej, Krzeptówki 14

IMPREZY TOWARZYSZĄCE:

Pokonkursowa wystawa

2. Ogólnopolskiego Konkursu Malarstwa "Moje Zakopane"
Miejska Galeria Sztuki im. Władysława hr. Zamoyskiego, ul. Krupówki 41

13 PAŹDZIERNIKA, PIĄTEK

godz. 16.00 Koncert orkiestry dętej Fanfarengarde (Frankfurt a.d. Oder e.V. z Niemiec)
ul. Krupówki

Organizatorzy: Miasto Zakopane, Rodzina Berbeków

Partnerzy: Teatr im. St. I. Witkiewicza, Towarzystwo Gimnastyczne "Sokół". Gniazdo w Zakopanem, kino "Sokół", Miejska Biblioteka Publiczna im. Stefana Żeromskiego, Zakopiańskie Centrum Kultury, Sanktuarium Narodowe Matki Bożej Fatimskiej na Krzeptówkach

Mecenas: Wanda i Krzysztof Oleksowiczowie, restauracja Zakopiańska

KULTURA

Kolejna edycja projektu
„Mała książka - wielki człowiek”
w Miejskiej Bibliotece Publicznej
w Zakopanem

Miejska Biblioteka Publiczna im.
Stefana Żeromskiego w Zakopanem,
po raz drugi bierze udział w projekcie
„Mała książka - wielki człowiek”.

Akcja ma zachęcić rodziców do odwiedzania bibliotek i codziennego czytania z dzieckiem. Każde dziecko w wieku przedszkolnym, które przyjdzie do biblioteki biorącej udział w projekcie, otrzyma w prezencie wyjątkową Wyprawkę Czytelniczą na dobry czytelniczy start.

Wyprawki czytelnicze można odebrać w Oddziale dla Dzieci i Młodzieży Miejskiej Biblioteki Publicznej im. Stefana Żeromskiego (ul. Zborowskiego 1) oraz w filiach: na Olczy (Piszczory 13), na Skibówkach (Skibówki 15) i na Harendzie (Harenda 23).

KOMUNIKAT

ZAKOPANE

UCHWAŁA ANTYSMOGOWA

Szanowni Mieszkańcy

W 2017 roku Sejmik Województwa Małopolskiego podjął tzw. uchwałę antysmogową. Uchwała ta nakłada szereg obowiązków na mieszkańców Małopolski. Ponownie przypominamy najważniejsze z nich:

- **do końca 2022** roku dozwolona będzie eksploatacja kotłów pozaklasowych, nazywanych potocznie "kopciuchami", czyli do końca 2022 roku należy wymienić swój stary kocioł.

- **do końca 2026** roku dozwolona będzie eksploatacja kotłów spełniających wymagania w zakresie sprawności cieplnej i emisji zanieczyszczeń określone dla 3. i 4. klasy wg normy PN-EN 303-5:2012

Urząd Miasta Zakopane prowadzi program wymiany kotłów węglowych ze środków Regionalnego Programu Operacyjnego RPO WM. **Ilość środków jest ograniczona, tym bardziej zachęcamy do skorzystania z dotacji i nieodkładania tego na późniejszy termin.** Informacje na temat dofinansowania wymiany starego kotła na ekologiczne ogrzewanie można znaleźć na stronie internetowej <https://www.zakopane.pl/piece> oraz w Urzędzie Miasta Zakopane, pokój 212.

Spalanie i współspalanie odpadów/śmieci w piecu ma negatywny wpływ na środowisko, a przede wszystkim zdrowie człowieka i na podstawie obecnych uwarunkowań prawnych **jest nielegalne. Spalanie i współspalanie odpadów w indywidualnych urządzeniach grzewczych jest zabronione.**

Urząd Miasta Zakopane podpisał umowę z Instytutem Chemicznej Przeróbki Węgla, dotyczącą badania próbek popiołów. Straż miejska wraz z pracownikami Urzędu Miasta Zakopane w ramach prowadzenia Ekopatrolu będzie

pobierała próbki popiołu z kotłów w celu sprawdzenia, czy nie są w nim spalane odpady, a tym samym czy łamane jest prawo. Ponadto sprawdzane będzie miejsce składowania opału (zapewnić suchego pomieszczenia) oraz opału (wilgotność drewna, wilgotność paliw zawierających biomasę).

Zgodnie z art. 379 ust. 6 Ustawy Prawo Ochrony Środowiska **mieszkaniec nie ma możliwości sprzeciwić się dokonaniu takiej czynności przez kontrolującego. Utrudnianie lub udaremnianie przeprowadzenia czynności kontrolnych stanowi przestępstwo z art. 225 Kodeksu karnego.** Nieprzestrzeganie zapisów uchwały antysmogowej i spalanie odpadów jest wykroczeniem, za które grozi kara grzywny. **Gdy kara grzywny nakładana jest w drodze mandatu karnego, wynosi maksymalnie 500 zł, gdy na podstawie wyroku sądu - 5000 zł.**

Drodzy mieszkańcy Zakopane-go, jeśli chcecie pozostać anonimowi, a mimo to pomóc w ochronie powietrza na terenie naszego miasta, udostępniamy wam formularz Ekointerwencji - <https://powietrze.malopolska.pl/eko-interwencja/>. Za jego pomocą każde zgłoszenie zostanie przesłane do właściwego organu, który zajmie się jego weryfikacją. Dzięki temu wszyscy razem będziemy dążyć do poprawy stanu środowiska, a w szczególności jakości powietrza.

Urząd Miasta Zakopane

Wymień piec
- skorzystaj z dotacji!

Jeśli Twój dom jest ogrzewany starym kopciuchem (piec kaflowy, węglowy, ekogroszek) i posiadasz możliwość podłączenia do sieci gazowej lub masz niewykorzystywany przyłącz gazowy na budynku, skorzystaj z dofinansowania na wymianę starego pieca.

Możesz liczyć na dofinansowanie w wysokości do **14.000 zł**. Skorzystaj z dotacji jak najszybciej. Program dofinansowania wymiany starego kotła trwa

tylko do czerwca 2020 roku.

Informacje na temat dotacji: www.zakopane.pl/piece, tel. 182020497, oraz w Urzędzie Miasta Zakopane, pokój 212. Przypominamy, że na terenie województwa małopolskiego obowiązuje już uchwała antysmogowa, zgodnie z którą wszystkie piece, które nie spełniają wymogów emisyjnych co najmniej 3. klasy, muszą zostać wymienione najpóźniej do końca 2022 roku!

OGŁOSZENIA

INFORMACJA O WYKAZIE NIERUCHOMOŚCI PRZEZNACZONYCH DO UŻYCZENIA

Burmistrz Miasta Zakopane zawiadamia, że na tablicy ogłoszeń Urzędu Miasta Zakopane w dniach od 24.09 do 15.10.2019 r. podany jest do publicznej wiadomości wykaz nieruchomości przeznaczonych do użyczenia.

Dotyczy on następujących nieruchomości:

- pomieszczenia znajdujące się w budynku położonym w Zakopanem, przy ulicy Chałubińskiego 7, wraz z przyległym terenem stanowiącym część działki ewidencyjnej nr 106 obręb 12,
- pomieszczenia użytkowe znajdujące się na III piętrze budynku położonego w Zakopanem przy ulicy Jagiellońskiej 7.

ZARZĄDZENIE W SPRAWIE OGŁOSZENIA WYKAZU NIERUCHOMOŚCI LOKALOWEJ MIESZKALNEJ

Burmistrz Miasta Zakopane informuje, że na tablicy ogłoszeń Urzędu Miasta Zakopane do publicznej wiadomości zostało podane w dniach 17.09-07.10.2019 r. zarządzenie nr 208/2019 z 17 września 2019 r. w sprawie ogłoszenia wykazu nieruchomości lokalowej mieszkalnej przeznaczonej do zbycia w drodze bezprzetargowej na rzecz najemcy.

Dotyczy lokalu mieszkalnego oznaczonego nr. 7 o pow. 25,67 m kw. w budynku przy ul. Chramcówki 1D w Zakopanem wraz z udziałem w działkach ewidencyjnych nr 76/1, 76/2, 76/3 i 651/7 obręb 6.

URZĄD MIASTA ZAKOPANE

WWW.ZAKOPANE.PL

Spotkanie z zegarmistrzem światła

W niedzielny wieczór w kawiarni Kmicic zakopiańska publiczność za sprawą Tadeusza Woźniaka przeniosła się w krainę ballady i piosenki poetyckiej.

Tadeusz Woźniak, kompozytor i pieśniarz, w swoim dorobku ma muzykę do kilkuset piosenek, prawie 100 inscenizacji w teatrach drama-

tycznych, do wielu przedstawień Teatru Telewizji, programów poetyckich i artystycznych oraz filmów dokumentalnych i animowanych.

W niedzielny wieczór jeden z naj-

znamienitszych polskich bardów w towarzystwie swojej gitary przeniósł gości kultowej zakopiańskiej kawiarni w sentymentalną podróż muzyczną, w krainę ballady i piosenki poetyckiej. Chwilami towarzyszyła mu żona Jolanta Majchrzak, która z Tadeuszem Woźniakiem śpiewała w duecie i grała na pianinie.

W kawiarni Kmicic zabrzmiały też - oprócz tych znanych - piosenki nowe, jak ta z serialu "Plebania", a także wzięte z repertuaru m.in. Jaromira Nohavicy. Całość przeplatały zabawne i sentymentalne wspomnienia. Publiczność życzliwie przyjmowała nowe piosenki artysty, ale dopiero wykonane na koniec muzycznego spotkania niezapomniane przeboje - "Smak i zapach pomarańczy" i "Zegarmistrz światła" - wywołały prawdziwy entuzjazm. Na koncercie zrobiło się bardzo rodzinnie, i to nie tylko za sprawą żony, ale też syna Filipa Aleksandra, który dołączył do Tadeusza Woźniaka, by wspólnie z nim wykonać dwa utwory.

Tekst i fot.:
Jolanta Flach

Spotkanie z Tadeuszem Woźniakiem to sentymentalna podróż muzyczna.

Scena z księdzem i kościelnym rozbawiła małą i większą publiczność.

Premiera w "Rabcio"

Ukradli proboszcza

Ukradzeni - proboszcz i kościelny myśleli, że złodziej - jak obiecał - zaprowadzi ich od razu do św. Piotra. Nic z tych rzeczy, dotarli przed oblicze gnuśnego władcy, który ostatni raz dał na tacę 10 lat temu.

W połowie września w Teatrze Lalek "Rabcio" miała miejsce premiera przedstawienia "Złodziejski Majster" według Braci Grimm. Tytułowy majster potrafi naprawdę narobić sporo zamieszania. Kradnie prześcieradło z sypialni władcy, a nawet - co wydaje się nieprawdopodobnie trudne - kradnie proboszcza i kościelnego. Zarzeka się, że to, co ukradnie, ofiaruje potem potrzebującym.

"Złodziejski Majster" to godzinna

dawka świetnego humoru i znakomita gra aktorów z "Rabcia". Widownia bez względu na wiek była zachwycona, a dyrektor powtarzał, że to ostatnia taka premiera, mając na myśli, że kolejna odbędzie się już w nowej siedzibie.

Przedstawienie wyreżyserował Michał Derlatka, Michał Dracz stworzył scenografię, Joanna Sówka-Sowińska była odpowiedzialna za udźwiękowienie, a Piotr Serafin zagrał jedną z ról i był asystentem reżysera.

Tekst i fot.: Jan Głąbiński

Czułym okiem Tomasza Jastruna

O depresji, późnym ojcostwie, relacjach damsko-męskich i kobiecości.

Kameralny, wręcz intymny charakter miało spotkanie z Tomaszem Jastrunem, które prowadziłam podczas Zakopiańskiego Festiwalu Literackiego. Nastrojowi sprzyjały wiersze, czytane przez autora.

Zastanawiałam się przed spotkaniem, jak zadać pewne pytania ze względu na ich osobisty charakter, jednak stwierdziłam, że skoro autor czyni je tematami swoich utworów, to mogę, a nawet powinnam o nie zapytać. Kameralny nastrój tworzyło kino "Miejsce", w którym odbywało się spotkanie, może dlatego było mi łatwiej. Jednym z takich tematów jest depresja, z którą od lat zmagają się autor. Chorobie poświęcił książkę "Osobisty przewodnik po depresji", wydaną w roku 2015. Autor wpuszcza czytelnika do domu, duszy, relacji rodzinnych. Nie mamy do czynienia z encyklopedycznym poradnikiem. Książka jest konglomeratem zapisków, które można nazwać osobistym blogiem, oraz informacji medycznych o chorobie. Są też wypowiedzi innych osób chorujących na depresję. Czytając ją, natknęłam się na opis, który bardzo do mnie dotarł: mieć depresję "to jakby dostać straszną wiadomość i od tego momentu dostawać ją co chwila i bez ustanku". Podczas spotkania była przestrzeń na rozmowę o czymś, co w depresji nieuchronnie się pojawia: myślach samobójczych. Autor przyznał, że ma na koncie próbę samobójczą. - *Samobójstwo jawi się jako niebываła ulga, wybawienie z cierpienia* - mówił. Podkreślił też, że medycyna robi bardzo duże postępy i leki mogą zdziałać bardzo wiele, wręcz spowodować powrót lub też długie nawroty dobrego życia.

Mam nadzieję, że temat depresji nie zdominował spotkania. Nie chciałam

bowiem zamknąć różnorodnej twórczości pisarza w tym kręgu. Autor podczas rozmowy chętnie wracał do przeszłości, szczególnie współpracy z paryską "Kulturą" oraz okresu sztokholmskiego. Była też intymna chwila, gdy czytał swoje wiersze, poświęcone późnemu ojcostwu. Dodajmy, że pisarz ma dorosłego syna, ale również dwóch znacznie młodszych - Antosia i Frania. Było też o miłości, erotyce, kobiecości oraz małżeństwie w krzywym zwierciadle. Opiisał je Jastrun w książce "Kolonja karna. Sceny z życia małżeńskiego". Trudno oddać w artykule tak ulotne, a przy tym ważne tematy, które pojawiły się w trakcie spotkania, a które stale są obecne w twórczości pisarza, zarówno w jego poezji, jak i prozie.

Na koniec, zapytany, nad czym obecnie pracuje, zapowiedział książkę dotyczącą miejsca jego dzieciństwa. Kamienicy wyjątkowej, dziwnej, która być może go ukształtowała. W tej dziwnej kamienicy mieszkali bowiem łącznie pisarze. Szum maszyn do pisania i towarzystwo osobowości wyrazistych - to stałe elementy dzieciństwa przyszłego poety.

◆
Tomasz Jastrun (ur. 1950) to polski poeta, prozaik, eseista, felietonista, krytyk literacki, współpracownik paryskiej "Kultury". Jest synem poety i tłumacza Mieczysława Jastruna oraz poetki Mieczysławy Buczkówny. Ukończył polonistykę na Uniwersytecie Warszawskim. Jako poeta zadebiutował w latach 70. Związany był z opozycją, w stanie wojennym internowany, następnie publikował w drugim obiegu. Pisał reportaże o tematyce społecznej, m.in. z wydarzeń w stoczni gdańskiej ("Las Birnam ruszył"). W latach 1990-1994 był dyrektorem Instytutu Polskiego w Sztokhol-

mie oraz attaché kulturalnym w Szwecji. W ostatnich latach publikuje głównie poezję, ale również eseje i felietony. Intymność, erotyka, czułość, naturalizm przy jednoczesnym poetyckim ujęciu rzeczywistości - to tematy i cechy jego twórczości. Zaś najtrafniejszym określeniem samego artysty, które przychodzi mi na myśl, jest wrażliwość. Ma też na koncie kilka powieści. Jest stałym felietonistą magazynu "Zwierciadło". Tytuł cyklu jego tekstów w tym czasopiśmie "Czułym okiem" można odnieść do całej jego twórczości.

Agnieszka Szymaszek

Katarzyna Bryniczka wykonuje "Suitę na wiolonczelę solo" Gaspara Cassado.

Powroty absolwentów

Muzyczna uczta w sali koncertowej nowotarskiej Państwowej Szkoły Muzycznej na skrzypce, wiolonczelę i fagot.

Powroty to tytuł koncertu Małej Podhalańskiej Filharmonii, w którym wystąpili absolwenci nowotarskiej szkoły muzycznej. To nie tylko okazja dla pedagogów, by śledzić muzyczne postępy swoich studiujących już wychowanków. To także szansa dla melomanów, by przez godzinę cieszyć uszy muzyką klasyczną.

A wystąpiły: Katarzyna Mrożek (skrzypce), której akompaniował na fortepianie Jarosław Olszewski. Pianista towarzyszył także Katarzynie Bryniczce (wiolonczela), a koncert zakończyła Katarzyna Milaniak (fagot) z towarzysze-

niem Klaudii Syjud (fortepian).

Tekst i fot.:
Józef Figura

UBEZPIECZENIA

**Krzysztof
Krezel**

WSZELKIEGO RODZAJU

- domy
- samochody
- na życie
- zdrowie
- plany emerytalne
- od wypadku

BIZNESOWE

- „trucki”
- łodzie
- sklepy
- fabryki
- firmy - biznesy

6444 W. Archer Ave.
Chicago, IL 60638
bus: 773 586 7044
fax: 773 586 7112
ckrezel@farmeragent.com

MEDYCZNE „OBAMA CARE”

wykupienie programu według
indywidualnych możliwości

WIELE INNYCH

773-586-7044

Love. Passion. Paradise.

DREAMS
Ośrodki wypoczynkowe i SPA
BEZGRANICZNY PRZEPYCH

Wszystkie ekskluzywne usługi są włączone:
BEZPŁATNE USŁUGI ORGANIZATORA ŚLUBÓW
APARTAMENTY Z WIDOKIEM NA OCEAN
KLUB UPRIWILEJOWANYCH
WRAZ Z EKSKLUZYWNYMI PROMOCJAMI
WYŚMIENITE OBIADY, POSIŁKI, PRZEKĄSKI I
BEZ OGRANICZEŃ TRUNKI Z GÓRNEJ PÓŁKI
POPIJANIE, SMAKOWANIE
I DELEKTOWANIE W WYBRANYCH OŚRODKACH
KAŻDEGO WIECZORU WYSTĘPY
I PRZEDSTAWIENIA NA ŻYWO
ŚWIATOWEJ KLASY SPA
- mogą obowiązywać dodatkowe opłaty

Apple Vacations sprawia, że ceremonia ślubna lub podróż poślubna zaplanowana
w którejś lokalizacji Secrets staje się łatwo dostępną i przystępną cenowo
wraz z bezpośrednim przelotem z miasta, w którym mieszkasz.
Unlimited-Luxury - to odczucie bezgranicznego przepychu.
Oferta obejmuje i zapewnia wszystko pozostałe, łącznie z wysmienitymi posiłkami,
przekąskami i bez ograniczeń trunkami z górnej półki.

MEKSYK / JAMAJKA / REPUBLIKA DOMINIKAŃSKA / KOSTARIKA / PANAMA

APPLE VACATIONS

cosmos TRAVEL INC.
708-599-7104
cosmostravelinc.com
7911 S. Narragansett Ave. Burbank, IL
Like us on facebook! 2017 Platinum Agency

Maria Styrzcula (Hajnos) • cosmostravel01@comcast.net

PULASKI ANIMAL HOSPITAL

Adres - 5424 S. Pulaski Road, Chicago, IL 60632
telefon: 773 735 2112
www.PulaskiAnimalHospital.com

Godziny przyjęć:
poniedziałek - piątek od 9 do 19
sobota od 9 do 15, niedziela od 9 do 12.

Konieczność umawiania wizyty
istnieje jedynie w przypadkach
zabiegów chirurgicznych.
Tak jak i ludzie, zwierzęta nie wiedzą,
kiedy będą chore,
w związku z tym zabiegi mogą się
czasami przedłużyć
i istnieje prawdopodobieństwo
niewielkiego opóźnienia.

opieka geriatryczna • dentystyczna • wizyty kontrolne • pomoc w nagłych wypadkach
pielęgnacje • praktyka ogólna: medycyna i chirurgia, szczepienia i profilaktyka, sterylizacja
profilaktyka dentystyczna • natychmiastowa pomoc

Obsługa w języku polskim

**Zrzeszenie
Amerykańsko Polskie**
oferuje:

**BEZPŁATNE
KURSY
KOMPUTEROWE**

- ◆ Profesjonalni nauczyciele
- ◆ Laboratorium komputerowe
- ◆ Bezpłatny komplet podręczników
- ◆ Dogodne godziny
- ◆ Lokalizacja klas
na południowej stronie miasta

Informacja:
773 767 7773 wew. 202

Drodzy Rodzice! Co tydzień witamy najmłodszych Podhalań, którzy przyszli na świat w szpitalach w Zakopanem i Nowym Targu. Aby zdjęcie Waszych pociech ukazało się w gazecie, wystarczy Wasza zgoda. Dyrekcji i pracownikom obydwu szpitali dziękujemy za pomoc.

Redakcja

dzieci@24tp.pl

Fot.: Zofia Sz wajnos

Szpital Powiatowy im. Dra Tyrusa Chałubińskiego w Zakopanem

Hubert, syn Kingi i Andrzeja Kuluszów
7.09.19, 3800 g, 60 cm
Nowy Targ

Zuzia Świątek, córka Justyny i Marcina
24.09.19, 2900 g, 54 cm
Biały Dunajec

Tatiana Subocz, córka Kamili i Tomasza
25.09.19, 3600 g, 57 cm
Zakopane

Emilka Pakuła, córka Magdaleny i Grzegorza
25.09.19, 2250 g, 50 cm
Zakopane

Jakub Kałafut, syn Karoliny i Wojciecha
23.09.19, 3200 g, 54 cm
Rzepiska

Kaja Olkiewicz, córka Gabrieli i Emila
24.09.19, 3500 g
Kościelisko

Mikołaj Walczyk, syn Katarzyny i Sebastiana
24.09.19, 3200 g, 53 cm
Zakopane

Antoś Chowaniec, syn Joanny i Wojciecha
24.09.19, 3300 g, 56 cm
Poronin

Julka, córka Marii i Jacka
27.09.19, 3450 g, 54 cm
Dzianisz

Kubuś Klimkowicz, syn Kingi i Ireneusza
27.09.19, 3300 g, 54 cm
Kościelisko

Aleksander Kroma, syn Pauliny i Jakuba
27.09.19, 3050 g, 55 cm
Zakopane

córka Katarzyny i Dariusza Pacygów
27.09.19, 3500 g, 56 cm
Kacwin

Staś Orawiec, syn Elżbiety i Marcina
27.09.19, 3790 g, 59 cm
Chochołów

Adaś Budz, syn Katarzyny i Krzysztofa
26.09.19, 3400 g, 55 cm
Gronków

Oliwier Gromczak, syn Agnieszki i Dawida
27.09.19, 3650 g, 58 cm
Spytkowice

Lenka Zarycka, córka Katarzyny i Pawła
28.09.19, 3270 g, 56 cm
Poronin

Julka Styrzczuła, córka Sylwii i Piotra, siostrzyczka Michałka i Szymka
29.09.19
Ciche

Szpital im. Jana Pawła II w Nowym Targu

syn Doroty i Rafała Kasprzaków
23.09.19, 4780 g, 60 cm
Jabłonka

Szymon Antolak, syn Karoliny i Jakuba
24.09.19, 2990 g, 53 cm
Nowy Targ

Wanessa
24.09.19, 3330 g, 53 cm

Dawid Janczy, syn Izabeli i Krzysztofa
23.09.19, 2810 g, 56 cm
Sromowce N.

Mia Jandura, córka Edyty i Piotra
17.09.19, 2210 g, 48 cm
Kluszkowce

syn Katarzyny i Szczepana Olszewskich, braciszek Tadzia
23.09.19, 3300 g, 58 cm
Nowy Targ

Michalinka Wróbel, córka Eweliny i Tomasza
27.09.19, 3120 g, 55 cm
Groń

Andrzejek Motyka, syn Ewy i Pawła
27.09.19, 2980 g, 54 cm
Rabka-Zdrój

Juliusz Starczowski, syn Moniki i Kamila
26.09.19, 2740 g, 54 cm
Nowy Targ

córka Izabeli i Rafała Bandyków
25.09.19, 3100 g, 54 cm
Lipnica W.

Kasia Janowiak, córka Iwony i Stanisława
26.09.19, 4100 g, 58 cm
Lipnica W.

Maja Kołek, córka Magdaleny i Jakuba
26.09.19, 3140 g, 57 cm
Maniowy

Anastazja Urbaś, córka Elżbiety i Józefa
25.09.19, 3130 g, 53 cm
Maruszyna

Gabriel Chowaniec, syn Natalii i Daniela
25.09.19, 3640 g, 55 cm
Białka T.

córka Iwony i Józefa Gabrysiów
26.09.19, 3110 g, 55 cm
Krośnice

Anita Działek, córka Anny i Karola
26.09.19, 3590 g, 56 cm
Nowy Targ

Krzysiek Łopuch, syn Anny i Józefa
22.09.19, 4440 g, 59 cm
Rabka-Zdrój

Julia Młynarczyk, córka Alicji i Marcina
25.09.19, 2730 g, 50 cm
Łąpsze N.

Łucja Puzan, córka Marceliny i Sebastiana
29.09.19, 3620 g, 54 cm
Nowy Targ

syn Anny i Kazimierza Saburów
29.09.19, 3440 g, 57 cm
Nowa Białka

Zosia Gał, córka Barbary i Kamila
28.09.19, 3390 g, 58 cm
Biały Dunajec

Melissa Świder, córka Magdaleny i Mateusza
30.09.19, 3230 g, 58 cm
Ponice

USG, RTG, EEG ZAKOPANE

◆ Lek. med. **ANDRZEJ KLASIŃSKI** – specjalista rentgenolog. BADANIA JAMY BRZUSZNEJ, TARCZYCY, SUTKÓW, STAWÓW, DOPPLER. **UL. SIENKIEWICZA 3b**. Pon.-czw. 12-14, pt. 11.30-13, tel. 504 108 602. (1/2)

◆ **GABINET USG** – lek. med. **EWA GÓRKA**, specj. rentgenolog. USG jamy brzusznej, tarczycy, głowy przez ciemniczkę u dzieci, piersi. Pon.-wt. i czw. 14-17, śr. 16-18. **Ul. Sienkiewicza 4A**. Po godz. 20: 608 610 101. (2/2)

◆ **PRACOWNIA RENTGENOWSKA** czynna od poniedziałku do czwartku w godz. 11-18. Zdjęcia zębów punktowe, panoramiczne. **Ul. Kościuszki 8**, I piętro, tel. 18 20 158-21. (3/2)

◆ **Badania USG jamy brzusznej, piersi, tarczycy, węzłów chłonnych, narządów mocznych (jądra, najądrza); pn., wt. 15-17, śr. 13-15. Lek. EWA SMOŁĘC-KA**, specjalista radiolog, certyfikat PTUSG. **Ul. Zborowskiego 4/6**. Tel. 509 923 737. (124/2)

◆ **SPECJALISTYCZNY GABINET ULTRASONOGRAFICZNY** dr n. med. **Anna Gwóźdź**, dr n. med. **Paweł Gwóźdź**. **Badania USG jamy brzusznej, piersi, tarczycy, doppler tętnic szyjnych i żył, łącznie z konsultacją chirurgiczną**. Certyfikat Polskiego Towarzystwa Ultrasonograficznego. Rejestracja tel. **660 073 960**. Zakopane, ul. Makuszyńskiego 1. (382/2)

◆ **Dr n. med. JACEK JANCELEWICZ**. **Badania USG TARCZYCY, JAMY BRZUSZNEJ, PIERSI, STAWÓW (kolano, bark i inne), NACZYŃ – DOPPLER TĘTNIC SZYJNYCH I ŻYŁ KOŃCZYN DOLNYCH**. Soboty od 11:00, Nowotarska 10 c. Tel. 604 916 262. (252/NT)

NOWY TARG

◆ **Gabinet USG, opisy zdjęć rtg. LEK. MED. DAMIANA MAJDA** – specjalista radiolog. **Badania USG: jamy brzusznej, piersi, szyi, tarczycy. USG Doppler kolor tętnic szyjnych i kręgowych, żył i tętnic kończyn**. Ul. Szafarska 14, pon, wt, czw. 14.30-17. Rej. 604 437 310. (1/NT)

◆ **RTG dla dorosłych i dzieci**, nowoczesna technologia, przystępne ceny, krótki termin oczekiwania, opis zdjęć przez specjalistów radiologii. **Zaprasza NZOZ PULS**, ul. Wojska Polskiego 14, tel. 18 261 17 58. Czynne: pn., wt., śr., czw. 8-17, pt. 8-16. (210/2)

◆ **Centrum Zdrowia „Intermed”**, ul. Pajerskiej 8A. **Badania USG: jamy brzusznej, tarczycy, piersi, węzłów chłonnych, moszny, naczyń tętniczych i żylnych, badania naczyniowe, serca. Badania rtg dzieci i dorosłych** – codziennie. Rejestracja: 18 549 16 66. (118/NT)

KROŚCIENKO

◆ Lek. med. **Wojciech Granowski**. **USG: JAMY BRZUSZNEJ, TARCZYCY, JADER, DOPPLER: TĘTNIC SZYJNYCH, TĘTNIC I ŻYŁ KOŃCZYN, OPISY ZDJĘĆ RTG**. **Ul. Esperanto 2**. Rejestracja: 604 567 583. (133/NT)

INTERNA ZAKOPANE

◆ **GASTROMED INTERNA i ENDO-SKOPIA** Specjalistyczna Poradnia Internistyczna, ul. Stolarczyka 12. **Lek. med. Henryk Chodurski** przyjmuje pon.-pt. po wcześniejszej rejestracji telefonicznej: 18 20 646 64, 606 46 39 40. www.gastromedzakopane.pl (10/2)

◆ Lek. **ALINA ŁOJAS. SPECJALISTA MEDYCYNY RODZINNEJ**. **Badania** kierowców, badania do pozwolenia na broń. Tel. 602 24-27-54. (11/2)

NOWY TARG

◆ **Specjalistyczny Gabinet Lekarski** – lek. med. **Witold Kalata**, specjalista chorób wewnętrznych. **N. Targ**, ul. Krasieńskiego 3, gabinet Cardim. Rej. 600 354 696, 516 618 111. Porady internistyczne i kardiologiczne. Kwalifikacje do zabiegów operacyjnych. (167/NT)

PEDIATRIA ZAKOPANE

◆ **Indywidualna Specjalistyczna Praktyka Lekarska – GRAZYNA MAŁEK – pediatra**. Codziennie: Droga do Olczy 8 b. Tel. 18 20 14-999, 603 610-605. (19/2)

◆ **Pediatra TERESA BURNAT** – specj. chorób dzieci. Wizyty domowe, tel. 18 20-125-92, 604 06-17-26. Gabinet: Bulwary Słowackiego 4A/3. (21/2)

◆ **MEDICAL CLINIC** – KONSULTACJE SPECJALISTÓW KLINIK CMUJ W KRAKOWIE – ul. Tetmajera 7, tel. 601 633-915, przyjmuje: piątek-niedziela. **Dr n. med. ANNA HUZIOR-BAŁAJEWICZ** – specjalista pediatrii. (37/2)

◆ **PEDIATRYCZNE WIZYTY DOMOWE. Lek. Janina Kovacs**. Tel. 601860090 (245/NT)

OKULISTYKA ZAKOPANE

◆ Lek. med. **LUCYNA GALICA-JURECKA** – OKULISTA, **Optometrysta PWR**, ul. Krupówki 52 (obok Biura Ogłoszeń TP) – pon. i śr. w godz. 10-13, 16-18, wt., czw. i pt. 10-13. Zakład optyczny na miejscu. Rejestracja tel. **18 20 66 824** czynna od 10-18, w soboty 10-14. **Przy zakupie okularów zniżka na badanie okulistyczne**. (23/2)

◆ Lek. med. **NADZIEJA KLASIŃSKA** – specjalista chorób oczu, ul. Kasprusie 1b – (zakład optyczny), wtorek i czwartek 14.30-16. Tel. 18 20 149 71. Diagnostyka i leczenie okulistyczne. Pełny wybór szkieł kontaktowych. (26/2)

◆ **GABINET OKULISTYCZNY. Specjalista okulista lek. MAŁGORZATA KWIATKOWSKA**. **Ul. Chałubińskiego 37B**, tel. 18 20 62-907, 601 177-405 przyjmuje pn. i czw. od 16-17, Zakopane, ul. Sienkiewicza 3B, przyjmuje wt. 16-17, pt. 17-18. W nagłych przypadkach codziennie. (27/2)

◆ Lek. med. **TOMASZ SZTENCEL** – OKULISTA. Dobór soczewek kontaktowych. Zakład optyczny na miejscu. Zakopane, Na Wilcznik 1 a. **NAGŁE PRZYPADKI: 604 42 65 92**. Rejestracja tel. czynna od 9-18, w soboty 10-13, 18 20 153 73. (28/2)

◆ Lek. med. **ESTERA RÓŻEWICZ** – OKULISTA. Diagnostyka i leczenie chorób oczu. Wtorek 9-12, czwartek 16-18, piątek 10-12. **Ul. Gimnazjalna 1 (DOM RZEMIO-SŁA)**. Tel. dom. 18 20 68 148, 606 609 406. (29/2)

◆ **GABINET OPTOMETRYCZNY**. **Badanie wad wzroku i dobór okularów. Inż. LUCYNA MARUCHA** Optometrysta UM Poznań. Zakład Optyki Okularowej, ul. Kasprusie 1B. Tel. 18 20 149 71, www.optyka-optometria.pl (300/2)

◆ Lek. med. **WERONIKA MARASZEWSKA** – specjalista chorób oczu przyjmuje: pon. 10-12, wt. i czw. 16-18. **Ul. Zamojskiego 17 a**, tel. 18 20 121-66, 695 996 417. (30/2)

NOWY TARG

◆ Lek. med. **Marta Kotylak** – specjalista chorób oczu. leczenie schorzeń oczu, soczewki kontaktowe, orzecznictwo, badania profilaktyczne, okulistyka dziecięca, kwalifikacje do laserowego usuwania wad wzroku, komputerowe badanie pola widzenia, badanie tomografii komputerowej oczu (OCT). **Ul. Kolejowa 10**, pon, pt 9-17, wt, czw. 14-17. Rej. 509 297 858, 18 26 73 272. (5/NT)

RABKA

◆ **SPECMED, dr n. med. Małgorzata Woś**, ul. Orkana 20B, Rabka. Świadczy my usługi w zakresie konsultacji okulistycznych oraz Chirurgii Jednego Dnia. **OPERACJE ZAĆMY, LASEROWE LECZENIE SCHO- RZEŃ SIATKÓWKI I JASKRY**. Rejestracja: 18 267 67 54 lub 602 222 084 (49/NT)

◆ **DR N. MED. MAŁGORZATA WOŚ, SPECJALISTA OKULISTA**, Szpital im. Żeromskiego w Krakowie, konsultacje, zabiegi okulistyczne, KRÓTKIE TERMINY OCZEKIWANIA NA ZABIEG USUNIĘCIA ZAĆMY. **SPEC MED, ul. Prof. Jana Rudnika 3B, 602 222 084**. (431/2)

GINEKOLOGIA, POŁOŻNICTWO

ZAKOPANE

◆ **PORADNIA GINEKOLOGICZNO-POŁOŻNICZA**, lek. med. **GRZEGORZ MARKOWSKI** – spec. ginekolog-położnik, Nowotarska 79, 18 20 64 244. Przyjęcia: bezpłatne (umowa z NFZ): pn., śr., czw. 8-14.30, wt. 14-18; prywatne: wt. 18-19, pt. 16-17. (13/2)

◆ **Specjalistyczny Gabinet Chorób Kobięcych i Położnictwa, USG, USG piersi i cytologia** – lek. med. **DANUTA GRUSZKA-WRÓBEL**, specjalista ginekolog-położnik. Droga do Samków 3 A, poniedziałki i czwartki od 16. Tel. 18 20 629-50, 604 118 380. (40/2)

◆ Lek. med. **MACIEJ WIDERA** – ginekolog – położnik – USG, CYTOLOGIA. Przyjmuje: wt. i czw. 16-18 po uzgodnieniu tel. 602 389-411. **Ul. Kaszelewskiego 6** (dojazd od ul. Powstańców Śląskich przez parking pod Gubałówką). (41/2)

◆ Lek. med. **ANNA PRUSAK** specjalista ginekolog-położnik. USG ginekologiczno-położnicze, USG piersi, USG 3D/4D, cytologia, KTG, laser. **Ul. Sienkiewicza 3b**, środa 16-18, czwartek 10-12, 606 29 39 38. (43/2)

◆ **MEDICAL CLINIC** – dr n. med. **MARIUSZ BAŁAJEWICZ** – specjalista ginekologii i położnictwa. **Ul. Tetmajera 7**, 601 480-163, pt. i sob. – **USG przesiewowe 4D**, KTG, cytologia, niepłodność, menopauza, posiewy (bakteryjne, chlamydia, wirusy HPV). (45/2)

◆ **Specjalistyczny Gabinet Lekarski Ginekologiczno-Położniczy** – dr n. med. **ANDRZEJ SAŁYK** – USG, cytologia, bezbolesne usuwanie nadżerki metodą Krio – przyjmuje: ul. Nowotarska 79 (koło ronda); pon., śr., i czw. od godz. 16. Tel. 604 802-696, rejestracja telefoniczna 13-14.: 18 20-143-79. (46/2)

◆ **SPECJALISTA GINEKOLOG POŁOŻNIK** – **ANNA BAŃKOWSKA-PODOLAK** przyjmuje w gabinecie przy ul. Ks. Stolarczyka 12 – poniedziałki, środy 17-19 – USG, cytologia. 601 28-15-79. (139/2)

◆ **SPECJALISTYCZNY GABINET GINEKOLOGICZNO-POŁOŻNICZY. LEK. AGNIESZKA GUJA-BORKOWSKA**. USG, cytologia. Przyjmuje: ul. Kościeliska 28. Tel. 500 445 842. (421/2)

NOWY TARG

◆ **Dr hab. n. med. Hubert Wolski**, specjalista ginekolog-położnik USG 3D, 4D, cytologia, ul. Waksmundzka 67, Nowy Targ. Rejestracja telefoniczna 660 615 089. (18/NT)

◆ **PRYWATNY GABINET SPECJALISTYCZNY POŁOŻNICTWO I GINEKOLOGIA, MEDYCYNĄ PRZECIWWSTARZENIOWĄ, BRASTER** – nieinwazyjna metoda wykrywania wczesnego raka piersi. **Lek. spec. Bogumiła Moskal-Jarmolińska**. Przyjmuje pon., wt., czw. ul. Witosa 26/1, rej. 601 501 397, 18 266 34 27. (166/NT)

◆ **LaserMED** – ginekologia, a w tym laserowa i estetyczna. **Ul. Krzywa 17**, tel. +48 18 888 02 00, www.lasermed.com.pl www.facebook.com/lasermedNT (178/NT)

◆ **GINEKOLOGIA I POŁOŻNICTWO, GINEKOLOGIA ONKOLOGICZNA, JERZY KIEDZIUCH** – jedyny na Podhalu specjalista w zakresie ginekologii onkologicznej. **Badanie USG w cenie konsultacji, cytologia. Centrum Zdrowia „Intermed”**, ul. Pajerskiej 8a. Rejestracja 18 549 16 66, www.intermed24.pl (265/NT)

◆ **Gabinet ginekologiczny – SPECJALISTA GINEKOLOG-POŁOŻNIK KRYSTYNA BUŃDA**. Gabinet czynny: wt., śr., pt. 14-17. **Ul. Sobieskiego 15**. Tel. 18 266-22-39, 605 048 900. (11/NT)

◆ **AB CLINIC CENTRUM GINEKOLOGII I LECZENIA NIEPŁODNOŚCI** – lek. **Anna Gąsiorowska i lek. B. Pflaum**. Prowadzenie ciąży, USG, cytologia, KTG, leczenie schorzeń ginekologicznych. **Ul. Długa 129** (budynnek Femedici), rejestracja: **603 774 775** (433/2)

PORONIN

◆ **LEK. MED. AGNIESZKA ZGODA-DYKA** – **SPECJALISTA GINEKOLOG-POŁOŻNIK. USG, CYTOLOGIA**. Przyjmuje: ul. Za Torem 28D. Tel. 606 420 912. (326/2)

RABKA

◆ **PORADNIA GINEKOLOGICZNA – KONSULTACJE, LECZENIE, DIAGNOSTYKA, USG, Magneto STYM** – leczenie nietrzymania moczu z przyczyn ginekologicznych, urologicznych i neurologicznych. **NSZOZ Rabka-Zdrój**, ul. Jana Pawła II 26. Rej. 8-18, tel. 18 26 76 929, lecznienszoz-spj.region-rabka.pl (151/NT)

SPEC. GABINETY LEKARSKIE

ZAKOPANE

◆ Lek. med. **ALEKSANDRA SKUPIEŃDUDEK** – **MEDYCYNĄ PRACY** – badania profilaktyczne, badania kierowców oraz dla celów sanepid. – ul. Sienkiewicza 3 b, pon. i czwartki 9-11, środy 15-17, tel. 603 125-551 (38/2)

◆ **CHOROBY NACZYŃ – DIAGNOSTYKA DOPPLER USG, KONSULTACJE**, również badania USG tarczycy, piersi, węzłów chłonnych, ślinianek. **OSTATNI PIĄTEK MIESIĄCA**. Zakopane, ul. Orkana 6D, rejestracja: tel. 18/2064415 (146/2)

◆ **Centrum Medyczne STAR-MED**, ul. Kazimierza Przerwy-Tetmajera 23, tel. 18 26 377 00, e-mail: centrummedyczneonet.pl. **PORADNIE: – ORTOPEDYCZNA, – CHIRURGII OGÓLNEJ, – CHIRURGII NACZYNIOWEJ, – UROLOGII, – CHOROBY WŁĘTRZNYCH, KARDIOLOGII, – FIZJOTERAPII, – NEUROLOGII, – ENDOKRYNOLOGII. PRACOWNIE: USG, RTG, EMG, punkt pobierania krwi**. (429/2)

NOWY TARG

◆ **MEDYCYNĄ PRACY** – lek. med. **Dariusz Zarzycki** specjalista chorób wewnętrznych i medycyny pracy, badania okresowe, badania kierowców. **Ul. Wojsk Ochrony Pogranicza 8A**, wt, śr, czw, od 16-ej. Tel. 18 549 16 66. (175/NT)

LARYNGOLOGIA

ZAKOPANE

◆ **GABINET LARYNGOLOGICZNY. Specjalista laryngolog lek. PAWEŁ KWIATKOWSKI**. Dobór aparatów słuchowych. **Ul. Sienkiewicza 3B**: pon. i czw. od 16-17. **Ul. Chałubińskiego 37B**, wt. i pt. 17-18. W sprawach pilnych codziennie: 18 20-62-907. Wizyty domowe, 603 125-510. (34/2)

◆ **Dr n. med. JANUSZ KWIATKOWSKI** – **specjalista laryngolog**, ul. Sienkiewicza 3 B: środy i piątki w godz. 16-17. Wzrosty domowe, tel. 18 20 638-76, 605 200 885. (33/2)

◆ **WOJCIECH MAŁEK** – spec. audiolog laryngolog. Zakopane, Dr do Olczy 8 b (codziennie) i Nowotarska 79 ZAK-MED (pn., czw.) i wizyty domowe. Nowy Targ, Kopernika 7. **DOBÓR APARATÓW SŁUCHOWYCH. BADANIA SŁUCHU: AUDIO-METRIA, TYMPANOMETRIA, OTOEMISJA, ABR; ENDOSKOPIA**. Badania okresowe pracowników. 18 20 14 999, 601 46 04 50. (31/2)

◆ Lek. med. **KSENIA SZCZEPANIK-ŁADYGIN, PEDIATRA I LARYNGOLOG dzieci i dorosłych**. **Ul. NOWOTARSKA 79 (ZAK-MED)**, pn. 16-18, śr. 9-11. Rejestracja: 18 20 018-40, tel. 502 485-903. (32/2)

RABKA

◆ **DR N. MED. MIECZYŚLAW KOSSEK** – **SPECJALISTA OTOLARYNGOLOG**. Choroby uszu, nosa, gardła i krtań u dzieci i dorosłych. Choroby alergiczne górnych dróg oddechowych. Kompleksowa opieka na chorym dzieckiem. **Rabka, Orkana 19B, CH „Małgosia”** l/p, pok. 4. Pon.-śr. pt. 16-17, 18 26 70 509, 603 055 491. (8/NT)

◆ **DR N. MED. JAN WOŚ, SPECJALISTA OTOLARYNGOLOG**, Szpital im. Żeromskiego w Krakowie, badanie dorosłych i dzieci (endoskopia w cenie), usunięcie migdałków, operacje przegrody nosa i endoskopowa zatok, leczenie chrapania. **SPEC MED, ul. Prof. Jana Rudnika 3B, 602 222 084**. (360/2)

NOWY TARG

◆ **LaserMED** – laserowe leczenie chrapania i laserowe podcinanie wędzidełek. **Ul. Krzywa 17**, tel. +48 18 888 02 00, www.lasermed.com.pl www.facebook.com/lasermedNT (181/NT)

◆ Lek. med. **Magdalena Król** – **specjalista otolaryngolog i specj. foniatra laryngolog**. **N. Targ Długa 100** (róg Szafarskiej), wt. czw. 16-17, w pozostałe dni po 18-ej ul. Gorczańska 71. Tel. 18 26 658 04, 607 507 929. **Badania słuchu: TYMPANOMETRIA, AUDIOMETRIA**. Testy skórne, alergiczne, badania nauczycieli i kierowców. (6/NT)

PODOLOGIA

ZAKOPANE

◆ **GABINET PODOLOGICZNY „STUDIO ORCHIDEA”** – specjalista podolog. **Leczenie grzybicy paznokci, wrastające paznokcie** – klamry, metoda Arkady, rekonstrukcja płytki. **Pedicure specjalistyczny, usuwanie modzeli i odcisków, wykonywanie odciżeń i ortoz indywidualnych**. **Ul. Grunwaldzka 11b**, 600 801 792, studioorchidea.net (329/2)

◆ **GABINET PODOLOGICZNY mgr Jolanta Skuta**, Zakopane, ul. Sienkiewicza 3. **Specjalistyczny pedicure, modele, brodawki, skuteczna i szybka terapia, stopa cukrzycowa, wrastające paznokcie, pękające pięty i inne**. Tel. **531 467 974**, stopypodhale.pl (289/NT)

NOWY TARG

◆ **GABINET PODOLOGICZNY mgr Jolanta Skuta**, Nowy Targ, ul. Szafarska 93c. **Specjalistyczny pedicure, modele, brodawki, skuteczna i szybka terapia, stopa cukrzycowa, wrastające paznokcie, pękające pięty i inne**. Tel. **531 467 974**, stopypodhale.pl (286/NT)

ENDOSKOPIA

ZAKOPANE

◆ **GASTROMED INTERNA i ENDO-SKOPIA** Pracownia Endoskopowa, ul. Stolarczyka 12. **Dr Henryk Chodurski** przyjmuje pon.-pt. po rejestracji telefonicznej: 18 20 646 64, 606 46 39 40. Także w ramach NFZ. **Gastroskopia, kolonoskopia**. (68/2)

NOWY TARG

◆ **LEK. MED. CEZARY WOJŚLAWSKI** – **CHIRURG**. **Gastroskopia, kolonoskopia, rektoskopia**. **Ul. Rynek 24**. Wtorek: 15-17, sobota: 9-11 oraz po telefonicznym uzgodnieniu: 18 266-63-78, 606 262 796. (17/NT)

ORTOPEDIA

ZAKOPANE

◆ **GABINET LEKARSKI ORTOPEDYCZNY USG, LECZENIE FAŁĄ UDERZENIOWĄ** – lek. med. **STANISŁAW NOWAK**. **Ul. Krzeptówki 87 (DWAPENA)**. Przyjęcia: wtorek, środa, czwartek. Rejestracja: 661 600 100. (336/2)

◆ **SPECJALISTYCZNY GABINET ORTOPEDYCZNO-URAZOWY, prof. dr hab. med. Daniel Zarzycki**, ul. Jagiellońska 34, wtorki 17-19. Rejestracja telefoniczna: 668 690 415. (268/2)

◆ **GABINET ORTOPEDYCZNY. Dr n. med. WOJCIECH KĄCKI**. Przyjmuje: piątki (17-19): Zakopane, Balzera 18, rejestracja: 606 509 539; poniedziałki (18-20): ALLMEDICA, Nowy Targ, Kolejowa 31, rejestracja: 18 265 74 88 (196/2)

◆ **PORADNIA ORTOPEDYCZNA, lek. med. SZYMON BANAK** przyjmuje w poniedziałki 17.00-19.00, ul. Makuszyńskiego 1, Zakopane. Rejestracja telefoniczna: 694 41 35 49. (405/2)

◆ Lek. med. **JANUSZ KALISKI, SPECJALISTYCZNY GABINET ORTOPEDYCZNY I MEDYCYNĄ PRACY** (porady ortopedyczne, RTG, USG, badania profilaktyczne, badania kierowców, badania osób ubiegających się o pozwolenie na broń). **Ul. TETMAJERA 23** (Centrum Medyczne STAR-MED), tel. 509 961-365. (428/2)

◆ **Dr n. med. BARBARA JASIEWICZ**, specjalista ortopeda, przyjmuje w Zakopanem, droga na Antałówkę 3. Konieczna rejestracja, tel. 784 343 665. (392/2)

NOWY TARG

◆ **LaserMED** – leczenie zwyrodnień stawów i urazów sportowych **komórkami macierzystymi** oraz osoczem bogatopłytkowym. **Ul. Krzywa 17**, tel. +48 18 888 02 00, www.lasermed.com.pl www.facebook.com/lasermedNT (250/NT)

◆ **Specjalistyczny Gabinet Ortopedyczny** – lek. med. **Piotr Ratułowski**. **USG stawów kolanowych, barkowych i innych. USG stawów biodrowych u dzieci, mięśni i ścięgien**. Rynek 24, wtorki i piątki 15-18. Tel. 606 49 16 16, 604 630 633. **Możliwość prywatnych operacji artroskopowych i innych w Klinice Św. Łukasza w Bielsku-Białej**. (107/NT)

◆ **Dr n. med. SMĘTKOWSKI ANDRZEJ** – **CHIRURG ORTOPEDA**. Specjalizacja: **Chirurgia kręgosłupa, zespoły bólowe kręgosłupa oraz deformacje kręgosłupa. Specjalizacja w zastosowaniu technik mało inwazyjnych w chirurgii kręgosłupa. Gabinet: MEDICAL CLINIC PODHALE, Waksmund, 18 26 44 000**. (302/NT)

MURZASICHLE

◆ **MAGDALENA DANIEL**, specjalista chirurgii dziecięcej oraz leczenia ma-
łoinwazyjnego chorób paznokci meto-
dą Arkady. Prywatny Gabinet Chirurgicz-
ny, Murzasichle, ul. Chycokówka 1, tel. 602
651 002. (437/Z)

NEUROCHIRURGIA

NOWY TARG

◆ Lek. **ZBIGNIEW FLORCZAK** – specja-
lista neurochirurgi i neurotraumatologii
oraz chirurgi ogólnej. Gabinet: **MEDICAL
CLINIC PODHALE**, Waksmund, 18 26 44
000. (303/NT)

CHIRURGIA
NACZYNIOWA

NOWY TARG

◆ **LaserMED** - laserowe leczenie żyła-
ków, skleroterapia, laserowe zamykanie
naczyniek. Ul. Krzywa 17, tel. +48 18 888
02 00, www.lasermed.com.pl www.facebook.com/lasermedNT (261/NT)

UROLOGIA

ZAKOPANE

◆ **MAREK HANDZLIK** - SPECJALI-
STA UROLOG. USG układu moczowego.
Przyjmuje co drugą środę. **ZMIANA AD-
RESU**: ul. Orkana 6d (NZOZ „Medica-
tio”). Rejestracja pn.-pt. 8-18: 18 20 644
15. (62/Z)
◆ **GABINET UROLOGICZNY**, lek. Ja-
nusz Szczepka - specjalista urolog -
chirurg - USG nerek, pęcherza, prostaty,
uroflowmetria, cystoskopia, laseroterapia.
Ul. Gimnazjalna 1, pt. 16-19, sob. 9-11. tel.
502 733-153. (111/Z)

NOWY TARG

◆ **Prywatna Poradnia Urologiczna**
UROVITA, ul. Szafłarska 93d, specjaliści
urologzy pracujący w Pododdziale Uro-
logicznym Szpitala Powiatowego w Zako-
panem: lek. Piotr Trybek, lek. Leszek Mi-
chalski, lek. Wojciech Lewandowski. Po-
radnia czynna po południu, po rejestracji
telefonicznej: (32) 11 14 260 po godz.
15.00, tel: 606 201 080 w godz. 8.00-
15.00. (174/NT)
◆ **Dr n. med. Sylwester Kranas** - chi-
rurg, specjalista urolog. N. Targ, ul. Dłu-
ga 129. FEMEdica. 18 26 633 11, 603 774
775. (231/NT).

RABKA

◆ **PORADNIA UROLOGICZNA - KON-
SULTACJE, LECZENIE, USG**, Magne-
to STYM - leczenie nietrzymania moczu
z przyczyn ginekologicznych, urologicz-
nych i neurologicznych . NSZOZ Rabka
Zdrój, ul. Jana Pawła II 26. Rej. 8 18, tel. 18
26 76 929, www.leczenienszozspj.region-rabka.pl (36/NT)

NEUROLOGIA

ZAKOPANE

◆ **GABINET NEUROLOGICZNY**, dr n.
med. **RYSZARD BIELSKI** - specjalista
neurolog. Przyjmuje ul. Kościuszki 11 (nr
jedenaście), wt. i czw. 15-16.30. Rejestracja
tel.: 602 624-020. Padaczka, choroby
kręgosłupa, profilaktyka udarów mózgu,
nerwice. (60/Z)

NOWY TARG

◆ Lek. med. specjalista neurolog, spec-
jalista rehabilitacji neurologicznej **Da-
riusz Grzywnowicz** - przyjmuje w **Centrum
Zdrowia „INTERMED”**, ul. Pajerskiej 8A.
Diagnostyka, terapia i rehabilitacja układu
nerwowego oraz narządu ru-
chu. Tel. 18 549 16 66. www.intermed24.pl (242/NT)
◆ **STANISŁAW SKRZYPEK** - specja-
lista neurolog przyjmuje codziennie od
pn. do pt. 17-20. Ul. Gorceńska 29, rów-
nież wizyty domowe. Tel. 507 060 345.
(80/NT)

REUMATOLOGIA

ZAKOPANE

◆ **Dr n. med. JACEK JANCELEWICZ**,
specjalista reumatolog. Konsultacje spe-
cjalistyczne dorosłych i dzieci. USG stawów.
Recepty refundowane. Nowotarska 10 c,
soboty od 11.00, 604 916 262. (237/NT)

NOWY TARG

◆ Lek. med. **STANISŁAWA PIERZ-
GA** - specjalista reumatolog, przyjmu-
je w środy 16-17, Ul. Szafłarska 14. tel. 606
626 608. (102/NT)

NEFROLOGIA

NOWY TARG

◆ **CHOROBY NEREK I UKŁADU MO-
CZOWEGO** - specjalista nefrolog **Ma-
rek Truczka** przyjmuje: ul. Długa 44, w po-
niedziałki 16-18. Tel. 600 314 922 (2/NT)

KARDIOLOGIA

ZAKOPANE

◆ Lek. med. **WŁODZIMIERZ RÓŻE-
WICZ** - specjalista chorób wewn., kar-
diolog - przyjmuje: ul. Gimnazjalna 1
(DOM RZEMIOSŁA), pon. i śr. 17-19. Wizi-
ty domowe. EKG. Tel. 18 20 68-148, 604
44-07-39. (59/Z)
◆ Lek.med. **MICHAŁ STASZEL**, specja-
lista kardiolog, specjalista chorób we-
wnętrznych. EKG, Holter EKG, Holter ci-
śnieniowy, EKG wysiłkowe. Zakopane, ul.
Sienkiewicza 4a, rej. telefoniczna **782 24
20 00** (od 17:00). (417/Z)

NOWY TARG

◆ **Dr n. med. Genowefa Kmieć** - spe-
cjalista kardiolog, specjalista chorób
wewnętrznych, ECHO SERCA Z DOPL-
REM, EKG, Holter EKG, Holter ciśnieniowy.
Nowy Targ, Rynek 24 - soboty w godz.
9-12. Rabka, ul. Orkana 18f/31 w piąt-
ki 16.-19. Rejestracja telefonicznie: 601 91
22 73. (16/NT)
◆ **„ZDROWE SERCE”** ul. Wojska Pol-
skiego 14, ECHOKARDIOGRAFIA, EKG
WYSIŁKOWE, HOLTER CIŚNIENIA i EKG.
Dla dorosłych i dzieci. Kardiolog Paweł
Chruściel. Rej. 18 26 672 56, 604 468 992
(dzieci), 666 942 546 (dorosli). (89/NT)
◆ **Specjalistyczna Pracownia Echokar-
diografii Dzieci i Dorosłych „ZDROWE
SERCE”**, Ul. Wojska Polskiego 14, Beata Ra-
dzymińska-Chruściel i Paweł Chruściel. Re-
jestracja - dzieci: 604 468 992, dorosli: 18
26 672 56. (56/NT)
◆ **Specjalistyczny Gabinet Kardio-
logiczny lek. med. Robert Długopolski** -
specjalista chorób wewnętrznych i
kardiologii. ECHOKARDIOGRAFIA, EKG
WYSIŁKOWE, EKG-HOLTER. Przycho-
dnia „Allmedica”, Kolejowa 31, czwartki od
16.00. Rejestracja: 18 265 74 88, 606 683
999. (112/NT)
◆ **PAWEŁ CHRUSCIEL**, specjalista kar-
diolog, specjalista chorób wewnętrz-
nych. Echokardiografia, EKG wysiłkowe,
holter ciśnienia. Ul. Wojska Polskiego 14,
cały tydzień od godziny 16, rej. 18 26 672
56, 666 942 546. (4/NT)
◆ **Centrum Zdrowia „INTERMED”** **Ro-
bert Długopolski** - specjalista chorób
wewnętrznych, kardiolog. Nowy Targ, ul.
Pajerskiej 8A. Konsultacje kardiologicz-
ne, kwalifikacje do zabiegów operacyjnych,
ECHOKARDIOGRAFIA (usg serca), HOLTER
EKG. Tel. 18 549 16 66. www.intermed24.pl (241/NT)
◆ **CHOROBY SERCA, UKŁADU KRĄ-
ŻENIA, CHOROBY WEWNĘTRZNE, EKG,
ECHO SERCA, HOLTER EKG, HOLTER
CIŚNIENIOWY, KONTROLA STYMU-
LATORÓW SERCA I KARDIOWERTE-
RÓW - DEFIBRYLATORÓW**. Lek. med.
Daniel Pielczarski, specjalista cho-
rób wewnętrznych. Ul. Kolejowa 31. Tel.
606 683 999, 502 490 805 (do godz. 19).
(108/NT)

◆ Lek. **TERESA KOŹMIK** – Konsultacje
kardiologiczne. Kwalifikacje do zabiegów
operacyjnych oraz kardiochirurgicznych.
Badania echokardiograficzne, ocena Hol-
tera, EKG, Testów wysiłkowych. Gabinet:
MEDICAL CLINIC PODHALE, Waksmund,
18 26 44 000. (304/NT)

CZARNY DUNAJEC

◆ **SPECJALISTYCZNY GABINET KAR-
DIOLOGICZNY LEK. MED. ROBERT
DŁUGOPOLSKI** - SPECJALISTA CHO-
RÓB WEWNĘTRZNYCH I KARDIOLO-
GII. Przyjmuje w NZOZ „VITA”, ul. Mo-
ścickiego 5, w wyznaczone czwartki od
godz. 15.30. Tel.: 18 265 70 10, 698 526
042. (109/NT)

LOGOPEDIA

NOWY TARG

◆ **PRACOWNIA LOGOPEDYCZNA
MOWA**, kompleksowa diagnoza i tera-
pia dzieci i dorosłych - wady wymowy,
jąkanie, zaburzenia komunikacji. N. Targ,
ul. Kowaniec 2, lub z dojazdem do klien-
ta 533501509, www.logopedamowa.pl
(200/NT)
◆ **Centrum Zdrowia „INTERMED”**
neurologopeda mgr **Aleksandra Sobo-
lewska-Kędzior**, neurologopeda mgr
Halina Pudysz. Kompleksowa diagno-
styka i terapia logopedyczna. Więcej in-
formacji: www.intermed24.pl, ul. Pajers-
kiej 8a, tel. 18 549 16 66. (310/NT)

WITÓW

◆ **PRYWATNA PRAKTYKA LOGOPE-
DYCZNA** - mgr **Elżbieta Watycha** - lo-
gopeda, pedagog specjalny. Usługi w za-
kresie wczesnej interwencji, diagnozy
i terapii zaburzeń i wad wymowy dzieci
i dorosłych. Witów 245c. Rejestracja tel.
604215061 (252/Z)

PSYCHOLOGIA,
PSYCHIATRIA

ZAKOPANE

◆ Lek. med. psychiatra **ZBIGNIEW
ŁABĘDZKI** - depresje, lęki, obsesje, za-
burzenia psychiczne wieku podeszłe-
go, nerwice, anoreksja i bulimia, bezsen-
ność. Ul. Sienkiewicza 3 „Radowid”, pon.
9-14, wt. 9-19. 18 20 700-40, 501 056
947. www.zbigniew-labedzki-psychiatra.com (70/Z)
◆ **Specjalista psychiatra, lek. med.
EWA MAKIEŁA** - przyjmuje w Zakopa-
nem, ul. Nowotarska 10 c - środy 15-17.
Rejestracja w godz. dopołudniowych: 18
20 155 66. (231/Z)
◆ **Mgr JAN DYBA, Psycholog** - psy-
choterapia zaburzeń psychicznych (de-
presja, nerwice, lęk, uzależnienia), radze-
nie sobie z sytuacjami trudnymi, tera-
pia rodzin, terapia grupowa; ul. Na Wilcz-
nik 1a, www.jandyba.pl. Tel. 602655100.
(315/Z)
◆ **PRACOWNIA PSYCHOLOGICZNA -
ANNA JANUSZEK**, ul. Nowotarska 12 D
(dom „Jarosta”), 609 664 379. Badania
psychologiczne kierowców i operatorów
maszyn, pomoc psychologiczna, dorad-
stwo zawodowe. Jakość i przystępne ceny.
Dorosli, młodzież, dzieci. pracownia@psychologzakopane.pl (279/Z)
◆ **Dr n. med. ROMAN KRYSZTOFIAK** -
specjalista psychiatra. 30-letnia prakty-
ka międzynarodowa. **Kompleksowa dia-
gnostyka, terapie wszelkich zaburzeń
sfery psychicznej, zaburzeń snu i uza-
leżnień**. Ul. Kościuszki 14b, pok. 5 - 787
923 720. (423/Z)
◆ **MAŁGORZATA STOPKA-OLESIAK**,
psycholog, młodzież, dorośli. Konsultacje,
badania, terapia. Tel. 600041905. ul. Gim-
nazjalna 3/4 „Centrum Psychologiczne Cel
- PSYCHOTESTY, usługi psychologiczne dla
dzieci, młodzieży i dorosłych”. (386/Z)

NOWY TARG

◆ **MACIEJ BRYNIARSKI**. Lek. specja-
lista psychiatra. Nowy Targ, ul. Wojska
Polskiego 24. Przyjmuje: pon. 14.30-17,
czw. 14-17. Rejestracja, wizyty domowe;
tel. 608 480 432. (19/NT)

◆ **Specjalista psychiatra IWONA TI-
MEK** przyjmuje pod nowym adresem
ul. Kolejowa 22, I piętro. Pon. 15.30-18,
czw. 15-17. Tel 512-076-640 (303/Z)
◆ **SPECJALISTA PSYCHIATRA, MEDY-
CYN PRACY** - dr n. med. **MICHAŁ GA-
ŁECKI** - wtorki, czwartki i piątki od godz.
15, Nowy Targ, ul. Szkolna 2, rejestracja tel.
603 97-19-11. Leczenie nerwic, depresji,
psychozy, zaburzeń osobowości, uzależ-
nień. Wizyty domowe. (74/Z)
◆ **GABINET PSYCHOLOGICZNO-
PSYCHOTERAPEUTYCZNY** Nowy Targ,
ul. Kolejowa 22. Konsultacje i opinie psy-
chologiczne, psychoterapia. Rejestracja te-
lefoniczna: mgr **Marta Szyrkowiec-Pa-
ruzel** (terapia poznawczo-behawioralna)
604536415, mgr **Kamila Bryja** (terapia
psychodynamiczna) 508993461. (389/Z)
◆ **BADANIA PSYCHOLOGICZNE, PSY-
CHOTESTY**: kierowców i operatorów, osób
skierowanych za alkohol, punkty, wypadek.
Beztresowo, bez kolejek. Nowy Targ, ul.
Długa 35. Tel. 606 515 717. Zapraszamy!
(306/NT)

KLIKUSZOWA

◆ **Gabinet Psychologiczny dla Dzieci
i Młodzieży**. Diagnoza, terapia, w spar-
cie dla rodziców, Klikuszowa 40a, reje-
stracja: 535 122 256, psycholog-podhale.
pl (217/NT)

PROKTOLOGIA

ZAKOPANE

◆ **SPECJALISTYCZNY GABINET PROK-
TOLOGICZNY** dr n. med. **Paweł Gwóźdz**.
Operacyjne i nieoperacyjne leczenie żyła-
ków odbytu, szczeliny, przetok i innych
schorzeń proktologicznych. **Rejestracja
tel. 660 073 960**. Zakopane, Makuszyń-
skiego 1. (153/Z)

NOWY TARG

◆ **LaserMED** - laserowe leczenie hemo-
roidów. Ul. Krzywa 17, tel. +48 18 888 02
00, www.lasermed.com.pl www.facebook.com/lasermedNT (180/NT)
◆ **HEMOROIDY, ŻYŁAKI ODBY-
TU** – nieoperacyjne leczenie, inne choro-
by odbytu – szczeliny, kłykiny, brodaw-
ki, świąd, zapalenia, krwawienia, zaparcia.
EW MED. Lek. Ewa Żegleń-Kacprzak,
ul. Szpitalna 8, 606 117 824. (176/NT)

DERMATOLOGIA

ZAKOPANE

◆ **SPECJALIŚCI DERMATOLODZY
- WENEROLODZY**, asystenci Klini-
ki CMUJ: dr med. **Marek Brzewski** i dr
med. **Paweł Brzewski**. Przyjmują w piąt-
ki 17-19. Ul. Makuszyńskiego 1. Rejestracja:
12 267 35 60, 608 472-034. (66/Z)
◆ **Lek. med. DANUTA SZTENCCEL** -
**SPECJALISTA CHORÓB SKÓRY, KO-
SMETOLOG** - zmarszczki, mezotera-
pia, laseroterapia, peelingi lecznicze, zna-
miona barwnikowe, raki skóry, brodaw-
ki, przeszczep włosów - kwalifikacja. Na
Wilcznik 1A, 18 20 153-73. (65/Z)
◆ **Lek. ANNA IGRAS, SPECJALISTA
DERMATOLOG-WENEROLOG**. Choroby
skóry, włosów, paznokci i przenoszone dro-
gą płciową. Badanie znamion dermatosko-
pem, kriochirurgia, elektrokoagulacja. **Ul.
Nowotarska 79** (wtorki, czwartki). Wi-
zyty domowe. Tel. 600 044 624. (422/Z)
◆ **Lek. med. KRZYSZTOF MARA-
SZEWSKI** - **DERMATOLOG, WENERO-
LOG** - zamrażanie brodawek, diagnosti-
ka znamion barwnikowych. Przyjmuje:
pon. oraz pt. 16-17; w pozostałe dni - 605
596 710. Ul. Zamoyskiego 17 a. Wizyty do-
mowe. (67/Z)
◆ **ŁUSZCZYCA SKÓRNA, ŁUSZCZYCA
STAWOWA** oporna na leczenie dermato-
logiczne, nawracająca. Recepty refundo-
wane. Dr n. med. **Jacek Jancelewicz**. Tel.
604 916 262, Zakopane Nowotarska 10 c,
soboty od 11.00. (210/NT)

RABKA

◆ **PORADNIA DERMATOLOGICZNA** -
NSZOZ Rabka Zdrój, ul. Jana Pawła II 26.
Rejestracja 8-18, tel.18 26 76 929, lecze-
nienszozspj.region-rabka.pl (153/NT)

NOWY TARG

◆ **Specjalistyczny Gabinet Der-
matologiczny, lek. med. Rita Lech-
Jóźwiakowska**, specjalista dermatolog-
wenerolog. Przyjmuje we wtorki i czwart-
ki w godz. 16-18. **Uwaga zmiana adresu:**
ul. Marii Pajerskiej 8a. Tel. 603 611 551,
www.dermatolognowytag.pl (124/NT)
◆ **LaserMED** - laserowe zamykanie na-
czynek, laserowe leczenie kurzajek, prze-
barwień, znamion, trądziku, grzybicy pa-
znokci i skóry, rozstępów oraz wielu in-
nych. Leczenie łysienia komórkami ma-
cierzystymi, osoczem bogatopłytkowym
i lampą LED. Ul. Krzywa 17, tel. +48 18 888
02 00, www.lasermed.com.pl www.facebook.com/lasermedNT (182/NT)
◆ **LEK. MED. KATARZYNA DZIUBAS-
STOCH** - **SPECJALISTA DERMATOLO-
GII I WENEROLOGII** przyjmuje we wtorki
i piątki 16-18, ul. Bolesława Wstydlivego
32. Tel. 18 264 86 38, 604 128 106. Dzwonić
po 18. (77/NT)

ENDOKRYNOLOGIA

ZAKOPANE

◆ **Prof. JERZY STARZYK** - **ENDOKRY-
NOLOG** – **Dorośli i Dzieci**. Choroby tar-
czycy, przysadki, jąder, jajników, nadner-
czy, niedobór wzrostu, przedwczesne i
opóźnione dojrzewanie, otyłość. Zako-
pane, ul. Sienkiewicza 3B. Rejestracja 18
206 22 00. Czynne: co 2-gą sobotę od
godz. 10.00. www.StarzykEndokrynolog.pl (36/Z)

NOWY TARG

◆ **DR N. MED. DOROTA SZCZEBŁO-
SKA, SPECJALISTA ENDOKRYNOLOG,
SPECJALISTA CHORÓB WEWNĘTRZ-
NYCH, LEK. MED. LOTNICZEJ** - najtaniej
na Podhalu! Nowy Targ, ul. Długa 129. Tel.
603 774 775, 18 266 33 11. (249/NT)
◆ **Centrum Zdrowia „INTERMED”**
lek. med **Irena Wójcik-Majerczak**,
endokrynolog, specjalista chorób we-
wnętrznych. Konsultacje endokrynolo-
giczne, usg tarczycy. Nowy Targ, ul. Pa-
jerskiej 8a, tel. 18 549 16 66. www.inter-med24.pl, Krościenko, przychodnia Espe-
ranto 1, tel. 609 468 844. (71/NT)
◆ **Lek. med. Elżbieta Pastuszek**, spe-
cjalista internista - **ENDOKRYNOLOG**.
USG jamy brzusznej i tarczycy. Rynek 24.
Przyjmuje: 1., 2. i 3. sobota miesiąca: 9-13.
Tel. 602 319 259. (42/NT)

STOMATOLOGIA
DZIECIĘCĄ

ZAKOPANE

◆ **AVO-DENTAL**. Krupówki 50, Zako-
pane, poniedziałek-piątek 11-18. Tel. 18
20 156-97, 512 157-497, 18 20 625 40.
(172/Z)

STOMATOLOGIA

ZAKOPANE

◆ **Avo-Dental. A. W. JASIEWICZ**.
PROTEZY, KORONY PEŁNOCERAMICZNE,
MOSTY PORCELANOWE. Zakopane, Krup-
ówki 50, 18 20-156-97, 18 20 625 40, 512
157 497. Pn.-pt. 11-18, sob. po wcześniej-
szym uzgodnieniu 10-14. (79/Z)
◆ **GABINET STOMATOLOGICZNY** - ul.
Sienkiewicza 3 (Radowid). 18 20 64 220,
60145 63 69. Pon. -sob. **LIDIA ZAREMBA-
SOŁTYS, MATEUSZ SOŁTYS** i **AGNIESZKA
KOWALKIEWICZ-SOŁTYS; ANNA
NIEDZIŁSKA-STEFANIK** (606 278 912).
Pełny zakres usług, RTG, mikroskop. (80/Z)
◆ **TATRZAŃSKIE CENTRUM STO-
MATOLOGII ESTETYCZNEJ I IMPLAN-
TOLOGII TATRA MED.** Ul. Chramcówki
9, Zakopane. Pon-Pt: 9-20; Sob.: 10:30-
15:30. Recepta: 530 433 433, 18 200 19
16. www.tatramed.pl (86/Z)
◆ **Stomatologia „EVADENT”** lek.
stom. **EWA DASZKIEWICZ**. Pełen zakres
usług. Stomatologia estetyczna, dziecięca,
chirurgia, nowoczesna protetyka, rtg. **Re-
jestracja:** 602 880 990. Ul. Zborowskiego
4a/5, Zakopane. (135/Z)

◆ **GABINET STOMATOLOGICZNY** lek.
dent. **ANNA BORKOWSKA-SZKUTNIK** -
pełny zakres usług, leczenie dzieci, chi-
rurgia stomatologiczna, bezbolesne le-
czenie kanałowe w mikroskopie zabie-
gowym. Rejestracja telefoniczna - 692 22
66 66, ul. Kościeliska 28, 34-500 Zakopa-
ne (265/Z)
◆ **STOMATOLOGIA ZALIŃSKA**, Al. 3
Maja 23, lek. stom. **Elżbieta Zalińska**. Tel.
692 073 576. Pełen zakres usług, RTG, chi-
rurgia, endodoncja, protetyka, stomatolo-
gia dziecięca. (290/NT)
◆ **KOMPLEKSOWE LECZENIE STO-
MATOLOGICZNO-PROTETYCZNE**, ul.
Sienkiewicza 22 c (18 20 132 46): **lek.
stom. MONIKA PABIŚ-SIĘKA** (604 232
488), **lek. stom. SEBASTIAN SIĘKA** (606
71 61 41). Implanty, mosty i korony porce-
lanowe, zatrzaskowe protezy szkieletowe,
rekonstrukcja złamanych zębów, piasko-
wanie, wybielanie zębów. (151/Z)
◆ **GABINET STOMATOLOGICZNY -
MEDYCYN ESTETYCZNA - STOMA-
TOLOGIA ESTETYCZNA** - lek. stom. **JU-
STYNA KĘDZERSKA**. Tomografia 3D +
pantomogram + cefalo. Ul. Chyców Potok
26 (CH „Szymonek”), poniedziałek-sobota
9-20. Rejestracja: 506 36 58 56. (405/Z)
◆ **STOMATOLOGIA PRZY RÓWNI
ANNA I BARTOSZ NIEZGODZIŃSCY**. No-
woczesne leczenie stomatologiczne. Sto-
matologia bez bólu. Pełen zakres usług, im-
plantologia, endodoncja, protetyka. Mikro-
skop, pantomograf, tomografia liniowa. Ul.
Sienkiewicza 4A/4, pn-sob. Tel. 530 602
603, www.przyrowni.eu (298/NT)

PORONIN

◆ **SICHELSKI** - **STOMATOLOGIA**. Po-
ronin, ul. Kasprowicza 75 a (przy zako-
piance), pn.-śr. 12-19, czw.-pt. 9-16, tel.
18 20 751 51. Przyjmują: **lek. stom. Adam
Sichelski, lek. dent. Ewa Kościelniak**.
Kompleksowe i nowoczesne leczenie.
(81/Z)

BUKOWINA
TATRZAŃSKA

◆ **BUKOWINA TATRZAŃSKA WIERCH
RUSIŃSKI** 66. **GABINET STOMATOLO-
GICZNY** lekarz dentysta: **MICHAŁ PA-
SICH**, tel. 784-151-943 (259/Z)

NOWY TARG

◆ **SPECJALISTYCZNE CENTRUM STO-
MATOLOGICZNE „MEDICUSDENTAL”**
Nowy Targ, ul. Długa 100, medicusdental.
pl, 18 264 63 21, 602 742 282. Czynne co-
dziennie: 8-19. **LECZENIE ZACHOWAW-
CZE, PROTETYKA, LASEROWE PODCI-
NIANIE WĘDZIŁEK I PROFESJONALNA
ENDODONCJA**. (46/NT)
◆ **LEK. DENTYSTA MICHAŁ SZCZEPA-
NIAK**. Nowoczesne metody leczenia i dia-
gnostyki. IMPLANTY, protetyka estetycz-
na, chirurgia, leczenie kanałowe w mikro-
skopie zabiegowym, laseroterapia, ozo-
noterapia. RTG zębów cyfrowe, panto-
mograf, cefalometria, TOMOGRAFIA 3D.
N. Targ, Kopernika 7, pn-pt 8-20, sob 9-14
tel. 18 264 89 13 oraz Medical Clinic Pod-
hale, Waksmund, Nowotarska 294, tel. 18
264 40 00. (29/NT)
◆ **IZABELA STOKŁOSA** **lek. stom.** Sto-
matologia estetyczna, dziecięca, prote-

◆ **ANNA STOKŁOSA-PIELA** lek. stom., dyżur całodobowy - 606 463 125, 18 266 32 89, N. Targ, Kolejowa 127. Leczenie i usuwanie zębów w znieczuleniu komputerowym „the Wand”, leczenie paradontozy, laseroterapia, ozonoterapia, rentgen - panorama cyfrowa. Od pon. - sob. do godz. 21. Rejestracja wyłącznie telefoniczna. (27/NT)

◆ **GABINET STOMATOLOGICZNY LEK. DENT. PAULINA SAMOLEJ-UJWARY.** Leczenie dzieci i dorosłych. EKSPRESOWE WYKONYWANIE PROTEZ ZĘBOWYCH - pon. i czw. godz.12. Gabinet czynny pon.-pt. Tel. 609 209 290. (105/NT)

◆ **Gabinet Stomatologiczny. Lek. stom. LUCYNA KĘDZIEŃSKA-NOWAK.** Przyjmuje: NOWY TARG, HARCERSKA 12, pon. i śr. w godz.14-19, pt. w godz. 10-14. GRONKÓW 321 B (rejon skrzyżowania) wt., czw. w godz. 14-19. Tel. 609 464 474, dom: 18 26 565 56. (26/NT)

◆ **GABINET STOMATOLOGICZNY, LEK. STOM. MAŁGORZATA BUŃDA, LEK. STOM. PIOTR BUŃDA - SPECJALISTA CHIRURGII STOMATOLOGICZNEJ**, ul. Jana III Sobieskiego 15. Czynne pon.-pt., także w SOBOTĘ, po wcześniejszej rejestracji telefonicznej. Pełny zakres usług, chirurgia stomatologiczna. LASEROWE WYBIELANIE ZĘBÓW. Tel. 504 620 074. (142/NT)

◆ Bezbolesne leczenie próchnicy i inne zabiegi w odpowiednim znieczuleniu. Protezy, korony, mosty, mosty natychmiastowe, licówki. Rekonstrukcja zębów złamanych. Implanty. Korekta kształtu, koloru zębów. Wybielanie. Zabiegi higieniczne. **Lek. stom. Magdalena Kaczor**, ul. Waksmundzka 30 /1. N.T. 604-441-744 lub 18-26-46-235. (23/NT)

◆ **PROFILAKTYKA DENTYSTYCZNA - dyplomowana higienistka stomatologiczna Dorota Fryźlewicz.** Gabinet przyjazny dziecku, higienizacja zębów również z aparatami ortodontycznymi, wybielanie zębów. Umawiam telefonicznie, również w weekendy. Szafiarska 14. Tel. **604 58 40 40, 604 476 906.** (311/NT)

RABKA-ZDRÓJ

◆ **CENTRUM STOMATOLOGII DOMINIK**, ul. Zakopiańska 6a, Rabka. Pon.-sb. 8.30-20.00. Tel.: 182670739, 696025147, www.csdominik.pl **LECZENIE OZONEM - NOWOŚĆ!!** Leczenie zachowawcze dzieci i dorosłych, leczenie kanałowe, stomatologia estetyczna, licówki, korony, protezy, aparaty ruchome, higienizacja jamy ustnej. **GABINET PRZYJAZNY DZIECIOM.** RTG panoramyczne, punktowe. Wybielanie zębów. Implanty. Chirurgia. (414/Z)

JABŁONKA

◆ **CENTRUM STOMATOLOGII RODZINNEJ „IMPLADENT”** lek. stom. MAJRZENA BOGACZ-KLUCZ, lek. stom. WOJCIECH KLUCZ. Jabłonna, ul. Wojska 2 (Juta). KOMPLEKSOWE LECZENIE STOMATOLOGICZNE I PROTETYCZNE, IMPLANTY, WYBIELANIE. Poniedziałek-sobota. 660 459 439, 606 621 014, 18 26 528 83. (221/Z)

ZUBRZYCA GÓRNA

◆ **Gabinet w Zubrzycy Górnej 488 oferuje: stomatologia zachowawcza i dziecięca, protetyka, chirurgia, rentgen.** Czynne: pon.-pt. 10-20, sob. 12-16. Tel.: 604 519 887, 735 989 347, (12) 272 63 55. (294/NT)

ORTODONCJA

ZAKOPANE

◆ **AVO-DENTAL.** Ortodoncja. Krupówki 50, pon.-piątek 11-18. Aparaty stałe i ruchome. Ortodoncja dzieci i dorosłych. Tel. 18 20-156-97, 18 20-625-40, 512 157 497. (90/Z)

NOWY TARG

◆ **ORTODONCJA**, Nowy Targ ul. Krzywka 14 - aparaty stałe, ruchome, Invisalign, Clear Aligner. **Lek. stom. BOŻENA WITES, lek. stom. KATARZYNA MATUSIAK-HEŁMECKA** - 603690634 (436/Z)

CHIRURGIA STOMATOLOGICZNA

ZAKOPANE

◆ **TATRA MED** ul. Chramcówki 9, Zakopane. Chirurgia stomatologiczna, chirurgia periodontologiczna, **tomografia 3D.** Recepta: 530 433 433, 18 200 19 16. www.tatramed.pl (291/Z)

◆ **IMPLADENTAL** - stomatologia estetyczna, **lek. stom. KATARZYNA FUDALA-TECZA.** Chirurgia, protetyka, IMPLANTY, stomatologia dziecięca, **TOMOGRAFIA 3D.** Witkiewicza 1/4. Pon.-sob. 8-20. CHIRURGICZNE USUWANIE ZĘBÓW MĄDROŚCI. 601 276 122. (129/Z)

NOWY TARG

◆ **LEK. STOM. PIOTR BUŃDA, SPECJALISTA CHIRURGII STOMATOLOGICZNEJ**, N. Targ, Jana III Sobieskiego 15. Czynne pon.-pt., także w SOBOTĘ, po wcześniejszej rejestracji telefonicznej. **LASEROWE WYBIELANIE ZĘBÓW.** Tel. 504 620 074. (285/NT)

PORONIN

◆ **IMPLANTY, S3 Stomatologia**, ul. Za Torem 28d, tel. 18 201 29 29. Lek. dent. **ANDRZEJ ŻEGLIŃ** - specjalista **periodontolog.** Chirurgia stomatologiczna, zabiegi periodontologiczne, implanty. 504 104 963 (312/Z)

STOMATOLOGIA ESTETYCZNA

ZAKOPANE

◆ **AVO-DENTAL.** Kompleksowe leczenie strefy uśmiechu, rozjaśnianie, leczenie przebarwień, korekta kształtu, korony pełnoceramiczne, korekta ust. **A.W. Jasiewicz**, ul. Krupówki 50. Tel. 18 20 156 97. Pon.-pt. 11-18. (311/Z)

IMPLANTO-PROTETYKA

ZAKOPANE

◆ **IMPLANTY - AVODENTAL**, ul. Krupówki 50, Zakopane. Tel. 18 20 156 97, 18 20 625 40, 512 157 497. (230/Z)

◆ **IMPLANTY - lek. stom. PAWEŁ SŁOWIK**, ul. Sabły 2, Zakopane. Poniedziałek-piątek 10-19. Tel. 18 20 14 931, 602 49 09 24. (249/Z)

◆ **IMPLANTY - IMPLANTOPROTETYKA**, lek. stom. **Sebastian Sięka**, ul. Sienkiewicza 22c, tel. 606 71 61 41. **TOMOGRAFIA 3D** (281/Z)

◆ **TATRZAŃSKIE CENTRUM STOMATOLOGII ESTETYCZNEJ I IMPLANTOLOGII TATRA MED.** Implantacje natychmiastowe, chirurgia przedimplantacyjna, sterowana regeneracja kości, **Tomografia 3D.** Recepta: 530 433 433, 18 200 19 16. www.tatramed.pl (343/Z)

JABŁONKA

◆ **IMPLADENT S.C. CENTRUM STOMATOLOGII RODZINNEJ** - ul. Wąska 2, Jabłonna. KOMPUTEROWE PLANOWANIE W PROGRAMIE SIMPLANT IMPLANTACJA NATYCHMIASTOWA, ODBUDOWYTYMCZASOWE NA IMPLANTACH DO 48 GODZIN. Tel. 606 621 014, 660 459 439, 18 26 528 83. (219/Z)

NOWY TARG

◆ **IMPLANTY - TOMOGRAFIA 3D - lek. dentysta Michał Szczepaniak.** N. Targ, Kopernika 7, pn-pt 8-20, sob 9-14 tel. 18 264 89 13 oraz Medical Clinic Podhale, Waksmund, Nowotarska 294, tel. 18 264 40 00. (162/NT)

PROTETYKA

ZAKOPANE

◆ **Specjalistyczny Gabinet Stomatologiczny dr ZBIGNIEW RASZCZYK**, Sobiechowska Bór 57, Kościelisko. Protezy, korony, mosty porcelanowe. Pełny zakres usług. Protezy refundowane przez NFZ. **602 11 93 02, 18 20 70 539.** (288/Z)

◆ **TATRA MED**, ul. Chramcówki 9, Zakopane. Licówki, korony i mosty pełnoceramiczne, protezy na zatrzaskach, wkłady, nakłady, protetyka na implantach. Recepta: 530 433 433, 18 200 19 16. www.tatramed.pl. (344/Z)

NOWY TARG

◆ **Lek. dentysta Michał Szczepaniak.** PROTETYKA ESTETYCZNA: licówki porcelanowe, korony i mosty pełnoceramiczne. Kompleksowe prace protetyczne na implantach. Protezy na zatrzaskach. N. Targ, Kopernika 7, pn-pt 8-20, sob 9-14 tel. 18 264 89 13 oraz Medical Clinic Podhale, Waksmund, Nowotarska 294, tel. 18 264 40 00. (30/NT)

PERIODONTOLOGIA

PORONIN

◆ **S3 STOMATOLOGIA**, Za Torem 28 d, 18 201 29 29, **lek. dent. ANDRZEJ ŻEGLIŃ** - specjalista **periodontolog** - 504 104 963. Kompleksowe leczenie chorób przyzębia (paradontozy), usuwanie kamienia podziąsłowego, chirurgiczne wydłużanie koron klinicznych. Zabiegi periodontologiczne. Przeszczepy dziąseł, pokrywanie recesji. (266/Z)

ENDODONCJA

ZAKOPANE

◆ **TATRA MED** ul. Chramcówki 9, Zakopane. Nowoczesne leczenie kanałowe w **mikroskopie zabiegowym**, resekcje wierzchołków korzeni, tomografia endodontyczna 3D. Recepta: 530 433 433, 18 200 19 16. www.tatramed.pl (290/Z)

PULMONOLOGIA

NOWY TARG

◆ Dr hab. n. med. **SOJA JERZY** - Konsultacje i leczenie z zakresu chorób płuc. Stosuje nowoczesne metody diagnostyczne, w tym ultrasonografię wewnątrzskrzelową. Gabinet: **MEDICAL CLINIC PODHAŁE**, Waksmund, 18 26 44 000. (295/NT)

◆ **Centrum Zdrowia „INTERMED”** lek. med. **Anna Filarecka** - specjalista chorób wewnętrznych, pulmonolog, alergolog. Spirometria, badania rtg, testy alergiczne, odczulanie. ul. Pajerskiej 8a, tel. 18 549 16 66, www.intermed24.pl (94/NT)

REHABILITACJA

ZAKOPANE

◆ **CENTRUM PROMOCJI ZDROWIA** - techniki nastawiania kręgosłupa, masaże, pole magnetyczne - **DAREK NIELESZCZUK** - dyplomowany mistrz bioterapii i technik manualnych. KONSULTACJE GRATIS. Ul. Nowotarska 79 (przy rondzie, Fresh Market, III piętro) - 18 20 620-35, 511 044-025. (187/Z)

◆ **GABINET FIZJOTERAPII mgr MONIKA ODRZYWOŁEK**, ul. Chramcówki 2, lokal 4. Rejestracja: 601 467 831. **MASAŻ LECZNICZY I RELAKSACYJNY** (gorące kamienie), TERAPIA MANUALNA, TERAPIA OBRĘŻKÓW, **FIZYKOTERAPIA:** laser, ultradźwięki, elektroterapia, krioterapia, **kinezyterapia**, kinesioping. (427/Z)

◆ **CENTRUM REHABILITACJI SPORTOWEJ mgr Michał Zarzycki**, ul. Jagiellońska 34. Rejestracja telefoniczna 604 504 966. (269/Z)

◆ **REHABILITACJA - mgr fizjoterapii MONIKA DZIWIURA.** Zmiany zwyrodnieniowe, przeciążeniowe, bóle kręgosłupa - zmiany pourazowe. Ul. Sienkiewicza 3, w hotelu Radovid - **506 348 676.** (435/Z)

NOWY TARG

◆ **GABINET REHABILITACJI LECZNICZEJ** - rehabilitacja wszystkich schorzeń kręgosłupa, po urazach układu kostnego, po urazach układu nerwowego - **NIEDOWŁADY**, po udarach mózgu. Korekcja wad postawy. Możliwość wykonania zabiegów w domu pacjenta. Nowy Targ, ul. Gorczańska 29, 605 079 054. (97/NT)

DIABETOLOGIA

NOWY TARG

◆ **Centrum Zdrowia „INTERMED”** lek. med. **Krzysztof Sudoł** - specjalista **chorób wewnętrznych, diabetolog.** Konsultacje diabetologiczne, prowadzenie cukrzycy, cukrzycę ciężarnych. Nowy Targ, ul. Pajerskiej 8a, tel. 18 549 16 66. www.intermed24.pl, Jabłonna, ul. Mickiewicza 14, tel. 602 473 736, www.zdrowieorawa.pl (308/NT)

CHIRURGIA PLASTYCZNA

NOWY TARG

◆ **Dr n. med. Mateusz Zachara** - **chirurg plastyk.** Chirurgia plastyczna twarzy, sylwetki, ginekologia estetyczna. Specjalista medycyny estetycznej. **MEDICAL CLINIC PODHAŁE, WAKSMUND** 18 26 44 000. (293/NT)

◆ **CHIRURG PLASTYCZNY Dr n. med. Zbigniew Giedroń-Juraha** - **wybitnej sławy chirurg plastyk.** Chirurgia plastyczna twarzy, sylwetki. Ekspert medycyny estetycznej. Twórca metod operacyjnych. **MEDICAL CLINIC PODHAŁE, WAKSMUND** 18 26 44 000. (292/NT)

MEDYCYNIA ESTETYCZNA

ZAKOPANE

◆ **AVO-DENTAL.** Krupówki 50, poniedziałek-piątek 11-18, tel. 18 20 156 97. Wygładzanie zmarszczek, powiększanie ust, **ODMŁADZANIE**, rozjaśnianie zębów. (208/Z)

NOWY TARG

◆ **LaserMED** - medyczna depilacja **laserowa**, osocze bogatopłytkowe, komórki macierzyste, **laserowe** odmładzanie, **laserowy lifting**, **laserowe** zamykanie naczynek, **laserowe** leczenie przebarwień skórnych, leczenie łysienia. Ul. Krzywka 17, tel. +48 18 888 02 00, www.lasermed.com.pl www.facebook.com/lasermedNT (251/NT)

◆ **VOGUE MEDYCYNIA ESTETYCZNA** oferuje: **botox**, **wypełniacze**, **poprawę owalu twarzy**, **powiększanie ust**, **mезoterapię**, **nici liftingujące**, **ULTRAFORMER III BEZOPERACYJNY LIFTING TWARZY**, **lipolizę iniekcyjną: modelowanie sylwetki.** **MOŻLIWE WIZYTY DOMOWE.** Nowy Targ, ul. Kazimierza Wielkiego 7a. Tel: 577 982 303, www.VogueMed.com (279/NT)

MEDycyna NATURALNA

ZAKOPANE

◆ **GABINET BIOREZONANSU ZAKOPANE** - TESTY ALERGICZNE APARATEM MORA NA OBECNOŚĆ BAKTERII, GRZYBÓW, PASOŻYTÓW, TERAPIE NEUTRALIZUJĄCE, WZMACNIAJĄCE, ANTYNIKOTYNOWE, OCZYSZCZAJĄCE ORGANIZM APARATEM BODY DETOX. REJESTRACJA TEL.: 601 44 15 43, (183/Z)

NOWY TARG

◆ **Energy Life mgr Joanna Cwalina** - testy systemowe dra Cornelisena na obecność wirusów, bakterii, pasożytów, grzybów, alergenów, obciążeń środowiskowych i metali ciężkich oraz terapie eliminacyjne (aparat Mora). Zabiegi wyszczuplające, modelujące, drenaż limfatyczny, żylny, lifting i inne (aparat Vip Complex). Kowaniec 16A, 18 26 467 31, 600 494 573. (39/NT)

◆ **TESTY I TERAPIE ELIMINUJĄCE** alergię, wirusy, bakterie, pasożyty, grzyby pleśniowe. Przy użyciu aparatu MORA, MAGNETOREAPII, ŚWIATŁOTERAPII, ZIOŁOLECZNICTWA. Wspomagamy leczenie chorób m.in. reumatycznych, infekcyjnych, układu pokarmowego. KURACJE ANTYNIKOTYNOWE. **Gabinet BLOKOM** Żaneta Staszal, ul. Krzywka 18c, 607 616 786. (55/NT)

ANALITYKA

ZAKOPANE

◆ **ANALIZY LEKARSKIE, Włodzimierz Danielewski**, mgr farm., analityk kliniczny. Zakopane, UL. SIENKIEWICZA 3 B, codziennie oprócz sobót w godz. 7.30-17. Badania podstawowe oraz specjalistyczne w chorobach kobiecych, tarczycy, miażdżycy, cukrzycy, prostaty, PSA marker nowotworowy, Helicobacter pylori Chlamydia, markery osteoporozy. WIZYTY DOMOWE. Tel. 18 20 622-00, 601 53 35 58. (97/Z)

◆ **LABORATORIUM DIAGNOSTYKI HORMONALNEJ I BIOCHEMICZNEJ „HORMON-DIA”**, Kraków, ul. Mazowiecka 25 - o/Zakopane, ul. Makuszyńskiego 1, tel. 18 20 174 22. Czynne: pon.-piątek 7.30-12.30, 16-18. Oferujemy pełny zakres badań laboratoryjnych. (98/Z)

ALERGOLOGIA

ZAKOPANE

◆ **PRYWATNY GABINET ALERGOLOGICZNO-PULMONOLOGICZNY**, Zakopane, ul. Gimnazjalna 5. Lekarz med. **ZOFIA KOMUSIŃSKA-BIEDERMANN** - specjalista alergolog, pulmonolog, pediatra. Poniedziałek-piątek po telefonicznym uzgodnieniu: tel.: 18 20 64-064 i 601 52-92-91. (96/Z)

◆ **Dr hab. n. med Jerzy Soja** - specjalista chorób płuc i chorób wewnętrznych. Konsultacje i leczenie z zakresu chorób płuc: astma oskrzelowa, przewlekła obturacyjna choroba płuc (POCHP), sarkoidoza, choroby śródmiąższowe płuc, nowotwory płuc i opłucnej. **MEDICAL CLINIC PODHAŁE, WAKSMUND. 18 26 44 000.** (295/NT)

UZALEŻNIENIA

ZAKOPANE

◆ **ODTRUCIE POALKOHOLOWE, ODWODNIENIA, NIEDOŻYWIENIA - WIZYTY W DOMU PACJENTA.** Lekarz **MARCIEJ WÓJCIK.** Kroplówki, zastrzyki, tabletki. TERAPIA. Tel. 601 525 588. (148/Z)

◆ **PORADNIA PROFILAKTYKI I TERAPII UZALEŻNIENI „RODZINA” NZOZ**, ul. Chramcówki 19A, stowarzyszenierodzina@neostrada.pl, tel: 18 20-17-200. Pon.-pt. Leczenie uzależnień od narkotyków, alkoholu, hazardu, komputera, DDA, psychoterapię. (180/Z)

KONINKI

◆ **WYJĄTKOWO SKUTECZNY PROGRAM TERAPII** - Prywatne Centrum Terapii Uzależnień „KONINKI”. DYSKRECJA - POMOC. **DETOKS - ODRUCIA - BADA-NIA.** Bezpiecznie w szpitalu. 18 33 17 250, 18 33 19 737, www.terapie.net.pl, www.pomoc.terapie.net.pl (92/NT)

OTYŁOŚĆ

ZAKOPANE

◆ **PORADNIA DIETETYCZNA - mgr inż. ANETA ZAJĄC.** Indywidualny plan żywieniowy w zdrowiu i w chorobie (hipercholesterolemia, celiakia, niedoczynność tarczycy, itp.). Bezpłatna analiza składu ciała. Droga do Olczy 11 c, 880 563 097. (355/Z)

PORONIN

◆ **GABINET DIETETYCZNY mgr ELŻBIETA CHOWANIEC.** Profesjonalne plany żywieniowe: dorośli, młodzież, dzieci, chorzy. **ZDROWE ODCHUDZANIE.** Analiza składu ciała. Edukacja żywieniowa. Ul. Tatrzńska 66A, tel. 579 226 705, www.dietetykchowaniec.pl (434/Z)

NOWY TARG

◆ **TOP DIETETYK mgr inż. ALICJA GAŁKA** Indywidualne plany żywieniowe w zdrowiu i chorobie. Profesjonalne porady żywieniowe. Bezpłatna analiza składu ciała. Nowy Targ Krzywka 14, Rabka, Czarny Dunajec. Tel. 502 770 922. (186/NT)

◆ **MEDYCYNIE CENTRUM ODCHUDZANIA I DIETETYKI.** Leczenie nadwagi i otyłości pod opieką doświadczonego lekarza i dietetyka. Badanie nowoczesną aparaturą. Koszt wizyty dla osób dorosłych wynosi 100 zł, dla dzieci 80 zł, co piąta wizyta jest bezpłatna. Przychodnia Specjalistyczna, N. Targ, ul. Wojska Polskiego 14. Tel. 606 958 058, 698 694 802, 18/2617 58. (96/NT)

OPIEKA

SKRZYPNE

◆ **DOM SENIORA TATRZAŃSKA JESIEŃ** - opieka długoterminowa, krótkoterminowa i dzienna. Skrzypne, ul. Wierchowa 20. Tel. 601 364 265, www.tatrzańskajesien.pl (169/NT)

MANIOWY

◆ **PENSJONAT SENIORA EDEN W MANIOWACH ZAPRASZA NA POBYT DLA OSÓB W PODESZŁYM WIEKU WYMAGAJĄCYCH OPIEKI.** Oferujemy pobyty długoterminowe, krótkoterminowe i rehabilitacyjne po leczeniu szpitalnym. Tel. 692 999 103, 18 264 12 10, www.pensjonateden.com (430/Z)

WETERYNARYJNE

ZAKOPANE

◆ **Gabinet Weterynaryjny „Zakopianka” i salon pielęgnacji zwierząt.** Os. Szymony 8, Zakopane, pn. -pt. 9-18, sob. 9-14. Tel.: 18 533 17 70, 608 347 452, e-mail: wet.zakopianka@gmail.com (318/Z)

◆ **PRZYCHODNIA WETERYNARYJNA „TATRASET”**, ul. Staszica 5b. Pon.-pt. 8-20, sob. 10-18, niedz. 10-13. **Tel. 18 54 277 04, 669 897 438.** www.tataravet.pl (320/Z)

GIEWONT TAXI ZAKOPANE
18 20-11111
SOLIDNIE BEZPIECZNIE I TANIO
196-26
www.taxigiewont.pl biuro@taxigiewont.pl

SEZON JESIENNY RÓZPOCZĘTY! **STIHL**
CAŁY ASORTYMENT NA RATY 0%
BEZ PROWIZJI, BEZ ODSETEK,
BEZ PIERWSZEJ WPLATY
EKSTRAKLASA
STIHL
KOLEJNY PARTNER
Credit Agricole Bank Polska S.A.
Rzeczywista Roczna Stopa Oprocentowania (RRSO) wynosi 0%, całkowita kwota kredytu (bez kredytowanych kosztów) 1 000 zł, całkowita kwota do zapłaty 1 000 zł, oprocentowanie stałe 0%, całkowity koszt kredytu 0 zł (w tym: prowizja 0 zł, odsetki 0 zł), 10 miesięcznych równych rat w wysokości 100 zł. Kalkulacja została dokonana na dzień 21.08.2019 r. na reprezentatywnym przykładzie.
Przy składaniu wniosku o kredyt mogą być potrzebne dokumenty potwierdzające dochody. Wysokość przyznanej kredytu zostanie wyliczona po zbadaniu zdolności kredytowej. Lista akceptowanych przez bank dokumentów znajduje się na: www.credit-agricole.pl oraz w punktach sprzedaży partnerów. Materiał ma charakter informacyjny. Oferta dostępna u Autoryzowanych Dealerów STIHL, którzy oświadczają, iż na podstawie zawartych umów z Credit Agricole Bank Polska S.A. są upoważnieni do wykonywania czynności faktycznych związanych z zawarciem umowy kredytu na zakup towarów/usług. Oferta ważna od 14.09. do 30.11.2019 r.
Sprzedaż prowadzą wyłącznie Autoryzowani Dealerzy STIHL.
Adresy Dealerów na www.stihl.pl

GRANDRABATY
Dla przedsiębiorców i klientów indywidualnych
OPEL STWORZONY W NIEMCZECH DLA WSZYSTKICH.
Nowy Targ ul. Krakowska 7
tel. 18 26 48 882
tel. kom. 605 913 136, 693 826 698, 669 800 583
Marimex
www.marimex.com.pl

SAMOCCHODY UŻYWANE
Marimex
www.marimexuzywane.pl
W ciągłej sprzedaży około 100 samochodów używanych
Nowy Targ - Kraków - Myślenice
34-400 Nowy Targ, ul. Krakowska 7
tel. + 48 18 26 48 882
kom. +48 693 826 698, 605 913 136, 669 800 583
nowytarg@marimex.com.pl

tatrynet
internet service provider
34-500 Zakopane
ul. Chałubińskiego 5A
tel. 18 20 140 46
e-mail: info@tatrynet.pl

KAMIZELKI ROBOCZE
KEGEL-BLAZUSIAK
Fryda - Salon Firmowy Kegel-Blażusiak
ul. Składowa 26, Nowy Targ, tel. 18 266 99 96
www.fryda.com.pl

ZAK-COP OCHRONA
Monitoring Konwoje
Ochrona fizyczna
kom: 0 604 560 918 e-mail: zak-cop@zakopane.biz.pl

TYGODNIK Podhalański

do kawy na śniadanie

HOTELARZU! ZAMÓW U NAS COTYGDNIOWY PREZENT DLA SWOICH GOŚCI!

Co tydzień przywieziemy Państwu na miejsce specjalnie zapakowany najnowszy numer Tygodnika Podhalańskiego.

Co tydzień ustalimy liczbę egzemplarzy, odpowiadającą liczbie wynajętych pokoi.

Co tydzień w ramach tej współpracy będziemy publikować oferty hoteli, które przystąpiły do akcji „Tygodnik Podhalański do kawy na śniadanie”.

Co tydzień Twoi goście znajdą w Tygodniku Podhalańskim bogaty informator dla turystów, aktualny program imprez kulturalnych i sportowych, darmowe bilety na spektakle teatralne, seanse kinowe, koncerty.

Hotele i pensjonaty, które przystąpiły już do akcji „Tygodnik Podhalański do kawy na śniadanie”.

Teraz czekamy jeszcze na Twój hotel.

Zadzwoń:

508 380 383 lub 18 2000000

Sklep Kulinaryny
Rozmaitosci Belvedere
ul. Tetmajera 7c
Sklep Firmowy
Hotelu Belvedere Resort & Spa
www.rozmaitoscibelvedere.pl

34-500 Zakopane, ul. Krupnicka 11
tel. (+48) 18 20 150 92, fax (+48) 18 20 150 93
www.sobola.zakopane.pl
e-mail: recepcja@sobola.zakopane.pl
SABALA
KARCZMA - 1897 - HOTEL

AQUA PARK ZAKOPANE
kręgielnia, fitness
gastronomia
Zapraszamy!
www.aquapark.zakopane.pl

W WERSAL
HOTEL I RESTAURACJA
ul. Tetmajera 14a
34-500 Zakopane
tel. +48 18 202 31 23
www.hotelwersal.pl

RESORT & SPA
Nosalowy Dwór
ZAKOPANE
NAJWIĘKSZY RESORT pod Tatrami
ul. Balzera 21d
34-500 Zakopane
tel.: (+48) 18 20 22 400
faks: (+48) 18 20 22 401
www.nosalowy-dwor.eu

Logos HOTEL
KAWIARNIA WIDOKOWA

ul. Droga do Rojów 9 Zakopane
+48 18 20 138 63
+48 516 082 888
Bambi
www.bambizakopane.pl

PRACA

dam

- ◆ Praca dla stolarka, praca z drewnem. Stawka do uzgodnienia 503511681 zbiegniewkupa1@wp.pl Chocholów Chocholów 318a, 318a Zbiegniew
- ◆ Zatrudnię POKOJOWĄ. Praca co 2-gi dzień, umowa o pracę. Białka Tatrzańska. 608 188 233.
- ◆ Przyjmę do pracy recepcjonistkę i pomoc w pensjonacie. 603 656 765
- ◆ "TESKO" Tatrzańska Komunalna Grupa Kapitałowa Spółka z o.o. w Zakopanem zatrudni KIEROWCĘ kat. C, praca stała, na pełen etat, godziny pracy - od 24:00 - 8:00. Dobre warunki pracy. Nr tel. 18 20 25 633, e-mail: tesko@tesko.pl
- ◆ OPIEKA Niemcy Legalnie 725248935
- ◆ Praca Fizyczna czyszczenie elewacji zostały 2 miejsca Poronin 694 258 159

EURO LABORA

PRACA w AUSTRII
na warunkach austriackich dla:

**CIEŚLI SZALUNKOWYCH,
MURARZY, ZBROJARZY,
DEKARZY, ELEKTRYKÓW,
HYDRAULIKÓW,
SPAWACZY, ŚLUSARZY,
MONTERÓW, STOLARZY,
OPERATORÓW ŻURAWIA**

Komunikatywny i niemiecki

Kontakt:
praca@euro-labora.com
+48 32 417 20 56, 502 693 712, 535 655 034, 533 550 034
Certyfikat: 14601

- ◆ REZYDENTKA DO OBSŁUGI WYNAJMU APARTAMENTÓW W ZAKOPANEM - jęz. angielski, prawo jazdy + własny samochód - DOBRE ZAROBKI - 728 898 861.
- ◆ ZAKOPANE, DZIAŁKA BUDOWLANA 1200m2, cenna 550 000zł. DOMATOR. 665 10 50 40
- ◆ NORWEGIA - BUDOWLANCY. Firma Norweska zatrudni w Oslo: TYNKARZY, STOLARZY, MALARZY, MONTERÓW RUSZTOWAN, BLACHARZY oraz młodych chętnych do przyuczenia w zawódzie - tynkarz. Języki obce NIEWYMAGANE - w firmie pracują tylko pracownicy z Podhala. Praca na stałe/całoroczna. Zjazdy do kraju (samolot) wg. własnego uznania ~ co 2-3 tygodnie. Zarobki od 13 do 23 Euro/godz. Zapewniamy mieszkanie. Zapraszamy! Tel. 667 602 602
- ◆ ZATRUDNIĘ KUCHARZA, POMOC KUCHENNĄ - 602 366 750.
- ◆ AUSTRIA oferty pracy dla murarzy, cieśli szalunkowych, stolarzy, dekarzy oraz elektryków. Zarobki od 2000,00 EUR na rękę, zjazdy do kraju co tydzień na weekend. Club Silesius. Tel. 664468573 664468573 praca@csopole.pl www.club-silesius.pl

Firma Steskal
poszukuje osoby do naszych sklepów w Jabłonce, Czarnym Dunajcu oraz Nowym Targu na stanowisko:

SPRZEDAWCA

Zainteresowanych prosimy o przesłanie swojego CV na adres e-mail:
k.jaskowiec@steskal.pl
lub telefon: **603 709 554**

- ◆ PRZYJMĘ PIZZERA - PRACA STAŁA - 502 525 282
- ◆ POMOC KUCHENNA I KUCHARZ WYDAJĄCY - Nowy Targ. 502 64 84 94.
- ◆ SZUKAM PANI DO PRZYGOTOWYWANIA ŚNIADAŃ W PENSJONACIE. OKOLICE NOSALA (BYSTRE) W ZAKOPANEM. 602 430 532
- ◆ Niepubliczne przedszkole Bambi w Białym Dunajcu zatrudni NAUCZYCIELA WYCHOWANIA PRZEDSZKOLNEGO od zaraz. Tel. 533 681 026
- ◆ KELNER/KA do karczmy w Białym Dunajcu od pon - czw/pt. Również studenci. 604 44 34 02.
- ◆ PRACA W MAŁEJ GASTRONOMII (WINO, SERKI) - KRUPÓWKI - 604 788 254.

Bania HOTEL

Hotel Bania w Białce Tatrzańskiej
zatrudni osoby na stanowiska:

- BARMAN, KELNER TEL. 694 470 437, 606 741 733
- POMOC KUCHENNA TEL. 533 259 258
- HOŁOWA, POKOJOWA, PRALNIA TEL. 606 792 852
- FRYZJER TEL. 18 261 24 91
- MARKETINGOWIEC / GRAFIK KOMPUTEROWY
- MAGAZYNIER TEL. 18 26 12 489
- BOY HOTELOWY, RECEPCJONISTA TEL. 606 742 580
- KASJER W OŚRODKU NARCIARSKIM TEL. 798 804 186
- OBSŁUGA WYCIĄGU, PRACOWNIK TECHNICZNY TEL. 606 742 580

CV prosimy wysłać na mail: **praca@bania.pl**

- ◆ Potrzebny kucharz/kucharka do pracy w małym pensjonacie w Białce Tatrzańskiej na okres zimowy 696215702
- ◆ Restauracja Schronisko Smaków w Bukowinie Tatrzańskiej zatrudni kelnerów, pomoc kelnerską oraz hostesę do witania gości na weekendy. Możliwość pracy stałej. 794 000 985 sylwia@schroniskosmakow.pl
- ◆ ZAKOPANE - GABINET STOMATOLOGICZNY ZATRUDNI HIGIENISTKĘ STOMATOLOGICZNĄ, ASYSTENTKĘ. 601 52 92 77.
- ◆ Firma Usługowo Transportowa MISINIEC zatrudni KIEROWCĘ kat.CE 602 107 107
- ◆ ZATRUDNIĘ POKOJOWĄ I OPIEKUNKĘ DO DOMU OPIEKI DLA OSÓB STARSZYCH. UMOWA O PRACĘ (PEŁNE ŚWIADCZENIE). DOŚWIADCZENIE MILE WIDZIANE. ZAKOPANE - 608 676 810.
- ◆ Zlecę ocieplenie budynku - FASADA - 605277644
- ◆ Nowy Targ zatrudni RECEPCJONISTKĘ. 605 319 127.
- ◆ RESTAURACJA W ZAKOPANEM ZATRUDNI: KUCHARKĘ I POMOC KUCHENNĄ. WYNAGRODZENIE 3400zł - 7200zł brutto miesięcznie. 601 533 566, 18 20 64 305

Zatrudnię
OSOBĘ
DO PRACY
Z DZIEĆMI

- obsługa placu zabaw w Zakopanem

Kontakt tel.
696 497 776

- ◆ Hotel Skalny*** w Zakopanem zatrudni Kelnera/Barmana na cały etat lub umowę zlecenie. 182019100 praca@wo-ma.com
- ◆ DO PRACY W GOSPODARSTWIE ROLNYM - 784 140 359
- ◆ Pielęgniarka do opieki nad starszą osobą w Wiedniu 24h, zmiana co 2 tygodnie. 0043 6991 952 82 62
- ◆ Zatrudnię RECEPCJONISTKĘ, co 2-gi dzień, umowa o pracę. Białka Tatrzańska. 608 188 233.
- ◆ RESTAURACJA W ZAKOPANEM ZATRUDNI KELNERKĘ ORAZ OSOBĘ DO PRACY W KUCHNI (możliwość zamieszkania). 601 533 566, 18 20 64 305

SEWIK

SEWIK Tatrzańska Komunalna Grupa Kapitałowa Sp. z o.o.
ul. Kasprowicza 35 c, Zakopane

zatrudni na stanowiskach:

- ZASTĘPCA KIEROWNIKA EKSPLOATACJI SIECI KANALIZACYJNEJ I OCZYSZCZALNI ŚCIEKÓW DS. KANALIZACJI SANITARNEJ
- ELEKTRYK PLUS OPERATOR URZĄDZEŃ OCZYSZCZALNI ŚCIEKÓW I KANALIZACJI SANITARNEJ.

Szczegółowe informacje i warunki aplikowania:
www.sewik.com.pl
oraz w Sekretariacie spółki Tel. 18 20 24 450

- ◆ PIZZERIA NOCNA MIEJSCÓWKĄ W ZAKOPANEM ZATRUDNI PIZZERA - PRACA W SYSTEMIE 2/2 LUB WEEKENDY - 692 242 042.
- ◆ RECEPCJONISTKA - UMOWA O PRACĘ, PEŁNY ETAT - ZAKOPANE - 697 723 580.

- ◆ Hotel Paryski Paryskich 15 (Pardakówka) Zakopane zatrudni kucharza/rkę śniadaniową oraz osobę na zmywak/pomoc kuchenną. 608189386
- ◆ PIELEŃNIARKĘ ZATRUDNI GABINET STOMATOLOGICZNY - ZAKOPANE - 601 52 92 77.
- ◆ Szukam kogoś do pracy przy produkcji serów góralskich, po ok.9 h dziennie, miejsce pracy Ratulów 880810472

FIRMA MADEX
Z JABŁONKI
ZATRUDNI
MAGAZYNIERÓW

WYSOKIE
WYNAGRODZENIE.
600-149-373

- ◆ KUCHARZ/KA do karczmy w Białym Dunajcu, z możliwością umowy o pracę i zamieszkaniem. 604 44 34 02.
- ◆ Przyjmę do pracy do pensjonatu KUCHARKĘ, POMOC KUCHENNĄ, POKOJÓWKĘ. 889 378 541, 18 26 542 30.
- ◆ PENSJONAT 10-POKOJOWY W PORONINIE ZATRUDNI z zakwaterowaniem (sprzątanie, przygotowanie śniadań), tel. 691888444

BACHLEDA CLUB RESIDENCE

nowy obiekt w Zakopanem

zatrudni na stanowiska:

- RECEPCJONISTA
- PORTIER
- POKOJOWA

Tel. 882 124 574
CV prosimy wysłać na adres:
biuro@hotelwersal.pl

- ◆ Zatrudnię POMOC KUCHENNĄ do pensjonatu w Marzasielcu. 669 493 772
- ◆ WYNAJMĘ POKOJE 2, 3-OSOBOWE DLA PRACOWNIKÓW. 606 583 371
- ◆ Przyjmę HYDRAULIKA i SPAWACZA GAZOWEGO (może być do przyuczenia). 602 62 65 53, 606 404 541.

AMW REWITA Sp. z o.o.
w Kościelisku
zatrudni:

- SZEFA KUCHNI
- KUCHARZA
- BARMANA
- KELNERA

Tel. **600 957 841**
e-mail: **zakopane@rewita.pl**

- ◆ Zatrudnię pracownika na skład materiałów budowlanych, mile widziane prawo jazdy i umiejętność obsługi przecinarek tarczowych do metalu. 695514200
- ◆ HOTEL W BIAŁCE TATRZAŃSKIEJ ZATRUDNI RECEPCJONISTKĘ LUB RECEPCJONISTKĘ - pełny etat, elastyczny grafik - 696 112 266.
- ◆ PRACOWNIKA DO REMONTÓW, PŁYTKARZA - 602 839 607
- ◆ ZATRUDNIĘ PRACOWNIKA GOSPODARSTWA DO RESTAURACJI I PENSJONATU W ZAKOPANEM, WYMAGANE PRAWO JAZDY. PEŁNE ŚWIADCZENIE. 601 84 66 59 (dzwonić w godz. 10-18)
- ◆ Przyjmę PANIĄ do pracy, przy wyrobie serów, jabłonka. 798 648 140
- ◆ Potrzebuję osobę do zaprojektowania skalniaka 0043 6991 952 82 62
- ◆ Młodego mechanika samochodowego. 880 619 073

Firma Steskal
poszukuje osoby
do sklepu
w Zakopanem
na stanowisko:

SPRZEDAWCA

Zainteresowanych prosimy o przesłanie swojego CV na adres e-mail:
k.jaskowiec@steskal.pl
lub telefon: **603 709 554**

- ◆ KIEROWCA - KATERING do karczmy w Białym Dunajcu od pon - czw/pt. Również dziewczyna i studenci. 604 44 34 02.
- ◆ Przyjmę do pracy KELNERKĘ i PIZZERA na cały etat od zaraz. Tel. 726109402
- ◆ Przyjmę fachowców do pracy na budowie - docieplenia, budowa od podstaw. Zakopane i okolice. 500160574
- ◆ Pomocnik lakiernika samochodowego. 880 619 073
- ◆ ZLECĘ ROBOTY MURARSKIE, tel.: 605277644
- ◆ KELNERKĘ do RESTAURACJI MAŁA SZWAJCARIA - ZAKOPANE - angielski mile widziany - 600 076 107.

dafo

zatrudni na stanowiska:

- PRACOWNIK PRODUKCYJNY: KONTROLER JAKOŚCI - PAKOWACZ
- OPERATOR CNC
- PRACOWNIK DO WYKOŃCZENIA WNĘTRZ

Oferujemy:

- stabilne warunki zatrudnienia
- pełny etat
- praca zmianowa PN-PT

Miejsce pracy: Nowy Targ

Kontakt: **rekrecja@dafo.pl**
Tel. **609250270**

- ◆ Przyjmę do pracy CIEŚLI, DEKARZY od zaraz. 508 350 632
- ◆ FIRMA ZATRUDNI SPRZEDAWCĘ DO SKLEPU MIĘSNO-SPOŻYWCZEGO, na umowę o pracę - Zakopane - 796 40 50 60.
- ◆ ZAKOPANE ZATRUDNIĘ PARKINGOWEGO. 698 137 333
- ◆ SPRZĄTANIE APARTAMENTÓW - PRAWO JAZDY - 607 677 710
- ◆ Zarób 2 040 euro za 6 tygodni! Pracuj jako opiekunka seniorów w Niemczech, wymagany b. dobry niemiecki. Zapewniamy szkolenia, organizację wyjazdu i całodobowe wsparcie! Tel. 666 096 758
- ◆ Zatrudnię elektryka na stałe. Praca na miejscu. 530 740 641
- ◆ NOWY TARG-ZATRUDNIAM PANIĄ DO WYDAWANIA ŚNIADAŃ. PRACA W GODZINACH OD 7 DO 11. 605 319 127.

CS

CENTRALNY OŚRODEK SPORTU ZAKOPANE

zatrudni osobę na pełny etat na stanowisko

INFORMATYK

Szczegóły:
http://bip.cos.pl/2032/
26-09-2019-administrator-systemow-informatycznych

- ◆ Z. R. GŁOWACCY ZATRUDNI PRACOWNIKÓW BUDOWLANYCH DO ROBÓT WYKOŃCZENIOWYCH W ZAKOPANEM. 608 813 506
- ◆ PIZZERIA NOCNA MIEJSCÓWKĄ ZATRUDNI KIEROWCĘ. MOŻLIWOŚĆ PRACY CODZIENNE LUB DORYWCZO - 692 242 042.
- ◆ ZATRUDNIĘ MŁODĄ KOBIETĘ DO SPRZĄTANIA DOMU JEDNORODZINNEGO. Dni i godziny do ustalenia. Dobre wynagrodzenie. 698 506 913
- ◆ PRZYJMĘ DO PRACY, BUDOWLANKA. 536 279 319

- ◆ Zatrudnimy dyspozycją Panią do obsługi gości - sprzątanie pokoi oraz przygotowywanie śniadań. Praca zmianowa od godz. 6.30 Praca w młodym zespole, całoroczna, bez zamieszkania. Wymiar pracy: umowa o pracę na pełny etat. Kontakt tylko telefoniczny 506970444 info@willamalinowa.pl

Zatrudnimy
PIEKARZA
- PIECOWEGO

Bardzo dobre warunki płacy i pracy.
Więcej informacji pod nr. telefonu
601 456 399

- ◆ Przyjmę MURARZY, CIEŚLI SZALUNKOWYCH, ZBROJARZY. Praca Niemcy. 608 729 122.

BACHLEDA CLUB RESIDENCE

nowy obiekt w Zakopanem

zatrudni na stanowiska:

- KELNER
- BARMAN

Tel. 575 281 181
CV prosimy wysłać na adres:
biuro@hotelwersal.pl

- ◆ Z-CA KIEROWNIKA EKSPLOATACJI SYSTEMU CIEPŁOWNICZEGO. MPEC Nowy Targ Sp. z o.o., zatrudni na stanowisko Z-ca Kierownika Eksploatacji Systemu Ciepłowniczego. Szczegóły dotyczące stanowiska na stronie mpecnowytarg.pl (zakładka: aktualności).

Firma R. Steskal
prowadzi nabór na stanowisko

PIZZER

w Nowym Targu

Mile widziane doświadczenie. Bardzo dobre warunki płacowe

Zainteresowanych prosimy o przesłanie CV na adres e-mail:
k.jaskowiec@steskal.pl
lub telefon **603 709 554**

- ◆ Zatrudnię SPRZEDAWCĘ W SKLEPIE MOTORYZACYJNYM. Pełny ETAT. UMOWA O PRACĘ. Wymagane prawo jazdy kat. B i obsługa komputera. 602 496 726.
- ◆ Przyjmę MURARZY, tel.: 605277644
- ◆ Zatrudnię PRACOWNIKA BUDOWLANEGO, praca we Włoszech. Tel. 0039 338 150 1214

Hotel Crocus****
w Zakopanem
zatrudni

- KUCHARZA/KUCHARKĘ
- info pod nr tel. 792 276 261
- KELNERA/KELNERKĘ
- POKOJÓWKĘ

Umowa o pracę na cały etat. Zapraszamy do składania CV na adres:
biznes@hotelcrocus.pl
Informacje pod numerem tel.
607 576 693

- ◆ Firma budowlana poszukuje PRACOWNIKÓW OGÓLNOBUDOWLANYCH. 506 018 394.
- ◆ NIEMCY - PODATKI, RODZINNE, TŁUMACZENIA. 502 27 97 48.

- ◆ Kreatywna OPIEKUNKA do rozwojowej pracy z dziećmi. Zatrudnię od zaraz. Praca od poniedziałku do piątku w godzinach 15-18. 698 506 913
- ◆ PRACOWNIKA BUDOWLANEGO - ZAKOPANE, okolice, 20-25 zł/godz. 514 215 534

- ◆ TYNKI MASZYNOWE. 881 436 582
- ◆ SPRAWNY, SILNY MĘCZYZNA 73 l. podejmie różną pracę w Zakopanem/bliskie okolice, z małym wynagrodzeniem i pokojem z dostępem do łazienki. 690 440 140
- ◆ SZUKAM PRACY - KONSERWATOR, MALARZA, PRACOWNIK GOSPODARSTWA - 600 008 107

- ◆ ZAKOPANE - PARKING KRUPÓWKI - ABONAMENTY MIESIĘCZNE. 698 137 333
- ◆ OBSŁUGA APARTAMENTÓW, biuro 7/24h, 600 49 49 49
- ◆ Poszukuję współpracownika, który zaangażuje się osobiście w pracę i rozwój zakładu w branży stolarskiej. Oferuję podział zysku na poziomie 50%. Miejsce produkcji - okolice Nowego Targu. 733694536 marektyku@interia.eu
- ◆ Sprzedam lokal, 6% ZWROTU, 249.000 PLN tel 531 331 091
- ◆ AGENCJA OCHRONY OSÓB I MIENIA „KUGUAR” Security Waldemar Wojtowicz - ochrona fizyczna obiektów i osób, monitoring, konwoje (koncesja MSWiA nr L 0011/00) usługi detektywistyczne (koncesja K 3/00). 600 345 007
- ◆ Obsługa BOOKING.COM i 200 innych portali 668 612 858

- ◆ KREDYTY BANKOWE POŻYCZKI POZABANKOWE, -ODDŁUZENIOWE, -NA OŚWIADCZENIE, -TYLKO DOWÓD OSOBISTY. T-694 567 002
- ◆ TYLKO U NAS ODPOWIEDNIE FINANSOWANIE -DLA PRZEDSIĘBIORCÓW, - DO 300 000 ZŁ. GOLD CENT FINANCE T-18 542 40 56.
- ◆ BOCIAN - POŻYCZKI, UDZIELAM. 606 731 148.
- ◆ PROVIDENT - ZAKOPANE - 602 468-953.

BIURA RACHUNKOWE

- ◆ BIURO RACHUNKOWE - DORADZTWO PRAWNE - PEŁNY ZAKRES ORAZ SZKOLENIA BHP I PPOŻ - PROFESJONALNIE - PRZYSTĘPNE CENY - UL. STOLARZYKA blok 8, mieszkanie 29 (parter) -18 20 00678, 501 515 342.
- ◆ TATRA TAX BIURO PODATKOWE, ul. Kościuszki 8, Zakopane. Dogodne warunki współpracy. 605 670 654.

NIERUCHOMOŚCI
pośrednictwo

- ◆ CHATA POD TATRAMI - nieruchomości, Zakopane, ul. Gimnazjalna 1 pok. 205 (Dom Rzemiosła), tel./fax +48 18 201 33 00, 601 347 277, 606 701 770, www.nieruchomosci-zakopane.com.pl
- ◆ DOMATOR - BIURO NIERUCHOMOŚCI - Zakopane. 665 10-50-40, www.domator-nieruchomosci.pl
- ◆ Biuro Nieruchomości TRZY KORONY - Monika Mastalska, licencja nr6224, SZCZAWNICA, Główna 28, Galeria Centrum II p. 18 26 227 08, 607 282 401, www.nieruchomosci.018.pl, e-mail: biuro@nieruchomosci.018.pl
- ◆ VISITZAKOPANE.PL - NIERUCHOMOŚCI, SPRZEDAŻ, WYNAJEM. Ul. Jagiellońska 36, Z-nie, 600 49 49 49.
- ◆ VEGA - nieruchomości. Zakopane, Droga na Bystre 5, tel. 18 206 66 69, 600 22 30 20, 609 999 989 www.vega.biz.pl
- ◆ NIERUCHOMOŚCI IMPER - POŚREDNICTWO Zakopane, ul. Sienkiewicza 1c. Tel. (18)2063273, 698 088 862, 600 056139, mail: biuro@imper-nieruchomosci.pl, www.imper-nieruchomosci.pl. ZARZĄDZANIE NIERUCHOMOŚCIAMI ul. Sienkiewicza 1C, mail: nieruchomosci.imper@gmail.com. Tel. (18)20150-87, 600056239
- ◆ RE/MAX DUO - MIĘDZYNARODOWE BIURO NIERUCHOMOŚCI. ZAKOPANE (18)2073773, NOWY TARG, RABKA-ZDRÓJ, KRÓŚCIENKO (18)275541, www.remax-polska.pl/duo

◆ PERFECT NIERUCHOMOŚCI ul. Kościuski 8 Zakopane, tel. 600 820 576, 886 896 759 www.perfect-nieruchomosci.pl
◆ NIERUCHOMOŚCI "ZOFIA" ZAKOPANE tel. 18 20 68 615, RABKA-ZDRÓJ tel. 18 26 79 122, www.zofianieruchomosci.com.pl

BESTATE

Kupno i sprzedaż nieruchomości

30 EKSPERTÓW NIERUCHOMOŚCI

20 LAT DOŚWIADCZENIA

+48 18 20 66 129
www.bestate.com.pl
ul. B. Czecha 1 Zakopane

◆ PROFESJONALNE ADMINISTROWANIE/ZARZĄDZANIE NIERUCHOMOŚCIAMI - licencja TATRA-DOMUS Hubicki Oskar: Kilkunastoletnie doświadczenie. oskarhubicki@tatra-domus.com 889 189 154
◆ PÓŁNOC NIERUCHOMOŚCI o/Zakopane, ul. Zamoyskiego 20A. Tel: 504 331 188 Pośrednictwo, Zapraszamy do współpracy
◆ TATRA-DOM Nieruchomości Pośrednictwo, Zarządzanie. tel. 502 350 981, 602 23 94 84 Zakopane, Sienkiewicza 20. www.tatradom.pl
◆ KANCELARIA RZECZOZNAWCY I OBROTU NIERUCHOMOŚCIAMI - MAREK SUCHODÓŁ. www.suchodol.com 501 614 182

wynajem

◆ WYNAJMĘ POKOJE: 2- i 1-osobowy, NA DŁUŻEJ - 788 815 508.
◆ KAWALERKA oraz WIĘKSZE MIESZKANIE - ZAKOPANE KRZEPÓWKI - do wynajęcia. 604 882 870.
◆ MIESZKANIE na wynajem. Zakopane - Przew. Krzeptowskiego, 2 pokoje, 44m² - 2500zł+ prąd. Tel. 600820576, www.perfect-nieruchomosci.pl
◆ DO WYNAJĘCIA POKÓJ - 790 208 148.
◆ 1-, 2-OSOBOWY POKÓJ, na dłużej. 18 20 110 26
◆ Do wynajęcia dla 1,2 osób - w suterynie - WAKSMUND. 515 503 494, 18 26 53 977.
◆ POKOJE NA DŁUŻEJ WYNAJMĘ - 692 301 048.
◆ DO WYNAJĘCIA TANIE MIESZKANIE 1-POKOJOWE Z BALKONEM, II p. blok, od górn. w Kościelisku - 692 820 132
◆ DO WYNAJĘCIA MIESZKANIE - ZAKOPANE OBERCONIÓWKA - 886 219 203
◆ POKOJE PRACOWNICZE - 889 26 75 60
◆ ZAKOPANE, OKOLICE szukam do wynajęcia NIEDUŻY DREWNIANY DOMEK, na dłużej. 536 511 133
◆ ZAKOPANE CENTRUM - UL. KRUPÓWKI - MIESZKANIA - WYNAJEM DŁUGOTERMINOWY - 507 406 516.
◆ ZAKOPANE POSZUKUJĘ DO WYNAJĘCIA GARAŻU OGRZEWANEGO. 698 137 333
◆ DO WYNAJĘCIA POKÓJ W N.TARGU. 532 64 00 45.
◆ MIESZKANIE do wynajęcia między Nowym Targiem a Zakopanem. 607 349 181
◆ POKOJE NA DŁUŻEJ W ZAKOPANEM. 18 44 889 35
◆ POKÓJ 1-, 2-OSOBOWY W CENTRUM, OD ZARAZ - 603 125 535
◆ Wynajmę MIESZKANIE dwupokojowe z kuchnią i łazienką w pełni urządzone ul. Chramcówki Zakopane 504570937
◆ DO WYNAJĘCIA LOKAL ok. 17 m² - po remoncie. Łazienka, poczekalnia wspólna. lp, kamienica Krupówki - 602 132 245.
◆ WYDZIERŻAWIĘ STOISKO - CENTRUM NOWY TARG - RYNEK. 517 600 205.
◆ ZAKOPANE, OKOLICE szukam do wynajęcia DOMU MIESZKANIA, na dłużej. 698 137 333
◆ DO WYNAJĘCIA POKÓJ NA DŁUŻEJ - 608 585 170.
◆ WYNAJMĘ LUB SPRZEDAM DOM - ZAKOPANE, OLCZA HUTY - 669 713 899
◆ Do wynajęcia LOKAL 22 m² - Nowy Targ, Bolesława Wstydliewego 1. 18 266 32 04.

kupno

◆ MIESZKANIE 607 677 710.

KUPIĘ

DZIAŁKĘ BUDOWLANĄ

Z NIEUREGULOWANYM STANEM PRAWNYM

Telefon:
663-181-754

sprzedaż

◆ Zakopane, centrum, KAWALERKA o pow. 23 m², BN MOZGAWA tel. 602441440
◆ MURZASICHLE k/wyciągów narciarskich - nowa, dochodowa inwestycja, 3 drewniane domki, działka 2928 m² - 2290 000 zł. Tel. 600820576, www.perfect-nieruchomosci.pl
◆ ZAKOPANE REJ. UL. STRĄŻYSKIEJ DOM Z OGRODEM CENA ZŁ. 850.000 - AN "ZOFIA" 18 20 63 076.
◆ Nowy Targ - widokowy apartament 159m², Nieruchomości KAGOMA tel. 512398390.
◆ Chochółów - dom drewniany, działka 5,5a. Nieruchomości KAGOMA tel. 512398390.
◆ ZAKOPANE - APARTAMENT Z OGRÓDKIEM I GARAŻEM, CENA 370 000zł. DOMATOR 665 10 50 40
◆ Czarny Dunajec - działka budowlana 4,5 ar. Nieruchomości KAGOMA tel. 512398390.
◆ SPRZEDAM MIESZKANIE w Zakopanem - BEZPOŚREDNIO, 94 m², 3 pokoje, duży salon z otwartą kuchnią, łazienka, pralnia, garderoba, spiżarnia, balkon, taras, ogródek - NADAJE SIĘ DO PODZIAŁU NA DWA NIEZALEŻNE MIESZKANIA - 604 213 112.
◆ Zakopane - CENTRUM NOWE APARTAMENTY Z GARAŻEM PODZIEMNYM. DOMATOR 665 10-50-40

SPRZEDAM

DOM

w Kościelisku

z pokojami pod wynajem, z widokiem na Tatry.

Tel. Kontaktowy
880761236

◆ ZAKOPANE - PENSJONAT blisko centrum. DOMATOR 665 10 50 40
◆ ZAKOPANE PENSJONAT REJON SKOCCZNI. VEGA - 600 22 30 20
◆ DZIAŁKI BUDOWLANE ZAKOPANE OLCZA 623m² - ZŁ. 250.000, CZERWIENNE 1613m² - ZŁ. 215.000, AN "ZOFIA" 18 20 63 076.
◆ APARTAMENT przy Krupówkach 607 677 710
◆ SPRZEDAM WIDOKOWĄ DZIAŁKĘ BUDOWLANĄ W KOŚCIELISKU, pow. 1300 m, 601 613 057, 602 157 671 - TN.
◆ Apartament z ogródkiem, garaż 88 m² - 607 677 710
◆ LAS Skomielna-Biała 2,70Ha 512270737
◆ ZAKOPANE ZA STRUGIEM DZIAŁKA 660 TYS. AN "ZOFIA" 18 20 63 076.
◆ DOM - NOWY TARG. 512 293 990.
◆ PODCZERWONE - DOM 230m², DZ. 5A, CENA ZŁ. 280.000.- AN "ZOFIA" 18 20 63 076.
◆ ZAKOPANE TATARY DOM Z OGRODEM 1.2 MLN AN "ZOFIA" 18 20 63 076.
◆ POLE W STRONĘ Białki Tatrzańskiej (przy drodze do Gronkowi) i DZIAŁKA POD GORCAMI W WAKSMUNDZIE. 515 503 494, 18 26 53 977.
◆ SPRZEDAM LAS W MURZASICHLU PRZY GŁÓWNEJ DRODZE - 692 582 873
◆ KOŚCIELISKO DOM Z WIDOKIEM NA TATRY. VEGA - 600 22 30 20.
◆ Jablonka - działka budowlana - rolna 1,6 ha. Nieruchomości KAGOMA tel. 512398390.
◆ MURZASICHLE PIĘKNA POSIADŁOŚĆ NA WIDOKOWĄ DZIAŁKĘ 1599 TYS. AN "ZOFIA" 18 20 630 76.

◆ DOM DREWNIANY ok. 170 m², Z DZIAŁKĄ 15 arów, widokową - Czerwienne pod Bachledówką. Przystosowany na przyjmowanie turystów. Okazyjna cena! 782 173 331.
◆ APARTAMENTY ZAKOPANE CENTRUM. TEL. 607 677 710
◆ Olcza 40m², garaż 450 000 pln 607 677 710
◆ DZIAŁKA niedaleko BIAŁKI TATRZAŃSKIEJ, bez pośredników. 789 252 050.
◆ ZAKOPANE CENTRUM 70 M², GARAŻ. VEGA - 609 999 989
◆ ZAKOPANE MIESZKANIE 4 pokoje, 66 m². VEGA - 609 999 989
◆ Czarny Dunajec - pole rolne. Nieruchomości KAGOMA tel. 512398390.
◆ DZIAŁKI BUDOWLANE - ZASKALE, UL. POLNA. 662 956 932.
◆ DZIAŁKA BUDOWLANA UZBROJONA 15 ar - Harklowa. 18 275 13 67.
◆ DOM JEDNORODZINNY W ZAKOPANEM. 605 564 270
◆ Lokal biurowy 33 m² z garażem, 260 000 netto 791353569
◆ ZAKOPANE PARDAŁÓWKA SEGMENT CENA ZŁ. 825.000.-, ZAKOPANE CENTRUM SEGMENT CENA ZŁ. 1.299.000.- AN "ZOFIA" 18 20 63 076.
◆ ZAKOPANE Pardałówka Mieszkanie, 63m² - 549 000 zł. Tel. 886896759, www.perfect-nieruchomosci.pl
◆ DOM JEDNORODZINNY SZCZAWA. 792 987 001

IMPREZY OKOLICZNOŚCIOWE

◆ IMPREZY OKOLICZNOŚCIOWE - KARCZMA GÓRALSKI SZALAS "KURNIAWA" - ZAKOPANE 601 50 44 86. www.wil-lasport.pl
◆ FOTOGRAFIA, STRONY WWW - brydychphoto.com

ANTYKI

◆ KUPIĘ STAROCIE GÓRALSKIE. 695 797 490
◆ ANTYKI - SKUP, SPRZEDAŻ - Zakopane, Krupówki 46. 601 464 133

SPRZEDAŻ

budowlane

◆ STEMPLE I ŻERDZIE BUDOWLANE. 787 172 869
◆ KAMIEŃ NATURALNY PIASKOWIEC -SPASZT 400 zł/m³. 694 45 30 43, 18 20 75 072

STUDNIE GŁĘBINOWE

system szwedzki, w 1 dzień

MOŻLIWOŚĆ PROJEKTÓW

POMPY CIEPŁA

ODWIERTY DO 150 m

Tel. 607 980 682
605 632 978

◆ TARTAK PITOŃ W MORAWCZYŃNIE OFERUJE: TARCICA SUCHA, DĘBOWA, JESIONOWA I IGLASTA oraz USŁUGI SUSZENIA W NOWOCZESNEJ SUSZARNI PRÓZNIOWEJ. 18 26 513 40, 505 343 252.
◆ BRUSY 10 cm grube, 6 m długie, ok. 30 kubików, 4-letnie. 692 245 166.

WIERCENIE STUDNI GŁĘBINOWYCH

już od 200 zł

Tel. 720 855 198
530 454 538

◆ Sprzedam DESKI ŚWIERKOWE, SUCHE, RÓŻNE. 693 210 082
◆ Sprzedam PŁAZY połówki. 600 264 336
◆ POŁÓWKI SMREKOWE, dł. 12 m, w cieńszym końcu 40 cm, 3-letnie, 501 623 550.
◆ TARTAK OFERUJE W DOBRYCH CENACH: DESKI 2,5/ 3,2/ 5/ 7, WIĘZBY, ŁATY, STEMPLE BUDOWLANE, OPAŁ. 506 543 968.
◆ PILNIE SPRZEDAM GONTY - 783 290 100.
◆ GARAŻE BLASZAKI. 517 524 021.
◆ TARCICA RÓŻNA, STEMPLE, ŻERDZIE. 698 125 795
◆ OKAZJA - SPRZEDAM DOMKI DREWNIANE, SZKIELETOWE. 668 11 53 97

Studnie Głębiny

Pompy Ciepła

Od projektu do realizacji

510 018 800

604 907 204

Brak wody zero kosztów

◆ ŻERDZIE KOROWANE NA PŁOT. 787 172 869

tv, agd, komputery

◆ INSTALACJE TV SAT DVB-T, MONITORING. 505 45 12 11.
◆ TELEWIZJA: SATELITARNI/NAZIEMNA, TELEWIZORY, INTERNET, KAMERY, PRĄD, SPRZEDAŻ, MONTAŻ, SERWIS INSTALACJE INDYWIDUALNE I ZBIORCZE. Tel: 603 055 556, 18 207 42 27
◆ SERWIS KOMPUTERÓW, LAPTOPÓW I KONSOL - TANIO I PROFESJONALNIE - 505 45 12 11.

maszyny, narzędzia

◆ C-360. 880 296 292.
◆ Sprzedam OBRABIARKĘ I PAJĄKA. 880 380 335
◆ SPRZEDAM CIĄGNIK SAM S15 - 609 616 953
◆ ROZRZUTNIK niemiecki 3,5 tony, KO-SIARKĘ DYSZKOWĄ. Tel. 693 701 726
◆ PRZYCZEPKA Z KIPREM, ROZRZUTNIK OBORNIKA, TAŚMÓWKA, BECZKA NA WODĘ NA KÓŁKACH, PŁUGI, SKRZYŃKA NA PODNOŚNIK, ŚRUTOWNIK BĄK, KOPACZKA, OPONY 20-stki. 660 006 303.
◆ WÓZ GUMIAK, ROZRZUTNIK. 790 63 91 56.
◆ Sprzedam MAŁY ROZRZUTNIK. 18 27 560 49.
◆ Sprzedam ODCIĄG TROCIN ARE-OTEC 2 workowy. 692 322 838
◆ Sprzedam ZETOR 3320 - 1997r., ZETOR 7340 - 97r., i 6340 - 04r., + tuz. Cena do uzgodnienia. 665 096 395
◆ CIĄGNIK Z TUREM CASE 2007r. ŁAŃCUCHY na koła kołczatka, wszystkie typy. 881 483 037
◆ Sprzedam Ciągnik Sam S7. 508658302
◆ Sprzedam ROZRZUTNIK. 18 265 86 30
◆ FERGUSON 255 Z KABINĄ - 607 594 498.
◆ Sprzedam DMUCHAWĘ stojącą z silnikiem. 733 105 903

różne

◆ OŚWIECENIE NA ŚWIĘTA DLA PENSJONATÓW I LOKALI - 510557980
◆ DREWNO KOMINKOWE. 501 577 105.
◆ KAWAŁKI SKÓR. 530 955 936.
◆ PROMOCJA! ODPADY BUKOWE 100 zł. BRYKIET BUKOWY KOSTKA RUF 600 zł/paleta. 514 630 482.
◆ SPRZEDAM KORBOCE - PO 17.00: 511 711 743.
◆ MIÓD Z WŁASNEJ PASIEKI. Szafiary. 730 009 801.
◆ Skłoma Owsiana bale. 512270737
◆ SZUKAM ODBIORCY KORBACZY I OSCYPKÓW. 18 26 29 138, 506 159 891.
◆ BURAKI PASTEWNE. 517 752 815.
◆ FOTOWOLTAIKA SOLARY DO BACOWEK - 510 55 79 80
◆ ZIEMIANKI I ZIEMIANKI ODPADOWE. 517 752 815.
◆ Sprzedam AKORDEON Weltmaister 80 basów, 3/5 chorów, stan bdb., 600zł, 18 263 90 73

PAPI Service

OLEJ OPAŁOWY

OLEJ NAPĘDOWY

PORONIN

ul. Kasprowicza 28

7.00-17.00

tel./fax: **18 207 4845**
18 207 4224

◆ SPRZEDAM SPRZĘT NARCIARSKI HURT - DETAL - 663 557 281.
◆ Sprzedam BAŁE, SUCHE. 691 713 140
◆ Sprzedam NOWE KILIMY RĘCZNIE TKANE (z owczej wełny). Wzory: jarzębina i parzenica (60/80), krokusy, GOBELIN - pejzaż zimowy - (145/80). SPÓDNICZKI WEŁNIANE Z PARZENICAMI - RĘCZNIE ROBIONE NA DRUTACH - rozmiar 36-44. TORBY JUHASKIE. Tel. 793 887 893
◆ AKORDEON GUZIKOWY włoski 80 bas i 120 bas, 3-głosowy, wys. 39.5. Pilnie! 531 402 576.
◆ KAWAŁKI SKÓR SZLACHETNYCH 10 kg. RZĘBIONE KASETY - 18 20 157 47
◆ TANIO - ZASTAWĘ STOŁOWĄ OBIADOWĄ Z BRĄZOWEGO DURALEXU. 606 583 371
◆ GAŁKI BIAŁE I WĘDZONE - 663 999 457
◆ STOJAK OBROTOWY SKLEPOWY - 150 zł - 601 208 213
◆ DREWNO OPAŁOWE - BUK, ŚWIERK - suche. 609 927 174.
◆ BRAMY GARAŻOWE PRODUCENT 18 3331597, 508656559.
◆ Sprzedam DREWNO OPAŁOWE I KOMINKOWE. 512 230 269
◆ GARAŻE BLASZANE, WIATY, HALE, KOJCE DLA PSÓW, BRAMY GARAŻOWE. MONTAŻ GRATIS. PRODUCENT 183321404, 696753588, www.RobStal.pl
◆ PSZENICA I ZBOŻE ŚRUTOWANE. 517 752 815.
◆ STARE SKRZYPCE I AKORDEONY 32 -120 basów, tanio. 18 26 391 08, 511 91 88 01.
◆ BRYKIET RUF Z TROCIN BUKOWYCH - PRODUCENT. MOŻLIWOŚĆ TRANSPORTU. 667 945 236.
◆ SERKI MAŁE GAŁKI, KORBACZE. 506 154 286
◆ BAŁE Z SIANA. 503 838 971.
◆ KAWAŁKI SKÓR KOŻUCHOWYCH (na pantofle i czapki). 602 103 783, 18 26 567 06.
◆ PROMOCJA! ODPADY BUKOWE ciężkie 120 zł. BRYKIET BUKOWY KOSTKA RUF 650 zł/paleta. 694 539 130.
◆ Nowo otwarty KOMIS MUZYCZNY - FORTEPIANÓW I PIANIN. 534 832 909.
◆ Sprzedam WSK-ę, sanie, wałek do cyrkułarki. 514 974 361

zwierzęta

◆ Sprzedam dwa BARANY. 512 559 289
◆ KOŃ I CIEŁĘTA. 664 218 177.
◆ CIELICZKA. 791 931 320.
◆ SZCZENIAKI - OWCZARKI PODHALAŃSKIE Z RODOWODEM - hodowla STOCHGRONKOWION - 603 033 861, 607 864 852
◆ GESI, INDYKI. 790 63 91 56.
◆ Sprzedam KROWĘ. 791 250 383
◆ Dwie JAGNICE CAKLE. 18 26 537 12.
◆ Sprzedam JAŁÓWKI. 880 380 335
◆ BYCZEK I CIEŁĘ. 533 966 351.
◆ Dwie KROWY z mlekiem. 793 903 478.
◆ SPRZEDA ŚWINIE - PO 17.00: 511 711 743.
◆ Sprzedam TRZY JAŁÓWKI wysoko cielne. 733 105 903
◆ Sprzedam KROWY ZACIELONE, JAŁÓWKI oraz CIEŁĘTA 8-miesięcy. 18 285 40 27, 602 285 291
◆ Sprzedam KROWĘ cielną 8-miesięcy. 537 393 035
◆ KOZY. 518 592 070.
◆ KROWA cielna. 604 288 362.
◆ BARANINA, jagnięcina. 508890535
◆ Sprzedam JAŁÓWKI. 600 318 436.
◆ JAŁÓWKA. 517 928 089.
◆ SPRZEDAM OWCE - 784 140 359

KUPNO

◆ SKUP STAREGO DREWNA. 601 159 949
◆ SKUP STAREGO DREWNA, DARMO- WA WYMIANA DESEK. 536 916 495
◆ KUPIĘ GÓRALSKIE SPÓDNICE, STARE I NOWE, DROGO. 573 321 730
◆ Skupię Stare Motocykle. 500465560
◆ OBWOŻNY SKUP ZŁOMU - dojazd do klienta. 536 269 912.

MOTORYZACJA

kupno

◆ KUPIĘ KAŻDY SAMOCHÓD, TAKŻE DO POPRAWEK LAKIERNICZYCH, PŁACĘ NAJLEPIEJ, TYLKO ZADZWON A ZOBACZYSZ! 510 816 342.

KASACJA POJAZDÓW

ODBIÓR WŁASNYM TRANSPORTEM

SKUP ZŁOMU.

NAJLEPSZE CENY - SPRAWDŹ.

NOWY TARG, UL. WAKSMUNDZKA (obok oczyszczalni ścieków)

Tel. 18 533 13 44
696 774 738

◆ Kupię KAŻDY SAMOCHÓD, stan obojętny. DOBRZE ZAPŁACĘ. 504 012 602.
◆ KUPIĘ SZYBKO SAMOCHÓD. 600 221 910.

ZŁOMOWANIE POJAZDÓW

WŁASNY TRANSPORT

SKUP ZŁOMU

Tel. 606 523 404
Najlepsze ceny!
Nowy Targ, ul. Ceramiczna 10

SPRZEDAŻ CZĘŚCI UŻYWANYCH

Tel. 18 26 637 50

◆ SKUP SAMOCHODÓW, PŁACĘ LEPIEJ OD INNYCH. GOTÓWKĄ. 600 225 631.
◆ Kupię KAŻDY SAMOCHÓD, płacę najlepiej. 517 324 922.

części

◆ POKROWCE, AKCESORIA, DYWANIKI, ODEŻY ROBOCZA, OBUWIE. NOWY TARG, PLAC EVRY 10, K/BIEDRONKI. 18 26 66 992.

Dorabiamy KLUCZE SAMOCHODOWE

z immobilizerami do samochodów europejskich, japońskich, amerykańskich.

AWARYJNE OTWIERANIE ZATRZAŚNIĘTYCH SAMOCHODÓW

AUTO SERWIS GALICA

ul. Piłsudskiego 19
34-520 Poronin

Tel. 18 20 741 74
605 610 691, 601 56 11 18

inne

◆ PRZEWOZY - lotniska, szpitale. 510 151 054

sprzedaż

◆ SEAT IBIZA 2008, 1.4 TDI, 125.000 km (udokumentowane). 609 365 081.
◆ Sprzedam: VW TRANSPORTER 2,5 TDI, r.p.2007, przebieg 190000. 508 666 468
◆ PASSAT kombi, rok 2007, zadany, benzyna 4x4, 144000km, 22000zł 601054075
◆ Sprzedam BMW X.S.E 53-4.4, benzyna, przebieg 230000, rok 2001. 886 456 070

AUTO-COMPLEX
Nowy Targ
SERWIS SAMOCHODÓW
JAPONSKICH I KOREANSKICH

TOYOTA, MITSUBISHI
SUZUKI, SUBARU, NISSAN,
HYUNDAI, KIA I INNE

OFERUJE: PRZEGLĄDY,
NAPRAWY, DIAGNOSTYKĘ
KOMPUTEROWĄ,
CZĘŚCI ZAMIENNE

tel. 18 264 14 50
501 454 148
serwisnt@auto-complex.pl

◆ OPEL ASTRA II, 2.750 zł. VW GOLF V, 2008, 8.990 zł. BMW E46, 5.600 zł. VW BORA z gazem, 5.600 zł. RENAULT MEGANE SCENIC 2006, 3.750 zł. OPEL CORSA 2003, 2.950 zł. SUZUKI GRAND VITARA z gazem, 22.900 zł. NISSAN NAVARA. Możliwe zmiany. 510 816 342.

◆ MAZDA 3 1.4, r.p. 2005., przebieg 189 tys., pełna elektryka, klimatyzacja, całkowicie sprawny technicznie, cena 8700 zł, tel. 880 580 669

◆ 4x4 MERCEDES R320, srebrny, 7-osobowy, mały przebieg 236.000 km, 2007, zarejestrowany, ubezpieczony, atrakcyjna cena do negocjacji. 887 227 974.

◆ TOYOTA YARIS 1.0 + gaz, 3.990 zł. SKODA FABIA 1.4, 2.750 zł. RENAULT LAGUNA 2005, 3.550 zł. 517 324 922.

Strama PALIWA

● GAZ GRZEWczy
PROPAN - NOWOŚĆ

● OLEJ OPAŁOWY

● PALIWA - HURT

Tel. 601 500 321
609 456 201

Stacja Paliw ORLEN
Szaflary, ul. Zakopiańska 2k

◆ Pilnie sprzedam PEUGEOT 307, 1.6HDI, r.p. 2005, 152000km. tel. 539 436 120

◆ OPEL ASTRA KOMBI 2006, 1.9D, 7.500 zł. 18 26 391 08, 511 91 88 01.

RÓŻNE

◆ WRÓŻĘ z kart, DORADZAM. 601 642 643.

◆ OBWOŻNY SKUP ZŁOMU - dojazd do klienta. 536 269 912.

MAXMIL
STACJA PALIW

OLEJ OPAŁOWY
ekoterm plus

PALIWA ORLEN

NOWY TARG
ul. Składowa 12b
tel. 18 26 48 019,
609 820 296

ZAKOPANE
ul. Żeromskiego (COS)
tel. 18 20 614 71

◆ ODDAM ZIEMIĘ - NOWY TARG. 605 090 311.

◆ PRZYJMĘ ZIEMIĘ. RATUŁÓW. Tel. 502 014 223 lub 724 507 585.

MATRYMONIALNE

◆ Poznam pana 57-71 lat. 668 252 175.
◆ Szukam przyjaciółki. 608 191 572
◆ WOLNY 50-LATEK BEZ ZOBOWIĄZAŃ POZNA PANNĘ LUB WDOWĘ. Tel. 694 883 466
◆ MIŁY PAN POZNA PANIE DO SPORTKAN, PEŁNA DYSKRECYJA. 577 368 850
◆ 40-latek pozna Panią. Zakopane i okolice. 787-304-870 787-304-870

USŁUGI

budowlane

◆ MALOWANIE TRADYCYJNE I AGREGATEM WNĘTRZ I ELEWACJI. 501 788 640
◆ SZPACHLOWANIE, MALOWANIE, REGIPSY, REMONTY. 508 950 884
◆ FLIZOWANIE, KAMIENIARSTWO. 882 080 371.
◆ UKŁADANIE PŁYTEK - REMONT ŁAZIENKI, KUCHNI, itp. 501 788 640
◆ WYKOŃCZENIA WNĘTRZ od A do Z. 572 624 414.
◆ PODDASZA, STRYCHY - ADAPTACJA NA MIESZKANIA - 602 839 607.
◆ Malowanie. 604 176 880
◆ TYNKI TRADYCYJNE Z BIAŁEGO KWARCZU, POD MALOWANIE - ATRAKCYJNA CENA, WYLEWKI MASZYNOWE. 665 719 051.
◆ BUDOWA, REMONTY KOMINÓW. 882 080 371.
◆ ELEKTRYK - 662 140 933.
◆ POKRYCIA DACHOWE, RYNNY, OBROBKI, PODBITKI, MALOWANIE DACHÓW, WYKOŃCZENIA WNĘTRZ, FASADY, ELEWACJE, OCIEPLENIA, KOMINY, MONTAŻ OKIEN DACHOWYCH. 531 001 608.
◆ MALOWANIE, TAPETOWANIE, GŁADZIE, REGIPSY - 602 839 607.

◆ ADAPTACJA PODDASZY, MALOWANIE, SZPACHLOWANIE, PŁYTKI. 793 628 855.
◆ PARKIETY, UKŁADANIE, CYKLINOWANIE BEZPYŁOWE - NOWOCZESNYMI MASZYNAMI. MONTAŻ PODŁÓG: deski, panele. P. Bogacz, Zakopane. 18 20-160 09, 602 138 575
◆ TAPETOWANIE, SZPACHLOWANIE, MALOWANIE. 504 755 844.
◆ Malowanie dachów. Gwarancja 10 lat. 10 lat doświadczenia. 505203257
◆ REMONTY, WYKOŃCZENIA, PRZEBUDOWY, PRACE BUDOWLANE - FAKTURY VAT - 602 839 607,
◆ PRACE REMONTOWE - OD MALOWANIA PO WYKOŃCZENIA WNĘTRZ. 501 788 640
◆ TYNKI, WYLEWKI MASZYNOWE. PROFESJONALNIE, TANIO. 606 433 864.
◆ Flizowanie, remonty 511299935
◆ TYNKI I WYLEWKI MASZYNOWE tanio i solidnie, zacieranie mechaniczne, technika siłowa. Realizujemy małe i duże obiekty 18 26 550 39, 503 532 680.
◆ WYLEWKI MASZYNOWE ZACIERANIE MECHANICZNIE. 880 232 189.
◆ OGRODZENIA, www.hajdukowie.pl. 692 069 284.
◆ ŁAZIENKI. 667 063 354.
◆ PRACE PŁYTKARSKIE, SPIEKI KWARCOWE. 667 337 333.
◆ MALOWANIE ELEWACJI, WNĘTRZ, PŁYTKI GK. 514615681 januszchryczyk1968@gmail.com
◆ ŁAZIENKI, KUCHNIE - PŁYTKI, INSTALACJE - 602 839 607.
◆ FASADY - DOCIEPLENIA - NA MATERIAŁACH WYSOKIEJ JAKOŚCI. ATRAKCYJNE CENY. 507 58 18 18
◆ CYKLINOWANIE BEZPYŁOWE - PARKIETY, PANELE. Tanio! 691 381 758.
◆ TYNKI MASZYNOWE. 881 436 582
◆ HYDRAULIK - 728 247 495.
◆ FLIZY - 781 652 157
◆ USŁUGI Ślusarskie. 504689884
◆ OCIEPLENIE BUDYNKÓW Z RUSZTOWANIEM. 787 479 002.
◆ WYKOŃCZENIE WNĘTRZ. 577 863 337.
◆ OCIEPLENIE PODDASZY PIANĄ PUR, REGIPSY. 665 719 055.
◆ INSTALACJE ELEKTRYCZNE - PEŁNY ZAKRES. 607 970 969.
◆ USŁUGI STOLARSKIE, PRODUKCJA SCHODÓW, DRZWI, OKIEN. 886 446 508.
◆ WYKOŃCZENIA WNĘTRZ, REGIPSY, SZPACHLOWANIE, MALOWANIE, SUFITY PODWIESZANE. 886 561 404.
◆ TYNKI MASZYNOWE I TRADYCYJNE NA PIASKU KWARCOWYM, WYLEWKI MASZYNOWE. 507 58 18 18.
◆ MALOWANIE DACHÓW, ELEWACJI. Wieloletnia praktyka, dobór materiałów. 33/873 06 01, 602 882 325 www.malutty.com.pl
◆ MALOWANIE DACHÓW, WNĘTRZ I ELEWACJI. 737 561 320.
◆ ROBOTY ZIEMNE - 517 056 776
◆ USŁUGI BUDOWLANE, BUDOWY DOMÓW OD PODSTAW ORAZ WIĘZBY DACHOWE WRAZ Z POKRYCIEM. Solidnie i tanio. 572 624 414.
◆ HYDRAULIK - 663 338 954.
◆ WYKOŃCZENIA WNĘTRZ. 733 518 412.
◆ DOCIEPLENIA BUDYNKÓW, PODBITKI, RYNNY, montaż, własne rusztowanie. 505 821 021.

◆ DOCIEPLENIE STYROPIANEM - 606 433 864
◆ FIRMA ELEKTROINSTALACYJNA I REMONTOWA. 739 074 598.

inne

◆ HUGON - SERWIS PILAREK SPALINOWYCH I MASZYN OGRODNICZYCH. Profesjonalne i indywidualne podejście. Tylko oryginalne części, szeroki wybór akcesoriów, krótkie terminy napraw. Nowy Targ, ul. Kilińskiego 12, obok Dekady. Tel. 18 266 69 46.
◆ Szorowanie myciedomowdrewnianych@op.pl 694 258 159
◆ ZABEZPIECZANIE OBIEKTÓW PRZED SZKODNIKAMI zgodnie z założeniami GMP, GHP, HACCP. Tel./fax. 18 20-638-68 w.21, 602 229-658
◆ MALOWANIE DACHÓW I WYCINKA DRZEW. 608 065 615.
◆ FIRMA SPRZĄTAJĄCA-KOMPLEKSOWE SPRZĄTANIE DOMÓW, HOTELI I PENSJOŃ. 501 788 640
◆ FOTOGRAFIA, STRONY WWW. Tel: 731 155 745
◆ PRANIE DYWANÓW, WYKŁADZIN ORAZ TAPICERKI MEBLOWEJ I SAMOCHODOWEJ. 501 788 640
◆ Specjalistyczny ZAKŁAD ZWALCZANIA OWADÓW I GRYZONI. (18) 20-638 68 w.21, 602 22-96-58
◆ Zakład kamieniarski - NAGROBKI od 2.000 zł. REMONTY NAGROBKÓW I GROBOWCY. 724 627 733.

ZDROWIE I URODA

◆ Praca stała dla FRYZJERKI/FRYZJERA. Bardzo dobre warunki pracy i płacy. Jordanów. tel. 518242057 518242057 Dszyszka1977@gmail.com

GABINET STOMATOLOGICZNY - MEDYCYNA ESTETYCZNA - STOMATOLOGIA ESTETYCZNA

lek. stom.
Justyna Kędzierska

ul. Chyców Potok 26
(CH „Szymonek”), Zakopane
tel. 506 36 58 56

◆ MASAŻ KLASYCZNY LECZNICZY CAŁEGO CIAŁA I MASAŻ ANTYCELULITOWY. Dojazd do klienta. 508 007 181.

TŁUMACZENIA

◆ TŁUMACZ PRZYSIĘGŁY - JĘZYKA NIEMIECKIEGO - mgr Magdalena Rysula. Zakopane, Pod Lipkami 10, tel. (18) 20 172 39, 602 63 23 68
◆ TŁUMACZENIA RABKA. CH MAŁGOŚIA. 606 504 790
◆ TŁUMACZENIA PRZYSIĘGŁE WSZYSTKIE JĘZYKI - M. WAGNER. N. Targ, Rynek 11. 18 266 10 33, 502 27 97 48.

NAUKA

◆ MATEMATYKA - KOREPETYCJE. 18 20 666 73
◆ MATEMATYKA -Skuteczna Metoda Nauczania 793567074.

REKLAMA

RADIO TAXI
191-92
ZAKOPANE
18 2000 919

AUTO SPA
ZAKOPANE - MYJNIA SAMOCHODOWA

KOMPLEKSOWE CZYSZCZENIE POJAZDÓW
BARDZO BOGATA OFERTA PROFESJONALNA OBSŁUGA

tel. 608 419 999

WIADOMOŚCI TELEWIZYJNE
Tygodnika Podhalańskiego
Obejrzyj nowe wydanie, bo warto!

TYGODNIK Podhalański

wiadomości lokalne telewizji Tygodnika Podhalańskiego

24tp.pl

ZAKUPY 24h

RADIO-TAXI TELE
196-27
18 266 90 94
NOWY TARG

tel. 018 26 690 94

ASTRUM
Nowy Targ, ul. Długa 21a
Tel. 18 266 66 29,
661 621 937

**KOMPUTERY
KASY FISKALNE**

Oprogramowania dla:
sklepów, gastronomii,
hotelarstwa, medycyny, aptek.
PODPIS ELEKTRONICZNY

**USŁUGI
INFORMATYCZNE**

tatrynet
Internet service provider

34-500 Zakopane
ul. Chałubińskiego 5A
tel. 18 20 149 46
e-mail: info@tatrynet.pl

KONDOLENCJE

Wyrazy współczucia

MAŁGORZACIE MIERCZAK

z powodu śmierci

BABCI

składają

pracownicy

Zespołu Szkół Budowlanych w Zakopanem

POŻEGNANIA

Z głębokim żalem zawiadamiamy,
że dnia 27 września 2019 r.
zaopatrzonego Św. Sakramentami
zasnął w Panu przeżywszy lat 78

S.P.

NASZ NAJUKOCHAŃSZY
MĄŻ, TATA, TEŚĆ I DZIADEK

**STANISŁAW
JONEK**

Z głębokim smutkiem i żalem zawiadamiamy,
że w dniu 28 września 2019 r. odszedł od nas w wieku 86 lat
zaopatrzonego Św. Sakramentami nasz najukochańszy
Mąż, Tata, Teść, Dziadek, Pradziadek

S.P.

**Władysław
MICHNIAK**

"Kto żyje w pamięci innych,
ten nie umiera, lecz się tylko oddala"

Z głębokim smutkiem i żalem zawiadamiamy,
że w dniu 27 września 2019 r. zmarł w wieku 84 lat,
zaopatrzonego Sakramentami Świętymi
nasza ukochana Mama, Babcia, Prababcia, Siostra i Ciocha

**WŁADYSŁAWA
MUSIAŁ**

Z domu WÓJTYŁA
Zam. Ludźmier, ul. Pasternik 10

Świętej Pamięci

Z głębokim smutkiem i żalem zawiadamiamy,
że w dniu 24 września 2019 r. zmarł w wieku 49 lat,
zaopatrzonego Sakramentami Świętymi, nasz ukochany
Syn, Brat, Śwagier i Wujek

**ADAM
BRYNCZKA**

Zam. Frydman ul. Jana Pawła II 18

Z głębokim żalem zawiadamiamy,
że dnia 24 września 2019 r.
zaopatrzonego Św. Sakramentami
zasnął w Panu przeżywszy lat 87

S.P.

NASZA NAJUKOCHAŃSZA
MAMA, SIOSTRA, BABCIA, PRABABCIA, CIOCIA, TEŚCIOWA

**WŁADYSŁAWA
SŁOWAKIEWICZ**

zam. ul. Targowa 7 w Czarnym Dunajcu

"KTO ŻYJE W PAMIĘCI INNYCH,
TEN NIE UMARA,
LECC SIĘ TYLKO ODDALA."

Z głębokim smutkiem i żalem zawiadamiamy,
że w dniu 28 września 2019 r. zmarł w wieku 90 lat,
zaopatrzonego Sakramentami Świętymi
nasza ukochana Mama, Babcia i Prababcia

**ANNA
KIETA**

Zam. Nowy Targ Os. Bór 6/7

Z głębokim smutkiem i żalem zawiadamiamy,
że w dniu 29 września 2019 roku odszedł do wieczności w wieku 91 lat

S.P.

**STANISŁAW
FILAS**

Świętej Pamięci

Z głębokim smutkiem i żalem zawiadamiamy,
że w dniu 28 września 2019 r. zmarł w wieku 78 lat,
zaopatrzonego Sakramentami Świętymi, nasz ukochany
Tata, Dziadek, Pradziadek i Brat

**WALENTY
ZAWADA**

Zam. Frydman ul. Zastolna 16

Z głębokim smutkiem i żalem zawiadamiamy,
że w dniu 30 września 2019 r. odszedł od nas w wieku 94 lat
zaopatrzonego Sakramentami Św. nasz najukochańszy
Mama, Babcia, Prababcia, Teściowa

S.P.

**Marianna
ZUBEK**

(z domu Słodyczka)

Z głębokim żalem zawiadamiamy,
że dnia 26 września 2019 r.
zmarł tragicznie przeżywszy lat 46

S.P.

NASZ NAJUKOCHAŃSZY
MĄŻ, TATA, BRAT, ZIEĆ, ŚWAGIER I WUJEK

**JAN
SOŁTYS**

Odszedł, ale w sercach naszych pozostanieś na zawsze

Z głębokim smutkiem i żalem zawiadamiamy,
że w dniu 27.09.2019 r. odszedł od nas w wieku 73 lat
zaopatrzonego Św. Sakramentami
nasz najukochańszy
Tata, Dziadek, Teść, Brat, Wujek, Śwagier

S.P.

**Wendelin
KOBROŃ**

Zam. Lipnica Mała 132

"Odszedł, ale w sercach
naszych pozostanieś na zawsze"

Z głębokim smutkiem i żalem zawiadamiamy,
że 24 września 2019 r. zaopatrzonego Św. Sakramentami
zmarła w wieku 84 lat
Nasza Kochana
ŻONA, MAMA, BABCIA, PRABABCIA, SIOSTRA I CIOCIA

S.P.

**ZOFIA
JANIK**

zam. Bańska Niżna, ul. Migle 8

"Dla świata byłaś tylko cząstką,
dla Nas całym światem"

Z głębokim smutkiem i żalem zawiadamiamy,
że w dniu 20.09.2019 r. odszedł od nas w wieku 77 lat
zaopatrzonego Św. Sakramentami, nasz najukochańszy i najdroższy
Mama, Babcia, Teściowa, Siostra

S.P.

**Anna
BLUBLA**

Zam. Chyżne 231

"KTO ŻYJE W PAMIĘCI INNYCH,
TEN NIE UMARA,
LECC SIĘ TYLKO ODDALA."

Z głębokim smutkiem i żalem zawiadamiamy,
że w dniu 28 września 2019 r. zmarł w wieku 80 lat,
zaopatrzonego Sakramentami Świętymi
nasz ukochany Mąż, Tata, Dziadek i Brat

**ZBIGNIEW
JANGROT**

Zam. Nowy Targ Al. Tysiąclecia 44B/39

Z głębokim żalem zawiadamiamy,
że dnia 30 września 2019 r.
zaopatrzonego Św. Sakramentami
zasnął w Panu przeżywszy lat 95

S.P.

NASZA NAJUKOCHAŃSZA
MAMA, TEŚCIOWA, BABCIA I PRABABCIA

**BRONISŁAWA
SIECZKA**

Świętej Pamięci

Z głębokim smutkiem i żalem zawiadamiamy,
że w dniu 28 września 2019 r. zmarła w wieku 68 lat,
zaopatrzonego Sakramentami Świętymi, nasz ukochany
Żona, Mama, Babcia i Siostra

**ANTONINA
BŁACHUT**

Z domu Jandura
Zam. Niedzica ul. Kanada 31

Z głębokim żalem zawiadamiamy,
że dnia 29 września 2019 r.
zaopatrzonego Św. Sakramentami
zasnął w Panu przeżywszy lat 87

S.P.

NASZA NAJUKOCHAŃSZA
ŻONA, MAMA, SIOSTRA, TEŚCIOWA, BABCIA I PRABABCIA

**MARIANNA
MRUGAŁA**

z domu MACIATA

"KTO ŻYJE W PAMIĘCI INNYCH,
TEN NIE UMARA,
LECC SIĘ TYLKO ODDALA."

Z głębokim smutkiem i żalem zawiadamiamy,
że w dniu 27 września 2019 r. zmarł w wieku 83 lat,
zaopatrzonego Św. Sakramentami Świętymi
nasz ukochany Tata, Dziadek, Pradziadek i Brat

**JÓZEF
WALIGÓRSKI**

Zam. Nowy Targ ul. Szafarska 142/18

Odszedł, ale w sercach naszych pozostanieś na zawsze

Z głębokim smutkiem i żalem zawiadamiamy,
że w dniu 28.09.2019 r. odszedł od nas w wieku 73 lat
zaopatrzonego Św. Sakramentami
nasz najukochańszy
Mąż, Tata, Syn, Dziadek, Brat, Teść

S.P.

**Eugeniusz
MONIAK**

Zam. Zubrzyca Góra 175 A

"Kto żyje w pamięci innych,
ten nie umiera, lecz się tylko oddala"

Z głębokim smutkiem i żalem zawiadamiamy,
że w dniu 28 września 2019 r. zmarł w wieku 88 lat,
zaopatrzonego Sakramentami Świętymi
nasza ukochana Mama, Babcia, Prababcia i Siostra

**BRONISŁAWA
REINISZ**

Z domu JACHYMIAK
Zam. Ludźmier, ul. Kamieniec 19

Z głębokim żalem zawiadamiamy,
że dnia 30 września 2019 r.
zaopatrzonego Św. Sakramentami
zasnął w Panu przeżywszy lat 64

S.P.

NASZ NAJUKOCHAŃSZY
MĄŻ, TATA, TEŚĆ, BRAT I DZIADEK

**ZBIGNIEW
URBAŚ**

www.zakladpogrzebowyjablonski.pl

JABŁOŃSKI RAFAŁ
ZAKŁAD POGRZEBOWY

KOMPLEKSOWA ORGANIZACJA CEREMONII POGRZEBOWYCH
ROZLICZENIA BEZGOTÓWKOWE W RAMACH ZASIŁKU KRUS I ZUS
TRANSPORT MIĘDZYNARODOWY / WIĘNCIE

RATULÓW 6C
(OBOK RONDY)

FILIA
CZARNY DUNAJEC
UL. KMIETOWICZA 5A

TEL. CAŁODOBOWY: 661 429 750, 18 26 580 91, 601 054 720
E-MAIL: rafal4157@gmail.com

JESTEŚMY DO PAŃSTWA DYSPOZYCJI 7 DNI W TYGODNIU 24H / DOBĘ

ZAKŁAD OSTATNIEJ POSŁUGI

CAŁUN

KOMPLEKSOWE USŁUGI POGRZEBOWE
PRZEWÓZ MIĘDZYNARODOWY

Czynne w godz. 7-18 tel./fax 18 201 20 80
Całodobowy tel. 798 467 667, 601 514 635
Zakopane, ul. Nowotarska 18
(vis a vis cmentarza)
calun-zakopane.pl

ZAKŁAD OSTATNIEJ POSŁUGI

PORONIN
Piłsudskiego 36
tel. całodobowy
+ 48 721 275 746
+ 48 721 275 722

Pracownia Głębokiej Wdzięczności

Kalnia

- Organizacja i obsługa ceremonii pogrzebowych
- Przygotowanie zmarłych do pochówku
- Przewozy zmarłych z domu do chłodzi, odbiór ze szpitali
- Załatwienie formalności w urzędach i na cmentarzach
- Sprzedaż trumien, urny - kremacja zmarłych
- Przewozy w kraju i za granicą
- Kredytowanie pogrzebów w ramach zasiłku ZUS i KRUS
- Akcesoria pogrzebowe: kwiaty, wieńce, wiązanek
- Krzyże, tabliczki, klepsydry, galanteria żałobna

AR
BRZOSTOWSCY

ZAKŁAD USŁUG POGRZEBOWYCH
NOWY TARG
ul. Św. Anny 46

TEL. CAŁODOBOWY 18 266 98 94
kom. 601 46 57 59 kom. 507 52 33 34
www.arbrzostowscy.pl

Filia Łapsze Niżne, ul. Jana Pawła II
tel. 18 265 92 21

DOM POGRZEBOWY

- modlitwa przy Zmarłym
- przechowywanie Zmarłego we własnej chłodni
- pomoc w załatwianiu formalności w USC, ZUS i KRUS
- duży wybór trumien
- obsługa uroczystości pogrzebowych
- kwiaty, wieńce, wiązanek, tabliczki, obrazki pamiątkowe
- kremacja

ANDRZEJ KRUPA
WAKSMUND ul. Na Równi
tel. 691 537 858, 18 26 537 64

ZAKŁAD USŁUG
POGRZEBOWYCH
JÓZEF CZAJA

Czarny Dunajec, ul. Kolejowa
(kolo stacji p.n.w. ARGE)

ZAKŁAD CZYNNY CAŁĄ DOBĘ
Tel. kom.: 603 033 944, tel. domowy: 18 265 77 77

KOMPLEKSOWE USŁUGI POGRZEBOWE:
• Transport zmarłych w kraju i z zagranicy
• wieńce • wiązanek pogrzebowe • trumny dębowe

HOKEJ

Słaby początek „Szarotek”

Niespecjalnie wiedzie się na początku sezonu w rozgrywkach PHL hokeistom Podhala Nowy Targ. „Szarotki” na sześć dotychczas rozegranych meczów cztery przegrały. W ostatnim tygodniu nowotarżanie musieli uznać wyższość Comarch Cracovii i GKS Katowice.

KH Podhale – Comarch Cracovia 3:5 (0:1, 0:3, 3:1)

Bramki: 0:1 Brynkus (Domogała, Gula) 11, 0:2 Kalinowski (Kamiński) 21, 0:3 Bepierszcz (Gajor, Kamiński) 25, 0:4 Mikula (Damian Kapica, Dąbkowski) 32, 0:5 Damian Kapica (Jeżek, Dąbkowski) 41, 1:5 Franek (Svec, Neupauer) 43, 2:5 Franek (Petersson) 55, 3:5 Nattinen (Franek, Neupauer) 58.

Podhale: Odrobny - Seed, Mrugała, Jenck, Dziubiński, Wielkiewicz - Suominen, Kamenew, Franek, Neupauer, Worwa - Wsół, Sulka, Svec, Nattinen, Pettersson oraz Słowakiewicz, Daniel Kapica, Siuty.

Pierwsze 20 minut upłynęły pod znakiem kar (kilku mocno dyskusyjnych) z obu stron, ale tylko Cracovia potrafiła z tego skorzystać i w 11. min. wyjść na prowadzenie. Gola krakowianie zdobyli w momencie, kiedy na ławce kar przebywało dwóch zawodników gospodarzy. Jego autorem był wychowanek Podhala Sebastian Brynkus, który pozostawiony kompletnie bez opieki i obsłużony podaniem przez Adama Domogałę z najbliższej odległości pokonał Przemysława Odrobnego.

W drugiej tercji gra miała już mocno jednostronny przebieg. „Pasy” zdominowały tę część spotkania, a efektem ich przewagi były kolejne gole. Już pierwszy celny strzał gości w tej odsłonie okazał się skuteczny. Odrobny niesygnalizowanym strzałem zaskoczył Kalinowski.

W 25. min. krakowianie koronkowo rozegrali swoją kolejną grę w liczebnej przewadze i na listę strzelców wpisał się Bepierszcz. W 32. min. defensywę Podhala rozmontowa-

ła z kolei druga formacja „Pasów” i do bramki „Szarotek” trafił Mikula.

Podobnie jak druga, zaczęła się trzecia tercja. W 62. sekundzie tej odsłony na 0:5 wynik podwyższył kolejny nowotarżanin w składzie Cracovii, Damian Kapica, po którego strzale krążek między parkanami Odrobno wtoczył się do bramki. 72 sekundy później wreszcie powody do radości mieli gospodarze, po tym jak - podczas kolejnej już gry w przewadze - pierwszego w meczu gola dla nich zdobył strzałem po lodzie Franek. Ten sam zawodnik w 55. min. ponownie znalazł sposób na Koprive. Trener „Szarotek”

Phillip Barski poszedł va banque, ściągnął z bramki Odrobno i po chwili trzeciego gola dla Podhala zdobył Nattinen. Mecz nabrał więc w końcówce trochę „rumieńców”, ale na więcej już krakowianie nowotarżanom nie pozwolili.

GKS Katowice – KH Podhale 4:1 (0:0, 1:1, 2:0)

Bramki: 0:1 Worwa (Sulka, Dziubiński) 28, 1:1 Da Costa (Pasiut) 31, 2:1 Krężolek (Franssila) 39, 3:1 Lahde (Turtiainen, Makkonen) 56, 4:1 Da Costa (Cakajik) 59.

Podhale: Odrobny - Seed, Suominen, Wor-

Krakowianie nie pozwolili nowotarżanom na zbyt wiele.

UNIHOKEJ

Górale Pany!

Derbowe starcie Górali z Szarotką zainaugurowało w Nowym Targu sezon ligowy rozgrywek ekstraklasy mężczyzn w unihokeju. Wygrali broniący tytułu Mistrza Polski Górale w rozmiarach 5:3.

W tym sezonie nastąpiła zmiana systemu rozgrywek. Nie ma już podziału na grupy. 14 drużyn rozgrywa mecze system każdy z każdym, ale tylko raz. Nie ma meczów rewanżowych. Po sezonie zasadniczym najlepsza czwórka w tabeli zagra o medale.

Pierwszy mecz w sezonie to zawsze zagadka. Trudno więc było wyrokować, kto jest

faworytem derbów, szczególnie że te zawsze rządzą się swoimi prawami. Do połowy zanosiło się na gładką wygraną Górali, którzy po 26 minutach prowadzili już 3:0, a był to efekt ich bardzo mądrej i rozważnej gry zarówno w defensywie, jak i ofensywie.

Pierwszy gol dla Szarotki, zdobyty w 29. min., wpłynął nieco na zmianę obrazu gry. W 34. min. Górale prowadzili już tylko 3:2

i takim wynikiem zakończyła się tercja druga. Trzecia zaczęła się od gola numer cztery dla Górali, ale Szarotka szybko odpowiedziała swoim trzecim trafieniem. Losy meczu rozstrzygnęła definitywnie bramka na 5:3 dla Górali autorstwa Tomalaka.

- Wielka radość, bo dobrze zaczęliśmy sezon. Zdawaliśmy sobie sprawę, że będzie to trudny mecz, tym bardziej czujemy się

mocni po takim zwycięstwie. Pokazaliśmy charakter. Mecz dobrze się dla nas ułożył, ale potem Szarotka zmieniła system gry, co sprawiło nam trochę problemów. Gdy doszli nas na jedną bramkę, było gorąco, ale wyszła nam fajna kontra. Chciałbym podziękować chłopakom, nawet tym, którzy wspierali nas z ławki rezerwowej - podsumował kapitan Górali **Bartosz Gotkiewicz**.

- Żenujący mecz w naszym wykonaniu. Górale mimo osłabionego składu walczyli, wygrywali pojedynki, stykowe piłki, a bramki traciliśmy po błędach. Tylko momentami udało nam się zepchnąć Górali do defensywy, ale oddawaliśmy mało strzałów. Nie kreowaliśmy sytuacji, było mało walki. Ten mecz pokazał, gdzie jesteśmy, ile pracy przed nami. Trzeba się mocno spiąć, bo przy tym systemie będzie trudno walczyć o czwórkę - przyznał kapitan Szarotki **Lesław Ossowski**.

Górale Nowy Targ – Gorący Potok Szarotka Nowy Targ 5:3 (1:0, 2:2, 2:1)

Bramki: 1:0 Smarduch - Jaskierski (16:19), 2:0 Bisaga - Ciapała (21:36), 3:0 Ciapała - Tomalak (25:38), 3:1 Ligas - Hamrol (28:43), 3:2 Chlebda - Żabówka (33:59), 4:2 Smarduch - Stypuła (40:19), 4:3 Sikora - Widurski (49:22) 5:3 Tomalak - Ciapała (56:50)

Górale: Pawlik - Kostecki, Gotkiewicz, Bisaga, Konrad Pelczarski, Ciapała, Vogel, Tomalak, Jaskierski, Plewa, Smarduch, Baczewski, Stypuła, Janosz

Szarotka: Udziela - Lech, Ossowski, Spyra, Widurski, Ligas, Żabówka, Jachymiak, Ślusarek, Chlebda, Zacher, Niziołek, Sikora, Słowakiewicz, Hamrol, Książkiewicz

Tekst i fot.: **Maciej Zubek**

W pierwszym meczu sezonu Górale lepsi od Szarotki.

W meczu 10. kolejki spotkań rozgrywek grupy IV 3. ligi piłkarze Podhala Nowy Targ zremisowali 2:2 wyjazdowe starcie z ostatnią w tabeli drużyną Podlasia Biała Podlaska. Dla gospodarzy były to pierwsze punkty po 5 kolejnych porażkach. Dla Podhala z kolei to już 3. spotkanie bez wygranej.

Po pierwszej połowie Podhale przegrywało 0:1 po голу straconym w 27. min. Dograna z lewej strony piłka trafiła do Kosieradzkiego, który mocnym uderzeniem z woleja pokonał Mateusza Szukałę. Podhale mogło, a nawet powinno wyrównać w 36. min. Znakomitą ku temu okazję miał Marek Mizia, ale mając przed sobą tylko bramkarza, trafił wprost w niego.

Druga połowa zaczęła się od okazji na 2:0 dla Podlasia. Szukała wygrał jednak pojedynek sam na sam z Tomaszem Andrzejukiem. Ta sytuacja zemściła się na gospodarzach w 53. min. Po dalekim podaniu Daniela Wajsa pierwszy strzał

Tylko remis

Tomasza Palonka bramkarz sparował na poprzeczkę, ale wobec dobitki głową był już bez szans. W 56. min. doszło do nieprzyjemnej sytuacji. W ferworze walki łokciem w twarz uderzony został Mateusz Mianowany. Gracz Podhala z podejrzeniem złamania kości jarzmowej karetką został odwieziony do szpitala. Sytuacja ta nie wywołała żadnej reakcji sędziego, co rozwścieczyło trenera Podhala, który głośno protestował, za co ukarany został czerwona kartką.

Przerwa w grze trwała 10 minut i mniej więcej tyle arbiter główny doliczył do regulaminowego czasu gry. W jego 2. minucie gospodarze wyprowadzili kontratak i za sprawą Pawła Zabielskiego odzyskali prowadzenie. Ostatnie słowo należało jednak do Podhala, a konkretnie do Damiana Lepiarza, który w 95. minucie w zamieszaniu wepchnął piłkę do bramki, ratując Podhale remis.

Podlasie Biała Podlaska - NKP Podhale Nowy Targ 2:2 (1:0)

Bramki: 1:0 Kosieradzki 32, 1:1 Palonek

53, 2:1 Zabielski 90+2, 2:2 Lepiarz 90+5. Podhale: Szukała - Tonia, Lepiarz, Lewiński, Witkowski - Mizia (78 Mrówka), Mianowany ŻK (56 Potoniec ŻK), Barbus ŻK (80 Zapotoczny), Danilczyk ŻK (46 Wajsak), Hruska - Palonek.

mz

1. Korona II	10	23	22-8
2. Stal	10	20	19-9
3. Siarka	10	19	18-8
4. Avia	10	17	14-15
5. Wólczanka	10	16	12-7
6. Hetman	10	15	16-12
7. Hutnik	10	15	17-17
8. Motor	10	14	11-7
9. Sokół	10	14	7-9
10. Wisła P	10	13	12-11
11. Wisłoka	10	12	11-9
12. KSZO	10	12	10-11
13. Wisła S.	10	10	13-16
14. Orleń	9	10	7-9
15. Podhale	10	9	10-13
16. Jutrzenka	10	8	7-17
17. Chelmska	10	7	10-18
18. Podlasie	9	4	12-32

Niewiele działo się na boisku w meczu pomiędzy Lubaniem a Wierchami.

Derby bez goli i emocji

W 10. kolejce spotkań rozgrywek grupy wschodniej 4. ligi doszło do pierwszych w sezonie derbów drużyn z Podhala.

W Maniowach Lubań podejmował Wierchy Rabka. Po słabym meczu padł wynik bezbramkowy. Nie widać końca kryzysu piłkarzy Watry Białka Tatrzańska, którzy przegrali 5. z rzędu mecz, tym razem 0:2 na swoim boisku z Popradem Muszyną.

Lubań Maniowy - Wierchy Rabka 0:0

Lubań: Świerad - Augustyn, Górecki, D. Firek - Antolak (56 Jandura), M. Firek (80 Rzymowski), P. Duda, Noworolnik (85 M. Sikora), Pluta (52 D. Duda ŻK) - Da Silva ŻK, Kasperczyk ŻK (60 Kurowski).

Wierchy: Styrzcula - Luberda (70 Jurek), Jędrzejowski, Zenon, Derek ŻK - Misiura (62 Dudzik), Czubin (75 Waksmundzik ŻK), Świerżbiński, Kościelniak (70 Saleh) - Pazurkiewicz, Ciećko.

Sędziował Sławomir Zięba z Wadowic. Widzów: 200.

Wynik końcowy jest dobrym odzwierciedleniem tego, co przez 90 minut działo się na boisku. A działo się niewiele. Gra bowiem była wyrównana, ale na ogół toczyła się w strefie środkowej. Obie drużyny bardziej skupiły się na obronie dostępu do swojej bramki, niż kreowaniu akcji w ofensywie.

W pierwszej połowie warte odnotowania były dwie sytuacje. Minimalnie chybiony strzał głową Da Silvy w 35. min. i w odpowiedzi, w 39. min. uderzenie z 20 metrów Czubina, obronione przez Świerad.

W drugiej połowie obraz gry się nie zmienił. O tym, jak ten mecz wyglądał, najlepiej niech świadczy fakt, że dopiero w 67. min. oglądaliśmy pierwszy po przerwie celny strzał. Oddał go na bramkę Wierchów Noworolnik, ale Styrzcula sobie poradził.

W 87. min., po rzucie wolnym Świerżbiński trafił piłkę w polu karnym Lubania i Świerad z trudem sparował ją na rzut rożny.

W doliczonym czasie gry najpierw Zenon omal nie zaliczył samobójczego trafienia, a po chwili Górecki główkował w poprzeczkę.

- Nie lubię tego stwierdzenia, ale szanujemy ten punkt. W pierwszej połowie wydaje mi się, że mieliśmy więcej z gry, ale brakowało konkretów. W drugiej, po zmianach, jakie wprowadziliśmy, nasza gra siadła. Widać, że młodym chłopakom brakuje doświadczenia. Tak jak mówię, chcieliśmy wygrać, ale doceniamy ten remis - powiedział trener Wierchów Marcin Zubeł.

- Na pewno ten wynik nas nie satysfakcjonuje, bo zwłaszcza w końcówce to my byliśmy bliżej zwycięstwa. Cieszę się z tego, że przedłużyliśmy serię meczów bez porażki. To już piąty mecz. Co do przebiegu tego spotkania, to było w nim

dużo taktyki. Trzeba oddać Wierchom, że byli umiejętnie zorganizowani w defensywie, zresztą podobnie jak my. Teraz już myślimy o Wolanii - stwierdził trener Lubania Grzegorz Hajnos.

Watra Białka Tatrzańska - Poprad Muszyna 0:2 (0:0)

Bramki: 0:1 Mat. Orzechowski 67, 0:2 Mat. Orzechowski 78.

Watra: Kubal - Kuchta, Bałos ŻK (84 B. Mroszczak), Rabański (58 Koprowski), Bartos - Kostrzewa, Dudek, (62 Kolasa), Zubeł, Dziubas (72 Sarna), Spike Gil - R. Mroszczak (69 Oliviera).

Pierwsza połowa jeszcze w miarę wyrównana, przede wszystkim jeżeli chodzi o utrzymanie się przy piłce. Sytuacji dogodnych do zdobycia gola więcej mieli jednak przyjezdni, ale koniec końców bramek przed przerwą kibice nie oglądali.

Pierwsi bliscy szczęścia byli gospodarze, konkretnie Dziubas, który przemierzył z dystansu, ale piłka zatrzymała się na poprzeczce. W odpowiedzi Wilk znalazł się w sytuacji sam na sam z bramkarzem Watry, ale przegrał ten pojedynek.

W 20. min. Poprad wyprowadził szybki kontratak, po którym Gruca wbiegł w pole karne, uderzył na bramkę, ale znów skutecznie interweniował Kobal. Bramkarz Watry był też bohaterem akcji z 42. min., kiedy wybronił uderzenie z rzutu wolnego Wilka.

Po przerwie już zaznaczyła się wyraźna przewaga przyjezdnych. W 47. min. niewiele zabrakło, by niemal z połowy boiska Kobala zaskoczył Orzechowski, ale piłka odbiła się od poprzeczki. Potem okazje mieli Zawisła i Wik, ale znów górą był golkeeper Watry.

W 69. min. Kobal był już bezradny wobec precyzyjnego uderzenia Orzechowskiego. Ten sam zawodnik w 78. min. ponownie wpisał się na listę strzelców, po świetnej, indywidualnej akcji.

1. Unia	10	22	26-11
2. Bocheński KS	10	22	24-13
3. Sandecja II	9	21	24-3
4. Limanovia	10	21	23-15
5. Wolania	11	19	27-20
6. Lubań	11	19	15-15
7. Wierchy	11	17	18-16
8. Glinik	10	17	16-14
9. Nieciecza II	10	16	21-15
10. Poprad M.	10	16	22-13
11. Tarnovia	10	12	14-18
12. Okocimski	11	11	9-21
13. Drwinia	9	9	16-21
14. Orkan	10	10	17-22
15. Poprad R.	10	9	12-22
16. Watra	10	6	10-26
17. Barcizanka	11	4	8-27

Maciej Zubeł

SEPAK TAKRAW

Zwycięstwo Rysów

KS Rysy wygrywa ogólnopolski turniej w Sepak Takraw.

W niedzielę 29 września od godz. 9 w Hali Widowiskowo-Sportowej MOSiR w Nowym Sączu odbył się pierwszy ogólnopolski turniej w Sepak Takraw w kategorii mężczyzn. Turniej był zarazem otwartymi Mistrzostwami Polski w tej dyscyplinie sportu.

Do rywalizacji przystąpiły cztery drużyny klubowe, reprezentujące barwy: KS Rysy Bukowina Tatrzańska, KS Starówka Nowy Sącz oraz Victorii. Na turnieju nie pojawiły się z różnych przyczyn dwie drużyny z terenu województwa małopolskiego. Z uwagi na taką liczbę zespołów, turniej rozegrano systemem każdy z każdym do dwóch wygranych setów (21 punktów) w przypadku wyniku w regulaminowym czasie, 1 do 1 rozgrywano trzeci set do 15 punktów.

Mecze stały na wysokim poziomie, co rokuje duże nadzieje na utworzenie reprezentacji Polski Sepak Takraw przed zbliżającym się w listopadzie 2019 roku międzynarodowym dwumeczem z reprezentacją Serbii. Mecze te zostaną rozegrane 23 listopada (sobota) w Białce Tatrzańskiej oraz 24 listopada w Nowym Sączu.

Skład zwycięskiej drużyny **KS Rysy Bukowina Tatrzańska:** Paweł Podczerwiński, Kazimierz Kukuczka, Maciej Targosz.

Najlepszym zawodnikiem turnieju został Vladyslav Zujev z drużyny KS Rysy II Bukowina Tatrzańska.

Organizator składa serdecznie podziękowania: Urzędowi Miasta Nowego

Sącza za umożliwienie przeprowadzenia turnieju na Hali Widowiskowo-Sportowej, Firmie Panorama Sport za ufundowanie pucharów oraz nagród rzeczowych, oraz Firmie Pajek& Pajek za organizację oraz sprawne prowadzenie turnieju. Organizator: Marek Fiut, Starówka Nowy Sącz.

W trakcie turnieju uzyskano następujące wyniki:

1. KS Starówka Nowy Sącz - Victoria 2:1
2. KS Rysy Bukowina Tatrzańska I - KS Rysy Bukowina Tatrzańska II 2:1

opr. mon

Pierwszy ogólnopolski turniej w Sepak Takraw w kategorii mężczyzn odbył się w Nowym Sączu.

TENIS STOŁOWY

Gorce liderem

Świetnie na początku rozgrywek grupy południowej 1 ligi spisują się pingpongistki Gorców Nowy Targ. Nowotarżanki w swoim czwartym spotkaniu, odniosły trzecie zwycięstwo.

Tym razem Gorce we własnej hali pokonały 7:3 niepokonaną we wcześniejszych meczach drużynę JKTS Jastrzębie.

Wygrana to w największym stopniu zasługa "drugiego" stołu. Duet Kamila Małysiak - Anna Cyrwus wywalczyły na nim komplet punktów. Tym zwycięstwem Gorce awansowały na pozycję lidera tabeli.

Gorce Nowy Targ - JKTS Jastrzębie
Zdrój 7:3

I stół: Kowalczyk - Bartoszek 1:3 (11:9,

mz

7:11, 5:11, 9:11), Garb - Paszek 3:1 (7:11, 11:5, 11:6, 11:6), Kowalczyk - Paszek 3:0 (11:6, 11:6, 12:10), Garb - Bartoszek 1:3 (9:11, 4:11, 11:8, 8:11).

II stół: Małysiak - Mikołajec 3:0 (11:7, 11:5 11:7), Cyrwus - Wyrobek 3:1 (11:9, 11:2, 6:11, 12:10), Małysiak - Wyrobek 3:2 (7:11, 17:15, 11:8, 2:11, 11:3) Cyrwus - Mikołajec 3:2 (11:3, 11:8, 9:11, 8:11, 11:4).

DEBLE: Kowalczyk/Garb - Bartoszek/Paszek 2:3 (6:11, 11:4, 2:11, 11:9, 8:11); Małysiak/Cyrwus - Mikołajec/Wyrobek 3:0 (12:10, 11:8, 11:2)

KRĘGLE

Jesienna kolejka

Tygodnik Podhalański i Zakopiański Aqua Park zapraszają drużyny Zakopiańskiej Ligi Bowlingowej do jesiennych turniejów.

Rozgrywki rozpoczną się w poniedziałek 7.10.

Losowanie numerów drużyn - godz. 18. Prosimy o punktualność.

BASENY TERMALNE

BASENY-SAUNY-RESTAURACJE-STREFA ZABAW DLA DZIECI

PARK LINOWY-30 METROWA HUSTAWKA BIG SWING

www.goracypotok.pl | info@goracypotok.pl | +48 727 525252

KS Szarotka dziękuje Basenom Gorący Potok za wsparcie

KARATE

Trzy krążki dla górali

Zawodnicy Tatrzańskiego Klubu Karate Kyokushin po wakacyjnej przerwie odnotowali udany start w Siemianowicach Śląskich.

Koniec września zaowocował medalami wywalczonymi przez karateków Tatrzańskiego Klubu Karate Kyokushin. - To nasze pierwsze po wakacyjnej przerwie medale - podkreśla z dumą Sensei Grzegorz Popiołek z TKKK.

Druga na podium - Olimpia Topór

Fot.: TKKK

Jego podopieczni walczyli na matkach w Siemianowicach Śląskich, gdzie 28 września rozegrano IV Ogólnopolski Turniej Karate Kyokushin IKO Upper Silesia CUP. Impreza miała międzynarodowy charakter. Do udziału w zawodach przystąpiło bowiem około 180 uczestni-

ków z kilkunastu klubów z Polski, Czech i Węgier. Podczas turnieju zawodnicy walczyli w trzech konkurencjach: Kata, Kumite Semi i Ful Kontakt. Tatrzański zespół reprezentowało 6 zawodników: Justyna Popiołek, Olimpia Topór, Antoni Kaliski, Szymon Bryjak, Szymon Zwiącz Kozica i Mateusz Marchewka. Trójka zawodników: Olimpia Topór, Antoni Kaliski oraz Szymon Bryjak wywalczyli srebrne i brązowe krążki, a pozostali karatecy spod Giewontu dosłownie otarli się o podium.

- Serdecznie wszystkim zawodnikom gratulujemy występu. Rodzicom podziękowania za dobre sekundowanie i wsparcie naszych zawodników - podkreśla Sensei Grzegorz Popiołek.

Trener zaznacza, że po wakacyjnej przerwie, klubowiczów czeka teraz ciężki okres przygotowań do kolejnych turniejów.

- Nasi zawodnicy sumiennie pracowali wakacyjny okres, biorąc udział w dwóch obozach letnich w Darłowie nad morzem oraz w Lublinie - mówi Grzegorz Popiołek. - Jednak nadszedł czas na zwiększenie obciążeń i przygotowanie lepszej wytrzymałości siłowej oraz zmiany taktyki walki.

Fot.: TKKK

Pierwsi powakacyjni medaliści, od lewej: Antoni Kaliski, Olimpia Topór, Justyna Popiołek, Wiktoria Stoch, Szymon Zwiącz Kozica, Szymon Bryjak i Mateusz Marchewka ze swym trenerem.

Wyniki zawodników TKKK z Zakopanego na turnieju w Siemianowicach Śląskich:

Dziewczynki rocznik 2008-2009:

Olimpia Topór 2. miejsce w kumite, (4.-8.) miejsce w kata

Dziewczynki rocznik 2010-2011:

Justyna Popiołek tuż za podium (4.-6.) miejsce w kumite, (4.-8.) miejsce w kata

Chłopcy rocznik 2008-2009:

Antoni Kaliski 3. miejsce w kumite

Chłopcy rocznik 2007-2008:

Szymon Bryjak 3. miejsce w kumite, (4.-8.) miejsce w kata

Szymon Zwiącz Kozica tuż za podium (4.-6.) miejsce w kumite, (4.-8.) miejsce w kata

Chłopcy rocznik 2008-2009:

Mateusz Marchewka tuż za podium (4.-6.) miejsce w kumite

rav

PIŁKA NOŻNA. Podhalańsko-limanowska V liga

Jarmuta nadal liderem

Rozgrywki w podhalańsko-limanowskiej V lidze przekroczyły właśnie półmetek, a drużyna Jarmuty Szczawnica-Zdrój nadal pozostaje liderem z kompletem punktów.

Wprawdzie zespołowi z miasta zdrojowego odnoszenie kolejnych zwycięstw łatwo nie przychodzi, to jednak wygrywanie kolejnych spotkań, osiąganych w wielkim trudzie, jest najbardziej cenne. To zysk dla klubu od lat starającego się o awans do IV ligi.

Z pozostałych podhalańskich V-ligowców wygraną zanotowała także Babia Góra Lipnica Wielka, ale z lokalnym rywalem, zdecydowanym outsiderem Huraganem Waksmund. Dwa nasze kluby zremisowały po 1:1 i w obu przypadkach były to rezultaty rozczarowujące.

Jordan Jordanów właściwie punkty stracił na swoim boisku z bardzo słabym rywalem Krokusem Przyszowa. Drużyna z Jordanowa gra niezły futbol, ale jest przerażająco nieskuteczna.

Z kolei Szaflary, remisując na wyjeździe z równie słabą Laskovią Laskowa, dumne z tego remisu być nie mogą.

Dwa kluby z PPPN przegrały: Czarni z wyżej notowanym Turbaczem Mszana Dolna, mimo że Czarni do przerwy prowadzili wyraźnie 3:1.

Porażka ambitnego Granitu Czarna Góra z AKJ Ujanowice była raczej konsekwencją absencji dwu graczy z wyjściowego składu i prezesa Eugeniusza Gogoli, absolutnego spiritus movens klubu z Czarnej Góry.

AKS Ujanowice - Granit Czarna Góra 2:0 (0:0)

Bramki: 1:0 K. Kiernoziak 65 samobójczy, 2:0 Ł. Bukowiec 75.

Granit: Pluciński - P. Sarna, K. Kiernoziak, Milon, Dzierżęga, M. Sarna, Gryglak, Sz. Kiernoziak, M. Lichacz, K. Sarna, Mirga (73 T. Lichacz).

W pierwszej odsłonie spotkania lepsze sytuacje do zdobycia goli mieli piłkarze z Podhala, jednak strzały M. Lichacza i Kiernoziaka były minimalnie niecelne.

Jeszcze większy pech w 69. min. doznał Kiernoziaka, któremu piłka, po zupełnie niegroźnym zagranu zawodnika Ujanowic, odbiła się od nogi i wylądowała w siatce.

Drugie trafienie nie było już kwestią przypadku. Ujanowice przeprowadziły udany kontratak, kiedy to piłkarze Granitu odkryli się, chcąc doprowadzić do remisu.

Laskovia Laskowa - LKS Szaflary 1:1 (0:0)

Bramki: 0:1 F. Kamiński 83, 1:1 Tokarz 90+3.

Szaflary: Żhuk - Topór, Marek, S. Rusnak (65 Wąsik), Pawlikowski, Makuch, Hreśka, F. Kamiński, Lubelski (75 Gruska), Mrowca, M. Kantor.

W pierwszej połowie piłkarze LKS Szaflary objali obramowanie bramki gospodarzy, ale piłka ani razu nie wpadła do siatki. Trafienie w słupek i poprzeczkę już na początku spotkania zanotował Florian Kamiński. Także Hreśka w 37. min. trafił, ale tylko w słupek.

Emocje sięgnęły zenitu podczas ostatnich 10 minut tego meczu. Najpierw trochę w przypadkowych okolicznościach Szaflary zdobyły gola. Zagrana przez Gruskę piłka spadła wprost pod nogi F. Kamińskiego, a popularny "Flo" tym razem nie zmarnował okazji.

W ostatnich sekundach spotkania gospodarze wyrzucali piłkę z autu na wysokość pola karnego Szaflar. Nieporozumienie w szeregach obronnych gości wykorzystał Tokarz i gospodarze pozbawili Podhalań 2 punktów.

- Bardzo specyficzne spotkanie, zagraliśmy wyjątkowo statycznie, a mimo to prezentowaliśmy się zdecydowanie lepiej od rywala. Gra przebiegała na naszych warunkach, ale w pierwszej połowie przy wykończeniu akcji zabrakło nam szczęścia. Sama końcówka nie potrzebuje komentarza, wygrana uciekła nam w bardzo pechowych okolicznościach - podsumował mecz trener Szaflar Michał Kantor.

LKS Rupniów - Jarmuta Szczawnica 2:3 (1:2)

Bramki dla Jarmuty: Kuziel 21, W. Wierciach 36, Słowik 80.

Jarmuta: Gołdyn - Komorek, Mlak,

Czubiak, M. Bobak (46 Ziemiarek), Słowik, Jurek, Kuziel, J. Pietrzak, Weber, W. Wierciach (75 Urban).

To kolejny mecz, w którym aspirująca do awansu drużyna miała obowiązek wygrać. I tak też się stało, ale piłkarze Jarmuty mają nad czym myśleć. Prowadzenie dla lidera zdobył Kuziel, po dynamicznym rajdzie skrzydłem Webera i jego dośrodkowaniu.

Gospodarze wyrównali niewiele minut później, po udanej kontrze. Drugi gol dla Jarmuty był kopią pierwszej bramki, z tym że akcją skrzydłem przeprowadził Komorek, a sfinalizował W. Wierciach.

Goście podwyższyli w 80. min., po dalekim podaniu z obrony do Webera, jego uderzeniu piłki głową w kierunku dalszego rogu i wykończeniu przez Słowika. Ten spokojny wynik Jarmuta straciła w 84. min., gdy gospodarze zdobyli kontaktowego gola, ale na szczęście drużyna z miasta zdrojowego potrafiła dowieść zwycięstwo do ostatniego gwizdka sędziego.

- Trzy punkty w tym meczu były naszym obowiązkiem. Cel zrealizowaliśmy, ale po słabym meczu. Po jego zakończeniu padło parę mocnych słów, bo po prostu na przyszłość takie mecze nie mogą nam się przytrafiać - powiedział po spotkaniu trener Jarmuty Grzegorz Borucki.

Czarni Czarny Dunajec - Turbacz Mszana Dolna 3:6 (3:1)

Bramki: 1:0 Pająk 1, 1:1 Mackiewicz 23, 2:1 Pająk 42, 3:1 Pająk 44, 3:2 Mackiewicz 49, 4:3 Brzana 60 karny, 5:3 Mackiewicz 62, 6:3 Łabuz 86. Sędziował: Tomasz Jabłoński.

Czarni: Zahradnik - Pachabut ŻK, Wiśniewski, Stopka-Studencki, T. Zahora, W. Zahora, Kobyłak (60 Bulanda), Kapuściarz (80 Marusarz), Wszolek, Wesołowski, Pająk.

Turbacz: Stożek (46 Surówka) - Poławski (Leżański), Skolarus ŻK, Czarnota, Lekki, Dziadkowiec, Wadawik (80 Łabuz), Mackiewicz, Dawiec. Brzana, Flig (46 Kordeczka).

W dużym stopniu reżyserem po-

czyną zawodników na boisku był wiatr. Kto miał z wiatrem, ten strzelał gole. W pierwszej odsłonie spotkania to gospodarze mieli sprzyjające warunki i zdobyli trzy bramki.

Po zmianie stron wiatr był sprzymierzeńcem gości i oni zdobyli tych bramek aż pięć, odnosząc zwycięstwo. Już w 32. sekundzie spotkania, po otrzymaniu podania z obrony Pająk wyszedł na pozycję sam na sam i jej nie zmarnował.

W 23. min. Mackiewicz po raz pierwszy w tym spotkaniu wpisał się na listę strzelców. Otrzymał podanie z bocznego sektora, uderzył mocno po ziemi i piłka wylądowała w rogu bramki.

Pod koniec pierwszej połowy, po dalekim wykopie bramkarza, Pająk znowu wyszedł na pozycję sam na sam i zdobył swojego drugiego gola.

Na zakończenie pierwszej odsłony spotkania, po akcji Pająka z Wesołowskim i dograniu tego drugiego do Kobyłaka, ten wpakował piłkę do pustej bramki.

Chwilę po rozpoczęciu drugiej połowy Mackiewicz, po zagranu z kornera, uderzył piłkę głową i doprowadził do kontaktu bramkowego.

W 60. min. Stopka-Studencki dopuścił się faulu w swoim polu karnym, a poddyktowaną "jedenastkę" na gola zamienił Brzana. Dwie min. później Brzana rozegrał klepkę z Mackiewiczem, a ten celnie przymierzył zza pola karnego. Na domiar złego w 63. min. błąd popełnił bramkarz Czarnych i Mackiewicz zdobył już swego czwartego gola, pakując piłkę do pustej bramki.

W 86. min. Turbacz zorganizował kontrę, którą sfinalizował Łabuz.

Huragan Waksmund - Babia Góra Lipnica Wielka 0:5 (0:2)

Bramki: 0:1 Kłosowski 4, 0:2 Kłosowski 20, 0:3 Kłosowski 66, 0:4 Stopka 75, 0:5 Kucek 82. Sędziował: Roman Baran z Wito-wa. Widzów: 100.

Huragan: Byrnas - Mroszczak (70 Rogal), Kowal (46 Zubek), Morozvych, Pawlik (62 Waksmundzki) - Jaróg, Kołodziejczyk (46 Wójciak), Handzel, Bryja, Kamiński - Szeliga.

Babia Góra: Kobrań - Skoczyk, Urban, Dyrda (75 Machajda) - Kudzia, Szerbera,

Lach, Kucek, Antosiak ŻK (73 Bielański), Stopiak (57 Stopka) - Kłosowski (82 Wontorczyk).

Pewna wygrana Babiej Góry nad outsiderem z Waksmundu. Bohaterem meczu był napastnik gości Mateusz Kłosowski, który w godzinę ustrzelił hat-tricka.

- Cieszy pierwsza wygrana na wyjeździe. Przełamaliśmy fatum, jakie na nas ciążyło. Dużo pracowaliśmy ostatnio nad skutecznością i to przyniosło efekty w tym spotkaniu. Teraz już zapominamy o tym spotkaniu i koncentrujemy się nad meczem z Turbaczem - powiedział trener Babiej Góry Grzegorz Szczepanec.

Jordan Jordanów - Krokus Przyszowa 1:1 (0:0)

Bramki: 1:0 Hanusiak 71, 1:1 Trela 90.

Jordan: Sum (46 Paś) - Pietrzak (70 Wójtowicz ŻK), Ryś, F. Typra, Brzana 46 Hanusiak), Jochymek, Wróbel ŻK, G. Typra, Ferek (75 Kulak), Samek (75 Szklany), Madziała.

Krokus: Wilk (46 Nawalaniec ŻK) - R. Sosnowski, A. Sosnowski, D. Król (87 Hasior), A. Leśniak (85 Zelek), Pietrzak, J. Król (ŻK), Cabała, Nita, Zieliński, Trela.

Zalesianka - Sokół 0:3

1. Jarmuta Szczawnica	7	21	19-3
2. Turbacz Mszana D.	7	19	23-12
3. Sokół Stopnice	7	18	33-6
4. AKS Ujanowice	7	12	13-8
5. Babia Góra Lipnica W.	7	12	18-14
6. Granit Czarna Góra	7	12	14-15
7. LKS Szaflary	7	11	13-12
8. Krokus	7	10	12-15
9. Zalesianka Zalesie	7	7	13-16
10. Czarni Cz. Dunajec	7	7	18-24
11. Jordan Jordanów	7	6	6-13
12. Laskovia Laskowa	7	4	11-18
13. LKS Rupniów	7	3	11-20
14. Huragan Waksmund	7	0	3-31

W następnej kolejce

06.10: Granit - Czarni 14, Babia Góra - Turbacz 15, Huragan - Zalesianka 16, Szaflary - Jordan 16, Jarmuta - Laskovia 16.

Zdzisław Karaś

REKLAMA

ogłaszamy nabór do
AKADEMII PRZEDSZKOLAKA
dzieci z roczników 2011-2013

ZAPISY JUŻ OD 5. ROKU ŻYCIA!
INFORMACJE POD NR. TEL.:
781 286 727 | 535 485 560

Szachowi mistrzowie

IV Memoriał Szachowy Zdzisława Soliwody za nami.

Przez dwa dni w Krościenku odbywały się Mistrzostwa Ośrodka Sportowego "Pieniny" w szachach. W pierwszym dniu rywalizowało ze sobą 70 uczniów ze szkół podstawowych z Krościenka, Grywałdu, Szczawnicy, Lipnicy Wielkiej, Tylmanowej, Niedzicy oraz Chabówki.

Uczestnicy reprezentują coraz wyższy poziom - mówi Józef Dyda, koordynator sportu PCK Nowy Targ. - Faworytką Igrzysk dla Dzieci była Joanna Bandyk z Lipnicy Wielkiej, która wygrywa nawet z chłopakami. Dużym i miłym za-

skoczeniem była gra Kajetana Kowalczyka z Nowego Targu.

W drugim dniu o zwycięstwo zabiegali uczniowie szkół średnich i dorośli. Tego dnia niepokonani okazali się Aleksandra Skubisz i Dominik Kikla. Grupę dorosłych reprezentował syn Zdzisława Soliwody - Zygmunt.

Sędzią głównym zawodów był Jan Zapała z Mszany. Organizatorami turnieju byli Powiatowe Centrum Kultury w Nowym Targu, Urząd Gminy Krościenko i Edward Kordas Firma Etna.

Tekst i fot.: **Aneta Dusik**

W drugim dniu Memoriału Szachowego Zdzisława Soliwody rywalizowali uczniowie szkół średnich.

BADMINTON

Rekord Guinnessa znowu w Polsce

Przez trzy dni w hali sportowej przy szkole nr 5 królowała badminton.

Rekord Guinnessa w długości gry w badmintona powrócił do Zakopanego.

To było niezwykle wydarzenie sportowe. Bicie rekordu Guinnessa, pierwsze Mistrzostwa Polski w parabadmintonie, zawody w różnych kategoriach wiekowych i masa dodatkowych atrakcji. W Zakopanem odbył się czwarty już Charytatywny Maraton Badmintona.

26 h i 30 min. z raketką w dłoni

Trzy lata temu Krzysztof Wiśniowski i Zbigniew Szczerba ustanowili rekord długości gry w badmintona. Przez 24 i pół godziny nie schodzili z kortu. Wynik został pobity przez Austriaków. Ambitni zakopiańscy postanowili odbić rekord. W miniony weekend wyzwanie podjęli Janusz Stachoń-Goń i Bartek Szczerba. Grę rozpoczęli o 11 w sobotę i z sukcesem zako-

czyli ją o 14.30 w niedzielę. - Największym naszym marzeniem jest w tej chwili wziąć prysznic - powiedzieli zawodnicy tuż po zakończeniu meczu, który miał

Fot: Magdalena Lipkowska

Janusz Stachoń-Goń i Bartek Szczerba odzyskali rekord dla Zakopanego.

PIŁKA NOŻNA. Podhalańska klasa B

Kolejka dla liderów

Szósta seria spotkań w podhalańskiej klasie B nie przyniosła ani jednego zaskakującego rezultatu i tabele w obu grupach praktycznie ani drgnęły.

Do zakończenia rundy pozostało jeszcze 5 kolejek.

GRUPA I: Wierchy Lasek - Skalka Rogoźnik/Stare Bystrze 3:2, Unia Naprawa - Skawianin Skawa 1:4, Delta Pieniążkowice - Krokus Pyzówka 3:1, Grel Trute - Lepietnica Klikuszowa 3:0, Janosik Sienia - KS Chabówka 2:4, Szarotka Rokićiny Podhalańskie - Szarotka Chochołów 2:0.

1. KS Chabówka	6	15	29-10
2. Grel Trute	6	15	17-6
3. Skawianin Skawa	6	13	23-8
4. Wierchy Lasek	6	13	15-9
5. Szarotka Rokić. Podh.	6	12	16-11

6. Lepietnica Klikusz./Ob.	6	9	13-15
7. Skalka Rogoźnik/St. B.	6	9	10-14
8. Delta Pieniążkowice	6	7	10-12
9. Janosik Sienia	6	6	9-17
10. Unia Naprawa	6	4	8-14
11. Szarotka Chochołów	6	1	4-16
12. Krokus Pyzówka	6	1	6-29

W NASTĘPNEJ KOLEJCE. 5.10: Szarotka Ch. - Delta 16.30 Czarny Dunajec, Skawianin - Szarotka R.P. **6.10:** Skalka - Unia 10, Lepietnica - Wierchy 12, Chabówka - Grel 15.30, Krokus - Janosik 16.

GRUPA II: Gorc Ochotnica - KS Husarz Łapsze Wyżne 2:1, KS Luboń Skomielna

Igrzyska Dzieci

DZIEWCZĘTA

1. Joanna Bandyk, Szkoła Podstawowa Lipnica Wielka
2. Emilia Sobkowiak, SP Grywałd
3. Lidia Janc, SP nr 1 Szczawnica

CHŁOPCY

1. Kajetan Kowalczyk, SP nr 11 Nowy Targ
2. Maksymilian Krzysiak, SP nr 11 Nowy Targ
3. Franciszek Bartoszek, SP nr 11 Nowy Targ

Igrzyska Młodzieży Szkolnej

DZIEWCZĘTA

1. Urszula Mikołajczyk, SP Tylmanowa
2. Agnieszka Król, SP nr 1 Krościenko n. D
3. Jagoda Staszewska, SP nr 1 Krościenko n. D

CHŁOPCY

1. Mikołaj Bąk, SP Grywałd
2. Filip Zając, SP Chabówka
3. Marcin Kofek, SP Grywałd

Licealiada

DZIEWCZĘTA

1. Aleksandra Skubisz, ZSO nr 1 Nowy Targ
2. Agnieszka Potańnik, LO Krościenko n. D
3. Zuzanna Stopiak, LO Krościenko n. D

CHŁOPCY

1. Dominik Kikla, ZSO nr 1 Nowy Targ
2. Bartosz Ciesielka, ZSO nr 1 Nowy Targ
3. Maciej Bafia ZSO, nr 1 Nowy Targ

DOROŚLI

1. Zygmunt Soliwoda, Krościenko n. D
2. Piotr Jarząbek, Nowy Targ

aż 213 setów. - Największy kryzys przeżyliśmy około 4-5 rano, ale teraz czujemy się dobrze i moglibyśmy właściwie dalej grać - powiedział Bartek Szczerba. O zdrowie zawodników zadbał sponsorzy, dzięki którym wszyscy mogli śledzić wyświetlające się na zegarach tętno zawodników. - Zawodnicy byli na badaniach wydolnościowych na naszej Akademii Wychowania Fizycznego, gdzie określiliśmy ich poziom wydolności fizycznej i na tej podstawie dobraliśmy odpowiednie środki treningowe, a w konsekwencji - co będą spożywać w czasie tych ponad 26 godzin - powiedział Łukasz Tota z Akademii Wychowania Fizycznego w Krakowie. Pobicia rekordu podjęła się również młodzież i dzieci. Te starsze grały w badmintona przez 12 godzin. Byli to: Daria Kowalska, Mateusz Janicki, Adrian i Klaudia Wiśniowscy, Dominika Paszkiewicz i najmłodszy 11-letni Michał Galica.

Parabadminton po raz pierwszy

W czasie tego weekendu rozegrano również pierwsze w Polsce otwarte Mistrzostwa Polski w parabadmintonie. Wzięli w nich udział zawodnicy z polskiej kadry parabadmintona i z zagranicy. Więcej na ten temat w reportażu na 24 tp.pl

Beata Denis-Jastrzębska

Biała - Bór Dębno 0:2, Przełęcz Łopuszna - Watra Białka Tatrzańska II 8:0, ZOR Frydman - Łęgi Nowa Biała 1:1, Splyw Sromowce Wyżne - Sisz Krempachy 2:6.

1. Bór Dębno	6	15	19-3
2. Przełęcz Łopuszna	6	15	27-6
3. Gorc Ochotnica	6	15	17-8
4. Sisz Krempachy	6	10	19-14
5. Gronik Gronków	5	10	15-11
6. Łęgi Nowa Biała	6	7	8-16
7. Watra II Białka Tatr.	5	6	6-15
8. Zor Frydman	5	4	6-18
9. Luboń Skomielna Biała	5	3	12-13
10. Splyw Sromowce Wyż.	5	3	11-18
11. Husarz Łapsze Wyżne	5	0	6-26

W NASTĘPNEJ KOLEJCE. 6.10: Luboń - Zor 11, Husarz - Bór 11 Kacwin, Przełęcz - Splyw 14, Łęgi - Watra II 14, Gronik - Gorc 14. Sisz - pauza.

PIŁKA NOŻNA. Podhalańsko-limanowska V liga

To futbol czy szkolne rozgrywki?

Wygrana Orkana Raba Wyżna w Łapszach Niżnych w stosunku 15:4 jest tak kuriozalna, że raczej można ją porównać do szkolnych rozgrywek klasowych niż do meczów, bądź co bądź, ligowych.

Oczywiście, nie można mieć pretensji do piłkarzy Orkana, że po traktowali swoich rywali jako niezbyt rożgarniętych uczniów, a nie jako wymagających przeciwników. To był zaiste trening strzelecki dla piłkarzy Orkana. Na dodatek, po godzinie gry dwaj jego napastnicy Filipek i Gromczak spakowali rzeczy i udali się na przyjęcie weselne. Ten wynik jest wprost zawstydzający dla drużyny KS Łapsze Niżne.

Dumni z wygranej w wyjazdowym spotkaniu z Lubaniem Tylmanowa mogą być piłkarze KS Zakopane. Luban zwyciężył dla zakopiańczyków tym razem musiał uznać wyższość dla swoich rywali i to na swoim boisku. Przed tygodniem KS Zakopane przegrało u siebie z Zawratem Bukowina Tatrzańska, ale w dość nieszczyśliwych okolicznościach, teraz młody zespół KS nieco powetował sobie straty z tego meczu. Zawrat już w Zakopanem w drugiej połowie meczu wykazywał duże braki kondycyjne i to się, niestety, potwierdziło i zemściło na poronianach (bo Zawrat to w gruncie rzeczy drużyna złożona z wychowanków Poronicy i grająca jako gospodarz na stadionie w Poroninie) w meczu z Wiatrem Ludźmierz.

Mimo wszystko, były to dwa spotkania w miarę wyrównane, a w pozostałych meczach przewaga jednej z drużyn była bardzo znacząca. Odzwierciedlają je wyniki tych spotkań.

Mecze innego z zakopiańskich klubów ZKP zostały przełożone. Kolejny raz z Zawratem z 26 września na 16 października, a spotkanie z Dunajcem Ostrowsko aż na przyszły rok.

Lubań Tylmanowa - KS Zakopane 1:3 (0:0)

Bramki: Udziela 67 - Diaz Jaramillo 49, Floryn 62, Kassowski 90.

Lubań: Podgórski - Zep (65 Udziela), Ł. Koziół, Lizoń, Babik (65 Bodziarczyk), W. Noworolnik, S. Kurnyta, Michałczak, Talarczyk, Kwit (50 Urbaniak), S. Adamczyk.

KS Zakopane: Paszuda - Demczenko, Floryn, Bobrowski, Polak, K. Borzęcki, Stopka, Bogdanowicz, Staszal, Matkowski (77 Kassowski), Diaz Jaramillo.

Po pierwszej bezbramkowej połowie, trudno było wskazać na zwycięzcę tego pojedynku. W drugiej odsłonie zakopiańczyk najpierw zdobyli prowadzenie ze strzału Brzyliczka Jaramillo, a później podwyższyli na 2:0, po celnej głowce Floryna.

Wprowadzie gospodarze szybko doprowadzili do kontaktu bramkowego za sprawą weterana Tadeusza Udzieli, ale ostatnie słowo należało do zakopiańczyków, a konkretnie do wprowadzonego w 77. min. Kassowskiego. Jego trafienie w okienko było godne wyższej nawet niż podhalańska klasa A.

Zawrat Bukowina Tatrzańska - Wiatr Ludźmierz 2:4 (1:1)

Bramki: M. Grela 43, Michał Stasik 46 - Krugiołka 6, Żółtek 55, W. Siuta 74, Fryżlewicz 80.

Zawrat: Wcisło - W. Kuchta, Gutt, J. Stasik, J. Kuchta, Michał Stasik, D. Rzakosz (85 Surma), Ustupski (85 Papież), Chowaniec (58 G. Grela), M. Grela, Budz (75 Marusarz).

Wiatr: Antolak - Stopiak, Zubeł, B. Siuta (46 W. Siuta), Lubierda, Krugiołka, Śiaśkiwicz (83 Fryżlewicz), Hrapkowicz (75 Panek), Karwaczka (88 Górz), Czaja, Żółtek.

Mecz był wyrównany, ale tylko w pierwszej połowie, co odzwierciedla też wynik. Drugie 45 min. zdecydowanie należało do Wiatru, mimo że gospodarze rozpoczęli je od prowadzenia. Kolejne trzy gole strzelili jednak przyjeźdźni i wygrali zastrzeżenie.

Skalni Zaskale - Biali Biał Dunajec 6:1 (2:1)

Bramki: Truty 7, 10, Potrząsaj 56, M. Król 60, 89, 90 - W. Franosz 12.

Skalni: Jaróg - Józefczak, Strama, Bryja, Prokop (88 Borowicz), Zagata (55 N. Gacek), Czajkowski (85 J. Król), Potrząsaj, Szeliga (P. Gacek), M. Król, Truty (71 K. Łukaszczyk).

Biali: A. Franosz - Gąsior, Pańszczyk (71 Polak), W. Franosz (61 Kłis), Majerczyk (55 S. Staszal), D. Skupień, A. Łukaszczyk, Bobak, P. Karpiel, Bryjak, M. Karpiel.

Po serii niepowodzeń, drużyna Skalnych zagrała nareszcie dobrze i skutecznie i wygrała wysoko. Znowu talentem snajperskim błysnął Marcin Król, zdobywca hat-tricka.

Gorce Rdzawka - Orawa Jabłonka 0:6 (0:1)

Bramki: D. Belciak 29, 48, 74, 82, Dworszczak 53, Fedor 84.

Gorce: D. Filas - Polak (70 P. Jurzec), M. Filas, P. Zając, Czystczon, Leśniak, Świder, (67 Wójtowicz) P. Stolarczyk, G. Dziechciowski, P. Worwa, D. Jurzec,

Orawa: Majkut - Kapuściak, M. Belciak, J. Jazowski (75 Kasprzak), Dworszczak, Andrasiak (69 P. Zubrzycki), Stehura (63 M. Smutek), P. Kasprzak (83 K. Zubrzycki), D. Belciak (80 Fedor), D. Smutek, Sikora.

W meczu dwu tegorocznych beniaminów lepsza okazała się drużyna z Orawy. Klub z Jabłonki, mający w swoim logo nazwę regionu, jakby zaczynał nawiązywać do chwalebnej historii sprzed kilku laty, gdy grał w V lidze. Cztery trafienia w tym meczu zanotował Belciak.

GKS Łapsze Niżne - Orkan Raba Wyżna 4:15 (2:6)

Bramki: Rataj 2, Krzysztofik 30, 69, Fąk 67 karny - Skawski 4, 38, 70, Gromczak 7, 28, Filipek 20, 54, 55, 60, Rapta 22, 61, 85, T. Szklarz 66 karny, Skwarek 78, Traczyk 89

Łapsze Niżne: Kostrzewa (61 Bryja) - Kuruc, A. Kowalczyk (78 Truty), Krzysztofik, A. Topór, Labuda, M. Kowalczyk, Handzelek (68 Brynczka), Fąk, Ł. Gałowicz, Rataj

Orkan: T. Szklarz - Lenart, Zych, R. Możdżeń, S. Możdżeń, Ł. Kasiniak (52 Skwarek), Warciak, Skawski, T. Rapta, Gromczak, Filipek (68 Traczyk)

Zapora Kluszkowce - Podgórski Krausów 3:0 (1:0)

Bramki: R. Hagowski 19, P. Hagowski 71, K. Bednarczyk 75.

Zapora: Nazarenko - P. Hagowski, R. Hagowski, Jazgar, K. Gorlicki (46 Kasica), K. Bednarczyk, Artur Jandura, Sikora (70 Jarząbek), Koczór, Ostachowski, Waksmundzki (46 Kowalczyk).

Podgórski: Żółtek - Mateusz Hyc, P. Sojka, Kanaj, Kowalkowski (85 Słaboń), G. Szczęch, M. Szczęch, Rafacz, Truty, Michał Hyc, Miętus.

1. Wiatr Ludźmierz	7	18	27-8
2. Zapora Kluszkowce	7	16	22-5
3. Orkan Raba Wyżna	7	16	30-10
4. Orawa Jabłonka	7	15	17-8
5. KS Zakopane	7	15	19-11
6. Lubań Tylmanowa	7	12	16-13
7. Zawrat Buk. Tatr.	6	9	16-12
8. Dunajec Ostrowsko	6	9	9-10
9. Skalni Zaskale	7	9	15-20
10. Gorce Rdzawka	7	6	7-19
11. KS Łapsze Niżne	7	6	17-36
12. Biali Biał Dunajec	7	5	9-16
13. ZKP Asy Zakopane	5	3	7-18
14. Podgórski Krausów	7	0	6-33

W NASTĘPNEJ KOLEJCE. 5.10: KS Zakopane - KS Łapsze Niżne 15.30, Podgórski - Dunajec 15.30, Skalni - Zawrat 15.30, Biali - Gorce 16. **6.10:** ZKP - Orawa 14, Wiatr - Lubań 15, Orkan - Zapora 15.30.

zk

REKLAMA

100% Gorce Nowy Targ dzięki wsparciu finansowemu drukarni smilchAnja Black Shadows Nowy Targ

SALA ZABAW

www.miniclub.pl

URODZINY Twojego Dziecka

Zakopane
CH Krupówki 40

Nowy Targ
Rynek 2

KOALICJA OBYWATELSKA

MARTA FOGLER

Zawsze z ludźmi

NR

3

LISTA

5

Popierają mnie

Lech Wałęsa

*Małgorzata
Kidawa-Błońska*

Jacek Karnowski

Róża Thun

Bogdan Klich